PAUL ŞTEFĂNESCU

CULISELE ROMÂNIEI

NOTELE EDITURII

•„OBIECTIV" este marcă înregistrată la OSIM din 1995, cu toate drepturile ce decurg din Lege.

Editura OBIECTIV *nu are nimic în comun cu următoarele publicații apărute fără acordul nostru:* „Euro Obiectiv (2000)" *Hunedoara,* JObiectiv mehedințean", „Obiectiv de Gorj", „Obiectiv de Vâlcea" „Obiectiv de Dâmbovița", „Ziarul Obiectiv"-*Sibiu,* „Cotidianul Obiectiv" *Braşov,* „Obiectiv jurnal de Tulcea", „Obiectiv Vocea Brăilei", „Obiectiv" *Vaslui,* „Obiectiv Vocea Sucevei".

Rugăm procurorii să se autosesizeze, chiar dacă nu suntem investitori americani...

•Aşteptăm cititorii să ne comunice dacă n-au primit cărțile comandate. •Rămânem deschişi colaborării (manuscrise, difuzare, etc.).

DIFUZORI "ȚEPARI"

•"CALYPSO" SRL Bucureşti (fam. Lupaşcu) -str. Pascal Cristian 4-6, Sector6; tel. 01/627.24.80;094.553.546-dna L.; 094.658.747-dl. L.; •"Ell Press" Zalău (Cristian Stamate, telefoane devenite «fantomă»); •"Oldan Press" Cluj-Napoca (Bogdan Rotra; 064/197.532; 431.617; 092.294.049; Str. Avram lancu 29);

•"SUPI DIF Press" Timişoara (Marius Soporan, Mihai Pridie; str. Mircea cel Bătrân 5; 056/124.226; 094.790.827);

•"Palermo Prod-comserv" Tg. Mureş (Peter Klosz, 065/250.665; 094.886.610; str. lalomițeinr. 8/30);

•"Difuzarea cărții şi bunurilor culturale" SRL Vaslui (iulian Buganu – 0235/361.655). *

•"ABC Libris" SA. Reşița (dir. lancu Cotosban – 0255/211.795; 0744.780.634) – str. 1 Decembrie 1918, nr. 30-32;

•"CHRISTIAN '94" S.R.L. Bucureşti – Daniel Mureşan – 021/222.18.32; 0722.500.540) – str. laccb Negruzzi 46, S1 ;

•"SEVERIN" S.R.L. Dr.T.Severin – str. Traian 60; tel.0252/317.192; 312.205 (dna. A. Păiş).

In atenția celor în drept şi a celor interesați... *Copyright :*

Editura gmmmÊ

'JiiAlUVA

Tel./Fax: 0251/418.943; 0744.708.957 O.P. 8, CP 812 – Craiova

Tipărit la: tipografia cassandra

I.S.B.N. 973-7974-01-8

CUVÂNTUL EDITORULUI

Activitatea **Editurii *"OBIECTIV"*** continuă să dovedească valabilitatea sloganului **"Dacă vrei cu adevărat, poţi !"**

Noi volume îmbibate de adevăruri şocante vă vor fi la îndemână. Fireşte, acolo unde difuzorii sunt serioşi şi îndrăgostiţi de munca lor, nu politizaţi, cu gânduri de monopol sau prea uşor de "aliniat"...

Marele câştig al *"Revoluţiei din 22"* este libertatea cuvântului, a opiniei, ce reprezintă, de fapt, chintesenţa noţiunilor de *"démo* craţ'e" şi "stat de drept"* Indiferent de frazele frumoase (şi găunoase) *r rosti politicienii, **fără libertatea cuvântului,** indiferent cum ar fi îngrădită (procese, presiuni politice sau statale, piedici în editare şi difuzare etc), **o societate se află,,de fapt, sub dictatură.** Mascată sau nu. Personală sau de grup. în acest moment, România se află, de mult, pe jumătate sub o "***dictatură de gaşcă".*** A unor neaveniţi care se consideră mari politicieni sau miliardari de... carton asfaltat şi care îşi apără "onoarea nereperată" într-o Justiţie încă buimacă şi, în dese cazuri, coruptă până la vârf.

Din fericire, majoritatea difuzorilor noştri au înţeles de mult că trăiesc într-o "economie de piaţă" (capitalismul începătorilor!) în care trebuie să vândă, ca să-şi asigure existenţa (proprie şi a firmei) iar cei care fac presiuni nu-i vor ajuta cu nimic...

O dovadă clară e schimbării vechii mentalităţi poate fi şi un "amănunt" şocant, pe care vi-l ofer în premieră, după unele ezitări: **printre cei mai serioşi şi corecţi difuzori ai Editurii *"OBIECTIV "* sunt tocmai cei... evrei şi maghiari** ! Aceştia au realizat cel mai bine că noi nu avem nimic cu cele două naţii (şi naţionalităţi), ci doar cu anumiţi "rătăciţi" ai lor (la fel cum nu iertăm nici greşelile rătăciţilor noştri!). Că interesul lor este să vândă ce anume cere piaţa, într-un mod cât se poate de democratic.

Din păcate, unii indivizi din cei obişnuiţi să umble cu cravată şi ... pe plajă nu prea vor să înţeleagă nici acum, în... anul al 13-lea, că **vremurile s-au schimbat de mult!** Astfel de *"men in black"* (oameni in negru) au început să mişune prin anumite zone şi să arate un interes înduioşător faţă de cărţile noastre. Ar fi bine dacă le-ar citi, **numai că lectura lor s-a oprit la numărul ISBN-ului...**

Astfel de intimidări neruşinate au loc exact în judeţele şi oraşele în care apar ilegalele publicaţii cu numele editurii noastre, un nume care, ca marcă

înregistrată, ar trebui protejat de cei plătiți, de noi toți, să vegheze la respectarea Legii...

Avem de-a face aici cu **veşnicii oportunişti** (ei sau şefii lor), **din sămânţa celor care au dat o mână de ajutor ca România să rămână sub dominaţie străină secole de-a rândul.** Fără astfel de "orientați", țara n-ar fi fost secătuită de turci[1] şi fanarioți, România n-ar fi cedat Basarabia şi nord-vestul Ardealului fără să tragă un cartuş, ar fi încheiat ultimul război mondial ca putere învingătoare iar bolşevismul n-ar fi făcut atâtea orori într-o țară secătuită de război.

Acum, aceiaşi oportunişti (sau urmaşii lor) care preaslăveau Casa Roşie (Kremlinul) se închină la... Casa Albă. Nici n-a trebuit să primească vreun ordin extern, **au observat că în Occident se încearcă restrângerea libertăţii de opinie şi au şi trecut la treabă!**

Românii au suferit destul din lipsă de informare. Au fost manipulați, transformați în zombie, trădători sau masă de manevră/ sacrificiu şi jefuiți continuu. **Ajunge!** După o Revoluție în care au dovedit că sunt gata de sacrificiu pentru s-şi lua soarta în propriile mâini, românii merită să trăiască demn şi prosper în propria lor țară. **Nu şi-a riscat nimeni libertatea sau viaţa pentru a înlocui o dictatură naţionalistă cu dictatura Occidentului!...**

România se află sub o agresiune totală începând chiar din anul 1989! Pentru ca ea să reuşească iar țara să ne fie golită de competențe, bogății şi chiar de... populație este strict necesar, pe lângă obediența oportuniştilor, ca românii să fie cât mai puțin informați şi cât mai dezinformați, pentru ca "anestezia" să fie completă şi cât mai de durată...

Am mai scris: în **decembrie *89** îi trimiteam lui Ion lliescu o lungă listă de propuneri, fericit că, descătuşată, România putea deveni ceea ce merita. **Jumătate** din propuneri au fost **concretizate** (nu^mai reiau enumerarea lor).

Ceva mai târziu, am înțeles două aspecte esențiale. în primul rând, că **această corupţie,** mult combătută verbal acum, este **un mare pericol pentru viitorul României.** Motiv pentru care, încă din start, ca ziarist "local", am "mitraliat-o din toate pozițiile", vorba lui "nea Nelu".

Mafia şi teama din zonă erau atât de' mari, încât articolele mele, absolut normale pe plan central, erau considerate la Craiova ca *dovezi de curaj nebun"*\ Iar complimentele pe care le primeam cel mai des erau de genul: *"N-o* sa *mori în patul tău!"...*

Probabil că n-am scris inutil, din moment ce n-am iertat nici-un prefect de Dolj din perioada 1991-1998, **trei** dintre ei au fost **destituiţi** iar Mafia locală

ar intra în *"delirium tremens"* dacă ar afla că editez vreun ziar! De altfel, aceasta este şi obsesia lor din 1998 încoace: **să nu adun fonduri prea mari, care să-mi dea idei de revenire în presă...**

Ideea este, însă, cu totul alta. **Autorii Loviluției aveau nevoie de presă, în '89,** care să creeze iluzia de "revoltă a întregului popor" şi să le disemineze ideile. Din păcate pentru ei, **ziariştii aşteptau de mult o asemenea ocazie de a se elibera de sub orice tutelă** iar când presa română a fost invadată de tineri entuziaşti şi curați mental, nu a mai fost nimic de făcut! în ciuda tentativelor "democratului" şi "europeanului" Petre Roman...

Scăpată din chingi, presa a devenit *"cel mai mare câştig al Revoluției* Fără presă, bombardată de o serie de diversiuni "ca pe vremuri", **România ar fi fost o pradă uşoară** pentru "păpuşarii din culise" şi ar fi arătat cu totul altfel astăzi.

Politicienii sunt alături de presă când se află în Opoziție, iar când ajung la putere nu ştiu cum s-o discrediteze. Avizi de putere, pentru ei, o publicație este "democrată", "corectă" sau "independentă" doar când îi laudă pe "ei" şi îi critică pe "ceilalți". Un exemplu clar este binomul "Milică" – CDR. Aduşi la putere de presă, Emil Constantinescu şi CDR n-au ştiut apoi cum să mai lovească în ziarişti. Poate părea surprinzător şi interpretat în fel şi chip dar, credeți-mă, **niciodată n-a dus-o mai rău presa română ca în perioada 1996-2000'** Atunci a început şi **moda proceselor pentru calomie.** Cu "daune morale" de sute de milioane, după ce (mult-prea) liberalul **Valeriu Stoica a desfiinţat taxa de timbru,** să nu sărăcească corupții Patriei...

Toți cei care au ajuns la putere după 22.12.89 îşi fac un titlu de glorie din a-l caracteriza pe Ceauşescu în fel şi chip. Numai că, în taină, **îi admiră metodele** şi încearcă să i le copieze! Fireşte, adaptate la condițiile^actuale.

Împotriva presei s-a încercat tot ce era posibil: discreditare, piedici economice (crize artificiale de hârtie, prețuri explozive la materiale, acapararea furnizorilor de materiale, TVA ş.a.), cumpărarea ziariştilor sau a directorilor de ziare, cumpărarea ziarelor iar, în final, "producerea" de noi "mijloace de presă" (ziare, posturi de radio şi TV).

S-a ajuns până acolo încât **orice escroc,** urmărit pentru evaziune fiscală, **îşi poate "trânti" un ziar,** pentru a intimida sau "cădea la pace" cu autoritățile... Iar cazurile încep să devină obişnuință şi chiar "modă".

Aceasta se întâmplă pentru că, în România, "libertatea" este aşa de mare, încât **poate publica editoriale chiar şi un condamnat pentru crimă sau viol!** Legea nu îl opreşte... Ca să nu mai vorbim de "incompetența la liber", pe care n-

o poate stopa nici măcar cititorul, care, adeseori, cumpără un ziar pentru anunțuri... Apoi, poate fi oprit legal vreun condamnat pentru crimă să-şi editeze o publicație? în niciun caz, la noi există democrație! Ea se opreşte, însă, la porțile vilelor de parveniți, pentru că **Legea ilicitului a fost prima desfiinţată** (ca "desuetă"). Veți observa, în paginile următoare, că **în anii '30 exista o Comisie de control a averilor,** deci nu a inventat-o Ceauşescu^..

Aceeaşi situație este valabilă şi pentru editarea de carte!

în 1995, când am înființat Editura OBIECTIV, disciplinat şi légalise mi-am **înscris marca (OBIECTIV) la OSIM** (Oficiul de Stat pentru Invenții şi Mărci), apoi, pentru ființarea editurii, a trebuit să obțin **aprobare de la Ministerul Culturii.** Mai mult, la acea vreme, nici *6* editură nu avea voie să funcționeze fără un **consilier editorial atestat de M.C.,** ca o garanție de profesionalism.

Unii vor spune că e o dovadă de... "ceauşism". în primul rând, poate că nu ştiu o realitate: în România, ca oriunde în lume, **orice post radio sau TV nu poate apărea fără o licență de emisje** iar emisia sa este în continuare supravegheată de **CNA.'** Toate acestea constituie **filtre pentru respectarea legii şi normalităţii.** Mă îndoiesc că ar putea primi aviz un post de puşcăriaşi (patron sau angajați)! Ei bine, în presă şi editarea de carte, acest lucru nu este interzis de lege!...

De ce? Răspunsul este mai simplu decât pare. **Posturile radio şi TV** reprezintă partea de mass-media cu **cel mai mare impact** şi zonă de acoperire. Adeseori, acestea sunt de nivel național. în plus **banda de emisie** este mai mult decât **limitată** şi ea necesită o **gestionare atentă.** Pe lângă considerente ce ***tîn*** de siguranță raționată, In acest

domeniu **mai intervin şi interesele politice.** Toate acestea nu pot fi lăsate la întâmplare iar strictețea este strict necesară chiar şi pentru a avea motive de refuz...

Banda de emisie audio sau TV este limitată şi poate fi controlată uşor.

Presa scrisă, care a fost total neascultătoare, trebuie însă discreditată prin toate mijloacele! Pentru csă, deşi suntem în secolul XXI, **în România, cea mai mare masă a votanţilor se află la ţară şi are cele mai mici posibilităţi de a recepţiona posturile radio sau TV!** Fie acele posturi nu ajung în acele zone, fie "nea Gheorghe" nu are nici bani, nici timp de aşa ceva. De aceea, a fost impusă recent taxa radiotv inclusiv celor care nu dețin asemenea aparate. Aşa, dacă tot plătesc taxa, respectivii poate se vor hotărî **să-**

şi cumpere radio sau televizor,^ să se convingă de "măreţele realizări ale celor care ne conduc ţara"...

Veţi crede că multitudinea de publicaţii, centrale sau locale, ar fi o "dovadă de democraţie".

Perioada de democraţie a presei a trecut de mult, cel târziu din 1996! încercaţi acum să editaţi chiar şi un modest bi-lunar şi veţi vedea ce probleme aveţi (măcar) cu difuzarea lui !

Am editat o revistă, începând cu 15.09.95, **pe cele** 5 **judeţe ale Olteniei.** Veţi spune că mă contrazic. Nu uitaţi, însă, că, atunci'când am pregătit-o, **lucram încă la "*Adevărur*, schimbasem deja doi prefecţi în Dolj,** eram de mult un fel de "bau-bau" local, iar pe unii directori (care m-au sponsorizat la început) îi interesa mai mult scaunul lor decât "tălpile" unora.

Mai mult, comoditatea directorului-general de la *"Adevărul",* Ion Teodor, m-a ajutat. Dorind să înfiinţeze o agenţie de publicitate în Craiova, m-a rugat să găsesc un sediu. L-am găsit şi, cum trebuia să facă o deplasare, a renunţat pe loc, găsind soluţia: *"Fă-ţi tu o firmă, rezolvă cu spaţiul şi îţi plătim comisionF** Până atunci, nu mă gândisem la afaceri şi îi mulţumesc pentru idee. **Considerasem că, dacă eram ziarist, nu mai puteam fi nimic altceva, nici politician** (am avut trei oferte de vicepreşedinte de filială!) **şi nici om de afaceri.**

Peste un an, exasperat de cenzura tot mai prezentă în presa centrală, ca şi de "dictatura reclamei" (pe care o voi reîntâlni ca patron de revistă!), m-am hotărât să "fac ceva" pe cont propriu: ziar, săptămânal, apoi revistă. Ei bine, acum îmi dau seama că am fost "blindat" de la bun început: probabil, toţi au crezut că revista *"OBIECTIV MAGAZIN",* dacă nu aparţine *"Adevărul*"-ui cel puţin are sprijinul total al acestuia...

Tactic şi strategic era să mă laud,' în continuare, ce "mare şi tare" am fost, cum m-am descurcat singur, doar cu 200.000 **lei.** într-adevăr, am **pornit cu** 200.000 **lei,** am fost singur printre duşmani ani mulţi, aveam şi un nume format încă din 1991, în presa locală, dar nu pot să neglijez şi asemenea eventualităţi. Sigur, situaţia a fost extrem de complexă dar, într-un "judeţ roşu" ca Doljul, fosta *"Scânteia"* avea o autoritate incredibilă. Un singur exemplu: după ce colaborasem perfect cu procurorii şi inspectorii financiari, când am "trecut" la *"Ev. zilei "* mi s-a spus... "verde-n faţă": *"Nea Delcea* (stil oltenesc), *de data asta îţi* dau informaţiile dar data viitoare să vină Cristoiu să-ţi ceară acreditare!" *Românii învăţaseră, deja, cuvinte noi...*

Cu alte cuvinte, **dacă nu ai "un nume în spate", în România este foarte greu, dacă nu imposibil, să faci ceva!** De aceea, a apărut seria de publicații ce ne poartă numele ilegal mai întâi în Oltenia (după suspendarea revistei "OBIECTIV MAGAZIN"), apoi în restul țării, după ce Editura OBIECTIV îşi impusese numele ca o "marcă de calitate"...

*

Am menționat, adeseori, că nu avem nimic cu evreii, maghiarii sau alți conlocuitori din România (nici eu, nici autorii publicați). Exact ca în vremea revistei, **nu n& interesează persoana, naţionalitatea, sexul, partidul etc etc, ci numai faptele celor în cauză.** Iar când cel "luat în obiectiv" este un escroc sau trădător, credeți că nu vom mai scrie pentru că e român, evreu, țigan (în nici-un'caz rrom, o diversiune imensă!), maghiar, rus ş.a.m.d.? Vă înşelați !

Credeți că dl. **Teodor Filip,** care trăieşte la Oradea de multe decenii, ar avea ceva cu evreii sau maghiarii? Aflați, atunci, că **soţia sa Eva,** care i-a fost aproape la bine şi (mai ales) la rău, peste 30 ani, era **de naţionalitate maghiară...**

Editura *OBIECTIV* nu doreşte nimic altceva decât să producă lucrări de mare interes şi care să informeze cât mai corect cititorii. **Iar dacă ţara are de câştigat din aceste editări, cu atât mai bine!**

Noi am semnalat, permanent, aspecte foarte grave, pe plan mondial sau național, care, apoi, şi-au găsit confirmarea nedorit de rapid. Nu întâmplător, sloganul nostru publicitar, pe care îl găsiți permanent pe coperta-verso ***este "SECRETE ÎN OBIECTIV, ADEVĂRUL EXPLOZIVI".***

Despre vechea obsesie a politicienilor unguri (Ungaria Mare cu Ardealul la picioare!) am tot semnalat. Unii au crezut, poate, că abordăm o falsă problemă, cu care am dori să ne sporim vânzările.

Un articol din ***"Adevărul"*** (30.12.02, p. 1) ne confirmă pe deplin temerile şi semnalările. Se intitulează: ***"Sute de manifeste care cer autonomia Transilvaniei – împrăştiate la Cluj***Semnificativ, nu?!

înainte de a intra în subiect, îi rog pe conaționalii mei din *"Cetatea Munților"* să rețină că **Transilvania este o denumire dată de ocupanţi** (romani sau huni) ! Ei sunt ardeleni din *HAR-DEAL (Casa Domnului).. '.*

Semnalatele manifeste, tipărite cu majuscule în română şi maghiară, nu lăsau nici-un dubiu în ce priveşte **intenţiile Budapestei:**

"Noi românii *(ardeleni, în textul maghiar – n.ED)* şi maghiarii *(ei nu mai sunt "ardeleni"! – n.ED)* **vrem o Transilvanie independentă (...)** Noi nu avem nevoie nici de Moldova, nici de Țara Românească (...) **Noi vrem graniţă de a** *(cf.*

text – n.ED) **lungul Carpaţilor,** granița veche a Transilvaniei. în după amiaza de 31 decembrie 2002 ieşiţi pe stradă şi strigaţi cu voce tare **«Vrem Transilvania».** Veți vedea că Dumnezeu va fii (sbl.n.) cu noi ".

Cu alte cuvinte, Dumnezeu ar trebui să fie de partea celor care i-a'u violat Casa!!!

Acum, putem să înțelegem SRI-ul de ce supraveghează tipografiile. Nu înțelegem, însă, atunci, **de ce nu i-a prins nici până acum pe cei implicaţi în *"afacerea manifestelor "*** Probabil, "băieții" erau prea preocupați de redacții şi edituri gen "OBIECTIV"...

O țară suverană şi cu servicii secrete puternice i-ar fi prins pe respectivii "cu rața în gură", fără să mai apuce să sfideze nația şi statul român! Apoi i-ar fi condamnat 10 ani, ca să taie cheful şi altora...

Este, însă, România o țară suverană? **Nu mai este de mult,** din moment ce asasinii de la Cu'gir (cazuri patologice!) au fost **graţiaţi** numai pentru că erau de origine maghiară iar UDMR-ul (veşnicul "aliat" la guvernare!) a **făGut** presiuni !... **Dacă ucigaşii de români sunt graţiaţi, mai contează trădarea?!** Care trădare, Însă? **Cei care au făcut-o pentru SUA, mai nou, devin... patrioţi** şi autori de "opere literâre" în care vor să ne învețe... ce e moral şi patriotic!!

Cât de suverană este România ne convinge, însă, fără să vrea, pesedistul Vaier Dorneanu, preşedintele Camerei Deputaților. Care, în 20.10.02, mândru că a fost băgat în seamă, transmitea presei un comunicat halucinant, care începea astfel:

"Comisia de la Veneția a transmis Comisiei pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției **un aviz complementar la avizul iniţial din iulie 2002 (...)".**

incredibil, **Constituţia României a ajuns să fie aprobată mai întâi în afara ţării!!!** M'ai putem să ne crucim, atunci, de dezastrul în care a fost adusă țara?!

în 30 mai (2003), aflam că vom avea **...cea mai slabă recoltă de grâu din ultimii 50 de ani.** Adică, **de la seceta cumplită din 1953,** când țara venea după un război pustiitor, era sufocată de "lipitorile bolşevice" şi nivelul tehnologic al vremii nu cunoştea termenul de irigaţie...

România mileniului III are ca ministru al Agriculturii... un popă! **lată ce declara acesta, prin enoriaşii săi din minister:**

"Seceta şi **atacurile dăunătorilor** *(numele lui Culiță Tărâță nu apare! – n.ED)* ar putea determina scăderea recoltei' de grâu a României la **cel mai mic**

nivel din ultimii 50 ani, ceea ce ar obliga statul să recurgă la importuri considerabile".

Probabil, ministrul (Agriculturii) llie Sârbu nu a făcut suficiente mătănii !...

Chestia cu "*importurile masive"* ani înțeles-o, că ne-am obişnuit de mult cu ele iar Triță Făniță n-o să se apuce de importat computere...

România este cunoscută, de secole, drept "***grânarul Europei*** **După 22.12.89, s-a dat liber la jaf,** totul era "ceauşist", inclusiv sistemul național de irigații, iar noii guvernanți, "salvatorii țării", n-au pus nimic în loc.

Acum, sunt de vină seceta şi...atacurile dăunătorilor. Dar **pe dăunători cine îi stârpeşte?...**

*

Buzunarele românului simplu ***("stupid people"*** **al lui Silviu Brucan-Bruckner)** sunt într-o secetă tot mai continuă, de 13 ani, de când dăunătorii "rad" totul.

Vă aduceți aminte de decembrie 1989, când TVR se chinuia să ne arate iuxui exorbitant în care *trăia* Ceauşescu, cu clanțe şi robinete în

aur (minciună!) şi "numeroase case de vacanță în care se lăfăia dictatorul" etc, etc?

Atunci, am fost toți entuziasmați. ***"Sunt bunurile întregului popor şi trebuie să revină poporului \ ",*** declamau unii revoluționari programați. N-am înțeles atunci că ... ei erau "poporul"!

Una din primele griji ale noului premier ("***tânărul acela în pulover fără gât")*** **a fost** să împartă vilele din Primăverii **la prieteni şi cunoscuţi.**

A doua, pentru o "viață veşnică în fruntea tării", a fost **câştigarea "focarelor" de votanţi.** Ați crede, cumva,ₐcă aceştia ar fi **ţăranii,** alegătorii lui Ion lliescu.'Eroare, ei fiind mai uşor de păcălit şi "nestrategici" au fost **neglijaţi. Deşi Ceauşescu a fost un duşman declarat al proprietăţii ţărăneşti, nu i-a adus la sapă de lemn ca actuala "clasă politică** "! Pentru că, de 13 ani, "aleşii" sunt aceiaşi, indiferent pe la ce partide se perindă...

În concluzie, din 1990, de când "Cosma şi a lui ceată" au "salvat" guvernul în diversiuni bine montate (cea din 13 iunie, cu imense pagube pentru viitorul României), **aşa-zisele "industrii strategice" au devenit favorizate de-a dreptul sfidător faţă de restul ramânilor.** Cuvântul "strategic" era din nou o diversiune. **Â contat doar numărul de votanţi** sau masa de manevră. De exemplu, **industria de apărare** a țării, deşi era prima strategică, nu avea o "armată" de angajați iar personalul era atât de calificat, încât era imposibil să

fie transformat în masă de manevră. A fost **"decapitată" rapid** iar "neascultătorii" trimişi acasă, sub toate formele...

(O paranteză: dacă Radu Timofte, directorul SRI, afirma hotărât că economicul este parte a siguranţei naţionale, atunci, putem stabili şi afirma la fel de hotărât că cei care au distrus agricultura şi industria de apărare se fac vinovați, in corpore, de trădare națională! La fel ca cei care au distrus flota României, a V-a din lume in 1989...).

Prin voia guvernanților, după 1989 au fost create domenii **economice (super) privilegiate.** Mai întâi, **sistemul energetic** (RENEL şi apoi mineritul) **şi CFR.** S-au inventat tot felul de **sporuri,** majoritatea secrete presei, încât salariile să pară normale. Aşa se face că, adăugându-şi inclusiv sporul de "ruşinică" (vorba "Cârcotaşilor"), **o femeie de serviciu de la CFR a ajuns să câştige mai mult ca un profesor universitar!?!** S-ar zice că măsura era atât de aberantă, încât nu mai e nevoie să fie comentată. Dimpotrivă! Măsura (ca şi altele, în serie şi deloc întâmplătoare) a fost atât de aberantă, încât... ne-a alungat valorile din țară! **Acum, am rămas cu femeile de serviciu de la CFR iar noi vom "intra în Europa" tot pe post de femei de serviciu...**

Singurul domeniu intelectualist bine plătit este cel **bancar.** Fireşte, nu vă faceți iluzii că toți angajații din bănci au studii superioare, mai există încă "sistemul **PCR**" (adică: **Pile, Cunoştinţe, Relaţii,** la care se adaugă **FNI: Fii, Nepoţi, Iubite).**

În toate raportările statistice, de 13 ani, sistemul bancar e în frunte la salarizare.

Veți spune că sunt iarăşi... cârcotaş, că cine are borcanul cu nfiiere (banii) se unge cel mai bine sau că bancherii măcar au pregătire şi îşi produc banii singuri.

Aparent aveți dreptate!

Bancherii îşi produc singuri veniturile, în general, dar activitatea lor poate da peste cap întreaga economie a țării (sau o poate stimula)!

După **legile economice de bază,** devalorizarea monedei naționale poate stimula exportul dar, generând inflație, determină şomaj (inflația mai poate fi determinată şi de moneda emisă suplimentar de Banca Națională, față de o formulă ce ia în calcul banii scripturali, Viramentele şi viteza de rotație a banilor). La rândul său, şomajul poate fi combătut prin două metode financiare "mari şi late": creşterea dobânzii şi "îngheţarea" salariilor.

Acestea sunt legitățile de bază în ce priveşte finanțele pe plan național. Restul e speculație sau subtilitate financiară de moment. Fireşte, dincolo de

partea finanțistă mai există şi alți factori, ca producția şi exportul/importul, care determină esențial politica financiară.

Banca Naţională poate dicta cursul valutar, cumpărând sau vânzând valutele respective. Tot ea **poate influenţa dobânzile comerciale,** împrumutând Băncile la un anumit nivel de dobândă. Pe scurt, BN stabileşte regulile jocului, le supraveghează respectarea strictă, poate interveni pe piață şi influența nivelul cursurilor valutare şi al dobânzilor **dar nu se poate transforma în "dictator financiar".** Aceasta într-o "economie de piață", nu într-o dictatură sau o economie socialistă.

Pornind de aici, putem înțelege rolul şi locul Băncilor în economia României de după 1989.

Dobânda bancară activă (de creditare) trebuie să fie totdeauna **peste procentul de inflaţie.** Normal, acesta ar trebui să fie cazul dobânzii pasive (de depunere) dar **băncile româneşti s-au arătat prea puţin interesate de erodarea economiilor românilor** (persoane fizice sau juridice)...

Funcție de inflație şi scopurile urmărite, BN poate stabili o anumită dobândă de referință, ce determină, la rândul ei, dobânda de creditare a Băncilor.

BN nu stabileşte şi nici nu impune dobânda de depunere **(de depozit; pasivă)** sau marja dintre cele două nivele ale dobânzilor:

de intrare şi ieşire.

Când s-a înființat Sucursala Dolj a Băncii Ion Țiriac, în 1991, i-am făcut reclamă oficială (plătită) în ziarul local la care lucram. După numai două săptămâni am constatat că directorul Sucursalei era... extrem de nemulțumit ! Populația depunea cu frenezie, Banca urma să plătească dobânzi pasive şi nu încheiase încă nici-un contract de creditare!...

Am vrut să demonstrez, astfel, că nici o Bancă nu se bazează pe propriile resurse şi depinde aproape exclusiv de *"fraierii noştri, clienții noştri ",* cărora le oferă o dobândă (pasivă) hilară față de cea activă (de creditare)!

Acest sistem a fost inventat de Mayer/Rothschild, încă de la finele secolului XVIII iar Jan van Heising acuză Băncile că... vând pielea ursului din pădure! Adică, **lucrează cu bani inexistenţi, scripturali...**

Orice Bancă poate acoperi efectiv doar 5-10% din creditele acordate, restul fiind "mişcare a hârtiilor". De aceea, **zvonistica alarmistă constituie cel mai mare pericol pentru orice Bancă,** de aceea au fost falimentate aşa de uşor (la dorință, în urma unor "operațiuni speciale") o serie de Bănci din România ("Dacia Felix", "Credit Bank", BIR etc) iar BCR a fost la gn pas de

falimentul dorit (operațiune nereuşită, BCR având depozite în Elveția dar şi contracte de susținere cu mari bănci europene). Sistemul este simplu: se propagă insistent zvonul de faliment al unei Bănci, depunătorii se reped să îşi retragă banii iar Banca respectivă intră în comă în numai câteva zile!...

Ca ziarist cu numeroase relații, am constatat că **...masa de manevră e aproape aceeaşi!** Adică, aceiaşi au participat la "Caritas", FNI şi toate "oportunitățile" posibile dar au pierdut şi 4a Banca Agricolă... Ei sunt cei care, la cel mai mic zvon, îşi plimbă economiile de la o Bancă la alta, uneori chiar la o creştere minimală de dobândă. De aceea a şi fost necesară stabilirea acelui **fond de garantare a depozitelor,** efectul fiind mai mult psihologic.

Revenind la esență trebuie spus clar că **marja dintre dobânzile de depunere şi creditare depinde doar de politica Băncii** (comerciale) **în cauză.** Indiferent care este dobânda de bază, de la care se stabileşte cealaltă (cea de depozit, ori cea de creditare).

Nu toate Băncile au nevoie de împrumuturi de la BNR şi, deci, îşi pot stabili absolut independent politica de dobânzi. Fireşte, ținând cont de rata inflației.

Aici, situația este ceva mai complexă. Când inflația se "încălzeşte" **(e în urcare), după manuâl,** trebuie mărită dobânda de finanțare (creditare). **în cazuri sinonime,** germanii au preferat să ofere credite cu dobândă mult "sub piață". Astfel, au stimulat economia, care a produs şi exportat mai mult iar inflația a scăzut chiar sub dobânda cerută...

Ajungem, astfel, la marea acuză care se poate aduce Băncilor româneşti.

Ele au fost strict "Bănci comerciale", pe care nu le-a interesat altceva decât profitul imediat, nefiind nici stimulate să lucreze în interesul economiei naționale.

Mugur Isărescu, preşedintele BNR, este **singurul ... 'dictator al perioadei post-decembriste.** Ca evreu şi membru al "Clubului de la Roma", acesta a fost susținut imediat de marii bancheri, la cea mai mică tentativă de schimbare...

În mediul bancar este considerat un "pol de stabilitate" etc. Se consideră că ar fi tinut în frâu inflația dar leul ... a tot năpârlit de la 18 lei/USD la... 33.000 lei/USD!

în **general, bancherii sunt interesaţi doar de domeniul lor şi** cred că **de** ei **depinde totul.** Pentru ei, speculațiile şi subtilitățile financiare sunt mai importante decât economia. Pe care, adeseori, au impresia că o finanțează din prea multă, bunăvoință, chiar *şi* la o dobândă de 150% (vezi 1993)!...

Ei bine, dacă România se află în pragul colapsului economic, bancherii au o vină imensă, în frunte cu Mugur Isărescu, de la "Banca Băncilor"!

în 1990, România se afla la început de drum nou, când trebuia schimbat un sistem economic greoi, ce bloca orice inițiativă. Atunci, **inițiativa trebuia stimulată cu orice preţ,** dacă voiam să facem pasul rapid spre economia de piață.

"Pasul" l-au făcut doar câțiva "nebuni", care şi-au riscat şi agoniseala de până atunci. Nu vă faceți probleme, cei care adunaseră destul şi "căpuşele" firmelor de stat n-au avut nevoie de împrumuturi...

Aceştia **au riscat totul** şi au devenit "patroni", un cuvânt devenit rapid sinonim cu "exploatatori", amintind de "umflații" din cartea de istorie.

Băncile, însă, nu au riscat nimic, ele doar s-au îmbogăţit! Apoi, implicit, şi-au multiplicat **fondul de salarii** şi, în curând, şi-au ridicat **sedii la concurenţă cu... organele de control financiar şi regiile. Totul, pe baza contribuabililor:** angajați sau "patroni". Iar aceştia din urmă, în loc să fie stimulați să producă,'după inteligență şi să creeze locuri de muncă, erau **jecmăniţi în fel şi* chip.** Prin impozite din cele mai ciudate sau prin dobânzi. Astfel, **conform unui plan bine stabilit** încă dinainte de '89, **a fost creată jrapid o clasă de parveniţi.** Nu oricine a avut fonduri din "epoca de aur", nu oricine a avut acces la credite...

S-a vorbit permanent, din 1990 încoace, de **"bugete de austeritate".** Pentru cine? **Pentru "*stupid* peop/e"!** în acest timp, directorii de bănci, de regii, managerii întreprinderilor falimentare de stat, parlamentarii şi toți bugetarii posibili aveau (şi mai au!) salarii (şi alte avantaje) de-a dreptul sfidătoare!

Băncile sunt considerate (în țările serioase) "***motorul economiei*** La noi, au fost pe post de **drujbă!** Au consumat mult şi au tăiat orice elan... r

Au acordat **credite doar în baza unor garanţii.** Chiar duble față de valoarea creditului şi nu în baza afacerii. Automat, astfel, **principiul şanselor egale,** un alt motor al capitalismului, **a fost încălcat din primele zile, dându-se "undă verde" doar parveniţilor vechiului regim** (activişti, securişti, bişnițari şi alți "învârtiți")!

Cu alte cuvinte, au luat bani de la toți şi i-au'dat cui au poftit... (Chiar vreți să vă povestesc ce am' pățit până am luat un credit şi cu câte Băhci am vorbit, deşi ofeream gaj un apartament şi editam, totuşi, o revistă? Un director care acordase, fără acoperire, credite de ...100 miliarde lei, nu s-a .mulțumit cu **apartamentul ca gaj,** mai voia şi ...6 **giranţi!!!** Mai bine îmi făceam un SA...).

Dacă îi întrebi pe bancheri de ce au salarii aşa de mari, vor răspunde că merită, pentru că sunt specialişti. Specialişti în ce? Acordă vreun **credit pe risc calculat,** din care să câştige şi solicitantul (cel cu afacerea) şi Banca, iar afacerea reuşeşte? Nu, aceştia sunt doar **simpli funcţionari ... cu salarii mai mari:** acordă un credit doar când e garantat 150% şi îți cer o groază de documente contabile, ca să-şi dea importanță. Credeți că dacă aveți un profit contabil de miliarde veți primi măcar 50 milioane lei împrumut fără garanții materiale? **Va**

înşelați absolut amarnic şi mai bine apelați la soacră! Dacă aveți "credit" la ea... Măcar evitați tot felul de cheltuieli anapoda: carte funciară, notar, asigurare, taxă de gestionare a creditului etc. Plus nervii şi timpul pierdut. Iar după aceea veți afla ce pustiu de bine v-a făcut Banca respectivă că v-a luat aceşti bani şi dobânda, plus comisioanele aferente activității, pe care musai va trebui s-o desfăşurați prin Banca creditoare...

Una şi mai şi: o Bancă (mare!)'ce se laudă că e cea mai promptă în acordarea creditelor de **leasing** mi-a solicitat ... **garanţii suplimentare, deşi profitul la zi era dublu faţă de valoarea contractuluil** Banca are capital occidental dar directorul în cauză e român. Mi-a fost coleg în "Electroputere" şi probabil nu e uşor să treci într-o Bancă de la ... contabilitatea strungurilor.

Băncile nu s-au mulţumit doar să blocheze dezvoltarea iniţiativei private, cu toate consecinţele ei (PIB, locuri de muncă étc). Bancherii au vrut să trăiască şi la nivel occidental: salarii, sedii, prime "de imagine" etc. Toate acestea le veți găsi şi la cea mai amărâtă Bancă, la care se poate adăuga oricând şpaga vreunui tupeist, care se crede un Robin Hood menit să-şi ia cota-parte din profiturile potențiale ale ..."escrocilor de patroni". Nu acordați suficientă "aten-ție"? Veți observa imediat supărarea "binefăcătorilor", încă de la ghişeu..'.

Nu vorbesc în necunoştință de cauză. Am cunoscut destui directori de Bănci.

Majoritatea se plângeau ce rău o duc, unul chiar îmi reclama că nu poate obține nici măcar un credit de 100 milioane de la Banca sa. Mai târziu, Poliția l-a dovedit că ... subtilizase 1,5 miliarde lei!

Bunăstarea bancherilor are o singură sursă: banii depunătorilor, care "fac pui". Pentru Bănci ! Dacă 100 milioane depui, primeşti **10%** dobândă. Dacă le ceri, plăteşti 25%! Cele 15% sunt pentru sediul de Bancă ce se respectă sau pentru "imaginea" nepoatei cu pile de la ghişeu, ca să te sfideze cu tupeul dat de bunăstarea creată din buzunarul tău...

... Credeți că voi mai primi vreun credit în viața actuală?

*

Ion lliescu a pornit o **campanie dură,** de la care nu abdică, în ciuda contrelor dinspre Piața Victoriei: aceea a **impozitării masive a salariilor exagerate.** De exemplu, 50% la 10.000 USD. întâmplător, **într-un *"Cuvânt** anterior,*** am arătat că, în SUA, modelul nostru actual, marile averi, ca şi moştenirile, se impozitează chiar cu **90%...**

Unii au dat de înțeles că "Bunicuța" e "pe alături", nu s-ar pricepe la "economia de piață" etc, etc. **Probabil "greşesc" voit, apărând mari interese!**

De stat. în nici-un caz ale Statului român,"ci ale directorilor "de stat"...

Inclusiv Àdrian Năstase a dat de înțeles că o asemenea măsură ar afecta mult-dorita apariție (pătrundere) a capitalului străin. De parcă John sau Jonathan n-ar putea încasa, prin contract, cu acte în regulă, 3.000 USD în România şi 7.000 USD acasă, ca să nu mai aibă "nea Nelu" ce impozita...

În ce-i priveşte pe români, aş vrea şi eu să-l cunosc pe fericitul care are un salariu de 10.000 USD în România, la o firmă particulară, indiferent că s-ar numi... *"Rockefeller Unlimited'l*

Astfel de români fericiți pot fi... depistați **doar în fruntea Băncilor** (inclusiv BNR; Mugur Isărescu primeşte 10.000 USD, adjuncții – 9.000 USD) **sau a Regiilor,** unde "calul sărit" este mult mai mare, că doar provin, strict, de la "stupid peopie"...

Prin 2002, Adrian Năstase afla şi el, ca premier, ce salariu *"de un Rembrandt pe an"* avea chiar şi un director de la Regia Apelor (exemplul favorit, ca să priceapă şi "nea Nelu de la Ape"), ca să nu mai vorbim de RENEL-işti...

Zice-se (în presă) că li s-ar fi tăiat un zero din coada sumei. O fi, n-o fi? Cert este că n-a ieşit nici-unul în stradă, să facă vreo tentativă de slăbire (greva foamei) la geamul *Arogantului* (aşa îşi alintă bunicile copiii favoriți care devin obraznici) şi nu şi-a prezentat vreunul demisia, în semn de protest pentru muncă multă pe bani...de preşedinte de stat.

Despre RENEL, CFR şi alte Regii de interes public dar cu salarii confidenţiale s-a tot scris şi s-au fjăcut bancuri. Noi am rămas cu bancurile, ei cu salariile nesimțite din banii noştri...

Îndrăzniţi cumva să nu vă achitaţi taxa de drum. Veți plăti scump! Dacă vă distrugeți maşina într-o groapă sunteți singurul de vină, "n-ați fost atent" şi nu veți primi nici măcar scuze. Poate palme pentru că'"nu-şi mai văd capul de treburi" şi i-ați deranjat de la cafea... Când am avut accidentul pe Valea Oltului, în 06.03.00, din cauză de polei, cei de la Drumuri au apărut pe

la ora 9^{00} şi n-au mai oprit, pentru că ar fi fost linşaţi de pasagerii din cele 5 maşini deja "buşite"...

Îndrăzniţi, apoi, să nu plătiţi la timp telefonul. Vă va ustura la buzunar, apoi veți rămâne fără telefon. Dacă, jnsă, un idiot vă lasă, din greşeală,, fără ton de vineri până luni, să fiți mulțumit dacă primiți şi scuze... In 1995, când m-am trezit că "sunasem"'la 6 (şase) numere diferite din Canada (pe un... salariu minim), directorul tehnic Popescu a binevoit doar să facă nişte glume proaste. Acum a avansat "plin" şi doreşte 10 milioane lei pentru convorbiri efectuate de la un telefon pe care nu-l mai foloseam de mult. Deşi plătim la Romtelecom multe zeci de milioane anual, inclusiv convorbiri de 1 minut transformate în... 15 minute (noua "modă" la Romtelecom)...

Îndrăzniţi, totodată să nu plătiţi "curentul" şi taxa radio. Chiar dacă în luna respectivă nu ați fost acasă iar contoarul ... a mers. Veți plăti penalizări "grase", apoi veți fi debranşaţi. Dacă cei de la RENEL vă întrerup curentul electric zilnic, încă de pe vremea lui Ceauşescu, vă distrug aparatură de zeci de milioane şi aveți... tupeul să reclamați, nu vă aşteptați la scuze. Fiți fericiți dacă nu v-a înjurat nimeni şi nu v-au amenințat că-şi iau curentu' şi-hduc acasă, că e al lor...

Dacă ați ajuns în ultima clipă, n-ați mai apucat să cumpărați bilet şi vreți să-l achitați **în tren,** ca în autobuz, nu vă faceți iluzii: îi veți plăti ca amendă! Numai dacă nu e Naşu' băiat valabil ca Mircea Sandu...

Să nu îndrăzniți, însă, cumva să aveți un bilet dublură şi să reclamați ! La fel, să nu reclamați, cumva, că e mizerie în compartiment, uşa/ geamul nu se închide sau că trenul a întârziat câteva ore, ați pierdut legătura şi ö afacere, că poate aveți de-a face cu prietenii "Naşului": polițiştii TF... #

Politicienii noştri spun că au clădit democraţia şi economia de piaţă în România. Fireşte, fiecare după puteri: mai ales cei de la guvernare... Mai grav este că şi occidentalii se fac a crede acest lucru şi încearcă să ne convingă şi pe noi, că avem democrație dar nu e chiar perfectă!...

Toți aceştia n-au de-a face cu drumurile proaste (elicopterele nu dau Tri gropi !), haiducismul de la Romtelecom, nu circulă cu clasa a ll-a (a l-a la CFR) şi nici nu rămân fără curent noaptea, când dorm pentru binele României...

N-au de unde să ştie că **Marea Democraţie a fost creată doar pentru Regiile Autonome.** Atât de Autonome, încât fac ce vor! Da, dar nu pe banii noştri, că atunci vorbim de batjocură!

Luați orice comunicat al Statisticii, din orice lună, trimestru sau an. Veți observa că **cele mai mari salarii le au bancherii, apoi exact bugetarii** care

produc doar pagubă şi nervi celor care îi finanţează, de fapt! Iar dacă veţi fi mai atenţi, veţi constata culmea mizeriei umane în România: **exact cei care muncesc din greu şi oferă grosul exportului ţării au cele mai mici salarii, chiar de mizerie...**

Gând vor să încheie o discuţie care nu le convine, guvernanţii aruncă "argumentul suprem": *"Aşa e în toate ţările civilizate !"*

Ei bine, **în toate ţările civilizate,** într-adevăr, nu ajung primari haimanale cu 8 clase terminate cu chiu cu vai, iar **în sectorul public salariile sunt mult mai mici decât în cel privat.** Pentru că la ei este, cu adevărat "buget de austeritate".

La noi e invers! Datorită taxelor infinite, un român cu iniţiativă nu-şi poate pune lui un salariu decent, dar'mite angajaţilor! Pentru că **salariile sunt pur şi simplu "jupuite" de taxe, ca să aibă directorii de Regii din ce-şi face vile!**

Situaţia este una cu adevărat de batjocură, atunci când ţara geme de'sărăcie, până şi cel mai amărât pensionar se chinuie, face tot ce poate, ca să-şi plătească dările (chirie, întreţinere, telefon, curent, căldură etc) iar banii lui, mai mult decât drămuiţi, ajung la un nesimţit care îşi pune...(măcar) **80 milioane lei salariu** (ca să nu spun **300!).**

S-a simţit vreun... nesimţit calomniat? Să mă dea în judecată, că tot e moda! **Libertatea opiniei a ajuns la cheremul unor judecători care ştiu că presa este singurul lor duşman... de inamovibili şi a devenit...calomnie.** O crimă atât de gravă, încât "onoarea nereperată" a vreunui escroc cu patalama trebuie "albită" cu... miliarde chiar! Dacă îi spui unei urâte că nu e frumoasă înseamnă că ai insultat-o. **Dacă scrii despre un puşcăriaş că e infractor, înseamnă că l-ai calomniat** şi trebuie să plăteşti 500.000.000 lei, pentru că infractorul e acum senator şi mare demnitar al Statului român şi i-ai "stricat imaginea"...

Aceasta este nimic altceva decât **DEMOCRAŢIA ESCROCILOR!**

Nu credeţi? Lecturaţi următoarele rânduri apărute în presa din... 13 iunie 2003 *(ZIUA,* pag.1):

"Instituţiile publice, regiile autonome şi companiile naţionale deţin peste 300 de case de vacanţă şi protocol, **relevă un raport al Corpului de Control al Primului-Miriistru (...). Conform documentului,** cele mai multe dintre aceste vile se află în proprietatea regiilor sau companiilor naţionale – 212, **în timp ce** 76 **aparţin ministerelor şi** 17 **consiliilor judeţene.**

(...) O parte dintre regiile şi companiile verificate şi care dețin case de vacanță înregistrează **debite restante la bugetul de stat".**

Vorbeam de nesimțire? E bine că a constatat-o şi Guvernul ! întrebarea este dacă va lua vreo măsură sau asistăm iar la o "operațiune de imagine"... '

Să intrăm, însă, în profunzime.

Casa de protocol este ceva des întâlnit şi în Occident. La nivel statal, dar şi particular. **Nimic deosebit la nivel guvernamental, în afară de...numărul imens: 76 la 26 de ministere.** Probabil, extrem de activ, "Guvernul Adrian Năstase" are câte 76 de delegații străine zilnic şi nu mai ştie unde să le repartizeze! Eventual, să apeleze şi la ceilalți "prea-fericiți"... **Nu ni se spune, însă, câte case de protocol avea "Guvernul C. Dăscălescu"...**

De la Guvern în jos **(şi la acesta într-o limită de bun simţ şi strictă necesitate),** orice casă de protocol devine un abuz. Taxele şi impozitele locale trebuie doar gestionate şi nu însuşite de Consiliile județene (sau locale)...

Când vine, însă, vorba de... **case de vacantă,** indiferent de nivelul abordat, nu putem discuta decât de **NESIMȚIRE Şl O MARE SFIDARE la adresa întregii populaţii I** Dacă Cea'uşescu a fost un dictator, înfierat în toate felurile la TVR, în decembrie '89, înseamnă că cei care l-au omorât sunt doar nişte **jalnici profitori** ! Pentru asemenea specimene, românii au o caracterizare extrem de relevantă: GĂINARI. Deşi, ne demonstrează "Cazul Păvălache", pentru consilierii de la Guvern, "gâscă" valorează... UN MILIARD!!...V

Pêntru a vedea cât de imensă este neruşinarea celor pe care îi plătim din buzunarele noastre (adeseori, cu mari eforturi sau sacrificii), vă ofer doar **exemplul RENEL.**

Pe vremea lui Ceauşescu, acasă, mi se oprea curentul doar între **orele 1-3 noaptea.** Era celebra "economisire", de fapt un furt al căciulii...

Din 1990, au început problemele. Mai întâi sfioase, ca un... ghiocel, apoi tot mai tupeiste şi enervante. Că se întrerupea "lumina" ziua, fiind mai mereu,plecat (ca ziariştii, nu?), îmi "spunea" aparatura din casă. în ce priveşte noaptea, aflam imediat, fiind "pe fază", că doar "noaptea e un sfetnic bun"...

Fireşte, cum "gluma s-a îngroşat", mi-am pus la îndemână numărul de telefon de la "Intervenții", ca să pot reacționa la timp. Cum, nu vă pot spune, dar a fost inutil...

"Distracția" (lor) a durat aproape **10 ani,** timp în care a trebuit să schimb motorul de la frigider, apoi toată combina frigorifică.

De fiecare dată, m-am lovit însă de indiferenţă şi de "scuze" de genul: "Ce *să facem, dacă reţeaua e învechită*?!"' Un fel de sictir, la care am răspuns prompt: *"Să vă daţi demisia şi* să-/ *lăsaţi pe alţii !"*

Credeţi că erau fraieri? Şi nici singurii. Craiovenii ştiu conducerile de ia Regii mai bine ca pe *"Craiova Maxima*că nu s-au schimbat 10-20 ani **!... Cei de la Regii.**

Recent, n-am mai rezistat şi l-am abordat pe directorul-general. Deşi amabil, aproape îmi spunea că... mint cu neruşinare! Cum să fie posibil, se poate?, ca **RENEL** să fie... **discotecă** iar **casa mea... orgă de lumini?!**

După două zile, presa locală semnala acelaşi lucru şi în Mehedinţi, ca şi în Dolj.

"Reţeaua învechită" e probabil de vină. Nu vă faceţi probleme, **casele**' **de vacanţă au fost modernizate de mult.** M-am convins văzând-o pe cea dé pe Valea Cernei, ceva mai sus de Băile Herculane.

Era de Revelion. Sunt pentru "săracii angajaţi", spuneţi? N-am văzut nici-o Dacia în parcare, doar "Passat" *ş[* "Pajero"... în sfârşit, iată o meserie de succes: electricienii !

Am uitat să-l întreb pe directorul general de la RENEL ce salariu are. Poate îl convingeam să renunţe la salariul pe o zi, să fie reparată şi defecţiunea din cartierul meu...

Oculta Mondială este una din tematicile lucrărilor publicate de Editura OBIECTIV.

O astfel de lucrare, ajunsă deja la volumul III, se numeşte ***"Conspiraţia Satanei*** " şi are în continuare succes de vânzare (primul volum a fost reeditat, a doua oară, în mai 2003).

Pe lângă volumele dlui Teodor Filip, în domeniu a mai fost (re)editată şi lucrarëa ***"Marile Mistere ale Piramidei Oculte".***

La acestea se adaugă şi completările subsemnatului chiar la cele două titluri, dar şi cu alte ocazii.

Despre forţa Ocultei am aflat prima oară în 1981, când mi-am ales tema lucrării de diplomă: *"Societăţile transnaţionale".* Unul din capitole focaliza industria farmaceutică şi m-a cutremurat **modul de-a dreptul criminal în care comercializau...moartea transnaţionalele din domeniu, în special în ţările sărace.**

Anumiţi "bursieri Söros" vor sări ca arşi: "*Propagandă comunistăr* Ei bine, toată lucrarea mea de diplomă a avut **o singură sursă documentară: Biblioteca ONU,** cu material bibliografic în franceză şi engleză... Din păcate, n-

am fost la fel de şmecher ca Ilie Şerbănescu, să-mi public lucrarea de diplomă (drept best-seller) şi, pe baza ei, sărmi iau apoi doctoratul şi un post călduț la Agerpress. Poate acum vă abuream pe marginea Reformei: pe la PRO TV, TVR ş.a.m.d.,..

Arn mai scris şi cu alte ocazii: Omenirea continuă să existe şi e parțial liberă numai pentru că membrii Ocultei nu se înțeleg pe ciolan!

La fel şi în cazul transnaţionalelor, vectorul economic al Ocultei. Bine că s-au certat nemții cu americanii, că mai aflăm şi noi unele secrete cutremurătoare!

*Agenția Revers (iudeo-masonică) citează ziarul "*New York Times" *(iudeo-m'asonic), care acuză* ***compania*** **"Bayer"** *că "**ar fi*** **vândut medicamente care favorizau transmiterea cumplitei maladii SIDA (...) în anii '80, în state din America Latină şi Asia,** în timp ce în SUA şi Europa au fost comercializate variante îmbunătățite (...) Bayer şi alte companii farmaceutice au plătit daune de sute de milioane de dolari unor bolnavi de hemofilie din SUA, care susțineau că s-au infestat în urma tratamentului pe care l-au urmat la începutul anilor '80 (...)" .

Dacă germanii n-au avut o replică pe măsură, pot afla acum că SIDA a fost creată în laboratoarele Pentagonului, cu fonduri de 10 milioane USD aprobate de Congresul SUA!...

Unde îi doare pe liderii americani de bolnavii de SIDA din America Latină şi Asia aflăm dintr-o corespondență "Fair Press" din 01.06.03, de la Summitul G-8 de la Evian (Franța): **"(...) – accesul la medicamente al ţărilor sărace:** propunerea franceză de a permite accesul la medicamentele generice contra SIDA al țărilor sărace a fost blocat în Organizația Mondială a Comerțului de SUA, **aflate sub presiunea marilor concerne farmaceutice,' care preferă să-şi încaseze banii indiferent de rezultat (.,.). Concluzia:** pentru SUA, africanii deja contaminați sunt buni pierduți-pagube colaterale"**. (Ziua,*02.06.03, p.5).***

Şi atunci, are sau nu dreptate Franţa, prin liderii ei: "puterea americană este mai periculoasă decât Saddam Hussein"? **Normal, deoarece** Saddam este doar un agent CIA...

Numeroşi autori străini şi români au tot tras semnale de alarmă, de peste 20 ani, privitor la ce ni se pregăteşte după anul 2000, dar nimeni nu i-a luat în serios **! Cărţile lor au fost citite cu interes dar exact ca pe nişte romane politiste sau de SF...**

În ce ne priveşte, încă din 1995 (în revista *"OBIECTIV MAGAZIN')* sau din 1997 (în cărțile Editurii *"OBIECTIV"),* **ne-am pus mereu cititorii în gardă** în legătură cu o serie de diversiuni (trecute şi viitoare), dar şi cu evenimente ce vor urma, conform planurilor Ocultei.

În volumul ***"Teroriştii printre noi ",*** autorul **Teodor Filip avertiza în legătură cu un atac terorist devastator asupra New York-ului** (lucrarea a fost scrisă înainte de 11.09.01) iar subsemnatul prevedeam că **liderii SUA vor folosi "căderea Gemenilor" pentru a domina Terra** şi mai ales rezervele-cheie energetice (petrol şi gaze naturale). Mai mult, conform unui mai vechi plan al Ocultei, la umbra "războiului antiterorist" **urmau să fie restrânse drepturile cetăţeneşti.**

După aproape doi ani, raportul anual al organizației "Amnesty International" confirma realitatea avertismentelor noastre:'

"Războiul împotriva terorismului declanşat de Statele Unite a transformat lumea într-un loc mai periculos, **din pricina încălcărilor repetate ale drepturilor omului şi a legislaţiei internaţionale, precum şi din pricina faptului că** unele guverne consideră că nu au de dat nimănui socoteală pentru faptele lor **(...) Tonul raportului este foarte dur la adresa politicii administraţiei americane. In opinia *Amnesty International,*** campania împotriva terorismului va avea consecințe nefaste pentru cei care au inițiat-o, **deoarece «a adâncit diviziunile între oameni de credinţe şi origini diferite,** pregătind astfel terenul pentru noi conflicte».

(...) Amnesty International critică şi Marea Britanie pentru înăsprirea unor legi sub pretextul luptei antiteroriste (...)"

Politica lui Bush a început să fie criticată chiar şi de către colegii săi din Partidul Republican! Aceştia s-au arătat iritați de impardonabila incompetență a Administrației în a "găsi" (fabrica!) "probele" care să arate că Irakul ar avea arme de distrugere în masă şi să se justifice, astfel ocuparea Bagdadului...

Senatori şi congresmeni din ambele partide au afirmat, nemulțumiți, că lipsa dovezilor solide privind "armele lui Saddam" (justificarea invaziei) amenință credibilitatea SUA.

John Warner (republican), preşedintele Comisiei pentru Serviciul Militar din Senat, a declanşat o anchetă senatorială pe această temă.

La rândul său, **Henry Waxman** (democrat), şef al Comitetului pentru Reforme Guvernamentale din Congres, i-a cerut preşedintelui Bush să explice

cum a fost posibil să îşi bazeze acuzaţiile privind presupusul program nuclear dezvoltat de Irak pe documente ce s-au dovedit **false.**

Nici **Tony Blair,** premierul britanic, nu a fost ocolit de acuzaţiile că a inventat probe pentru a justifica invazia din Irak:

***"The Independent a* dezvăluit că** cea mai dură acuzaţie formulată de Blair la adresa regimului Saddam Hussein *s-a* bazat pe o singură sursă*, a* cărei credibilitate era foarte dubioasă. **Şeful Guvernului de la Londra a afirmat, în septembrie 2002, că arsenalul irakian de distrugere în masă poatë fi pus în funcţiune** în 45 minute (...)"

în 3 **iunie** 2003, şeful inspectorilor ONU pentru Irak, **Hans Blix,** şi-a publicat raportul final. Care stabileşte fără nici-un echivoc: **nu există nici o dovadă că Irakul ar fi deţinut arme de distrugere în masă** înainte de invazia americano-britanică!

Această concluzie a fost prezentată de Hans Blix şi înaintea invaziei, în Consiliul de Securitate. Motiv pentru care, după ocuparea Irakului, **Washington şi Londra au blocat revenirea comisiei ONU la Bagdad...**

În aceeaşi zi de 3 iunie 2003, cu ocazia Summitului G-8 (7+1) de la Evian, preşedintele Franţei, **Jacques Chirac,** şi-a reiterat convingerea că "***război***ul ***din Irak a fost unul ilegal***

Presa germană s-a arătat, însă, şi mai vehementă. "Berliner Zeitung" a comentat cu aciditate:

"De când glumeţul de la Pentagon, **Wolfowitz, a făcut cunoscut că Irakul a fost atacat nu din cauza armelor de distrugere în masă, ci pentru asigurarea prezenţei militare americane în Golf,** totul a devenit clar. Un element central al politicii americane în Irak a Administraţiei Bush a fost **înşelăciunea sistematică.** După intrarea americanilor în Bagdad s-au dat asigurări că puterea va fi dată irakienilor. în locul unui guvern irakian, SUA doresc acum doar un Consiliu care să sprijine puterea ocupantă"

*

*într-un "*Cuvânt*' anterior, anticipam că* "urmează Siria dar ţinta principală, care a determinat şi invazia din Irak, rămâne Iranul

Practic, s-a urmărit şi se urmăreşte încercuirea celui maiFundamentalist stat musulman din lume.

Americanii **se joacă, însă, cu focul şi** vor neapărat să confirme predicţiile lui Nostradamus!

Diferenţa de civilizaţie, cultură şi chiar credinţă religioasă este atât de imensă între SUA şi'unele state musulmane, încât, aflăm din presă, prizonierii

irakieni, după 24 ore de muzică heavy-metal, ascultată cu forța, au fost... gata să declare orice:

"Teroarea cea mai mare pe capul deținuților politici irakieni era un potpuriu compus din ritmurile Metallica, cântecele pentru copii din serialul american «Strada Sesam» şi coloana-sonoră a unui serial de desene animate, de altfel foarte popular în SUA, despre un dinozaur purpuriu, cu numele Barney"**

De altfel, premierul belgian, Guy Verhofstadt, a declarat că **SUA** au devenit o "***mare putere primejdioasă"*** care doreşte să preia întreg controlul asupra lumii arabe (mare producătoare de petrol, adaug).

Fostul candidat la preşedinție în 1972, senatorul democrat **George Mc Govern,** a declarat, în 26.03.03, că **Administraţia Bush pregătea invazii în Iran şi Coreea de Nord.** Comparând atacul din Irak cu cel japonez de la Pearl Harbour (07.12.41), acesta era 'categoric: "*Este în mod clar o invazie americană!* ***Şansele ca Irakul să atace SUA erau tot atât de mari ca un atac de pe Marte"******

Programarea unei invazii în Iran şi Coreea de Nord este o informație confirmată şi de **Patrick Buchanan,** triplu candidat la preşedinție dar şi consilier a trei preşedinți (republicani).

Analistul **Richard Bennett** (cu numeroase relații la Pentagon) oferea şi amănunte de culise (în 25.03.03), arătând că *"planificatorii Pentagonului pregătesc războiul cu Iranul, programat să se desfăşoare în a doua jumătate* a anului 2004, astfel ca preşedintele Bush să se prezinte la alegerile din noiembrie 2004 ca un «preşedinte de război»(...)"

într-o lucrare a sa, preşedintele Ion Iliescu nota că SUA dețin doar 5% din populația Globului dar controlează economic 50% din bogățiile lumii şi consumă 30% din producția mondială energetica.

SUA nu se mulțumesc, însă, "numai" cu atât ! Vor să-şi asigure o dominație totală asupra Terrei, prin administrarea şi controlul resurselor planetei. Astfel, se va realiza eliminarea oricărei concurențe mondiale şi instaura **dictatul economiei americane.**

Pentru liderii de la Casa Albă şi cei din spatele lor "scopul scuză mijloacele" iar ***"victimele colaterale*" nu au nici-o importanță!**

După războiul din Golf, din 1991, din cei **696.778** de militari ai Coaliției, **206.861** au solicitat compensații materiale pentru **boli contractate** cu acel prilej iar **8.013** de americani au fost **răpuşi, ulterior, de *"Sindromul Golfului".***

Apoi, s-a constatat că "sindromul" este cauzat de muniția cu mare putere de penetrare, ce conține **uraniu sărăcit.** Acesta este obținut **din deşeurile de uraniu (peste 200 milioane tone existente pe glob!) oferite gratuit.** De menționat că **Pentagonul** a fost în temă cu pericolul prezentat de uraniul sărăcit din muniție încă din 1990 dar **nu şi-a avertizat nici măcar proprii militari** !... Acest gen de muniție a fost utilizat **şi la bombardarea Jugoslaviei** (1999).

Efectele uraniului sărăcit asupra sănătății victimelor sunt **extreme, chiar letale:** cancer pulmonar sau osos, leucemie, avorturi spontane, anomalii genetice, probleme respiratorii, tulburări renale, eczeme rebele etc.

Inhalată, o particulă cu diametrul de **sub 5 microni** ce se instalează în plămâni provoacă o radiație de **272 ori** mai mare față de nivelul maxim permis. Ei bine, potrivit surselor americane, în 1991, în Kuweit şi sudul Irakului au fost aruncate**...1.300 tone** de uraniu sărăcit iar decontaminarea zonei ar costa **zeci de miliarde de dolari !...**

După bombardamentele asupra Jugoslaviei, la scurt timp, s-a constatat o **explozivă creştere a cazurilor de leucemie** în zonele cele mai afectate de bombardamente.

În Irak, războiul având loc cu 8 ani anterior, rezultatele constatate de medici au fost mai clare şi de-a dreptul... strigătoare la cer!

"**Medicii irakieni au semnalat a îngrijorătoare** recrudescență a cazurilor de cancer şi leucemie, mai ales la copiii sub vârsta de 5 ani. **S-au înmulţit, de asemenea, alarmant** avorturile spontane şi anomaliile genetice la nou-născuți.

Potrivit oficialităţilor de ia Bagdad, peste 1,5 milioane de irakieni au murit în ultimii 12 ani, **ca urmare a acestor maladii.** O treime **dintre aceştia erau** copii sub 5 ani".*

Fireşte că oficialitățile SUA şi lordul George Robertson, secretarul-general al NATO au aplicat politica... soțului adulterian prins asupra faptului: *"Ce vezi nu e adevărat / "...*

Iar Directiva *Clubului de la Roma* este în plină aplicare: înjumătățirea populației Terrei !

în **1871, Albert Pike** (şeful Masoneriei americane) îi scria lui Giuseppe Mazzini (şeful Masoneriei Universale) şi propunea un plan în trei etape (adică, **trei războaie mondiale!) pentru dominaţia iudeo-masonică asupra Terrei:**

I – **pentru crearea unui stat bolşevic,** care să desfiinţeze cea mai mare Biserică Ortodoxă şi să creeze starea conflictuală necesară pentru declanşarea următorului război;

II – pentru crearea statului Israel **în Palestina;**

III – pentru instaurarea Noii Ordini Mondiale şi a Guvernului Mondial **(ale Ocultei iudeo-masonice), cu sediul în Palestina.**

În tot acest plan, îndeplinit întocmai până acum, **rolul de "vârf de lance" a fost încredinţat *"Unchiului Sam*" (USA)",** Marea Putere "descoperită" de evreul'Cristofor Columb şi creată de iudeo-masoni pentru a apăra interesele evreilor oriunde în lume.

Acum "a venit timpul" ca America să-şi îndeplinească rolul pentru care a şi fost creată, dirijată din umbră (sau chiar oficial !) de "fiii lui Israel" şi uneltele lor, masonii !

Ca fost ziarist "de anchetă", **nu am obiceiul să public ceva fără, acoperire.** Probabil că cititorii Editurii *OBIECTIV* s-au convins, de mult, de acest adevăr. Pentru ca să fie convinşi şi noii cititori (inclusiv detractorii !), voi oferi, ca de obicei, şi "dovada", vorba coanei Leana...

Unii se vor întreba: ce legătură au aceste pagini cu subiectul cărţii? Imensă!

Veţi observa că situaţia actuală este identică cu cea dinaintea

Războiului II Mondial ! Cu o singură mare diferenţă: atunci, "scena" era "doar" Europa, acum întreaga Planetă... Numai că, atunci, Hitler era un fascist (naţional-socialist), acum Bush jr. se prezintă ca un... republican democrat.

*

Un observator avizat, dacă a fost şi atent, avea toate şansele să observe marele secret: **şi după 1989, toate evenimentele majore care au bulversat Terra au fost create şi dirijate de evrei sau de "majordomii" lor masoni** ! Să punctăm pe fugă doar câţiva actori de primă linie:

– Papa loan Paul a ll-lea (Katz), Gorbaciov,' Helmut Kohl, Zbigniew Brzezinski, Samuel Huntington, Alexei II (patriarhul Rusiei), Joschka

Fischer, Donald Rumsfeld, Paul Wolfowitz, Madelein Albright, Boris Elţân, Evgheni Primakov ş.a. **(evref de origine).**

– George Bush, Margaret Thatcher, François Mitterrand, Lech Walesa, Vaclav Havel, Gerhard Schroeder, toate casele regale din Europa, Bill Clinton **(masoni de grad înalt).**

Aceasta este doar o enumerare fugitivă, doar din memorie dar, cred, suficient de elocventă. "Mărunţişurile" ar ocupa prea multe pagini şi au fost "iertate"...

Acelaşi observator, deja atent, a constatat, probabil, că politica externă (agresivă) a SUA nu este dirijată, **în mod straniu,** nici de preşedintele G.W. Bush, nici de vicepreşedintele Dick Cheney sau de secretarul de Stat **(ministrul de Externe)** Colin Powell.

Aceştia nu mai au loc la microfon de doi indivizi care dau din coate să iasă în faţă şi şochează mass-media cu declaraţii numai de prima pagină. Mai mult, provoacă şi adevărate războaie mediaticé între ţări, altă dată, măcar în relaţii civilizate, dacă nu prieteneşti...

Interesant este că **declaraţiile lor se confirmă în timp şi nimeni de la Casa Albă nu le dezminte afirmaţiile.** De parcă, tuturor (chiar până la preşedintele Bush!) le-ar fi teamă de ei !...

Cei doi sunt **secretarul Apărării Donald Rumsfeld şi adjunctul său, Paul Wolfowitz. Amândoi sunt evrei la origine şi se comportă ca şi cum ar fi stăpânii Americii** !! Dau lecţii, trag de urechi şi declară război tuturor, cu un tupeu incredibil, de vătafi ai "moşiei Terra"... Şi mai ciudat: **adjunctul Paul Wolfowitz *se* comportă de parcă el ar fi şeful şi la Pentagon** şi nimeni nu-l mai poate controla! Cei doi par a se afla într-o cursă a declaraţiilor, din care "Big Brother" să aleagă câştigătorul...

Ţările arabe şi musulmane au acuzat mereu şi acuză şi acum că *Marele Satan* (SUA) se află la cheremul Sionismului Mondial iar invazia din Irak a fost comandată de evrei, care dirijează America.

Cert este că cei mai vehemenţi acuzatori ai lui Saddam Hussein şi *"armelor sale de distrugere În masă"* au fost evreii. **Americani, din jsrael sau de oriunde din lume...**

În general, **aceştia pot fi găsiţi ca purtători de cuvânt oriunde şi la orice nivel** ! La Casa Albă sau chiar la MApN din România... Dacă de foarte mulţi ani au monopolisât acest post la Casa Albă, Pentagon sau Externe, era greu de crezut că îi vom găsi "pe post" **inclusiv la majoritatea diviziilor americane** care au invadat Irakul. Acest război era prea important pentru Israel pentru a nu fi dirijat şi supravegheat cum se cuvine şi ne aminteşte de comisarii ideologici ai diviziilor lui Stajin, majoritatea evrei...

În cel puţin trei rânduri, în timpul invaziei, purtătorii de cuvânt ai unor divizii americane au anunţat triumfători că au descoperit dovezile existenţei

"armelor de nimicire în masă" ale lui Saddam. în 24 ore, anunțul era infirmat. Toti trei sunt de origine iudaică... Uc/

iseîn **ziua nr. 21 a invaziei din Irak,** când locuitorii Bagdadului îşi găsiseră o nouă ocupație, jaful, iar în timpul liber loveau cu papucul în gură statuile dictatorului fugit, cei doi se gândeau deja la "următorul pas", Siria:

"O idee despre «noua etapă» au însă şi **conservatorii** din cadrul administrației de la Washington, care se pare că doresc schimbarea guvernului' de la Damasc, însă ar prefera ca acest obiectiv să fie realizat prin mijloace paşnice, scrie în ediția sa electronică « Washington Post». **«Trebuie să se petreacă o schimbare în Siria,** a declarat subsecretarul american al Apărării, **Paul Wolfowitz,** după ce **Donald Rumsfeld a acuzat această ţară că ar fi permis transferarea unor echipamente militare în Irak şi accesul voluntarilor musulmani pentru a susţine regimul lui Saddam (...)»** *(Rom. liberă,10.04.03, p.7).*

Peste 45 zile, după ce SUA şi-a instalat "marionetele" irakiene la conducere, la Bagdad, **Donald Rumsfeld** avea deja un nou "obiectiv".

Mai întâi a afirmat că "este o realitate faptul că ei *(oficialii iranieni)* adăpostesc importanți oficiali ai Al-Qaeda în Iran".

In 27 mai 2003, mai mulți membri de rang înalt ai Administrației Bush urmau să se întâlnească la Washington, "pentru a discuta politica SUA față de Iran".

Cu câteva zile înainte, **Donald Rumsfeld deja stabilise această politică şi o şi făcuse publică!** Mai mult/"purtătorul de cuvânt" al său era un înalt oficial din Departamentul de Stat (Externe), sub protecția anominatului! **Rumsfeld considera că *"există mari şanse ca Guvernul iranian să se prăbuşească din interior".*** La scurt timp, începeau demonstrații la Teheran de contestare a preşedintelui (reformist), pentru că n-ar face suficiente reforme... (ZIUA, 27.05.03, p.5).

De neoprit, Donald Rumsfeld continua" seria acuzațiilor şi a planurilor privind Iranul, şi în zilele imediat următoare.

Mai întâi **a acuzat guvernul de la Teheran** că ar încerca să organizeze o opoziție față de forțele anglo-americane din Irak, prin diverse emisiuni radio-difuzate.

Apoi, în mod straniu, oficiali de la Pentagon şi Departamentul de Stat au prezentat, pe site-ul ABC News, **primele etape ale planului de schimbare a regimului din Iran:**

"Pentagonul promovează un plan **secret** de înlăturare de la putere a Guvernului **islamist** de la Teheran, ca **unică** modalitate de a stopa ambițiile nucleare ale acestei țări. ' **

(...) Propunerea, care ar putea include **subvenționarea unei organizații aflate, în prezent; pe lista mişcărilor teroriste,** nu este de dată recentă, dar până în prezent nu a obținut suficient sprijin la nivel oficial.

(...) Propunerea Pentagonului include folosirea tuturor mijloacelor de a exercita presiuni, asupra Guvernului iranian, inclusiv sprijinirea disidenților iranieni şi a grupării Mujahedeen e Khalq (MEK), în prezent considerată teroristă de către Statele Unite.

MEK, sprijinită inițial de Irak şi autoare a mai multor atacuri în Iran, a încheiat un armistitiu cu trupele americane care au invadat Irakul". *(ZIUA, 31.05.03, p.3).*

Pe 1 iunie 2003, a început Summit-ul G-8 de la Evian, la care a fost prezent şi G.W. Bush.

În acest timp, subsecretarul Apărării, **Paul Wolfowitz,** se afla în Coreea de Sud şi nu ezita să facă o nouă declarație şocanta. El **a amenințat** (în 02.06.03) **Phenianul cu o reacție "*devastatoare*"** în cazul unei eventuale agresiuni nord-coreene în' peninsulă. A insistat, totodată, ca ***"regimul Stalinist de la Phenian să renunțe la programul nuclear*** *şi să îşi concentreze atenția asupra ameliorării condițiilor de viață ale poporului înfometat".* Wolfowitz a promis că, în cazul celei de-a doua variante, Washingtonul ar răspunde *"într-o manieră pozitivă"* (ZIUA, 03.06.03, p.3).

După cum se observă, **politica externă a SUA nu mai este de mult apanajul lui Colin Powell, secretarul de Stat! Ea pare a fi dirijată de cei doi secretari ai Apărării** iar fostul şef de Mare Stat Major nu poate decât să constate cât de agresivi pot deveni civilii ajunşi în fruntea Pentagonului/..

Declarațiile prezentate succint reliefează faptul că **ele survin unor pregătiri mai vechi şi minuțioase.** "Jandarmul Mondial" se simte într-atât de tare în baston, încât îşi permite să-şi facă publice planurile de invazie! Politica nu este nouă, ea aparține Ocultei şi **doreşte să intimideze definitiv întreaga Planetă:** *"Deşi v-am anunțat intențiile n-aveți ce face, suntem prea puternici şi vom domina Terra !"...*

Planul enunțat de Rumsfeld la finele lunii mai, privind destabilizarea Iranului din interior, a fost pus în aplicare începând cu 10 iunie 2003. **Din prezentarea apărută în presă, veţi constata cu stupoare că** evenimentele de

la Teheran sunt parcă...xeroxate după cele de la Timişoara, din 16-18 decembrie 1989!

"La Teheran, protestele stradale nocturne împotriva Republicii islamiste au continuat şi joi *(12.06.03 – n.ED.),* pentru a treia seară consecutiv. **După miezul nopţii,** mai multe grupuri de manifestanți au încercat să ajungă în campusul universitar, pentru a li se alătura studenților. Aproximativ **100 de studenţi** au reuşit să iasă pe bulevardul din apropierea campusului universitar, după ce au spart poarta, fiind operate în jur de **40** de arestări. Studenții au scandat **sloganuri ostile** liderilor islamişti şi au lansat **pietre** asupra organelor de ordine. Protestatarii **au cerut demisia liderului spiritual** iranian, ayatollahul Ali Khamenei. Poliția a recurs la gaze lacrimogene pentru a dispersa

sutele de studenți adunați în campus (...)" *(ZIUA, 14.06.03, p.5).*

*

Liderii americani încearcă să ne convingă cum că politica agresivă a SUA este doar una-de răspuns, o "cruciadă împotriva terorismului", după 11 septembrie 2001. Iar cei naivi sau neinformați îi şi cred !

Această politică a mileniului III a fost schițată mai întâi de Paul Wolfowitz, **în 1991, într-un studiu publicat, ce a creat un imens scandal la acea vreme,** şi a luat formă finală în două etape, 1997 şi 2000. iL Ea aparține, de fapt, unui "grup de reflecție", cel mai influent în toată istoria SUA, **ai cărui membri mulţi fac parte acum din Administraţia Bush, în cele mai importante posturi.**

Acest grup se numeşte *"Project for the New American Century"* ***(Proiect pentru un nou secoi american),*** cunoscut ca ***PNAC,*** şi a apărut în **1997.** Are **trei copreşedinţi,** din care **doi sunt şi membri ai CFR (***Council on Foreign Relations* – Consiliul de relații externe), **organizaţie ocultă creată de familia Rockfeller** prin Zbigniew Brzezinski (ambii – de origine iudaică), **din care face parte şi Bill Clinton iar G. Bush-Sr. a fost chiar directorul ei.** Cei doi sunt Robert Kagan şi **Bruce P. Jackson.** Cel de-al doilea, binecunoscut liderilor români, a fost şi **ofiţer de informaţii militare** (1979-1986).

În 3 iunie 1997, PNAC şi-a făcut publice obiectivele.

Ulterior, în septembrie 2000, **a redactat un** raport **intitulat:** ***"Reclădirea apărării americane: strategia, forțe şi resurse pentru noul secol ".*** Preluat aproape integral, el a fost apoi publicat de Administrația Buşh, în 17.09.02, drept *"National Security Strategy"* (N.S.S.).

Încă din 1997, PNAC îşi expunea o serie de **principii extrem de agresive,** ce pot fi exprimate printr-o singură idee: *"Secolul XXI va fi american sau nu va fi delocF'*

Din 3 iunie 1997 găsim chiar o serie de idei şi principii pe care le vom reîntâlni **puse deja în practică începând cu anul 2001 :**

• "America are un rol vital în menținerea păcii şi securității în Europa, Asia şi în Orientul Mijlociu".

• *"Istoria secolului XX a dovedit că* ***important este să creezi circumstanțe,*** *înainte de izbucnirea crizelor şi să înfrunți amenin-țările înainte de acutizarea lor"* (traducere: dacă doreşti să ataci orice stat, creezi "circumstanțele" -11 septembrie 2001 – şi apoi porneşti "cruciada antiteroristă"!). *

PNAC propunea şi patru obiective majore:

– creşterea cheltuielilor militare;

– schimbarea regimurilor ostile intereselor şi valorilor americane ("Axa Răului"!);

– promovarea în lume ("prin toate mijloacele") a valorilor şi principiilor americane;

– crearea unei noi ordini mondiale favorabilă SUA (globalismul american).

Documentul din septembrie 2000 (transformat în strategie națională) este mult mai concret.

În el, întâlnim ***"dreptul SUA de a ataca preventiv"*** **orice alt stat de pe glob, care ar putea deveni rival Americii** la conducerea politică, militară şi economică a lumii.

Din această perspectivă, "afacerea Iran", în care Rusia are mari interese, poate deveni un dezastruos *"casus beli®.*

SUA par a copia, după 60 ani, strategia lui Hitler! N.S.S. vizează, în primul rând, statele "slabe" din Lumea a Treia şi fostele colonii, **probabil pentru izolarea şi slăbirea aşa-ziselor Mari Puteri (Rusia, China, Germania, Franța) ce s-ar opune.**

(Exact strategia lui Hitler; Austria, Cehoslovacia, Polonia, Norvegia, Danemarca, apoi Franța, Belgia, Olanda, pentru a izola Anglia şi URSS...).

PNAC considera, totodată, că ***"formele avansate de război bio logic îl pot transforma pe acesta într-un foarte eficace instrument politic***". De exemplu **SIDA** şi **pneumonia atipică,** menite să îngenuncheze marii adversari ai SUA (China, Rusia, India etc)!

Strategia "de securitate națională" a SUA i-ar putea trezi invidia lui Hitler!! **Din ea, rezultă posibilitatea purtării războiului biologic pe genotipuri umane. De exemplu,** atacul biologic asupra genotipului arab nu ar avea efecte negative asupra evreilor!!...

Care ar fi statele amenințate de asemenea "atacuri preventive" diq partea SUA?

Liderii americani consideră că, din **197** de țări membre ale ONU, peste **120** nu au regimuri democratice. Deşi **SUA au militari prezenţi în... 130 de state.**

În august 2002, vicepreşedintele Dick Cheney dezvăluia că pe **lista lui G.W. Bush** se află **7 state** ce formează ***"Axa Răului"*** şi **alte 60 *"amenințătoare"!...***

Paranoia puterii, a dominației Pământului? Probabil, din moment ce **până şi China a fost avertizată de SUA** să nu mai achiziționeze armament modern **dacă nu doreşte o *"acțiune preventivă"*** ordonată de la Washington!...

PNAC are în alcătuire două grupuri de bază: "Coaliția creştină" şi **evreii neoconservatori din America.** Aceştia din urmă, susținători ai premierului Ariei Sharon, sunt cei care **domină PNAC,** numeric şi ca influență. Dintre ei, putem enumera pe: **Donald Rumsfeld, Paul Wolfowitz, Richard Perle*, Elliot Abrams, Eliot A. Cohen, Aaron Friedberg, Lewis Libby.** Gruparea creştină cuprinde nume mai sonore dar mai puțin active şi influente, dacă ne gândim că vicepreşedintele Dick Cheney este mereu blocat de Donald Rumsfeld: **Dick Cheney, Jeb Bush** (fratele lui G.W.), **Dan Quayle** (ex-vicepreşedinte) etc. **Rumsfeld este un "activist" cu experiență, în anii "80,** ca membru al *"Committee for the Present Danger"* (Comitetul pentru pericolul actual) **a militat pentru un război atomic cu URSS (!?).**

În 1998, alături de Wolfowitz, Abrams, Pearl ş.a., a solicitat o "acțiune urgentă" contra Irakului, **într.un raport remis Casei Albe.**

Îh 1999, a devenit membru al "*Balkan Action Committee*" (BAC), creat de PNAC, alături de Wolfowitz şi Perle, **prin care** a susținut bombardarea Serbiei fără autorizația Consiliului de Securitate al ONU.

Tot PNAC a înființat **CLI** *Comitetul pentru eliberarea Irakului)* condus de copreşedintele PNAC, Bruce P. JaeK'son, şi ai cărui membri sunt în majoritate ofițeri de informații.

Î**n 20.09.01,** la 9 zile de la atentate, cei trei copreşedinți ai PNAC şi alți membri **(Aaron Friedberg, Richard Pearl, Leon Wieseltier** – toți dé origine iudaică) îi scriau preşedintelui Bush, **indicându-i inamicii**

I* N. edit.: Devenit, în 2000 – 2002, consilierul lui Donald Rumsfeld, secretarul Apărării.

* imediați ai SUA **şi solicitând o creştere masivă a bugetului Apărării. Duşmanii vizaţi erau:** Ossama beri Laden, Irakul, Hezbollahul iranian şi Autoritatea Palestiniană. Toți, adversari declarați ai Sionismului !

De altfel, conducătorul Congresului Național Irakian (guvernul-marionetă de la Bagdad), **Ahmed Chalabi,** condamnat în Iordania pentru evaziune fiscală, este **apropiat de Rumsfeld, Wolfowitz sau Pearl iar lobby-ul evreiesc din SUA îl doreşte drept succesoral lui Saddam Hussein.**

Condus de aceştia, Chalabi va împărți "tortul" irakian, estimat (pentru început) la peste **100 miliarde dolari.'..***

' *

Planul lui Albert Pike pentru dominația planetei se află deja în linie dreaptă!

Două etape s-au încheiat conforrp planului iar cea de-a treia este **programată a se încheia în 2010, cu instaurarea unui Guvern Mondial cu sediul în Palestina, condus de un *"Rege al regilor din sămânța lui David* "**, după cum prevăd planurile iudeo-masonice.

De la bun început *"urmaşii lui David* " au contribuit din plin la realizarea planului lui Albert Pike. **Prin conducători de state, alţi lideri, spioni sau "simpli cetăţeni".**

La negocierile de la Versailles, din 1919-1920, delegațiile Marilor Puteri învingătoare (SUA, Anglia, Franța) erau majoritar iudaice.

Bolşevizarea Rusiei a fost o "afacere iudaică" în proporție de peste 90%.

Soarta războiului mondial din 1939-45 a fost decisă de evreii Stalin, Roosvelt, Eisenhower, Truman şi masanii Churchill şi de Gaulle.

Acum, alţi evrei aflaţi în poziţii-cheie se folosesc de o super-putere, SUA, pe care o împing în războaie globale (şi globaliste) pentru a împlini planul de dominaţie al lui Albert Pike (mason satanist). Cum până în 2010 mai e puțin iar timpul îi presează, **vom asista la 7 ani de coşmar!** Plini de războaie economice, ideatice, împotriva drepturilor cetățeneşti, de satanizare a anumitor popoare (în special România!), bacteriologice (gen "pneumonia atipică"), geoclimatice (cutremure, inundații, tornade) şi chiar de conflicte militare propriu-zise...

Omenirea este aruncată în haos de setea de putere a unora dar este satanizată şi plăteşte în continuare pentru ce s-a întâmplat în urmă cu 60 ani: holocaustul.

Unul din cele mai paşnice şi ospitaliere popoare din Istoria Omenirii, românii, este anatemizat până în pânzele albe pentru crime dictate de la Beftirv (legionarilor) sau pentru reacții în condiții de război. Se neglijează însă, voit, adevărul că, în anii' '40, România devenise o ultimă speranță de salvare pentru evreii din Europa şi că sute de mii au fost salvați de români !

Se scrie şi vorbeşte la saturație despre *"holocaustul evreilor în România*", a cărui acceptare a devenit deja obligatorie prin lege dar **holocaustul românilor din anfi 1944-1964, sub conducerea bolşevicilor evrei a devenit de mult subiect tabu!,**Scandalul imens de ia mijlocul lunii iunie 2003 este un exemplu şi o bună dovadă a modului în care "fiii lui Israel" au împânzit Lumea şi o domină din toa-te colțurile ei...

Radu loanid *('român neaoş"), director de programe internaționale la Muzeul Holocaustului din SUA, "a* declarat că, în discursul de la Riga al preşedintelui Comitetului SUA pentru NATO, Bruce Jackson, acesta spunea că o condiție esențială pentru intrarea în NATO este împărtăşirea unor **valori comune:** separarea puterilor în stat, independența Justiției, respectarea drepturilor minorităților, libertatea presei şi **asumarea istoriei aşa cum a fost ea"** *(ZIUA, 19.03.02, p.7).*

Ei bine, exact asta dorim şi noi, românii! Să nu ne inventeze alții istoria şi nici culpabilități pe care nu le avem!

' Cine este Bruce Jackson am văzut ceva mai devreme.

O întrebare, totuşi, rămâne: numai noi, românii, trebuie să ne asumăm istoria?

Cine cere aşa ceva ar trebui să fie primul care să-şi asume o asemenea răspundere. **Cine se simte fără pată, numai acela poate să ridice piatra!...**

Ca un ajutor în asumarea istoriei şi de'cei obişnuiți numai să acuze,

am semnalat de fiecare dată, şi în acest volum, cazurile de rigoare. * *

Volumul de față constituie **doar o primă parte dintr-o lucrare de excepție** a unui autor celebru în România, care, din păcate, nu se mai află printre noi...

Manuscrisul a fost pregătit pentru Editura *OBIECTIV* cu termen de apariție noiembrie 2003, urma să îmi fie înmânat chiar de prof. dr. Paul Ştefănescu, în Bucureşti, dar întâlnirea a fost stabilită prea târziu! Doar o săptămână a mai lipsit ca să mai avem o ultimă discuție între patru ochi...

Cu două săptămâni înainte îmi telefonase entuziasmat: "V-am pregătit un material tare, cu care îi vom da gata pe toți P%

Cum mă feresc, în general, să discut prea multe amănunte la telefon, n-am întrebat nimic în legătură cu conținutul. Acum îl cunosc şi pot să confirm!

Această primă parte abordează istoria (contra)spionajului românesc de la A.I. Cuza până Ja finele Războiului II Mondial.

Cine doreşte să afle istoria reală a unei țări trebuie mai întâi să poată intra în culisele spionajului. **Dintotdeauna, spionii au creat sau modificat istoria!**

Lucrarea beneficiază de o documentare (şi de documente) de excepție.

Pe baza unor dosare ultrasecrete la vremea lor, putem constata acum că istoria reală este cu totul alta decât în manuale! O

serie de puncte de reper sau evenimente controversate ne apar, astfel, într-o altă lumină şi le putem înțelege cu adevărat. De la îndepărtarea lui Cuza şi Războiul de Independență, până la Carol II, Antonescu şi legionarii.

O serie de cazuri deosebite ne dovedeşte clar că existența unui stat, liniştea şi prosperitatea acestuia depinde în cea mai mare măsură de (contrâ)spioni !

Lucrarea ne mai oferă şi o lecție de căpătâi pentru prezent şi viitor: **România a suferit prea mult şi prea adesea din cauza trădătorilor de neam şi țară!** Cu atât mai instructiv cu cât ne aflăm, din nou, într-un moment de răscruce al Istoriei iar situația actuală seamănă extrem de mult cu cea de finele anilor '30...

Din pură coincidență, acest volum se completează foarte bine cu lucrarea dlui Gârz: *"Spionaj şi sex"...*

Dacă sunteți înarmați cu timp suficient şi dispoziție sufletească pentru a descifra noi enigme din culisele spionajului, **puteţi pătrunde acum în Arhiva secretă a României necomuniste.**

Lectură plăcută!

15 iunie 2003 Eugen **DELCEA**

PS. Veți constata din paginile ce urmează că **serviciile secrete româneşti au urmărit doar strict interesul naţ'ronal,** supraveghind duşmanii țării chiar şi când ne aflam sub ocupație nazistă. **SSI n-a fost, de exemplu, niciodată la cheremul lui von Killinger, Himmler sau Hitler** iar legionarii, "copiii de suflet" ai acestora, au fost un "obiectiv" de maximă importanță.

Acum, într-un "stat democratic", **directorul SRI, Radu Timofte, declară (11.06.03),** că Serviciul pe care îl conduce "a *fost cu ochii pe organizațiile extremiste, anarhiste,* ***ahtiglobaiizare,*** *sataniste".*

Ce este globalizarea **am văzut ceva mai devreme:** dominație mondială americană.

Deci, petitru SRI, cine doreşte independența şi suveranitatea României şi nu să fie vasal al SUA este...extremist, anarhist ori satanist !

Iar românii patrioți **şi cu coloană vertebrală sunt** supravegheați chiar pe banii lor...

CUVÂNT ÎNAINTE

Revenim cu acest volum (al nouălea) asupra unei probleme şi a unui domeniu de care ne-am ocupat de foarte multă vreme. De astă dată ne-am oprit asupra ***istoriei serviciilor secrete ale României.*** Este un subiect de strictă actualitate, dificil de abordat, mai ales dacă ne referim la epoca contemporană (după 1944). Este drept că au existat autori cu preocupări în domeniu dar toți s-au oprit la anul 1944.

După cum cititorii îşi pot da seama, am avut de întreprins o muncă extrem de laborioasă în direcția documentării şi strângerii materialului, mai ales în privința fostei Securități. Am considerat util să creionam ***şi biografia câtorva dintre cei care au avut funcții de răspundere.*** Viața lor se împleteşte cu istoria serviciilor secrete.

Lucrarea noastră este o încercare de ***scriere a unei istorii mai puțin cunoscute.*** Nu avem pretenția că am. găsit soluția cea mai potrivită. Poate că cei care ne vor urma vor beneficia de experiența noastră. Am încercat să fim cât mai obiectivi şi imparțiali, de aceea nu am pedalat pe latura politică şi nu am împletit descrierea evenimentelor politice cu cele ale evoluției serviciilor secrete. A fost un punct de vedere, poate nu cel mai fericit.

Intenționat nu am abordat domeniul diplomației secrete. La drept vorbind, nu am dispus de timpul materialmente necesar. Poate că într-o lucrare viitoare să cuprindem la un loc toate aceste direcții, dar aceasta este o treabă de mare anvergură.

Nu ne-am propus nici să interpretăm materialul documentar, lipsă care ne-ar putea fi reproşată. Fără să ne motivăm: lucrurile nu sunt încă complet clarificate, există multe pete negre.

Î***n încheiere,*** îi asigurăm pe cititorii noştri de onestitatea noastră.

Prof. dr. PAUL ŞTEFÂNESCU

Notă: lucrarea noastră fiind destinată publicului larg, am redus la minim aparatul ştiințific.

Introducere

Acest volum constituie o încercare de a prezenta cititorilor aparținând generațiilor mai tinere din țara noastră o serie de **fapte şi momente mai semnificative şi cu un anumit caracter din tumultoasa istorie a poporului nostru,** din lupta sa neobosită pentru libertate, independentă şi demnitate națională, pentru a-şi făuri un destin corespunzător.

Éste un fapt stabilit că **strămoşii noştri,** împreună cu conducătorii lor, **au apelat întotdeauna,** pe lângă mijloacele militare şi diplomatice, **şi la ştiința informațiilor şi contrainformațiilor,** pentru a apăra ființa națională ele acțiunile duşmanilor. Cei mai 'de seamă conducători au prețuit cum se cuvine strădaniile şi devotamentul serviciilor de informații, recompensându-le şi păstrând secretul în privința oamenilor şi activitatea acestora.

Cercetările efectuate de istorici pe teritoriul patriei noastre au scos la iveală faptul că **activitățile de informații şi contrainformații datează încă din perioada separării daco-geţilor din ramura tracilor de nord** şi stabilirea limitelor spațiului geografic locuit de străbunii noştri daco-geți între Carpați, Nistru,'Dunăre şi Marea Neagră.

Dar nu totdeauna activitatea conțrainformativă a fost eficientă, **explicabilă pentru faza incipientă în care se afla. Ca exemplu: faptul că** Burebista a căzut victimă unui complot.

Migrațiile popoarelor invadatoare ar fi avut poate un efect total devastator, dacă nu ar fi existat informații pertinente şi transmise la timp pentru ca populația să se ascundă din calea năvălitorilor, **care s-au succedat vreme de opt secole.**

Ca şi cum toate acestea nu ar fi fost suficiente, în jurul frontierelor naturale în care se dezvolta poporul român, **s-au închegat puteri ce pofteau la teritoriile noastre:** ungurii şi polonezii jinduiau după Transilvania, Valahia şi Moldova erau disputate de două mari imperii: rusesc şi otoman.

Domnii țărilor româneşti de la jumătatea secolelor XV-XVI, **Vlad Ţepeş şi Ştefan cel Mare,** pentru a scutura jugul asupririi otomane după grumazul țărilor lor, în afară de forța armelor, **au apelat din plin la mijlocirea informaţiilor obţinute în secret.** Activitatea secretă de infor-mații a fost întotdeauna abil împletită cu diplomația şi strategia militară. Nu a fost nici o clipă neglijată nici latura contrainformativă, întrucât uneltirile şi mai ales comploturile împotriva domnitorilor din ambele țări româneşti au fost dejucate, trădările demascate, autorii prinşi şi decapitați, după obiceiul timpului.

Metodele şi mijloacele folosite atunci pe "frontul nevăzut" nu di-feră de cele utilizate în prezent: iscoadele, ancheta, interceptarea solilor şi

corespondeței, interogarea prizonierilor, verificarea la fața locului, dezinformarea'şi întinderea de curse, diversiunea, verificarea loialității colaboratorilor etc, ca şi măsuri de contrainformații.

Prin activitatea de informaţii şi contrainformaţii a avut loc curmarea multor acte de trădare şi chiar evitarea pierdojji capului unor domni. Să nu uitam că a doua jumătate a secolului al XVI-lea este caracterizată prin existența a numeroase conjurații şi comploturi, accentuarea dominației otomane şi încercarea de pătrundere a catolicismului în Moldova din Polonia.

Țările româneşti au sfârşit prin a atrage atenția şi apusului Europei **şi, după 1550, se constată o puternică penetrare a unor servicii de**

informații europene, care s-au orientat către curțile domneşti angajându-sè aici pedagogi ai odraslelor de domni, secretari, medici*, traducători, sfetnici, gărzi personale.

Poziţia strategică a ţărilor româneşti a început să preocupe, din ce în ce mai mult, Marile Puteri europene, care-şi disputau "drepturi" în această parte a lumii. Evenimentele de la 1848 au trezit un mare interes, deopotrivă vecinilor noştri, cât şi unor țări mai îndepărtate, de acaparare a unor noi bogății şi de completare a muzeelor cu noi achiziții.

Pentru a se informa asupra evenimentelor care se petreceau aici, în afară de **consuli,** a căror principală activitate era spionajul, serviciile secrete ale Marilor Puteri europene au apelat şi la **diverşi specialişti,** autori ai unor **rapoarte atotcuprinzătoare, care uneori ne erau favorabile.** Aşa a fost de exemplu raportul întocmit de **căpitanul de geniu Sabatier,** care, în a doua jumătate a anului 1848, "fiind în trecere" în mod întâmplător prin țara noastră, a făcut şi puțin spionaj, completând informațiile adunate de'alți agenți. O observație ce ne avantajează, făcută de căpitanul Sabatier, este **sublinierea importanţei Moldovei şi a Tării Româneşti ca tampon în calea planurilor expansioniste ale absolutismului ţarist şi ale Imperiului Otoman,** relevând totodată faptul că **Moldo-Vlahia, formând un stat impact de peste 4 milioane de locuitori supuşi sultanului, ar fi pentru imperiu un excelent zid de apărare.** Simpatiile foarte fireşti ale transilvănenilor şi altor români, remarcă ofițerul, ar face să crească mult puterea şi forța statului şi a poporului român, care ar trebui sprijinit să-şi făurească şi sa-şi consolideze unitatea națională, să dobândească independența şi să-şi valorifice rațional bogățiile de care dispune. „

în finalul raportului său, Sabatier ajunge la următoarele concluzii: "în starea actuală a lucrurilor, dacă războiul ar izbucni între Rusia şi Turcia, nu se

poate aştepta, de la aceste două principate mici, nici cel mai mic ajutor; trebuie privite ca pierdute. Dacă, dimpotrivă, pacea este menținută, **Europa are cel mai mare interes să dezvolte toţi germenii regenerării României şi să constituie la nordul Dunării o puternică naţionalitate".**

'Evenimentele care s-au succedat au confirmat temeinicia observațiilor lui Sabatier.

Mergând mai departe, Unirea Principatelor şi realizarea unui stat național, constituiau, în fapt, **idealurile românilor,** țel pentru care ieşiseră tn stradă în 1848, iar guvernul provizoriu le înscrisese în programul său revoluționar.

Unirea românilor reprezenta şi o necesitate istorică obiectivă,

fără de care țara noastră nu se putea, în viitor, dezvolta ca un stat modern, cu o economie prosperă şi cu o agricultură adecvată, în care condițiile de viață să iasă din înapoierea în care o aruncaseră anii de împilare turcească. **Pentru unire nu s-a slăbit o clipă lupta,** militându-se cu aceeaşi ardoare şi după înăbuşirea revoluției din vara anului 1848.

Este demn de remarcat că problema unirii'celor două principate româneşti i-a preocupat nu numai pe români, ci şi cancelariile Marilor Puteri apusene, pe ambasadorii acreditați la Poartă şi, deopotrivă, pe consulii

N. edit.: Medicul personal al lui Ştefan cel Mare era evreu, conform unei "mode" întâlnită în Bizanț, la curțile occidentale şi chiar în cazul "cancelarului de fier" Otto von Bismark.'

acestor state, de la laşi şi Bucureşti. Interesele politice, economice şi militare ale Franței în această parte a Europei solicitau la maximum activitatea serviciilor speciale. **Ideea Unirii Principatelor Române fusese intens răspândită în cercurile intelectualilor francezi ,de tineretul studios din capitala Franţei.**

Istoricul act se realizează la 5/17 ianuarie 1859, când Adunarea Electivă a Moldovei îl alege ca domn pe colonelul Al. loan Cuza, fruntaş revoluționar de la 1848, şi **peste numai câteva zile,** când, la Bucureşti, se înregistrează un vot similar. Avea loc astfel unirea prin alegerea aceluiaşi domn în amândouă principatele, **act înfăptuit de masonii francezi de la Paris** care trimiseseră emisari în țările române, să-i sfătuiască pe alegători să voteze acelaşi domnitor. Imixtiunea masonilor în înfăptuirea marilor evenimente politice ale istoriei este de acum de-monstrată.

Alegerea lui Guza ca domn nu rezolva, însă, pe deplin problema unirii. Dubla alegere trebuia să fie recunoscută de cel puțin o parte din Marile

Puteri ale timpului, dintre care trei erau vecine'cu România. **în plus, unirea trebuia împlinită şi pe plan administrativ.**

În vederea efectuării demersurilor ce se impuneau pe lângă Marile Puteri, în vederea recunoaşterii Unirii, oficialitățile româneşti au efectuat **o intensă activitate politico-diplomatică şi informativă,** atât oficială, cât mai ales neoficială, expediind în marile capitale europene agenți speciali, cu misiunea de a-i informa pe şefii statelor respective, de a dejuca intrigile adversarilor, de a face propagandă în favoarea Unirii şi a determina, în cele din urmă, recunoaşterea acesteia.

După declanşarea primei conflagrații mondiale **în vara anului 1914, între cele două tabere –** Tripla Alianță **(Germania, Austro-Ungaria, Turcia şi Bulgaria) şi** Antanta **(Rusia, Franța, Marea Britanie şi Japonia) -, ce urmăreau o nouă reîmpărțire a teritoriului lumii,** activitatea serviciilor de informații şi de contrainformatii militare din toate aceste state a cunoscut o amploare fără precedent.

Nu a existat bătălie din marea conflagrație mondială în care serviciile de spionaj să nu fi avut o contribuție esențială.

Având în vedere poziția geografică a României, bogățiile de care dispunea, şi rie referim în primul rând la cereale (grâu) şi țițeii atât de necesare ducerii unui război, ca şi valoarea combativă a unéi armate ce dispunea de un potențial de aproximativ un milion de oameni, **serviciile secrete din ambele tabele şi-au îndreptat atenția către țara noastră.**

La vremea respectivă, în România, activitatea informativă şi contrainformativă era îndeplinită de organele Siguranței Generale, sprijinite de apa/atul polițenesc şi al Jandarmeriei.

În fruntea organelor de informații şi contrainformații româneşti s-au remarcat o serie de comandanți, precum: **Ion Panaitescu** (director general al Direcției Poliției şi Siguranței Generale), **doctorul în drept al Uni* versității "Öorbona" Romulus P. Voinescu** (director al Siguranței Generale a Statului), **comisarul C. Duca** (şef al Serviciului de Siguranță al Dobrogei), **Mihail Moruzov** (şef al Serviciului de Siguranță al Deltei Dunării), **N. Condeescu** şi **Eracle Nicoleanu** (şefi ai Biroului de Informații din cadrul Secției a l-a de pe lângă Marele Stat Major).

BIOGRAFIE

Ştefănescu N. Paul

– născut: 29.06.1930, Ploieşti;

– liceul teoretic nr.1 Ploieşti;

– Facultatea de Chimie .Industrială (Institutul Politehnic laşi);

– specializare Marketing "METRA" Paris 1973;

– doctor inginer;

– expert international ONUDI şi GATT (1972);

– 5 brevete de invenţii.

Profesii:

– 1957-67: cercetător ştiinţific principal – "Petrochim" Ploieşti;

– 1960-67: şef laborator – Institutul de Fiziologie al Academiei Române;

– 1968-71: asistent universitar la Facultatea de Medicină Bucureşti;

– 1968:76: şef secţie marketing la Institutul de Economie Mondială al Ministerului Comerţului Exterior; asistent la ASE, Catedra de Marketing;

– 1976-89: expert instructor principal – Academia de Ştiinţe Social-Politice;

– 1976-77: expert INPED Alger-Algeria;

– 1989-94: şef sector marketing la Institutul Român de Management (IROMA);

– 1994-99: profesor de marketing la Universităţile: Gh. Cristea, Europa Ecor, Ecologică, Hyperion;

Activitate extraprofesională:

– membru fondator al Asociaţiei române de marketing (AROMAR);

Activitate publicistică:

– peste 300 articole şi lucrări ştiinţifice originale în revistele de specialitate din România, S.U.A., Anglia, Germania, Rusia.

Din cărţile publicate:

în slujba vieţii şi adevărului;

Drama otrăvirilor;

Enigme ale istohei române;

Enigme neelucidate ale istoriei;

Tainele istoriei universale;

Asasinatele politice din istoria României;

Mari scandaluri financiare;

Misterele Franc-masoneriei;

Magia înaltă;

Franc Masoneria;

Ritualul lojilor francmasonice albastre; Istoria mondială a societăților albastre; Istoria mondială a societăților secrete; Istoria francmasoneriei române.

Capitolul I

Â.I. CUZA – "PĂRINTELE" TRĂDAT

AL SERVICIULUI DE INFORMAȚII

j

Informațiile – o problemă de existență statală

Apelul de la 24 ianuarie 1859, care a consfinții Unirea Principatelor Române şi aducerea la cârma țării a lui Alexandru loan Cuza, impunea rezolvarea grabnică a unor probleme ce nu mai suportau amânare.

Încă de la început, independența tânărului stat a fost amenințată de unele țări vecine. **în atari condiţii,** se impunea cu acuitate cunoaşterea operativă a intențiilor adversarilor Unirii, aceasta con-stituind o problemă de viața şi de moarte. **Marile Puteri recunoscuseră Unirea Principatelor Române. Acum, printre numeroasele sarcini ce trebuiau a fi rezolvate** se impunea cu precădere organizarea Justiției, a Armatei şi bineînțeles a aparatului de informare şi represiune.

Pe deplin conştient de importanța şi dificultatea deciziilor sale, domnitorul Alexandru loan Cuza a trecut de îndată la emiterea unui » **decret** grație căruia **lua ființă Serviciul de Informaţii.** Rădăcinile acestui act 'trebuiesc căutate tn activitatea desfăşurată'de Alexandru loan Cuza încă din perioada premergătoare Unirii, când, în calitate de **ministru de Interne şi locţiitor al hatmanului şi pârcălab de Galaţi,** a avut posibilitatea să se inițieze în subtilitățile diplomației secrete, să se pună la punct cu modul în care sunt obținute informațiile şi mai ales cum să fie utilizate.

Deplin conştient de utilitatea acestui serviciu, ca o consecință, în fruntea acestui organ şi în posturile mai importante, **Cuza a numit persoane pe care le cunoştea bine,** prieteni ce se făcuseră remarcați prin ataşamentul lor şi prin sentimentele patriotice şi de **devotament faţă de ţară.**

Vasile Alecsandri – poetul spion

Inițial activitatea Serviciului de Informații a îmbrăcat forma unor **misiuni speciale** sau a unor **reprezentanțe particulare,** cu caracter semioficial. Astfel, Domnul l-a trimis pe **poetul Vasile Alecsandri** în misiune specială, la Paris şi Londra iar la Berlin şi Viena, pe **doctorul Ludovic Steege.** în acest timp, **Ştefan Golescu** a plecat, de asemenea, cu o misiune specială în Franța, Prusia şi Sardinia.

Misiunea acestor emisari a fost **sa se introducă în cele mai înalte cercuri politice** – cum ar fi de exemplu în preajma lui Napoleon al III-lea, Victor Emanuel al II-lea, Cavur, primul ministru al Sardiniei etc -, unde să pledeze cauza Unirii Principatelor. Aşa după cum arăta Radu

Rosetti ⁾*:* "Departe de țară, lipsiți de informații, luptând singuri cu uneitirile reacționarilor şi cu şiretenia diplomaților, deseori răuvoitori, **însărcinaţii cu misiuni speciale ai tinerei diplomaţii româneşti şi-au îndeplinit satisfăcător datoria**"

Subliniem că, în această perioadă de debut, **activitatea diplomatică a Principatelor Unite** şi contactul lor cu statele străine s-a realizat, practic, **cu ajutorul misiunilor speciale.** Membrii misiunilor au militat **punând mult suflet pentru cauza Unirii,** scoțând în relief cu [r]: pregnanță dorința nestrămutată a poporului român pentru unitate şi dragostea de care se bucura Domnul din partea aleşilor săi.

Sunt demne de reținut rândurile pe care le scria **Vasile Alecsandri** în noiembrie 1859, când se referea la activitatea depusă de aceste misiuni: ***"Numai patriotismul o poate motiva,*** *că numai luptând cu dârzenie împotriva unor duşmani care erau cu atât mai periculoşi, cu cât aveau acces pretutindeni".*

Aflați pe meleaguri străine, luptând cu uneltirile reacțiunii şi culisele diplomației secrete, cei însărcinați cu misiuni speciale şi-au dat toată silința cu prisosință. Dând dovadă de ingeniozitate şi inventivitate, pentru expedierea în țară a informațiilor **se utilizau curieri improvizaţi,** cum ar fi studenți'români aflați lâ studii în străinătate, rude şi prieteni ai însărcinaților, precum şi agenți diplomatici şi consulari străini, care veneau şi plecau din țară.

Prin intermediul misiunilor speciale s-au efectuat o serie de **tratative oficiale şi semioficiale,** cu guvernele unor țări apusene, privitor la recunoaşterea de către acestea a Unirii Principatelor. Mai mult, în foarte multe cazuri, emisarii trimişi au reuşit să stabilească **legături şi contacte secrete cu unii capi ai revoluţionarilor maghiari şi polonezi aflaţi în exil, care,** în schimbul unor promisiuni de sprijin politic şi ajutor material, **au pledat la rândul lor pentru cauza Unirii Principatelor.**

La scurt timp după înfiinţarea lor, tinerele organe create pentru apărarea ţării din punct de vedere informativ şi contrainformativ s-au pus pe treabă, depunând toate eforturile pentru a suplini **numărul insuficient de cadre** ce constituiau noul Serviciu şi mai cu seamă **gradul modest de dotare,** ca să nu mai punem la socoteală **lipsa unei pregătiri speciale.**

A.I. Cuza racola... turci complotişti

Sarcinile care le-au fost trasate noilor organe priveau deopotrivă, în primul rând, de a afla şi cunoaşte **intenţiile duşmanilor** ştiuţi şi mai ales potenţiali şi în al doilea rând, de a **proteja propriile secrete.** în

} Radu Rosetti – *Amintiri din prima tinerete*, Editura Cultura Românească, BucureştT, 1927, p. 10.

' La întocmirea primei părţi a lucrării noastre am consultat valoroasele lucrări ale domnilor: C. Neagu, D. Marinescu şi R. Georgescu: *Fapte din umbră,* Editura Politică, Bucureşti, 1977 şi Ion Bodunescu şi Ion Ruşu-Şirianu: *Descifrarea unei istorii necunoscute,* Editura Militară, Bucureşti, 1975, faţă de care îmi exprim întreaga gratitudine.

acest scop au fost reorganizate de urgenţă şi adaptate conform noilor condiţii **poşta şi telegraful.** Ambele instituţii au fost luate din mâna particularilor, fiind **trecute imediat în proprietatea statului român.** Treptat, s-a trecut la **generalizarea cifrării şi codificarea corespondenţei oficiale,** ce avea caracter secret şi confidenţial.

ä-a efectuat un inventar al locurilor şi mediilor propice urzirii cfe comploturi împotriva statului român, implantându-se, cu discreţia cuvenită, **agenţi informatori.**

Nu a fost uitată nici Sublima Poartă şi, **la Constantinopol, au fost trimişi agenţi capabili ai serviciului special nou creat.** La alegerea şi selectarea acestora, un accent deosebit s-a pus pe incoruptibilitatea lor.

Rezultatele nu au întârziat să apară. Astfel, graţie strădaniei agenţilor trimişi afară a fost **dejucat complotul pus la cale de boierii reacţionari, antiunioniştii Şuţu şi Panait Balş,** care urmăreau compromiterea Domnului şi, în final, înlăturarea lui. S-a dovedit, fără tăgadă, că **aceşti boieri se ocupau cu furnizarea de informaţii Turciei şi urzeau în mare taină înlăturarea Domnului.** A mai fost descoperit **agentul de taină a lui Şuţu** însărcinat cu transmiterea documentelor, în persoana **doctorului 'Lamberti.** Ajuns din urmă la Giurgiu, acesta a fost **arestat,** descoperindu-se asupra sa documente compromiţătoare referitor la **amestecul unor înalţi diplomaţi turci** în organizarea unui complot şi recompensarea acestora în caz de reuşită. Din

documente, rezulta că Constantin Şuțu ar fi urmat să fie făcut mai întâi caimacam şi apoi domn al Țării Româneşti. Drept urmare a descoperirii făcute, **s-a dispus arestarea (ui Constantin Şuțu şi a lui Panait Balş.**

*DeSpre importanța documentelor descoperite asupra doctorului Lamberti, ne putem da seama din scrisoarea pe care şeful de cabinet al lui Cuza a adresat-o, la **10/22 mai 1864,** lui lancu Alecsandri, la Paris:* "Hârtiile ajunse în mâna autorităților constată existența unui complot având ca scop **răsturnarea principelui domnitor; despărţirea Principatelor Unite**, întoarcerea la vechiul sistem şi numirea 'unui vechi ministru al lui Ştirbei', Constantin Şuțu, drept caimacam. Şuțu a fost arestat împreună cu un doctor Lambertiagentul său, care a sosit ieri de la Constantinopol. Hârtiile îi compromit pe **Ali-paşa,** pe **Sanfet-efendi** şi pe **Haggi-bey,** ale căror pecete şi iscălituri figurează în josul unui act rejßtänd scopul complotului"

S-a bucurat de un mare răsunet dejucarea acestui complot, ca-şi demascarea publică a imixtiunii în afacerile interne ale Țării Româneşti de către înalta Poartă. A fost un apreciabil succes âl organelor informative şi de siguranță ale Principatelor Române. De subliniat că **Alexandru loan Cuza,** dând dovadă de o mare intuiție diplomatică, nu a folosit documentele capturate pentru a-i compromite **pe înalții demnitari turci,** ci **i-a obligat,** în schimbul tăcerii, **să lucreze în favoarea sa.**

Trebuie să subliniem faptul că, pentru înfăptuirea politicii sale, urmărită cu consecvenţă, Alexandru loan Cuza nu a ezitat să apeleze la serviciile a numeroşi străini, prieteni devotați ai poporului român, **care, prin relaţiile şi experienţa lor, au adus servicii deosebite Principatelor. Din numărul mare al acestora, i-am cita în primul rând pe** Baligot de Beyne, **cunoscut om politic, diplomat şi ziarist francez, care ocupase funcţia de secretar al Consulatului Franţei la Constantinopol; publicistul fi'loromân** A. Ubicini, **conducă-torul'primului centru de presă dé la Paris al Principatelor, medicul** Carol Davilla, **organizatorul şi făuritorul serviciului sanitar al armatei române, precum şi diverşi mulţi alţi simpatizanţi francezi, greci, polonezi, turci şi maghiari. O mare parte dintre aceştia au făcut-o în mod complet dezinteresat, ca urmare a marii simpatii manifestate faţă de poporul român iar o mică parte fiind stimulaţi material, conform regulilor conspirative ale serviciilor secrete de pretutindeni.**

Poşta – organizată de un agent secret

Informațiile secrete călătoreau între Bucureşti şi marile capitale ale Europei apelându-se, după caz, în funcție de împrejurări, fie la **poştă** sau **telegraf,** fie prin apelarea la **curieri speciali sau ocazionali. Majoritatea corespondenței era cifrată sau semicifrată,** lucru care a avut ca urmare păstrarea secretului corespondenței.

Până în anul 1958, activitatea poştei interne din Principate era prestată de persoane particulare, iar **corespondenţa externă era expediată graţie birourilor speciale aparţinând consulatelor străine** (francez, austriac, rus, grec şi britanic). Öin acel an, Alexandru loan Cuza va numi la conducerea serviciului telegrafic pe unul dintre cei mai apropiați colaboratori ai săi, **Cezar Librecht, un^ vechi agent secret.** Acesta avea vechi state de serviciu, fiind utilizat cu precădere în misiuni cu caracter informativ. Librecht şi-a sporit încrederea Domnului, mai ales datorită rapidității şi modului sistematic în care îl informa, apelând din plin la rețeaua telegrafică şi telefonică, cenzurarea corespondenței, ca şi la datele furnizate de diverşi informatori plătiți.

Alexandru loan Cuza îl cunoscuse pe Librecht încă de' la Galați, când acesta din urmă îndeplinea funcția de **şef al Oficiului telegrafic al Comisiei Europene a Dunării*.** Ajuns domr>, Alexandru loan Cuza nu va întârzia să-l folosească pe belgianul Cezar Librecht ca agent secret, **numindu-l în fruntea serviciului de poştă şi telegrafie.** După ce reorganizează pe baze moderne serviciul, Librecht are de acum posibilitatea de a-şi culege informațiile de care avea nevoie. Dar nu se rezumă la o activitate pasivă şi **organizează o rețea personală de agenţi informatori,** plasându-şi oamenii în diverse locuri. Cu o abilitate ieşită din comun, **Librecht şi-a făcut prieteni printre mai-marii zilei,** oameni' politici ai vremii, printre funcționari şi conducători din aparatul administrativ/fiind capabil în orice moment să-l informeze pe domnitor despre activitatea desfăşurată de rivalii săi politici.

Conspirația iudeo-masonică

Dar în viață se ivesc şi rateuri. Aşa a fost cazul rupturii care a intervenit între Alexandru loan Cuza şi colaboratorul său cel mai devotat, Mihail Kogălniceanu, în care un rol negativ l-a jucat din nefericire Cezar Librecht.

Importanța evenimentului ne determină să-l menționăm pe scurt.

În **toamna anului 1864,** Mihail Kogălniceanu a întreprins o călătorie în Muntenia şi Oltenia. Bineînțeles că **Cezar Librecht l-a urmărit pas cu pas pe primul-ministru,** raportându-i lui Cuza modul cum şe desfăşura călătoria, cu cine se întâlnea şi ce spunea Kogălniceanu. în materialele trimise, Librecht a strecurat şi o serie de păreri strict personale, **prezentând,** cu de la sine putere,

în mod vădit denaturat, călătoria întreprinsă de Kogălniceanu. De notat că această deplasare fusese demarată începând cu a doua zi după anunțarea publică a Legii rurale. Librecht a raportat dacă şi în ce măsură primul-ministru şi-a atribuit personal meritul legii. **Drept urmare, la revenirea acestuia la Bucureşti a survenit o ruptură neaşteptată şi ireconciliabilă între Cuza şi primul său ministru, spre satisfacţia reacţiunii,** care a reuşit, în acest mod, să-l lipsească pe domnitor de serviciile unui colaborator capabil şi devotat. Apare întrebarea firească dacă nu cumva Librecht a fost cumpărat sau şantajat de opozanții lui Cuza. în orice caz, **s-a ajuns ca, în ianuarie 1865, guvernul lui ^ Kogălniceanu să demisioneze.**

Aflându-se **în bune relaţii cu consulul-general rus, baronul Offenberg*,** Cezar Librecht a obținut de la acesta informații importante referitor la activitatea opoziționista depusă de principele **Barbu Ştirbei** la Paris, date pe care le-a furnizat neîntârziat domnitorului.

Pe bună dreptate, ca urmare a organizării eficiente a rețelei sale de funcționari şi informatori, **Librecht a reuşit să pună pe picioare un veritabil serviciu de informaţii şi contrainformaţii.** Ca urmare a relațiilor dobândite în sânul aparatului de stat, el reuşea să afle la timp ce se petrece şi **îl informa pe Domn asupra comportării şi loialităţii prefecţilor, şefilor de instituţii, miniştrilor şi a însuşi prim-ministruliii, Mihail'Kogălniceanu.** în âcest sens, la 9 octombrie 1861, el îi prezintă o informare privitor la activitatea depusă în ultimele zile de către ministrul de Interne, precum şi asupra activității poliției.

La drept vorbind, aparatul informativ de care dispunea şi pe care-1 coordona Cezar Librecht reprezenta **o dublură a organelor informative ale statului,** având ca destinație efectuarea unor operațiuni cu caracter cu totul special destinată Domnitorului.

De reținut că Librecht îl informa pe Cuza despre tot ce se petrecea, **adăugând şi aprecieri personale, uneori chiar permiţându-şi să avanseze soluţii şi măsuri** asupra unor probleme referitoare la cadrele de conducere ale Administrației şi Armatei, la comportarea şi la anturajul pe care îl frecventează etc.

Urmare a volumului mare de informații, diversității şi mai ales a exactității datelor furnizate, **Alexandru loân Cuza îl aprecia în mod**

deosebit pe Cezar Librecht. Cunoscând acest lucru, oamenii politici aflați în anturajul Domnitorului, se comportau atent şi prevenitor cu Librecht, iar cei din opoziție, în schimb, îl detestau pe față. Mai târziu, după înlăturarea

lui Cuza, toți opozanții şi-au dat mâna şi au dispus arestarea lui Librecht, care a fost imediat destituit şi judecat, fiindu-i sechestrată întreaga avere.

În concluzie, se poate spune despre Cezar Librecht că, trecând peste toate **afacerile pe care le-a tranzacţionat în virtutea relaţiilor avute cu Alexandru loan Cuza,** el a jucat un rol important în domeniul activității informative, impusă de conjunctura politică şl economică din acei ani. în ciuda faptului că era străin, se pare că totuşi l-a slujit cu credință pe Domnitor, mai puțin episodul petrecut cu primul-ministru Mihail Kogălniceanu, care a rămas până în zilele nostre un mister heelucidat. Ne întrebăm dacă a fost o eroare sau...

Cuza şi...duşmanul din pat

Ar mai fi de menționat că, în domeniul activității informative din acei ani, un rol important i-a revenit unei femei, **Mafia Obrenovici, fiica cea mai mare a lui Constantin Catargi.** Acesta era cunoscut ca fiind drept unul dintre cei mai înverşunați antiunionişti. Maria Obrenovici a constituit **prototipul femeii fatale:** văduvă, tânără, frumoasă şi ispititoare, şi-a închinat viața activității din umbră. S-a bucurat de o **reputaţie îndoielnică** în societatea ieşeană, pe care o frecventa. După alegerea lui Cuza ca Domn, tânăra femeie, plină de ambiții, **şi-a îndreptat atentia spre noul ales, reuşind să-l subjuge** cu pasiunea cu care l-a urmărit în toți anii de domnie şi chiar mai târziu.

În ciuda strădaniilor depuse deopotrivă de către cei doi, legăturile intime dintre ei nu au putut fi ascunse publicului, acestea cauzându-i Domnitorului **însemnate prejudicii, mai ales ca urmare a înstrăinării unor prieteni apropiaţi şi devotaţi** şi înlocuirea lor cu linguşitori şi afacerişti.

Nutrind proiecte secrete, **Maria Obrenovici a intenţionat să-l determine pe Cuza să divorţeze** şi a organizat o campanie susținută împotriva doamnei Elena, urmărind-o pas cu pas în străinătate.

Pe de altă parte, Maria Obrenovici a reuşit să-i câştige încrederea Domnitorului, fiind nu o dată utilizată de către acesta în folosul activității informative. Astfel, prin intermediul ei, Cuza a trimis la Paris o scrisoare confidențială, pe care reprezentantul României, lancu Alecsandri, a înmânat-'o împăratului Franței, Napoleon al lll-lea. Prin relațiile sale cu diferite cercuri din țară, mai cu seamă cele ce aparțineau opoziției antiunioniste, Maria Obrenovici a constituit pentru Alexandru loan Cuza o **permanentă sursă de informaţii deosebit de preţioasă.** Dar, în nemăsurata ei ambiție de parvenire, cu sau fără voia ei, în ciuda sentimentelor declarate Domnului, **ea a făcut şi jocul complotiştilor,** sprijinindu-i în mod inconştient în acțiunea de răsturnare a lui

Cuza. Ca punct culminant, **în noaptea fatală a complotului** (10 spre 11 februarie), când s-a produs răsturnarea lui Cuza, Maria Obrenovici **a**

colaborat cu complotiştii, arătându-le drumul în palat spre camera în care dormea Domnitorul*.

"Nu doresc un tron pătat cu sânge !"

Deşi a jucat pe acest pian un rol mai puțin important, o altă femeie care avea să îndeplinească o misiune secretă pentru Domn, a fost soția acestuia, **Elena Cuza.** A fost o **femeie virtuoasă** care a dat dovadă de **multă dragoste şi devotament față de soțul ei şi interesele țării.** Amintim un ultim episod, când corpul ofițeresc al garnizoanei Bucureşti i-a încredințat Doamnei o misiune secretă, spunându-i că aşteaptă cuvântul Domnitorului pentru a-l readuce la tron. Din păcate, misiunea secretă a principesei s-a lovit însă de dorința neclintită a lui **Cuza,** care în ideea de a evita o vărsare de sânge provocată de vina sa, **a refuzat cu hotărâre ajutorul armatei care îi rămăsese credincioasă...**

. Putem spune, fără a greşi, că Alexandru loan Cuza şi-a dat perfect de bine seama de importanța activității informative, de exploatarea informațiilor în rezolvarea unor probleme, fără a apela la forță. în vederea obținerii de informații, **Domnitorul a făcut apel la utilizarea absolut a tuturor mijloacefor ce îi stăteau la dispoziție,** începând cu tinerii patrioți aflați la studii în străinătate şi sfârşind-cu agențiile diplomatice. A recurs la întreaga gamă de posibilități. Unora dintre străini, de pildă, le oferea **mari sume de bani** pentru a-i'atrage de partea sa, iar la alții apela la **sentimentele patriotice.** Astfel, a reuşit să-i atragă pe foarte mulți de partea sa, şi în cele din urmă, să depună o activitate informativă. Àm amintit printre aceştia, dintre foarte mulți alții, pe poetul **Vasile Alecsandri,** pe fratele acestuia **lancu Alecsandri, Costache Negri, Nicolae Bordeanu, Dimitrie Bolintineanu, M. Marghiloman, Baligot de Beyne şi Cezar Librecht.**

Astăzi, la aproximativ 135 ani de la înlăturarea lui Cuza, a rămas tot atât de vie şi actuală întrebarea: cum a fost posibilă schimbarea Domnului în acest mod?

Complotul bătea la uşa Palatului...

Rememorând mersul evenimentelor, ne amintim că, **la sfârşitul anului**

1865 şi începutul anului următor, acțiunile complotiştilor s-au intensificat, **crescând în amploare. Intr-una din nopțile lunii** ianuarie

1866 a fost **răspândit ziarul clandestin *"Clopotul",*** condus mai întâi de Eugen Carada şi mai apoi de D.A. Stürza. Prin conținutul articolelor sale,

ziarul îndemna la revoltă şi asasinat. Mai mult, pe zidurile v caselor începuseră să apară lipite **afişe ce îndemnau opinia publică**

la nesupunere şi chiar fa opunerea de rezistentă față de autorități.

Ca urmare a situației grele economice şi financiare, **guvernul condus de N. Creţulescu demisionează.** După 4 zile de reflecție şi

N. edit.: Masoneria a organizat Unirea Principatelor şi tot Masoneria l-a "debarcat" pe Cuza, după ce acesta a interzis-o!... Nu întâmplător Kogălniceanu, ca mason şi premier demis, a fost cel care a ales noul domnitor, un ne-mason dintr-o familie masonică (Hohenzollern, Carol I).

tatonări, Cuza respinge demisia guvernului, hotărând doar înlocuirea ministrului de Interne, Savel Manu şi a celui de Război, Ion M. Florescu, în fond oamenii cei mai devotați şi dornici de a-l sprijini pe Domn. Măsura luată a căzut cum nu se poate mai bine pentru complotişti. **Astfel, schimbările produse, mai cu seamă" la Departamentul militar, a uşurat intrarea complotiştilor în acţiune, determinându-le succesul final.**

Fapt incredibil dar Domnul nu era câtuşi de puțin informat despre starea de spirit şi situația din armată, despre planurile şi intențiile complotiştilor. în schimb/prin natura funcției lor, **consulii străini,** care ce e drept erau **mai bine informaţi,** au prins de ştire ce se punea la cale din anturajul complotiştilor. Drept urmare, la 2/14 august 1865, **Tyllos,** consulul-general al Franței la Bucureşti, a transmis la Paris vestea că, în Bucureşti, se vorbeşte de iminența unei revoluții. Mai mult, el a avut chiar o discuție în acest sens cu Domnitorul, cu care prilej i-a făcut cunoscute unele deficiențe ale guvernării.

Eder, *consulul Austriei la Bucureşti,' făcea cunoscut la Viena faptul că* "unii din fruntaşii celor două fracțiuni – conservatorii şi liberalii radicali – luaseră parte la o întrunire în seara din ajunul mişcării, obiectul discuțiilor fiind modul în care s-ar putea debarasa de Cuza".

Istoricul +.W. Riker menționa, referindu-se la situația din anul

1865, *din România, că* "exista elemente ce fac să se bănuiască ițele unei conspirații".

Avertismente inutile

Nu este mai puţin adevărat că Domnitorul era la curent cu complotul **pregătit de Monstruoasa Coaliţie dar, ce e drept,** nu i-a acordat importanța cuvenită. **în schimb,** diplomații străini, **după cum am menţionat,** l-au avertizat chiar cu câteva săptămâni înainte de data izbucnirii complotului. **De exemplu, în seara zilei de 24 ianuarie**

1866, cu ocazia balului care a avut loc la teatru, consulul-general al Italiei, cavalerul **Anibal Strambio,** i-a spus lui Alexandru Papadopol-Calimah, ministrul de Externe, următoarele: *"Domnule ministru, țara dumneavoastră stă pe un vulcan; regret că sunt consul; nu pot sa vă spun mai multe".*

O avertizare, ce e drept mult mai voalată, a venit şi din partea consulului Rusiei, **baronul Offenberg,** care i-a prevenit în aceeaşi zi pe unii miniştri, cerându-le să-l informeze pe Cuza să nu participe la balul organizat cu prilejul aniversării Unirii. Dar, cu acest prilej, a fost linişte şi nu s-a petrecut nimic deosebit.

In seara zilei de 10 februarie, **Cezar Bolliac l-a încunoştinţat pe Cuza despre cele ce se puneau la cale,** înmânându-i o scrisoare printr-un om al său de încredere, Gheorghe I. Dogărescu. Tânărul Dogărescu a fost introdus cu mari dificultăți în palat şi i-a predat scrisoarea chiar în mâna Domnitorului. Àcesta impresionat de conținutul scrisorii şi mai ales de faptul că aducătorul a refuzat sub orice chip să primească vreo recompensă, a dispus să vină imediat şeful Siguranței statului – **loan G. Valentineanu,** prefectul Poliției Capitalei – **AI. V. Beldiman** şi **colonelul Alexandru Zefcari** – comandantul Comenduirii garnizoanei Bucureşti. Aceştia erau complet **în afară şi, lipsiţi de informaţii,** s-au grăbit să-l liniştească pe Domnitor. Mai mult, **Al. i/. Beldiman,** prefectul Poliției Capitalei, **deşi era** preve**nit, în seara conflictului,** în loc să ia măsuri, aflând despre ce se punea la cale, **s-a dus la petrecerea organizată în casa lui** C.**A. Rosetti*, unul dintre principalii complotişti şi aici a fost** atras **fa jocul de cărţi, unde câştiga mereu,** adversarii săi având grijă să-i facă jocul, pentru a-l reține cât mai mult timp pe loc şi a-i distrage atenția de la obligațiile profesionale.

"Monstruoasa Coaliție" şi greşelile lui Cuza

în mod inexplicabil, fără să întreprindă imediat acțiuni ferme de cercetare, de mobilizare a organelor de stat, armată', siguran şi poliție şi a face apel, în ultimă instanță, chiar la populație, **Domnitorul s-a rezumat doar la faptul de a ordona numai să se dubleze** garda **palatului, fără a şti că însăşi conducerea acesteia** trecuse **în secret de partea complotiştilor.**

Complotiştii au organizat, în cel mai desăvârşit secret, deplasarea, **după miezul nopţii, spre palatul domnesc, a câtorva subunităţi din Regimentul 7 de linie, precum şi a două baterii de artilerie. La palat, erau aşteptaţi de garda palatului, comandată de** maiorul **Dimitrie Lecca.** Acesta a permis accesul în palat al grupului de complotişti şi ofiţeri ce urmau să facă presiuni asupra Domnitorului, pentru a-l determina să abdice.

O primă greşeală care i sa impută Domnitorului a fost **neglijenţa conceperii unui sistem de informare operativ în rândurile armatei.** Dacă ar fi existat, complotul putea fi prevenit la vreme. O a doua greşeală imputabilă lui Cuza a fost **lipsa de fermitate în reprimarea acţiunilor complotiste şi antistatale.** După cum se ştie, Cuza era un om blând, căruia nu-i plăcea răzbunarea. Astfel, în momentul în care reacțiunea a declanşat o mişcare în Bucureşti şi în alte oraşe din țară, vizând înlăturarea domnitorului, acesta **îi gratiază pe răzvrătiţi,** în rândul cărora se rtbfnărau **Ion C. Brătianu, O.A. Rosetti, Eug'eniu Carada, Brăiloiu, Golescu**** şi mulți alţii. Drept urmare, doar câteva luni mai târziu, **conspiratorii amnistiaţi în 1864 şi 1865 pregătesc actul din 11 februarie,** reuşind în final s'ă-l înlăture pe A.l. Cuza...

Această atitudine nejustificată nu servea la întărirea autorității statului, a Domnului şi la impunerea respectului legilor. Nu mai puțin adevărat este faptul că **Cuza se împăcase deja cu ideea renunţării la domnie, pentru a evita declanşarea unui război civil,** ca dovadă declarația cuprinsă în mesajul de deschidere a corpurilor legiuitoare din decembrie 1865. Mai mult, acest fapt este confirmat şi de scrisoarea trimisă de Cuza, din casa lui Ciocârlan, lui N. Golescu, unul dintre cei trei locotenenți domneşti. Aspecte cu privire la o posibilă abandonare a tronului ' o descifrăm şi în scrisoarea trimisă, la 21 octombrie 1865, de Cuza lui Napoleon al lll-lea, împăratul Franței.

Răzbunarea – arma moşierilor

Pentru a înfrânge împotrivirea moşierilor, majoritari în Cameră **şi a realiza împroprietărirea ţăranilor, Alexandru loan Cuza a fost nevoit să recurgă la o "lovitură de stat", adică să dizolve Camera** (2/14 mai 1864) **şi să înlocuiască Constituţia printr-un Statut** care sporea considerabil drepturile puterii executive şi diminua pe acelea ale puterii legislative. Supus plebiscitului, **Statutul a fost, în cele din urmă, aprobat în mod copleşitor de către popor:** 682.621 de voturi – da, 1.307 voturi – nu şi 70.220 de abţineri. Pe temeiul Statutului, legea rurală a fost promulgată la 14/26 august 1864 şi împroprietărirea țăranilor s-a îndeplinit.

În afară de **secularizarea averilor mănăstireşti** (care a readus în patrimoniul statului **25,26%** din teritoriul țării) şi **împroprietărirea ţăranilor,** în timpul guvernării lui Mihail Kogălniceanu (11/23 octombrie 1863-26/7 februarie 1865), se votează **o suită de legi** care organizează noul stat al României moderne.

Cităm astfel Legea comunală, Legea consiliilor județene şi Legea contabilității publice, Legea Curții de Conturi şi Legea Consiliului de Stat, Legea învățământului, Codul Civil, Codul Penal şi altele.

"Lovitura de stat" şi Legea rurală i-au adus lui Cuza mulţi duşmani. Moşierii erau nemulțumiți fiindcă ii se luase o parte din pământ; o parte dintre fruntaşii politici, îndeosebi muntenii, învinovățeau pe domn de dictatură. Starea critică a finanțelor țării, existența în anturajul lui Cuza a unor persoane interesate şi cu moralitate îndoielnică, toate acestea au creat o atmosferă grea.

Pe acest fond s-a ajuns la **un complot al opoziţiei, alcătuit din liberali şi moşieri conservatori, în care a fost atrasă şi o parte djn armata Bucureştilor,** care şi-a călcat astfel jurământul de credință. în noaptea de 11/23 februarie 1866, conjurații au intrat în palat (garda fiind alcătuită de ei) şi l-au forțat pe Domnitor să iscălească actul de abdicare. Ultimele cuvinte ale lui Cuza, înainte ctëa pleca în exil, au fost: ***"Să dea Dumnezeu să-i meargă țării mai bine fără mine, decât cu mine! Trăiască România!"***

Domnul Unirii şi al marilor reforme şi-a petrecut restul vieții dincolo de hotare, mai ales la Viena şi Florența. **O boală necruțătoare*** îi curmă zilele la **3/15 mai 1873** la numai **53 ani,** pe când'se afla la Heidelberg, în Germania. în semn de cinstire, trupul i-a fos adus în țară şi odihneşte astăzi în biserica "Trei Ierarhi" din laşi, alături de Dimitrie Cantemir.

Carol I – ales...cu aprobarea Franței

După abdicarea lui Cuza urma să fie ales un **principe străin,** pentru a se îndeplini astfel **dorinţa exprimată de Divanurile ad-hoc.**

La început, tronul a fost propus **Contelui de Flandra*,** fratele regelui Belgiei, la sugestia împăratului Napoleon al ill-lea; el nu a primit, însă. Atunci, cei ce detronaseră pe Cuza s-au gândit la **Carol de Hohenzollern-Sigmaringen,** în vârstă de **27 ani,** al doilea fiu al principelui Carol-Anton. Napoleon al Ill-lea se arătă favorabil acestei candidaturi. De altfel, **principele Carol se şi înrudea, prin mama şa losefina, cu împăratul Franţei.** Anglia a adoptat aceeaşi atitudine. în preajma războiului ei cu Prusia, Austria nu prjvea cu ochi buni prezența unui Hohenzollern pe tronul României...între timp, avusese loc **plebiscitul din ţară, organizat în grabă de autorităti** pentru a ratifica alegerea făcută cie guvernul instaurat la 11 februarie 1866.

Carol I traversă Austria sub un nume şi o înfăţişare schimbată şi cu un paşaport elveţian. La **8** mai, călătorul purtător de ochelari al unei clase a ll-a (aşa nî-l înfățişează Nicolae lorga), coborî în oraşul **Turnu-Severin, unde-l aştepta Ion Brătianu,** ca să-l însoțească în mare triumf spre Bucureşti. **La 10**

mai 1866, el a depus jurământul, fapt care a consemnat urcarea pe tronul României a regelui Carol I.

Scurt timp după aceéa, s-a alcătuit **noua Constituţie a României, înlocuind Statutul lui Cuza.** Ea avea ca model Constituția Belgiei, față de care, însă, avea o serie întreagă de deosebiri. Era o constituție liberală, dând multe drepturi cetățenilor, între care şi prevederea că **nu pot deveni cetăţeni români decât creştinii (art. 7).** Legile erau votate de către Cameră şi Senat. Domnul le promulga dar putea să exercite şi un **drept de veto.** Responsabili de actele de guvernământ erau miniştrii şi numai ei. **Persoana Domnului nu putea fi pusă în discuţie.**

Noua Constituţie a fost votată, cu unanimitate, în ziua'de 29 iunie (11 iulie) 1866.

Primii cinci ani ai domniei regelui Carol **I** au fost anii cei mai dificili din punct de vedere intern. Patimile şi resentimentele politice erau vii. Ministerele, instabile, aveau şi ele o viață scurtă. în acest interval, **s-au schimbat 10 guverne şi au avut loc 30 de remanieri.** Criticile nu cruțau nici pe Domn, manifestând, uneori vădit, atitudini antimonarhice. Presa opoziției avea un limbaj extrem de violent.

În 1870, a fost ales ca deputat de Mehedinți – şi Camera a validat – fostul Domn A.I. Cuza. Acesta nu a primit mandatul şi a refuzat să vină în țară.

Momentul cel mai critic pentru regele Carol I s-a consumat în ziua de **10/22 martie 1871,** când s-a desfăşurat **o puternică manifestaţie în favoarea Franţei,** înfrântă în războiul cu, Germania, şi contra acesteia din urmă şi câncl manifestanții au strigat pe străzi *"Trăiască Republica !"*

A doua zi, Carol a vrut să abdice. Intervenția rapidă şi energică a fruntaşului conservator **Lascăr Catargiu,** care a format în aceeaşi zi un nou guvern, a împiedicat însă acest act...

Capitolul II

INDEPENDENȚĂ CU SPIONAJ NAIV Şl SACRIFICII

Imperiului Otoman i se pregătea decăderea...

In 1866, locotenentul de dragoni Carol de Hohenzollern Sigmaringen accepta tronul României sub numele de Carol T, în

istoria țării noastre începe o nouă epocă, caracterizată prin lupta pentru găsirea unei identități naționale, a făuririi statului şi a căpătării independenței. în această perioadă, **în Europa şi mai ales în Balcani aveau loc importante pregătiri de modificare a graniţelor.**

Turcia, ca o mare putere ce stăpânea o vastă arie geografică, subjugând numeroase țări şi popoare, **se străduia să fie perfect informată,** atât despre ce se petrece în vastul său imperiu, cât şi în țările europene ce o amenințau. Ea îşi urzea cu viclenie o adevărată rețea de informatori, care, apelând la întreg diapazonul sentimentelor omeneşti (lăcomia de bani, viciile, ambițiile, invidia, dragostea sau ura față de patrie), se ocupa cu atragerea şi expedierea de agenți capabili să afle tainele pe care dorea să le cunoască Constantinopolul.

Care era **situaţia României.** Pe plan intern, **se zbătea în nevoi,** orânduirea existentă oferind, maselor largi, mizerie şi sărăcie. Pe plan extern, **relaţiile cu Sublima Poartă erau proaste.** Turcia nu recunoştea numele de România şi îi contesta dreptul de reprezentare diplomatică, nefiind recunoscute cetățenia şi paşaportul românesc. în fond, Turcia trata Principatele Unite ca pe o provincie otomană.

În acest timp, evenimentele se precipitau. **Naţiunile subjugate de Imperiul Otoman se pregăteau pentru începerea luptei finale,** care să le conducă la dobândirea independenței de stat. De pildă, sârbii îşi reorganizau armata, se înarmau şi se instruiau, pregătindu-se de lupta finală. Popoarele din Bosnia, Herțegovina şi Muntenegru se pregăteau în acelaşi mod. Bulgarii nu erau mai prejos şi, cu sprijinul conaționalilor lor din România, se înarmau în vederea războiului. într-un cuvânt, toate popoarele subjugate îşi dădeau perfect dè bine seama că **Imperiul Otoman se afla în declin** şi că se apropia momentul când trebuiau să acționeze.

"Tortul" Europa şi...mai multe săbii

La 19 iulie 1870 **a izbucnit** războiul franco-prusac. **Printre cauzele care au condus la izbucnirea acestuia se numără şi** acceptarea tronului Spaniei de către fratele lui Carol, prințul Leopold de

Hohenzollern. Napoleon al Ill-lea, care se temea să nu fie înconjurat de Prusia, declară război, Franța pierzându-l.

Poziția țărilor europene față de frământările ce agitau popoarele din Balcani constituia un adevărat şi veritabil nod gordian. Supozițiile contradictorii, lansate voit sau în mod inconştient, au făcut ca, pe arena vieții politice internaționale, să domnească o atmosferă apăsătoare de teamă şi suspiciune,' de nesiguranță şi confuzie.

Iminenţa izbucnirii unui război ruso-turc plutea în aer. Modul în care era privit de Marile Puteri europene şi mai ales atitudinea adoptată erau diferite. De pildă, **Anglia,** ale cărei interese economice erau vizate imediat de tendințele expansioniste ale Imperiului țarist, ce priveau alungarea turcilor din

Europa şi ocuparea Constantinopolului, oferind astfel țarului controlul asupra strâmtorilor Bosfor şi Dardanele, • **afirma că, în caz de izbucnire a războiului, nu se va rezuma să joace doar un rol pasiv, de simplu spectator (...)**

în ceea ce priveşte **Imperiul Austro-Ungar,** în ziarul *"Politik"* din Praga se menționau următoarele: îndată ce se vorbeşte despre duşmanii Rusiei, totdeauna e vorba despre Austria actuală, deşi atitudinea ei e necontenit misterioasă şi întunecată. Ştirile despre atitudinea Austriei față de evenimentele din Balcani sunt contradictorii. Unii susțin că Austria ar'negocia cu Anglia ca, într-un moment dat, să intre în activitate contra Rusiei, iar alții, din contră, afirmă că Austria va coopera cu Rusia împotriva Turciei. **Maghiarii propagă alianța cu Anglia în contra Rusiei,** însă cine ştie dacă vor reuşi să se realizeze programa lor de alianță?

în ziarul berlinez *"National Zeitung"* ş*a ventilat ştirea, ce circula în cercuri bine informate, cum că între Rusia şi Austria ar exista o deplină înțelegere şi de aceea se pare a fi exactă ştirea că Austria va ocupa Bosnia.

Cât priveşte **Germania,** despre care se considera că ar fi aliata potențială a Rusiei, într-un raport adresat țarului Alexandru al ll-lea, la data de 26 decembrie 1876, marele duce Nicolae arată că, după declarația consulului rus Stuart la Bucureşti, **România se găsea *"sub influența secretă duşmănoasă nu numai a Austriei, ci şi a Germaniei".***

Cât priveşte Franța şi Italia, se presupunea că vor fi de partea Rusiei.

Războaiele încep pe "frontul invizibil"

Izbucnirea conflictului ruso-turc a fost precedată de o vastă activitate informativă, dusă atât de cei implicați direct în conflict, cât şi de ceilalți potențiali beligeranți, printre care **şi România.**

Rusia îşi împânzise cu agenţi Balcanii, pentru a nu scăpa nimic din activitatea febrilă a Turciei. O atenție deosebită se acorda viitoarelor zone operaționale, cum ar fi problemelor logistice de.hrănire şi încartiruire a trupelor, organizarea spitatelor de campanie, amplasarea depozitelor de alimente şi muniții, asigurarea mijloacelor de tran ort, folosirea drumurilor etc.

Turcia, la rândul fei, depunea eforturi să fie operativ informată

despre evenimentele întâmplate.

Se pune în mod firesc întrebarea: care era stadiul de pregătire al Marilor Puteri europene privind munca informativă?

Ţările europene se străduiau să găsească o formă nouă, atât din'punct de vedere al concepției, cât şi al organizării, **artei de a culege informaţii.** Până

la sfârşitul sec. al XVIII-lea existau birouri speciale de spionaj, numai pe lângă statele-majore ale comandamentelor supreme şi numai în timp de război.

Se făcea tot mai mult simțită nevoia de a se dispune de informații cât mai complete, de utilizare a lor la momentul oportun, lucru care impunea o **organizare cu caracter permanent,** care să funcționeze atât pe timp de pace, cât şi de război.

În perioada premergătoare războiului din 1877, **spionajul trecea prin mari prefaceri,** cuprinzând treptat toate sferele vieții politice, militare, economice şi sociale, **cu vădite tendinţe de spionaj total,** ca în Franța şi Prusia. Spre deosebire de Marile Puteri europene, **Rusia rămăsese cu mult în urmă,** aflându-se abia în faza organizării *"unui serviciu secret în misiunea modernă. Ruşii lucrau* – menționează Max Runge, în lucrarea sa «Spionaj şi contraspionaj» – *fără sistem şi fără energie".*

Centrul de greutate al activității de spionaj continuă să se afle în armată. Unui ataşat militar priceput nu-i era dificil să îndeplinească acest serviciu, **cu atât mai mult cu cât el rămânea la post nu pe termene prestabilite, ca în prezent, ci cât rriai mulţi ani,** uneori reuşind să-şi îndeplinească într-un singur post întreaga activitate de ataşat militar, **de ofiţer specializat în spionaj.** Călătoriile în străinătate, **pe care le efectuau, sub pretextul unor misiuni,** ofițerii spioni, **pentru a culege nemijlocit, de la faţa locului, informaţiile de care Marele Stat Major avea absolută nevoie, constituiau** o metodă des folosită.

În fine, mai trebuie menționată metoda utilizării, în ministerele de Externe, sub acoperire diplomatică, a agenților, ofițeri din Statul-Major.

Spioni români la Curțile imperiale

Care era situația în **România?** Țara noastră **nu dispunea de un serviciu de spionaj specializat,** lipsa de profesionalism fiind înlocuită de spiritul de patriotism şi abnegația față de țară.

Astfel, la ***13 septembrie 187è,*** *conducerea statului a primit de la Roma o informare trimisă de reprezentantul diplomatic al României în Italia,* ***G. Cantacuzino,*** *ce* ***furniza informaţii exacte privitor la politica Marilor Puteri.*** *Reproducem un fragment:* "Informările pe care le pot comunica excelenței voastre (...) le dețin din notele mele redactate în urma convorbirilor cu personalul ambasadei austro-ungare acreditat pe lângă Majestatea Sa Regele Italiei, fie mai ales din notele secrete scrise de la Viena, de către o persoană su s-pusă şi în situația de a putea comunica date importante, de cele

mai multe ori extrase chiar din izvoarele diplomatice şi **din cercul restrâns al contelui Andrassy, cancelarul Imperiului austro-ungar".**

Se naşte întrebarea: erau, oare, de aşa mare importanță, pentru România, informațiile ce se puteau obține din cancelaria de la Viena? Conform spuselor lui Cantacuzino ("mai ales în baza notelor de la Viena"), ***schimburile de păreri ce aveau loc între guvernele de la St. Petersburg, Londra, Viena şi Berlin se impunea să fie cunoscute.*** *Diplomatul român îşi întemeia afirmația pe conținutul verificat al notelor prin care sursa din Viena îl informa că:* "Domnul Novikov se ducea în fiecare zi la domnul Andrassy, cu câte o propunere (...) împăratul Alexandru ar fi făgăduit împăratului Germaniei să nu facă niciodată nici un demers în chestiunea Orientului fără consimțământul prealabil al celor două puteri din nord şi **împăratul Wilhelm s-ar fi angajat,** în cazul în care Rusia ar fi fost silită să pornească război împotriva Turciei, **să păstreze neutralitatea".**

Se impunea, cu acuitate completarea şi verificarea şi din alte surse a informațiilor de mai sus. Drept urmare, la 18 octombrie 1876, **generalul Ghica,** agentul diplomatic al României la Constantinopol, raporta cum că împăratul Rusiei a însărcinat pe generalul Ignatiev *"să declare Sublimei Porți că, dacă în termen de două zile riu acceptă un armistițiu de şase săptămâni sau de două luni şi nu dă ordine imediate pentru oprirea operațiilor militare, ambasadorul .va părăsi Constanti-nopolul, cu tot personalul ambasadei şi legăturile diplomatice vor fi întrerupte".* Era, de fapt, un ultimatum adresat, de Rusia, Turciei.

Conducerea țării noastre, analizând în mod realist informațiile, din care am reprodus o mică parte, a trecut la inițierea unor măsuri adecvate. Printre acestea, menționam **telegrama trimisă la 22 oct. 1876** către toți reprezentanții noştri diplomatici, prin care li se cerea **să sondeze,** cu cea mai mare discreție, **"dispoziția guvernului" în legătură cu obținerea unei garanţii printr-un act internaţional, privind neutralitatea României.**

La informațiile provenind din sursă diplomatică s-au adăugat **rapoartele informative înaintate de pichetele de pază a frontierei, de punctele vamale şi de căpitanii porturilor dunărene,** ca urmare a unei dispoziții exprese a primului-ministru de a fi la curent cu toate bastimentele de război otomane ce trec în susul Dunării, de asemenea şi cu orice concentrare de trupe din partea dreaptă a Dună-rii. Astfel, căpitanii porturilor româneşti au raportat cu operativitate despre prezența navelor de război turceşti, armamentul de care dispuneau la bord, concentrările de trupe, armamentul şl lucrul la fortificațiile

militare ce se edificau cu repeziciune. Rezulta că este vorba de pregătiri specifice de luptă. Aceste informații, coroborate 6u cele care se refereau la activitatea informativă şi de cercetare reținută în sarcina turcilor şi despre care autoritățile române aveau cunoştință, duceau la **concluzia indubitabilă că Sublima Poartă nu va ceda presiunilor Rusiei, ci va căuta numai o conjunctură favorabilă pentru a porni lupta.** Din acest punct de vedere este sugestivă următoarea informație: generalul maghiar Clapka a trecut prin Viena, venind din Constantinopol. El a trimis confidențial ambasadorului francez că *"turcii vor ocupa patru puncte pe malul nostru, pentru a distruge calea ferată şi a ocupa Bucureştiul".*

Informații puține = pierderi mari !

Forurile conducătoare şi-au dat repede seama că trebuie curmată starea de improvizație şi neprofesionalism iar **pregătirea de luptă se impunea a fi asigurată.** Drept urmare, prin **Decretul nr. 380 din 17 martie 1877,** s-a organizat **"Depozitul general de război",** în cadrul căruia s-a constituit şi **Secţia a ll-a** cu însărcinări de informare şi cercetare.

La **4 aprilie 1877,** generalul Cernat, noul ministru de Război, dă un ordin de zi prin care cere ca armata să fie gata pentru a-şi face datoria.

Se continuă măsurile de organizare şi de instruire superioară în arrhată; se înființează unități şi subunități noi, se fac numiri de comandanți, se elaborează planuri de operații. Se înțelege că s-a intensificat şi preocuparea pentru obținerea de informații.

În anul 1876, **Serbia şi Muntenegru declară război Turciei,** primele operațiuni de luptă începând să se desfăşoare pe linia Dunării, între Vidin şi Lom-Palanca. Pentru a opri trecerea Dunării pe teritoriul românesc este trimis în zonă Alexandru Cernat, colonel şi mai apoi generai.

Alexandru Cernat îşi stabileşte cartierul general în localitatea Gruia, județul Mehedinți şi urmăreşte, cu ajutorul trupelor sale mobile, evoluția luptelor dintre sârbi şi turci, observând în acelaşi timp vasele turceşti care navigau pe Dunăre. Pentru a putea transmite imediat informațiile obținute şi a primi ordine de la eşaloanele superioare, **colonelul Alexandru Cernat solicită să se urgenteze organizarea legăturii telefonice între Turnu-Severin şi Craiova.** într-un raport adresat ministrului de Război, Alexandru Cernat **cere** să i se pună la dispoziție, cât mai urgent, un *"dicționar de corespondență"*, cu alte cuvinte **un cifru.** Dar operația de la Gruia rămâne singulară în acea perioadă, **în general, activitatea informativă a armatei a fost neglijată, ca şi problemele privind înzestrarea şi pregătirea ei.**

ᵀ ziua de **6/18 aprilie** este decretată **mobilizarea generală,** iar tru **î** române ocupă **poziţii de apărare de-a lungul Dunării. Prima** ck re dintre armata română şi cea turcească a avut loc în ziua de 26 **rilie,** moment în care artileria română, situată în zona Calafat, de* ide focul şi bombardează Vidinul. La **9 mai 1877,** cu prilejul unei se ii extraordinare a Adunării Deputaților, este **proclamată indepe >nţa de stat a României.** în perioada care a trecut de la mobilizai generală până la intrarea în luptă, armată română a luat măsuri efic a de apărare a hotarelor țării, desfăşurând totodată şi o hotărâtă activ ate informativă. în ziua de **30 august 1877*,** zi rămasă memorabi t, a avut loc ceä de **a treia bătălie pentru Plevna.**

Un istoric arată că *"Statut major rus ignora cu totul forțele turceşti ce avea să combată la Plevtia*fapt ce a avut drept rezultat **înfrângerea catastrofală suferită de armata rusă în luna iulie.** Cauza era una singură: insuficienta recunoaştere a terenului şi lipsa unor informații corecte şi precise. Rezultatul: **armata rusă a pierdut circa 7.000 de oameni, plus 200 de ofiţeri.**

Fapt de neînţeles şi inexplicabil, dar comandamentul român nu a tras nici-o concluzie practică din aceste înfrângeri **şi nu a trecut la efectuarea în teren a unor acţiuni de recunoaştere şi informare,** bazându-se doar pe recunoaşterea, cu totul superficială, executată în trecut de Serviciul de Informații al armatei ruse.

Generalul Alexandru Cernât, un ofițer cu experiență, numit proaspăt ministru de Război, **a neglijat latura informativă** şi, în plus, a menținut corpul de observație în spatele frontului pentru a menține siguranța zonei Calafat.

La Grivița şi Plevna, soldații români – decimați de...Comandament !

Fără a intra în detalii (amănunte se găsesc în lucrările de specialitate), datorită lipsei de informații şi a carențelor hărților topografice, asaltul Griviței s-a soldat cu mari pierderi de vieți omeneşti:

aproape **800** de ostaşi şi ofițeri, la care se adaugă **1.200** de răniți. Datorită jertfelor aduse de ostaşii români, valea jdin fața redutelor, necunoscută statului major al armatei române datorită lipsei de informații, a intrat în istorie sub denumirea de **Valea Plângerii.** Baia de sânge din fața redutelor de la Grivița a făcut obiectul unor **critici severe adresate comandamentului român, care a dat dovadă de o totală neglijenţă privind activitatea de informare.** Subliniem faptul că lipsa de informații a fost una din principalele cauze a numărului mare de morți şi răniți la luarea Griviței. Ofițerii participanți şi supraviețuitori la atacul de la Grivița din 30 august 1877

i-au criticat aspru şi vehement pe cei ce fuseseră însărcinați cu recunoaşterea terenului şi cu obținerea informațiilor cu privire la situația inamicului.

O altă lipsă care trebuie menționată este aceea că, **pe timpul luptelor de la Plevna, nu au fost luate măsuri pentru zădărnicirea şi prevenirea acţiunilor de sabotaj şi de spionaj efectuate de turci.** Aceasta a permis spionilor turci şi bulgari ca, în noaptea de 27/28 noiembrie 1877, să taie sârmele de telegraf ale armatelor aliate, fapt care i-a permis lui Osman-paşa, generalul turc, să iasă din încercuire, lipsind armata rusă şi română de posibilitatea de a se informa şi comunica cu operativitate.

De altfel, subliniem încă odată că a fost resimțită lipsa unui serviciu de informare bine organizat şi încadrat cu ofițeri pregătiți, capabili şi plini de inițiativă. **Această lipsă s-a manifestat pe tot timpul desfăşurării Războiului' de Independenţă, fapt care** explică pierderile importante **suferite de armata română.**

Comandamentul armatei române, în plină campanie, a încercat să apropie şi mai mult organizarea activităţilor informative şi de cercetare ale nevoilor frontului. Drept urmare, la 14 august 1-877, Secția a ll-a a fost jnclusă în corpul Marelui Cartier General, iar o bună parte din efectivele Secției au fost trimise să opereze direct în cadrul trupelor operative, pe front.

În ciuda măsurilor luate, **Secţia a ll-a nu corespundea cerinţelor de informare solicitate de Statul Major.** îşi spunea acum cuvântul lipsa de cadre specializate şi cu experiență în domeniu. De pildă, se resimțea nevoia unor chestionare judicios elaborate, din care să rezulte informațiile despre inamic. Concret, **o serie de prizonieri capturaţi de trupele române nu au fost chestionaţi în mod corespunzător despre fortificaţiile inamicului.**

În general, datele care priveau desfăşurarea operațiunilor erau dobândite **mai ales prin observarea directă de ostaşi** aflați sub comanda unui ofițer sau subofițer, de cele mai multe ori lipsit de pregătirea de specialitate.

DIA şi... mai multe moaşe

Referitor la modul de obținere a informațiilor, şeful Statului-Major al Armatei române, colonelul Slăniceanu, a trimis, la **6 iulie 1877,** Marilor Unități, o **Instrucţie** în care se făcea mai întâi sublinierea că informațiile se obțin de la prizonieri, dezertori, spioni şi alte surse, menționând:

"Având în vedere însemnătatea ce o au informațiile exacte asupra mişcării şi situației inamicului, se prescriu mai la vale mijloacele cele mai obişnuite întrebuințate pentru a dobândi asemenea ştiri, precum şi un sumar

de chestiunile principale ce se adresează prizonierilor, dezertorilor şi locuitorilor".

Dacă se examinează chestionarul anexat la Instrucțiune, se constată că a fost **judicios întocmit** şi că, mai mult ca sigur, şi-a adus o contribuție valoroasă la obținerea de informații necesare Comandamentului Armatei române. I se poate reproşa faptul că **nu era adaptat nevoilor acelui front de luptă, fiind valabil în oricare război.** Nu este mai puțin adevărat că purta mențiunea de a se lărgi aria întrebărilor după caz, dar aceasta nu putea suplini lacuna principală a chestionarului.

In chestionar, nu erau întrebări referitoare la fortificaţiile, obstacolele naturale sau artificiale existente în terenul inamic. Trebuiau puse întrebări precise, pentru ca informația căpătată să aibă valoare. Dar pentru acesta era nevoie ca cel ce întreabă să posede cunoştințele necesare, or, din acest punct de vedere, chestionarul nu le putea fi de nici-un folos. Ca o concluzie, se poate constata că, **atât chestionarul, cât şi instrucţiunile demonstrează lipsa de experienţă a celor însărcinaţi cu elaborarea lor,** fapt cu atât mai pregnant la nivelele inferioare de execuție.

În instrucțiuni se mai făcea referire şi la faptul că se mai pot obține informații şi prin **interceptarea scrisorilor şi telefoanelor** sau controlarea acestora din urmă prin interceptarea convorbirilor purtate. Nu era trecut cu vederea **pericolul dezinformării** prin preluarea neverificată a informațiilor, făcându-se recomandarea, în legătură cu prizonierii, ca aceştia sa nu fie forțați să facă declarații privind armata din çare provin, ci să se discute cu ei cu mult tact, pentru a-i determina să fie cât mai corecți în declarațiile lor.

Lipsurile constatate cu prilejul războiului din 1877 au condus la ideea necesității înființării unui serviciu de informații şi pregătirii cadrelor necesare desfăşurării activității de informații pe timp de pace şi război. **S-a trecut rapid la elaborarea a numeroase proiecte de organizare a serviciului de informaţii al armatei,** stabilindu-se cu acest prilej rolul, sarcinile şi mijloacele necesare pentru a-şi desfăşura activitatea cât mai bine.

În anul **1881,** vede lumina tiparului lucrarea *"Serviciul de siguranță în campanie",* semnată de **colonelul Ipătescu,** comandantul regimentului 17 Mehedinți, care descrie câteva dintre procedeele de recunoaştere a terenului şi de obținere a informațiilor despre inamic. în acest scop, autorul **propune formarea unor patrule** constituite de la doi oameni până la companie sau un batalion, în funcție de necesități. Pentru recunoaşterea dintre ei a celor care acționează, se recomandă apelarea la o **parolă secretă,** concretizată printr-un

anumit mod de a bate cu palma pe patul armei, pe sabie sau pe giubernă sau nume de oraşe şi personalităţi istorice. Printre recomandări se arată că patrulele vor merge în cea mâi mare ferire până la marginea localităţii, acolo vor pune lumina pe întâiul om ce-l vor găsi şi-l vor întreba dacă satul este ocupat de inamic. Acesta va fi reţinut până la confirmarea informaţiei furnizate. Totodată, patrulele vor afla de ce forţe dispune inamicul, cum este el cartiruit şi unde se găseşte garda sa. în continuare, autorul enumeră şi sursele care, după părerea sa, ar fi în măsură să furnizeze informaţii preţioase, **fără a-i uita şi pe copii.**

Străbunicii securiştilor erau...pionieri

Actul de naştere al Serviciului Secret Român modern *poate fi identificat în elaborarea* "instrucţiunilor provizorii privind înfiinţarea pe lângă comandamente a unor servicii de exploraţie, recunoaşteri şi informaţiuni secrete", *din anul 1886.*

***Î*n instrucţiuni sunt formulate obiectivele acestui serviciu, ca şi procedeele de îndeplinire a misiunilor.** în capitolul I, se menţionează că, în război, este de cea mai mare importanţă a se avea ştiinţă despre poziţiunile, mişcările şi intenţiile inamicului şi de a împiedica ca el să descopere pe ale noastre. Serviciul de exploraţie are datoria să spioneze pe comandant, să se preocupe şi să dea informaţii asupra mişcărilor adversarului. Pentru obţinerea informaţiilor se indică **un sistem greoi care cuprinde efective numeroase** – până la trei regimente – dar şi ofiţerfce au cai buni. Instrucţiunile mai oferă şi modul de acţiune al patrulei de la întâlnirea cu inamicul, în cazul când este descoperită, precum şi unele procedee de distrugere a liniilor ferate şi telegrafice.

Ministerul de Război recomandă ca ofiţerul care realizează activitate de informaţii **să aibă libertatea de acţiune după propria lui judecată.** Dacă'patrula acţionează în spatele inamicului, este necesar să intre în posesia corespondenţei de la oficiile poştale şi telegrafice, să examineze scrisorile autorităţilor şi să ia la nevoie prizonieri. în cazul în care la activitatea de informaţii participă ofiţeri izolaţi, aceştia sunt obligaţi să culeagă date generale cu privire *la* teatrul'de război, să identifice lucrările de apărare şi mijloacele cu ajutorul cărora vor putea fi atacate poziţiile fortificate. In capitolul VI al Instrucţiunilor, destinat obţinerii informaţiilor secrete, se arată că, pe lângă Comandamentul Suprem al Armatei, va exista un **birou de informaţii secrete,** ce va lucra cu emisari şi agenţi, **cercetând în timp de pace corespondenţa şi**

ziarele şi procurându-şi, în timp de război, informații prin interogarea prizonierilor, a dezertorilor sau a locuitorilor din zona de operații.

Tot în anul 1866, Ministerul de Război a elaborat **instrucţiuni privitor la modul de efectuare a pazei frontierelor,** în care se fac precizări privind atitudinea ce trebuie avută față de străini şi măsurile împotriva persoanelor care încearcă să treacă frontiera sau să facă contrabandă.

În anii ce vorjjrma, se va dezvolta activitatea de informații în cadrul armatei române. **în număr tot mai mare, ofiţerii sunt trimişi în străinătate,** pentru a urma cursuri de specializare sau â recepționa material militar.

Munca de informații prestată până la începutul secolului XX reprezintă o perioadă de **pioneriat în domeniu.** Ea rămâne, totuşi, prin faptul că **a contribuit la constituirea serviciului român de in-formaţii.**

Aşa după cum menționează unii autori[2]: **"Analizată prin prisma experienţei dobândite ulterior,** greşeala comisă de Statul-Major al Armatei române în pregătirea şi executarea atacului de la 30 august 1877 apare ca o adevărată crimă săvârşită inconştient împotriva ostaşilor şi a ofițerilor; care au fost trimişi direct la moarte, datorită lipsei de informații"...

Capitolul III

AGONIE Şl EXTAZ

Poliția (secretă) română trece la...profesionalism

Până în anul 1905 nu a existat o continuitate privitor la preocuparea gestionării informațiilor. Această sarcină intra în atribuțiile funcționarilor de politie.

In 1905, **când a avut loc** prima organizare a poliției **din ţara noastră, a fost** creat un Serviciu al Poliției Generale a Statului **în**

Direcția Administrației Generale din Ministerul de Interne. în cadrul acestui serviciu erau îndrumate şi centralizate rapoartele informative venite de la polițiile din toată țara şi se făcea o sinteză scurtă, ce se prezenta ministrului, spre avizare.

Poliţiile oraşelor depindeau de prefecturile de judeţ. La Prefectura Poliției fcapitalei funcționa un **"Birou de informaţii",** ce avea în special atribuții de poliție judiciară. Polițiile de frontiera culegeau în mod cu totul accidental informații, de la călătorii intrați în țară.

Răscoalele țărăneşti din 1907 au trèzit atenția oficialităților asupra necesității obținerii permanente de informații. Aceasta a condus la **înfiinţarea ^'Direcţiei Siguranţei Generale à Statului" din Ministe-rul de Interne, în anul 1908.** P'rintre alte atribuții cu caracter poliție-nesc, avea misiunea

specială de a activa pe teren informativ şi' contrainfo/mativ, dând importanţă evenimentelor politice.

În sarcina Siguranţei Generale a revenit înfiinţarea unei **Brigăzi Speciale de Siguranţă** în fiecare capitală de judeţ şi reorganizarea poliţiilor de frontieră. Aceste oficii informative nu mai depindeau de prefecţii' de judeţe, fiind subordonate direct Siguranţei Generale a Statului. încadrarea s-a făcut cu ofiţeri şi agenţi speciali, ce au primit o salarizare specială.

În Bucureşti, au fost înfiinţate o serie de brigăzi speciale de siguranţă, îngjobate în **Inspectoratul Brigăzilor Centrale.**

În centrala Direcţiei Siguranţei Generale a Statului a fost creat un **Serviciu al Secretariatului,** sub care denumire funcţiona, **în realitate, Serviciul Central al Siguranţei Statului,** care avea menirea de a conduce acţiunea informativă şi contrainformativă din ţară.

În paralel,' prin Secţia ll-a, Marele Stat Major îşi' avea propriul aparat informativ. Pe lângă statele-majore ale marilor unităţi militare funcţiona câte un **Birou II,** care se ocupa cu informaţiile şi contrainformaţii'le militare, **după modelul francez.** Şcoala de Război avea cţjrsuri speciale de informaţii pentru pregătirea ofiţerilor.

Cu acest aparat'informativ, România a luat parte la campania din 1913 în Bulgaria şi apoi în primul război mondial (1916-1918).

Serviciile de informaţii germane, maghiare şi austriece au dezvoltat o intensă activitate pe teritoriul român, urmărind trei mari obiective:

1. Să ţină România strâns legată în cadrul acestor alianţe şi să o oblige, astfel, să intervină, la nTomentul oportun, în favoarea Puterilor Centrale.

2. Să supravegheze activitatea şi legăturile francoengleze de pe teritoriul românesc.

3. Să menţină aservirea economiei româneşti în folosul Puterilor Centrale, care aveau nevoie de petrol şi cereale.

Siguranţa Generală şi Marele Stat Major au depus eforturi pentru contracararea activitătilor informative pe teritoriul României.

În perioada neutralităţii tării noastre, **Siguranţa Generală a descoperit intervenţia germana ce se făcea prin băncile şi societăţile comerciale germane,** cum ar fi Banca Generală a Ţării Româneşti. Dovezile acţiunii ***öeₐ***corupţie au format ***Dosarul Güniher***, întocmit de Siguranţa Generală^

Activitatea de contraspionaj a serviciilor române s-a soldat cu **arestarea directorului-general al poştelor Victor Verzea,** de care ne-am ocupat în paginile anterioare şi a cărui cădere a determinat sinuciderea generalului Zottu,

şeful Marelui Stat Major. Tot Siguranţei Generale îi revine **meritul devalizării mai multor curieri diplomatici ai ţărilor apusene.**

De menționat şi trădarea locotenent-colonelului C. Crăiniceanu şi a colonelului Alexandru Stürza.

După încetarea războiului, în constituirea Marelui Cartier General a intrat şi **Brigada Specială de Siguranţă.**

Reîntregirea țării cu noi teritorii a impus o adaptare a siguranței de stat la noua situație. Astfel, **Jandarmeria** este reorganizată şi capătă **atribuţii contrainformative pe întreg teritoriul tării.**

În noile provincii sunt înființate Brigăzile de âiguranță şi regrupate în Inspectoratele Generale de' Siguranță. Ele fac acțiune contrainformativă şi peste frontieră. în Capitală s-au constituit **Brigăzile Mobile,** cu acțiune în toată țara.

Amploarea serviciilor secrete în țările occidentale a determinat Marele Stat Major ca, în cursul anului' **1924,** să înființeze "un serviciu civil de informații", după modelul serviciului francez, ataşat la Biroul II.

Astfel a luat fiinţă "Serviciul Secret" a! Marelui Stat Major.

Carol I – rezidentul Germaniei

Perioada de care ne ocupăm se caracterizează, pe de o parte, prin activitatea de **spiotiaj** depusă de **Germania** şi **Austro-Ungaria** pe teritoriul țării noastre, perioadă pregătitoare a primului război mondial, şi, pe de'altă parte, prin derularea a **două mari procese de spionaj:** furtul planurilor fortului Jilava şi cazul de trădare al lui Rodrig Goliescu.

Nu vrem să ştirbim sentimentele monarhice ale cuiva dar, restabilind adevărul istoric, trebuie să recunoaştem sincer – pe baza evenimentelor – că **regele Carol I,** în timpul domniei sale, cel puțin după cum rezultă din cercetarea documentelor, **a facilitat pătrunderea capitalului străin şi a promovat cu consecvență politica impusă de mai-marii săi protectori germani.**

Prin atitudinea adoptată față de Puterile Centrale şi mai cu seamă prin înlesnirile acordate investitorilor germani care doreau să intre în România, **Carol I a permis agenţilor germani să pătrundă în ţară sub diferite pretexte şi şă depună o activitate sporită informativă.**

În paralel cu multiplicarea activității de spionaj pe teritoriul României, **Germania şi Austro-Ungaria au început să expedieze trupe şi armament prin ţara noastră, cu destinaţia Turcia, utilizând căile ferate române.** Sub privirea îngăduitoare a autorităților române, Germania trimitea în Turcia, țară

inamică nouă, ofițeri îmbrăcați civil, armament şi muniții, transportul efectuându-se la'adăpostul şi după căderea nopții. Ambasadorii Marilor Puteri la Bucureşti au raportat guvernelor respective că **prin România au trecut, în grupuri şi individual, pentru a merge în Turcia, circa 7-8.000 de soldaţi şi 350 de ofiţeri.**

Prima etapă: ocuparea economică

Practic, Germania şi Austro-Ungaria au declanşat împotriva României un război nedeclarat. **Austro-Ungaria** a dispus înființarea pe teritoriul țării noastre a unor **centre de spionaj,** mai întâi la **Timişoara,** apoi la **Sibiu, Cluj, Braşov** şi **Cernăuţi** iar **Germania a înfiinţat un mare centru de spionaj la Sofia,** în Bulgaria. în aceste centre se pregăteau viitorii spioni care, după terminarea cursurilor pregătitoare, erau **dotaţi cu aparatura tehnică modernă şi răspândiţi pe întreg teritoriul României,** pentru a desfăşura o activitate informativă.

Agenţii erau coordonaţi de cele două Legaţii de la Bucureşti, conduse'de contele Czernin pentru Austro-Ungaria şi de von dem Busche pentru Germania.

Ca modalitate de pătrundere a agenţilor celor două mari Puteri Centrale, s-a apelat la calea economica. Astfel, folosind subterfugiul diverselor acoperiri, ca reprezentanți comerciali, tehnicieni şi specialişti la diferite întreprinderi, au fost introduşi în țară foarte mulți spioni. **Reprezentantele firmelor germane devin pepiniere de agenţi secreţi.**

Spionajul" german şi austro-ungar a fost îndreptai în două direcţii frontale: în primul rând, pentru obținerea unor informații cu caracter militar şi economic, descoperirea tratativelor secrete purtate de România cu Puterile Antantei, iar în al doilea rând, pentru crearea unui curent de opinie favorabil Puterilor Centrale, care să permită atragerea, în cele din urmă, a țării noastre în tabăra acestora.

În domeniul economic, obiectivul activității informative consta în **a determina tara noastră să livreze Germaniei produsele necesare aprovizionării frontului,** iar în domeniul ^militar **în a pune mâna pe planurile de operaţii ale armatei române.** în acelaşi timp, spionii Austro-Ungariei depuneau' mari eforturi să descopere legăturile românilor cu **mişcarea de eliberare naţională** dusă de confrații noştri din **Transilvania.**

De asemenea, Puterile Centrale depuneau eforturi susținute pentru **coruperea** unor militari, politicieni, gazetari şi oameni de cultură români, pentru a-i determina să lucreze pentru serviciul lor de spionaj.

Capitalul german şi austro-ungar investit în acţiunile de spionaj pe teritoriul României s-a ridicat la sume astronomice, iar Puterile Centrale şi-au atins, trebuie s-o recunoaştem, scopul. Sub diverse modalităţi de acoperire s-au introdus în România diverşi agenţi care, cu ajutorul, banilor, au constituit o **reţea vastă de informatori',** formată din politicieni, gazetari, ofiţeri superiori şi funcţionari.

Cotidianul "Ziua" – agent de influenţă

în acest timp a fost pusă în evidenţă **o grupare politică,** e drept de mici dimensiuni dar extrem de periculoasă, **alcătuită în majoritate din gazetari,** grupaţi în redacţiile ziarelor T***Ziua", "Seara"*** şi ***"Moldova",*** care, pe lângă propaganda favorabilă Puterilor Centrale, pe care o răspândeau prin articolele lor, desfăşurau totodată şi o intensă activitate informativă de culegere a informaţiilor, fiind favorizaţi de liber accesul pe care îl aveau în diferite instituţii politice şi militare. '

Astfel, ministrul de Externe âustro-ungar, contele Berchtold, într-o comunicare făcută şefului Statului-Major al armatei austro-ungare, Conrad von Hoetzendorff, menţiona: **"Pentru influenţarea opiniei publice din România** şi anume atât a personalităţilor politice cât şi a ziarelor – am întreprins deja, de câtăva vreme, împreună cu guvernul german, o acţiune secretă, pentru al cărui scop am pus la dispoziţia ambilor noştri' reprezentanţi la Bucureşti **sume de bani în cantitate extraordinară**. Această acţiune, care nu trebuie forţată şi care trebuie să fie condusă **prin intermediari, cu cele mai mari precauţiuni,** păşeşte cu succes şi trebuie să aducă, în scurt timp, rezultatele simţite".

Începând din 1915, Hans Bennig – sas originar din Braşov şi cetăţean austro-ungar **– a desfăşurat o intensă activitate de propagandă şi spionaj în favoarea Puterilor Centrale. Mai întâi** a scos cotidianul "*Ziua*" ce a devenit principalul instrument de propagandă al Puterilor Centrale,fiind finanţat de comercianţi şi bogătaşi germani.

Bennig a efectuat în Transilvania o călătorie de racolare de agenţi informatori, în care scop a contactat diferite persoane oficiale şi a difuzat materiale de propagandă primite de la Bucureşti.

Dintre societăţile petroliere din România, un loc aparte îi revenea firmei ***"Steaua română".*** în urma denunţurilor s-a efectuat un control şi, în casa de fier a fostului său director, s-au descoperit documente care aveau să dezvăluie că "Steaua română" constituia, în realitate, **paravanul unei reţele ce desfăşura în ascuns o vastă acţiune de informare şi corupere a oamenilor**

politici şi a presei, cu ajutorul cărora Puterile Centrale încercau să atragă România în sfera lor de influenţă.

Director al societăţii petroljere era **Alfred Günther,** ün specialist în informaţii şi abil corupător. în calitate de şef al reţelei de spionaj, conducea acţiunile acesteia, făcea sinteza rapoartelor şi trimitea cu regularitate, şefilor săi de la Berlin sau de la legaţiile din Bucureşti, note inforrftative. **Banii necesari** pentru plata spionilor şi agenţilor informatori, îi parveneau **prin intermediul lui Strauss, directorul Băncii Germane din Berlin.**

Rolul diversionist al presei cumpărate

Ministerul Justiţiei a propus Consiliului de Miniştri instituirea unei comisii de anchetă! care a stabilit că **Puterile Centrale urmăreau,** prin activitatea numitei reţele, **realizarea următoarelor obiective.** *"a)* ***schimbarea sentimentelor*** *ţărilor ostile nouă; b) influenţarea guvernului şi partidelor hotărâtoare prin toate mijloacele, pentru ca* ***regimul să devină prietenos*** *faţă de Puterile Centrale".*

*Î*n concepţia serviciilor secrete germane şi austro-ungare, schimbarea sentimentelor ţării în raport de Puterile Centrale se putea realiza numai printr-o intensă propagandă de masă concretizată, **în primul rând,** cu **ajutorul mass-media** (presă, cinema şi teatre).

Josef Hermenvogel agent ce lucra în subordinea lui Günther, reuşise să-şi croiască drum spre **redacţiile ziarelor:** *"Adevărul", "Universul", "Epoca"şi "Ziua". – '*

Documentele aparţinând lui Alfred Günther fac dovada că şi publicaţiile *"Viitorul", "Dreptatea", "Libertatea"Steagul", "Agrarul", "Eclair"* şi *"Opinia"* au primit de la "Steaua română" diverse subvenţii decontate de către Günther, fără justificări scriptice la Deutsche Bank di'n Berlin.

Teatrele şi cinematografele ofereau un alt mijloc vizat de propagandă, prin intermediul căruia spionajul german spera să realizeze modificări în opinia românilor în favoarea Puterilor Centrale. în acest sens, citām convenţia realizată între **Bonetti,** ca proprietar al mai multor teatre şi cinematografe şi Günther, pentru constituirea unei societăţi române pe acţiuni având ca obiect exploatarea acestor teatre şi cinematografe.

Din alte documente găsite asupra lui Alfred Günther şi la "Steaua română" s-a constatat că, prin intermediul banilor ca mijloc de corupţie, agentura germană a acţionat în direcţia anihilării influenţei exercitate asupra maselor de către personalităţi politice sau culturale ale vremii.

Printre procedeele folosite se număra şi **discreditarea adversarilor politici** şi înfiltrarea, la întrunirile politice organizate, a unor agenți provocatori, care, fie că răspândeau fițuici cu conținut compromițător, fie că provocau încăierări, astfel ca să intervină în final poliția.

In fine, un alt procedeu folosit de rețeaua lui Günther consta în **adâncirea disensiunilor din Partidul Conservator** şi determinarea alegerii lui Alexandru Marghiloman** la conducerea acestui partid, în defavoarea lui Filipescu.

Paralel cu acțiunea de culegere de informații se acționa în vederea desfăşurării unei' **vaste activităţi de dezinformare,** ce putea fi dusă cu succes numai dacă se acționa cu oameni politici şi şefi de autorități administrative locale. De aceea, exista o preocupare tot mai sporită â rețelei lui Günther de a recruta cât mai multe personalități cu relații în cercurile conducătoare din România.

În final, anchetarea cazului a fost tergiversată, principalul vinovat, Günther fiind lăsat să plece în Germania, nepedepsit...

Serviciul supravegherii ştirilor – absolut necesar !

Formele de acoperire sau escamotare a activității **de** spionaj şi orientare a opiniei publice româneşti în direcția dorită de Puterile Centrale erau dintre cele mai diferite. Pentru contracararea lor a fost înființat **Serviciul supravegherii ştirilor (SSS),** care îşi avea sediuhîn Palatul'Poştei Centrale (actualul Muzeu de Istorie a României). Personalul acestui serviciu era obligat să depună jurământ în legătură cu păstrarea secretului. încălcarea jurământului atrăgea **răspunderea penală, în conformitate cu Legea spionajului din 31 ianuarie 1913.** Printre măsurile luate vom cita pe cele cuprinse în instrucțiunile din 5 ianuarie 1915, relativ la modul de funcționare şi organizare ' al "Serviciului supravegherii ştirilor", **organ creat în scopul: a)** interceptării şi distrugerii la timp a oricărei ştiri despre armata noastră de operațiuni şi care ar putea ajunge la inamic; **b)** interceptării oricărei ştiri asupra inamicului, ce ar putea să ne intereseze din punct de vedere militar sau politic; **c)** informării opiniei publice cu ceea ce consideră necesar, fără a dezvălui secretul militar.

În vederea îndeplinirii sarcinilor ce-i reveneau, Serviciul supravegherii ştirilor era organizat pe **două secţii:**

1) **Secţia poştală şi telegrafică,** dispunând de **compartimentele** a) poşta cu străinătatea; corespondența privată de la şi la armată; b) corespondența telegrafică cu străinătatea, precum şi cea de la şi la armată; c) corespondența telefonică.

Acestei secții îi reveneau **atribuțiile** următoare: interceptarea corespondenței poștale, pentru a distruge pe cea codificată sau criptografiată; culegerea informațiilor din scrisori; interceptarea corespondenței poștale și telegrafice la cererea organelor de urmărire sau a celor de informații; asigurarea exploatării urgente a telegramelor oficiale de la și la armată; consemnarea telegramelor politice, cu aprobarea ministrului de Război, informarea regelui, primului-ministru, miniștrilor de Război, Interne, Externe, Marelui Stat-Major, Marelui Cartier General, secretarului-general al ministrului de Război – unele informații se trimiteau pe specific numai unde prezentau interes; reținerea telegramelor criptografiate particulare (telegramele criptografice convenționale erau permise numai Legațiilor și autorităților române), mutilarea sau interzicerea telegramelor criptografice ale atașaților militari străini inamici; interzicerea sau reținerea telegramelor privind comenzi militare pentru țări neamice; suprimarea corespondenței telefonice particulare cu străinătatea.

2) **Secția presei** – avea în componența sa compartimentele: a) comunicate și relații cu corespondenții presei din țară și cu ziarele; b) cenzura ziarelor. Atribuțiile Secției presei se concretizau în: identificarea știrilor ce nu ar fi trebuit să apară și urmărirea vinovaților conform Legii spionajului; cenzurarea știrilor după decretarea stării de asediu; difuzarea de comunicate pentru informarea populației; eliberarea de permise corespondenților români și străini pentru însoțirea Armatei în operații.

Arhitect ungur pentru...Fortul Jilava

Vom trece acum la relatarea celor două mari procese de spionaj. Vom începe cu **furtul planurilor fortului Jilava.** Războiul de independență recent terminat a demonstrat cu prisosință că **fortărețele bine amplasate și înzestrate cu puncte de foc ridică mari obstacole** în fața atacantului, măsurate în timp și jertfe omenești. în consecință, s-a luat hotărârea ca, pentru apărarea Bucureștiului, să fie construit fortul Jilava, punct situat în apropierea Bucureștiului, peste apa Dâmboviței, în partea de sud a orașului.

Construcția fortului a fost încredințată arhitectului Szöke Ferencz (?!)'din Sighișoara, iar executarea ei a durat cinci ani. **Planul cuprindea** 81 de planșe, **păzite, de a fi copiate sau sustrase,**

de către It. col. Minculescu. Fortul fiind o construcție militară, avea un caracter secret. **Arhitectul a scos çopii de pe planuri, iar de pe o parte a reținut chiar originalele.** La un moment dat au intervenit neînțelegeri între arhitect și guvernul român în privința plății lucrării. S-a ajuns la **proces,** care a durat **șapte ani** și pe care'în cele din urmă l-a pierdut. **Supărat și-a făcut**

bagajele, fără să uite să ia cu sine copiile de pe toate planşele fortului şi să plece în Ungaria unde şi-a stabilit domiciliul la Budapesta.

Poliția maghiară recuperează secretele României...

Aici a cunoscut pe un oarecare **Baranyi Ernö, comandant de pompieri.** Acesta din urmă, după ce a făcut publicitate în anumite cercuri, l-a întâlnit pe un domn **Boross,** mare amator de câştiguri uşoare, care i-a promis că se va ocupa de vânzarea planurilor şi-i va aduce cumpărătorul dorit.

Boross s-a gândit că cea mai mare sumă nu va putea fi obținută decât de la chiar statul român, care e interesat, **în** mod normal,.'să-şi apere secretele construcției şi, în consecință, va plăti orice sumă. Prin urmare, **în 1902, Boross s-a prezentat la consulul român la Budapesta, Victor Cuciurano.**

Consulul l-a convins pe Boross sä accepte un joc dublu, adică să vândă şi planurile aşa cum doreau Szöke şi Baranyi, dar să facă şi ceea ce-i va cere consulul. în schimb, Cuciurano i-a promis lui Boross că va fi recompensat cu mult mai mult decât ar fi primit de la Szöke.

El a cerut să-i fie depusă suma de **50.000 franci** cu parolă, la o bancă, iar când planurile îi vor fi remise consulului, Boross va primi parola şi va ridica banii depuşi la bancă.

Consulul Cuciurano şi-a expus planul şi, conform acestuia, Boross a fost de acord să-i spună lui Baranyi că a reuşit să intre în contact cu un ataşat militar rus acreditat la Viena, carejkva veni la Budapesta să examineze planurile şi, dacă le va găsi interesante, îi va plăti pe ele 500.000 franci. Boross a acceptat să primească suma de **10.000 franci** din mâna lui Cuciurano, fiind de acord să colaboreze cu consulul român în condițiile expuse. **Consulul român l-a informat pe primul-ministru Dimitrie Sturza,** aflat în trecere prin Budapesta, despre combinația pusă la cale **şi acesta şi-a dat acordul.** Totodată, **s-a cerut concursul poliţiei maghiare,** care a pus la dispoziţie doi detectivi.

După ce a obținut avizul prefectului poliției, Cuciurano i-a cerut lui Boross să-l anunțe pe Baranyi că ataşatul rus a sosit la Budapesta şi a tras la hotelul "Joseph Foherceg" sub numele *"Alexandre Guéorguiévitch Sergueeff, officier d'état-major".*

Cu hotelul se vorbise de către prefectul poliției şi **se aleseseră două camere ce comunicau între ele.** Ofițerul ele stat-major rus nu era, în realitate, decât **locotenentul Gorski, ofiţer român ce vorbea ruseşte,** lată cum descrie consulul întâmplarea petrecută:

"Lui Szöke am făcut să-i parvină o carte de vizită cu numele de împrumut a lui Gorski şi i s-a dat întâlnire marți 11/12 iunie 1902, Ja 10 ' ore dimineața. Szöke a venit şi cu amicul său, a aranjat planurile şi a căutat să-l convingă pe ofițerul rus de importanța lor. Din toată atitudinea în cursul întrevederii rezulta că era convins că are a face cu un ofițer rus".

După ce pretinsul ofițer rus a examinat planurile şi s-a convins că suht reale, a făcut semnalufconvenit, şf cei doi detectivi şi-au făcut apariția din camera alăturată, împreună cu consulul Cuciurano. **Cei doi negustori prinşi în flagrant delict au fost conduşi la poliţie,** unde au fost supuşi unui riguros interogatoriu. A doua zi, consulul a raportat la Bucureşti, personal şi confidențial lui Ionel C. Brătianu, rezultatul acțiunii. Se mai cerea suma de 10.000 franci promisă lui Boross ca recompensă, *"deoarece şi-a trădat amicii, iar cu noi a fost corect".*

Astfel s-a încheiat un caz aparte, din care rezultă două aspecte: neîndeplinirea corectă a sarcinilor de serviciu de către It. col. Minulescu, de păstrare a secretului militar şi în al doilea rând acțiunea patriotică contrainformativă depusă cu mult succes de consulul Cuciurano.

Rodrig Goliescu – inventatorul avioplanului

Al doilea caz, ce a creat multă vâlvă la vremea respectivă şi care mai trezeşte şi astăzi ecouri, este cel al lui Rodrig Goliescu.

Dacă deschideți orice lucrare care tratează despre istoria aviației în țara noastră, la loc de cinste figurează **inventatorul unui avioplan.** Să reproducem, dintre numeroasele lucrări închinate istoriei aviației in țara_noastră , un scurt fragment care ilustrează de fapt toate celelalte referințe şi trimiteri:

"**Rodrig Goliescu (1882-1942) construieşte şi experimentează la Bucureşti aeromodelul «avioplanului»**, un aparat cu fuselaj tubulär prin care se scurgea aerul (micşorând rezistența la înaintare) şi cu aripi având o curbură foarte pronunțată. în acelaşi an, **1909**, el **brevetează avioplanul în Franța şi îl construieşte în mărime naturală,** într-o variantă perfecționată; în noiembrie 1909, aparatul a zburat, pilotat de inventator, pe aerodromul Juvissy, lângă Paris. Chiar din această etapă, avioplanul Goliescu **premergea aviocoleopterul zilelor noastre,** iar studiile teoretice publicate de specialistul român au găsit o înaltă apreciere la autoritățile ştiințifice ale vremii (Paul Apel, Gustave Eiffel ş.a.). Ulterior, începând din 1911, mecanicul francez Jourdau, profesorul austriac Kuacler şi italianul Stipa au^ experimentat şi ei aparate cu fuselaje tubuläre, iar în 1934 Goliescu a brevetat şi el un nou model al aviocçleopterului mecanic".

Ce rezultă: existența unui iscusit inventator, Rodrig Goliescu, ai cărui nume se leagă, fapt menționat fără excepție de toate lucrările existente, de istoria aviației româneşti şi mondiale. Dar care este realitatea, o vom depăna conform dosarului aflat la Arhivele Ministerului Apărării Naționale şi lucrărilor dedicate istoriei spionajului în România.

[1)] *Gheorghiu Constantin C.* – Invenții şi priorități româneşti în aviație, *Buc., 1979.*

– I. M. Ştefan / Edmond Nicolau – *Scurtă istorie a creației ştiințifice şi tehnice româneşti*; Ed. Albatros, p. 238, Bucureşti, 1981.

– Gudju Ion, Gh. lacobescu ş.a. – *Aripi româneşti,* Bucureşti, 1966.

– Gudju Ion, Gh. lacobescu, Ovidiu lonescu – *Construcții aeronautice româneşti,* Bucureşti, 1974.

– Moroianu Dinu, **I.** M. Ştefan – *Focul viu*, Bucureşti, 1963.

Rodrig de Dorohoi – urî escroc nativ !

Rodrig Goliescu s-a născut la 12 mai 1877 în Dorohoi. Tatăl său, Jean Demconitzech Dobrâzanschi, polonez de origine, s-a stabilit în România prin anul 1863 şi, după căsătoria sa cu Hortensia Gallo, şi-a schimbat numele în Goliescu. **Tânărul Rodrig absolvă şcoala militară de artilerie şi geniu din Bucureşti, fiind avansat sublocotenent la 27 octombrie 1900. Documentele vremii îl caracterizează ca pe un individ dominat de dorinţa avansării prin orice mijloace.** Lipsit de scrupule, invidios, impulsiv, linguşitor şi slugarnic cu şefii şi superiorii, aspru şi neîndurător cu subalternii, distant față de colegi şi rău cu toți cei de la care nu putea să obțină vreo favoare, el reuşi să înşele buna-credință a şefilor, să se impună atentiei acestora şi să devină în scurt timp adjunctul generalului Vartiadi, comandantul Corpului 3 Armată, **în care calitate şi-a format numeroase reiaţii pe care avea să le exploateze mai târziu, în scopuri personale.**

După ce şi-a făcut ucenicia punând la cale mijloace ilicite de procurare à banilor necesari cheltuielilor făcute cu interminabilele chefuri, a recurs la escrocherii. De la primirea de furaje pentru doi cai şi până la împrumuturi şi semnături f^lse pe numele soției fratelui său, şi-a făcut mâna pentru a trece la ceva îp. stil mare. Erau la modă, în vremea aceea, de sfârşit de secol, inventatorii de avioane. Inspirându-se şi anticipând cu o ingeniozitate ieşită din comun specifică escrocului, **a imaginat proiectul unui nou tip de avion.** Profitând de haina militară, care-i oferea un acoperământ ideal, a bătut, la porțile autorităților, reuşind să le inspire încredere şi un **sprijin bănesc** în valoare de **20.000 lei** de la Ministerul Instrucțiunii Publice şiÂ **aprobarea de a**

pleca la Paris, pentru construirea aeroplanului. în timpul şederii la Paris – vara anului 1909 şi până în vara anului următor – a^ cheltuit repede banii şi a contractat **numeroase noi împrumuturi.** în acest timp **a tipărit broşura *"Philosophie et mécanique nouvelle"* şi a pus bazele unei societăţi fictive,** denumită *"Societatea de aviație Goliescu et comp".* De asîemenea, a obținut acordul de principiu al unui patron pentru construirea avioplanulüi imaginat şi desenat de el, în atelierele acestuia, în schimbul unei sume fabuloase, pe care căpitanul Goliescu a cerut-o guvernului român.

Dar, fiind informat de modul cum îşi petrecea viață şi îşi cheltuieşte banii la Paris, **guvernul român i-a refuzat suma solicitată şi l-a somat să se reîntoarcă acasă.**

În serviciul Tarului

9

La Bucureşti, folosindu-se de broşura menționată ş'ra actului de constituire a societății de aviație, Rodrig Goliescu încearcă să-i atragă în plasă pe numeroşi amatori de plasare a capitalurilor în afaceri rentabile. încearcă să-şi extindă aria peste hotare şi cu prilejul unei încercări privind obținerea aprobării, de către ministrul Industriei de la Petersburg, a unei cereri de brevet pentru aeroplan, **intră sub incidenţa serviciului ţarist de informaţii.** Astfel, în **iunie 1912** este contactat de **agentul ţarist Petre Altinovici,** care **îl recrutează ca informator.**

Rodrig Goliescu îşi asumă în scrrs obligația să transmită serviciului țarist de informații o serie de documente referitoare la siguranța şi apărarea țării: planul de mobilizare al unui regiment de infanterie, cu toate datele necesare; ultima ediție a Regulamentului de mobilizare şi , planul de concentrare al armatei române în caz de război cu Rusia sau cu Austria; planul statului major al transporturilor militare pe căile ferate în caz de mobilizare etc.

Trecem peste descrierea actelor de trădare ' şi menționăm că Rodrig Goliescu **a recrutat pe un fost subaltern al său M. Predescu,** aflat în jenă financiară şi care îşi făcea serviciul la Statul-Major. în schimbul unor sume de bani, Predescu îi procura informațiile de care Goliescu avea nevoie. Totul a decurs normal până când faptele sale au intrat în atenția Siguranței. Astfel, în ziua de **13** februarie **1913,** pe la orele 11,30 seara, MPredescu a transmis ştirea căpitanului Goliescu că a reuşit să procure documentele solicitate de acesta şi îi cere o întrevedere, pentru a i le înmâna cât mai repede. întâlnirea a fost fixată pe strada Modei. Lucrurile au decurs la început normal: **Predescu i-a înmânat lui Goliescu plicul cu tabelul de mişcare a trupelor şi serviciilor**

Corpului I Armată iar acesta scoate portofelul şi, în ciuda întunericului, achită o parte din banii promişi, după care se despart, apucând-o fiecare în direcții opuse. Când Goliescu â ajifhs în str. Ştirbei-Vodă, **agenţii Siguranţei l-au arestat.** Goliescu simulează că/e ofensat şi scoate sabia pentru a se apăra. Agenții scot revolverele şi-l forțează să-i urmeze. Ştirea arestării căpitanului Goliescu a făcut înconjurul Capitalei, creând o mare vâlvă. **Petre Altinovici,** aflând de aceasta şi dându-şi seama de ce îl aşteaptă, **părăseşte clandestin ţara.** Căutat de poliție la domiciliul său din str. Pătraşcu-Vodă nr. 15 esté dat dispărut fără nici o urmă.

Trădare cu degradare

Peste câteva luni, interval în care a durat instruirea cazului, a început judecarea procesului de către Consiliul de Război al Corpului II de Armată. Prin **sentinţa nr. 188 din 22 iunie 1913,** căpitanul Rodrig Goliescu a fost **condamnat la 20 ani muncă silnică şi. la degradare militară** pentru *"înaltă trădare şi contrafacere de sigilii şi semnătură".*

Prin Decizia rir. 38 din 28 iunie 1913, în urma recursului, sentinţa dată a rămas definitivă şi a fost pusă în executare. în ziua de 2 iulie 1913, orele 8,00, în curtea cazărmii Malmaison, în fața unui careu format din efective din.toate armele, Rodrig Goliescu a fost'degradat.

La **7 august 1925,** Rodrig Goliescu a fost **eliberat** din penitenciarul Văcăreşti, unde **executase 12 ani şi jumătate** din pedeapsa pronunțată împotriva sa.

În **1936** a făcut o ultimă tentativă, la vârsta de 60 ani, de a solicita ştergerea tuturor decăderilor şi incapacităților rezultate din condamnarea pentru actele de infidelitate fată de patrie. înalta Curte de Casație, prin Decizia nr. 127 din 10 noiembrie 1938, a respins cererea.

[1)] C. Neagu, D. Marinescu, R. Georgescu – *Fapte din umbră*, Ed. Politică, Bucureşti, 1977, p. 52.

Rodrig Goliescu a murit în 1942. Cazul său a rămas o enigmă ce îşi aşteaptă rezolvarea definitivă. Este interesant de remarcat că **aproape toţi istoricii aviaţiei române nu cunosc această latură a vieţii sale şi îl trec în rândul marilor pionieri ai aviaţiei.** Cercetările pe care le-am efectuat la Arhiva Ministerului Apărării Naționale au rămas fără nici un rezultat...

Duelul cu spionii Puterilor Centrale – câştigat de români

»

După războiul din 1877, a urmat **o perioadă de neutralitate** şi apoi de **înclinare spre Puterile Antantei,** de partea cărorajn cele din urmă, România a

intrat în război împotriva Puterilor Centrale. în această vreme, **atenţia serviciilor secrete româneşti a fost concentrată în direcţia anihilării acţiunilor desfăşurate de agenţii spionajului Puterilor Centrale,** a descoperirii trădătorilor care colaborau cu aceştia. De asemenea, o atenție deosebită a fost acordată **în direcţia Transilvaniei, Banatului şi Bucovinei,** unde românii aşteptau de veacuri să fie eliberați de sub jugul străin.

De ce forte pe linie informativă dispunea România la acea dată? La Marele Stat Major al Armatei **iau fiinţă.Biroul Îşi Biroul 2 pe lângă Secţia I,** cu sarcini precise de informare a Armatei şi de contraspionaj în teritoriu. De asemenea, conform uzanțelor vremii, mai desfăşurau activitate informativă şi **ataşaţii militari** acreditați pe lângă Legațiile din diferite țări.

În acelaşi timp, spionajul străin nu stătea cu brațele încrucişate. Astfel, serviciile secrete austriac şi german au depus toate sforțările să obțină date cu privire la tratativele pe care le bănuiau că au loc între guvernul român şi țările Antantei. Exceptând unele greşeli şi indiscreții, **spionajul german nu a reuşit să intre în posesia informaţiilor dorite.** Totodată, contraspionajul român a studiat cu deosebită atenție pe oamenii politici români ce simpatizau cu Puterile Centrale. **O grijă deosebită a fost acordată contelui Ottokar Czernin,** ambasador al Austro-Ungariei la Bucureşti în perioada 1913-1916 **şi lui von dem Busche,** ambasadorul Germaniei în România. Au fost luate, de asemenea, măsuri discrete şi sistematice pentru urmărirea legăturilor suspecte ale Legațiilor germană şi austro-ungară cu diferite personalități politice din țara, cu oameni de afaceri, cu reprezentanțele economice austro-ungâre şi germane.

Atenție, se "pierd" serviete de ambasadori !

Umărirea îndeaproape a celor doi ambasadori susmenționați a condus la **descoperirea practicării de către aceştia a unei intense activităţi de spionaj,** fapt care a dus, în final, la căderea rețelei de agenți pe care o utilizau. Organele române de siguranță au organizat **un filaj permanent al ambasadorului Ottokar Czernin** şi, în toamna anului **1914,** mai precis în luna **octombrie,** au reuşit **să-i sustragă conţinutul unei serviete.** într-una din zile, ambasadorul austriac a oprit automobilul, pe care-l conducea singur – fapt neadmis în diplomație -, pe o stradă mai puţin circulată, în fața casei unui cetățean român. Â intrat în casă, unde a rămas o vreme stând de vorbă cu gazda. Cei doi agenți de Siguranță care îl urmăreau au deschis por-tiera maşinii şi au luat servieta diplomatului, ducând-o cu rapiditate la un atelier fotografic al serviciului. Acolo au fotografiat cu rapiditate documentele aflate în

ea iar după aceea au adus servieta înapoi. Numai că, între timp, ambasadorul a ieşit din casă, a urcat în maşină şi **a constatat lipsa servietei.** Speriat, a pornit-o spre ambasadă. Peste câteva minute, **un poliţist în uniformă** a venit la ambasadă cu servieta dispărută, **declarând că a găsit-o asupra a doi indivizi suspecţi.** Controlându-i conținutul şi cunoscând puțin limba germană, ghidâncJu-se mai mult dupa antetul documentelor, a dedus că aparține ambasadei austro-ungare. Ambasadorul, în persoană l-a ascultat pe polițist şi controlând conținutul servietei a constatat că nu lipseşte nimic iar documentele se aflau în ordine. După aceea, **Czernin i-a înmânat poliţistului o frumoasă recompensă.** Dându-şi seama de greşeala comisă, mai ales că a început să fie **şantajat de câţiva gazetari** ce aflaseră despre întâmplarea cu furtul servietei, ambasadorul **Czernin şi-a informat împăratul, cerând să i se aprobe demisia. împăratul Franz Josef nu a fost de acord,** mai ales că a ținut seama de activi-tatea diplomatică şi informativă desfăşurată până atunci de Czernin.

Spionajul austro-ungar – descifrat în România

Printre documentele fotografiate de agenții Siguranței s-a aflat şi **cifrul diplomatic,** fapt care a permis autorităților române de contrainformații să descifreze corespondența ambasadei austro-ungare la Bucureşti. Printre altele, s-a luat notă de **numele informatorilor recrutaţi de agenţii spionajului austro-ungar din România.**

' Această acțiune de subtilizare a cifrului diplomatic şi de decriptare a întregii corespondențe purtate de ambasada austro-ungară în decurs de mai mulți ani a constituit o performanță a serviciului de spionaj şi contraspionaj din timpul primului război mond'ial, fiind unică în felul ei.

Ottokar Czernin avea să-şi dea seama mult mai târziu de grava greşeală pe care o **săvârşise, când,** cu prilejul ocupării Bucureştiului, organele spionajului german şi austro-ungar au găsit, la începutul anului 1917, în podul casei primului-ministru Ionel I.C. Brătianu, fotografii de pe documentele secrete aflate în servieta ce-i fusese furată în luna octombrie 1914.

Max Runge*, şeful serviciului de spionaj austro-ungar, i-a prezentat lui Ottokar Czernin trei dintre fotografiile găsite la Bucureşti în podul casei primului-ministru, dovedindu-i, în mod netăgăduit, că **românii avuseseră posibilitatea de a descifra cprespondenţa ambasadei austro-ungare încă din toamna anului 1914.** Intuind că sfârşitul carierei sale diplomatice se

apropie, Ottokar Czernin şi-a concentrat preocupările în sfera economică, intrând în afaceri, în mare parte ilicite.

A plecat ambasadorul, a rămas servieta !

Cel de-al doilea diplomat-spion, **ambasadorul german von dem Busche,** nu a fost lipsit de o surpriză asemănătoare cu cea a colegului său, **rămânând fără servieta diplomatică chiar în ziua când urma să părăsească Bucureştiul,** ca urmare a încheierii misiunii sale şi izbucnirii războiului. Dat fiind însă că țara noastră nu mai avea nici o obligație față de Germania, documentele sustrase au rămas în posesia organelor de siguranță române. Printre acestea se aflau mai multe liste, **cca. 200 de pagini, cu numele celor care trădaseră patria** în schimbul banilor oferiți de von dem Busche. Alături de marcante personalități politice, pe aceste liste figurau numele unor generali şi ofițeri superiori, gazetari, oameni de casă ai şefilor partidelor politice sau ai membrilor gu\fernului. Organizatoric, von dem Busche ținea legătura cu centrul de spionaj german de la Sofia, prin intermediul căruia primea şi banii necesari răsplătirii agenților ce-i furnicau informații. Astfel, s-a găsit **o scrisoare** prin care centrul de spionaj german cu sediul la Sofia comunica delegației germane din Bucureşti că i-a transmis suma de **25 milione mărci aur necesare plății informatorilor**

Directorul general al Siguranței, 'lancu Panaitescu, a înaintat fără întârziere, regelui Ferdinand şi primului-minişţru Ionel I.C. Brătianu dosarul sustras de subordonații săi din automobilül ambasadorului german.

Pedepsirea trădătorilor – demoralizarea românilor ?!

Astfel, **guvernul român** a intrat în ceasul al 12-lea în posesia unor documente extrem de prețioase dar **nu a luat nici o măsură împotriva trădătorilor.** Primul-ministru Ion **C.** Brătianu a considerat că **s-ar produce demoralizare în armată,** dacă s-ar face public numele colaboratorilor cu serviciul de spionaj german.

Aflând că lista cu numele informatorilor organelor Serviciului german de spionaj care acționa în România a intrat în posesia organelor române de siguranță şi dându-şi seama de soarta care-i aştepta, în final (pedeapsa capitală), **generalul A. Zottu, şeful Marelui Stat-Major al armatei române şi maiorul lonescu s-au sinucis,** trăgându-şi câte un glonte în tâmplă.

Printre colaboratorii lui von dem Busche, s-a numărat şi **Alexandru Marghiloman, preşedinte al Partidului Conservator,** politician veros şi sprijinitor al Puterilor Centrale.

Făcând bilanțul acestei perioade, se poate spune că s-au comis însă şi numeroase greşeli, dintre care am enumera **lipsa de colaborare între Serviciul de informaţii şi contrainformaţii, ca şi lipsa de finalizare a unor acţiuni. I** se mai poate reproşa organului de contrainformatii **lipsa fermităţii şi curajului,** mai ales că făcuse dovada unor calități deosebite în' combaterea activității agenților serviciilor german şi austriac în România.

Max Ronge a recunoscut, **de altfel,** că serviciile de spionaj german şi austriac au primit lovituri puternice din partea Serviciului român de contrainformații .

[1)] *Max Ronge* – Spionaj şi contraspionaj (Spionajul miîiïar şi industrial), *Buc., 1955.*

Capitolul IV

JOS – PATRIOTISMUL, SUS – TRĂDAREA !?

Transilvania – patriotism şi spionaj total

în anii premergători primului război mondial **se remarcă o** intensificare, **explicabilă de altfel,** a activității informative. **Atenţia organelor informative române s-a concentrat** mai cu seamă în direcția Transilvaniei, Banatului, Bucovinei şi sudului Basarabiei.

*Trebuie să subliniem faptul că **serviciul secret român a găsit dincolo de Carpați numeroşi colaboratori benevoli, animați de un înalt spirit patriotic.** Max Runge a menționat acest lucru' scriind:* "Serviciul de spionaj românesc a găsit în sânul populației din Transilvania multe simpatii". *Totodată, că, în timpul ostilităților, comandanții armatei au găsit "o* sumedenie de oameni care îi informau asupra mişcărilor trupelor noastre".

Agenții recrutați de serviciul secret de informații român **aparţineau celor mai diferite categorii sociale:** ingineri, doctori, farmacişti, preoți, avocați, funcționari, factori poştali, funcționari feroviari şi comercianți.

Domeniile urmărite de agenții din Transilvania acopereau **o arie largă de interes:** informații de importanță strategică privind geografia fizică, topografia, oraşele, întreprinderile industriale, mijloacele de transport, populația şi localizarea ei, toate cu privire la autoritățile comunale şi orăşeneşti şi mai cu seamă informații cu caracter militar referitor la dislocarea de trupe, existența fortificațiilor, gradul lor de apărare cu guri de foc **Toate aceste informaţii aii servit imens Marelui Stat Major în elaborarea planurilor de operaţii.**

Din reconstituirea făcută a rezultat că Serviciul secret român a implantat în Transilvania o puternică rețea de informații care cuprindea circa **1.000 de**

agenţi. Pot fi citate grupurile conduse de profesorul **Aurel Moldovan** la Suceava, **Spiridon Boita** la Braşov, **David Pop** la Hărman şi mulți alții, care au desfăşurat o activitate deosebit de fructuoasă. Grupul condus de Spiridon Boita purta denumirea simbolică de *"Clubul spânzuraților",* numărând **peste 200 de membri.** Se numea aşa, întrucât pedeapsa care îi aştepta, dacă erau prinşi, era spânzurătoarea.

"Mata Hari" era, de fapt...Maria Bălan

Memorialistica genului rămâne încă datoare pentru elucidarea cât mai deplină a vieții şi activității agentului B9, care îşi desfăşura activitatea în Banat.' Sub acest indicativ se ascundea o tânără femeie, originară din Banat, recrutată de serviciul secret român.

Agentul *"B9"* reuşise să aibă relații cu o serie de ofițeri germani şi austro-ungari din Timişoara, procurând informații referitoare la pregătirile militare şi ia mişcările trupelor austro-ungare din Banat şi ïa planurile Puterilor Centrale împotriva României. **A**

trebuit să treacă multă vreme până ce contraspionajul german să reuşească să identifice cine era agentul "B9". Descoperirea s-a făcut tocmai la Bucureşti, **în persoana frumoasei Maria Bălan.** Tânăra femeie este arestată imediat şi judecată de un tribunal militar, care o condamnă la moarte. **în dimineaţa execuţiei, temnicerii găsesc celula goală. Evadarea a fost pusă la cale de serviciul secret român,** Maria Bălan ajungând în Bucureşti. Ea a fost un **agent dublu,** care a servit două puteri aliate, România şi Serbia, culegându-şi informațiile din cercurile ofițerilor Puterilor Centrale. **Comparată cu celebra Mata Hari,** Maria Bălan a avut o **activitate mult mai rodnică,** punându-şi talentul în slujba unei cauze nobile.

Rețeaua de la Viena

»

Serviciul secret român a reuşit performanţa de a organiza o rețea informativă chiar în capitala Imperiului Âustro-Ungar, la Viena. Aici, ataşatul militar, căpitanul Traian Stircea, a organizat o rețea ce cuprindea aproximativ 50 de agenți, printre colaboratorii acestora numărându-se numeroşi diplomați şi ataşați militari străini. **Am menţiona pe italienii Valerio Benuzzi şi Mario'Reuşi, secretarul ambasadei chiliene, Filip Aninat şi pe ataşatul militar argentinian Villegas.**

Max Runge, în memoriile sale, referindu-se la activitatea căpitanului Traian Stircea, arată că **diplomatul român îşi obţinea informaţiile chiar de pe frontul austro-ungar,** servindu-se de un permis special'de liberă trecere.

Informațiile pe care le obținea le prezenta sub forma unor rapoarte pe care le înainta guvernului' român. Mai târziu s-a stabilit că, atât Vasile Candiani, cât şi căpitanul Traian Stircea erau **agenţi dubli,** colaborând şi cu agenții spionajului unor țări neutre sau interesate!

O activitate informativă fructuoasă a desfăşurat-o şi **ataşatul comercial, Vasile Candiani.** Colaboratoarea acestuia, **studenta Tereza Colbeu** a fost arestată în octombrie 1918. în gulerul ei de blană a fost descoperit un sul subțire de hârtie ce conținea o misiune de spionaj şi cheia cifrului., La anchetă, a recunoscut că lucra pentru ataşatul comercial Vasile Candiani, care îi propusese să transmită informațiile culese prin chilianul Filip Aninat, şi care, la rândul lui, le transmitea în Elveția, prin curieri.

Un alt agent care a desfăşurat o activitate prodigioasă a fost **David Pop*.** Acesta a acționat în apropiere de Braşov, la Harman, dar aria sa era mult mai largă', frecventând mediul militar. Este **atras într-o cursă şi arestat.** Va fi grațiat şi eliberat din închisoare la 25 octombrie 1918, adică la trei ani şi trei zile de la arestare. **I s-a înscenat un proces, fiind acuzat de colaborare cu inamicul.** Va trebui să suporte oprobiul public până la moarte (în 1936). Tot timpul vieții a solicitat să fie rejudecat şi să i se permită să se apere. Rămâne ca o sarcină istoricilor genului reabilitarea memoriei acestui mare patriot, căruia **i-au refuzat ajutorul până şi Vaida Voevod şi luliu Maniu.**

Informații explozive aruncate în aer !

începând din anul 1914 serviciul secret român şi-a intensificat supravegherea zonei de la sud de Dunăre, în Bulgaria. Erau urmărite mişcările şi concentrările de trupe germane şi bulgare. O atenție deosebită a fost acordată porturilor de la Dunăre şi pregătirilor pe care Puterile Centrale le făceau împotriva României.

În primăvara anului 1916, în baza ordinului lui lancu Panaitescu, comandantul brigăzii de siguranță din Constanța, ofițerul **Constantin Duca, organizează în sudul Dobrogei un veritabil serviciu de informaţii.** După ce îşi alege şi selectează câțiva agenți capabili, **trece clandestin graniţa în Bulgaria,** străbătând zona Varna-Şumla şi **revine acasă cu informaţii deosebit de preţioase** privind fortificațiile, trupele şi armamentul din dotarea acestora. O atenție deosebită a fost acordată stării de spirit a populației şi armatei bulgare, care privea cu nemulțumire trupele germane bine hrănite şi cantonate în cazărmi.

De un real folos au fost şi informaţiile transmise de ataşatul nostru militar la Sofia, colonelul Țenescu, **care, într-unui din rapoarte,** indrca până şi numărul batalioanelor de care dispuneau Turcia, Germania şi Bulgaria...

Din păcate, Marele Stat-Major al arrrtatei române **a săvârşit o serie de** greşeli elementare, subestimând informațiile furnizate de serviciul secret român, **fapt care s-a tradus printr-o** serie de înfrângeri **în primele luni ale războiului, în toamna anului 1916, în Dobrogea.**

Serviciul secret român a prezentat Marelui Stat-Major, la vremea respectivă, un bogat material informativ, de care însă nu s-a ținut seama.

Slăbiciunile Armatei – bucuria duşmanilor...

Ceva mai mult succes au avut însă acţiunile armatei române din Transilvania, care a exploatat informaţiile furnizate de serviciul secret român. Pentru a ne face o imagine despre gradul de detaliere a informațiilor, menționăm că la dispoziția comandanților au fost puse liste cu localitățile şi oamenii demni de încredere, gata să sprijine armata în acțiunile ei.' Colonelul M. Urdăreanu, comandantul regimentului de infanterie Argeş, pe baza informațiilor primite, a fost în măsură să indice subordonanților săi localitățile unde oamenii de încredere transilvăneni puteau fi'utilizați drept ghizi-Preotul din Sălişte a oferit, de pildă, informația că la Miercurea lângă Sebeş sunt concentrate trupe germane, iar 6 tânără fată pe nume Maria Manciulea din comuna Piriu a indicat unei coloane de militari români locul de trecere a Oltului. Acestea sunt numai câteva exemple, dintre multe altele, care grăiesc în mod elocvent despre patriotismul fierbinte al fraților noştri din Transilvania.

Prima parte a campaniei din 1916 a însemnat pentru ţara noastră începutul unei perioade extrem de critice. înfrântă **în Dobrogea,** de trupele coaliției germano-bulgare-turde comandate de mareşalul Mackensen, pe de o parte, iar pe de altă parte suferind **pierderi grele în zona munţilor Carpaţi,** din partea armatei austro-germane, armata

română este forțată să abandoneze o mare parte a teritoriului -

Muntenia, Oltenia'şi Dobrogea – şi să se retragă în Moldova.

Cauzele acestei înfrângeri îşi găsesc explicația în greşelile făcute de conducătorii politici şi militari ai țării. începând cu **nivelul de pregătire al cadrelor militare de conducere,** care lăsa mult de dorit şi sfârşind cu **dotarea armatei** sunt tot atâtea cauze care au condus la înfrângeri plătite cu mari jertfe omeneşti. Bărbăția soldaților nu a putut surmonta **lipsa unor fortificaţii** care să permită opunerea unei rezistențe în fața inamicului.

Concomitent cu înregistrarea înfrângerilor pe front, **apar şi mari lipsuri ale serviciului de siguranţă,** care, mergând din greşeală în greşeală în privința asigurării frontului cu informațiile necesare, înregistrează o adevărată dezagregare.

România Mare – cu prostie şi trădare?

La toate aceste deficiențe, se vor adăuga curând şi nişte **acte de înaltă trădare,** venite din partea unor înalți ofițeri care au pactizat cu inamicul.

Mai întâi ne vom referi la **generalul. A. Zottu, şeful Marelui Stat-Major** şi **maiorul lonescu** care sunt recrutați de spionajul Puterilor Centrale. Prin informațiile pe care le-au furnizat,'până a fost descoperită activitatea lor ocultă, **au cauzat pierderi de sute de mii de vieţi omeneşti** ! Descoperiți de serviciul de siguranță, cei doi **se sinucid.**

Armata era dominată de un spirit de nesiguranţă, propice săvârşirii unor grave greşeli. Astfel, în timpul retragerii, **corpul 6 de cavalerie rus,** ce acționase în Dobrogea, **pierde cifrul Ministerului de Război şi legătura radio** iar la 2 decembrie, pe frontul din Muntenia, **cade în mâinile duşmanilor un automobil aparţinând Marelui Stat-Major în care se aflau ordine şi planul de operaţii ai armatei române.** Inamicul mai face prizonier şi un ofițer de stat-major din divizia 8-a română ce avea asupra lui **ordinul referitor la viitoarea contraofensivă.** lată, deci, că inamicul era perfect informat despre contraofensiva proiectată la începutul lunii decembrie de armatele română şi rusă, permițându-i să ia măsurile de rigoare. -

în toamna anului 1916, zepelinele germane efectuau raiduri nocturne deasupra Bucureştiului, aruncând bombe şi manifeste. Aeronavele veneau din Bulgaria şi erau dirijate de **la** sol de agenți străini dotați cu aparatură radio.

O altă carență remarcată s-a datorat grabei cu care a fost efectuată retragerea din Muntenia. **O serie de instituţii au neglijat să-şi evacueze arhivele,** care au încăput pe mâna ocupanților. Se citează cazul găsirii unor importante documente în podul casei lui Brătianu.

Victor Verzea – hoț, dezertor, trădător

Dar starea de confuzie ce domnea a făcut imposibilă urmărirea tuturor persoanelor suspectate de spiona] şi **numărul colaboraţioniştilor a fost tot mai mare.** Printre aceştia, un loc aparte îl ocupa **colonelul Victor Verzea, informator al serviciilor de spionaj german şi austro-ungar.** El nu a putut fi identifcat de organele de siguranță, deşi, **în perioada neutralităţii** premergătoare intrării României în război, **activase în slujba Germaniei.**

După ce urmează o parte din cursuri la Liceul "Andrei Şaguna" din Braşov este **exmatriculat pentru furt. Trece fraudulos frontiera** şi ascunzându-şi fapta, este **primit cu bunăvoinţă** (specifică transilvănenilor), fiind **admis în şcoala militară de ofiţeri activi de artilerie,** pe care o absolvă cu gradul de **sublocotenent.** '

Dornic de parvenire, pune ochii pe fiica generalului, Tamara, **pe care o ia de soţie.** Socrul său, care avea o mare influenţă în armată şi în anumite'cercuri politice, îi asigură protecţia, **promovân- du-l în diverse funcţii** la Arsenal, Pirotehnie şi Ministerul de Război, unde avansarea în grad îi e uşurată şi asigurată.

Caracterul său aventuros nu putea fi camuflat la infinit. Duce în paralel o viaţă facilă, în compania unor femei*de moravuri uşoare, deşi era căsătorit şi cu copii. **Pe când era căpitan, îşi părăseşte serviciul şi familia şi fuge cu o actriţă de varieteu la Bruxelles.**

În urma intervenţiei socrului său, care mai spera într-o îndreptare a sa şi pentru a salva căsnicia fiicei sale, reuşeşte să i se dea o **pedeapsă simbolică pentru dezertare.** Ba mai mult, curând este **avansat maior.** în anul **1908,** maiorul Victor Verzea **îi predă lui Alexandru Marghiloman,** şeful Partidului Conservator şi adept al politicii în favoarea Puterilor Centrale, **o serie çje documente** de care acesta avea nevoie pentru a-l interpela în Parlament pe ministrul de Război, generalul Averescu. La scurt timp, s-a descoperit actul său de divulgare a unor secrete militare şi a fost **nevoit să demisioneze din armată, intrând în Partidul Conservator** condus de Marghiloman.

În anul **1913,** în vreme ce **Partidul Conservator** a devenit **partid de guvernământ,** Victor Verzea a fost **numit director-gjeneral al Poştelor.** Ajuns în acest important post, a exploatat din plin posibilitatea de informare. Mai mult, profitând de faptul că, **din 1912, făcea parte din Comitetul Naţional Român din Transilvania,** în timpul celor trei luni de tratative din toamna anului 1913, purtate la Budapesta cu contële Tisza, Verzea sprijină ideea unui acord, în ciuda faptului că condiţiile oferite de maghiari erau dezastruoase. **El a minţit şi trădat atât pe preşedintele Comitetului Naţional Român' din Transilvania cât şi pe regele Carol I,** căruia i-a comunicat informaţia inexactă că s-a încheiat acordul Comitetului Naţional cu maghiarii.

În luna ianuarie 1914, venind liberalii la guvern, pentru a-şi putea păstra postul de director-general al Poştelor, Victor Verzea **a trecut de la conservatori la liberali.**

Folosindu-se de procedee ieftine, caută să câştige încrederea funcţionarilor şi subalternilor săi, participând la greva factorilor poştali.

Informaţiile pe care le obţinea le transmitea Germaniei, **în solda căruia se afla.**

Conducerea României încurajează trădarea !

După izbucnirea, în august 1914, a primului război mondial, au început şi în România pregătirile de război. Victor Verzea a fost rechemat în armată şi **numit şef al serviciului telegrafo-poştal în campanie şi în zona interioară.** Postul de **director-general al Poştelor** fiind vacant, Verzea efectua şi atribuţiile aferente acestei funcţii, culegând informaţiile de care avea nevoie pentru serviciile de spionaj germano-austro-u'ngare.

Pentru a oferi spionilor posibilitatea unor comunicări nestingherite, chiar şi pe timp de război, Verzea a emis *"Instrucţiuni privind funcţionarea comisiilor militare de cenzură"* şi *"Instrucţiuni generale pentru îndeplinirea serviciului de poştă, telegraf şi telefon în caz de mobilizare"* care **scuteau de cenzură:** a) corespondenţa internă deschisă, simplă şi recomandată; b) corespondenţa recomandată deschisă pentru străinătate şi c) coletele pentru străinătate.

În iunie 1916, cu ajutorul generalului lliescu – secretar-general al Ministerului de Război, fost prieten şi coleg de promoţie – este **numit din nou director-general al Poştelor.** Trece imediat la schimbări radicale de personal, numind în funcţiile importante oamenii săi de încredere şi reorganizând activitatea acestei instituţii. Face acest lucru bazându-se pe sprijinul unor forţe sus-puse.

Profitând de calitatea pe care o avea, dă dispoziţii tuturor oficiilor telegrafo-poştale **de la comandamente precum şi celor civile** să-i comunice localităţile în care se aflau cantonate trupele. **De asemenea,** a dat instrucţiuni pentru cenzurarea corespondenţei unor personalităţi militare, **printre care şi a generalului Alexandru Averescu. Victor Verzea** a predat agenţilor germano-austro-ungari codul de descifrare a telegramelor şi copii de pe corespondenţa comandanţilor militari şi a oamenilor politici privind, în principal, mişcarea trupelor române.

Din examinarea documentelor vremii se poate concluziona că **faptele colonelului Victor Verzea erau cunoscute de Siguranţă şi oamenii politici ai guvernului român.** La 21 ianuarie 1916, Marghiloman află despre relaţiile strânse dintre ambasadorul von dem Busche şi colonelul Verzea. Vasile Cancicov vorbeşte despre imensul scandal care a avut loc la începutul lunii

august 1916 la Poşta Capitalei, ca urmare a încunoştinţării guvernului român, de către miniştrii Franţei şi Rusiei, că poşta românească comunică domnilor von dem Busche şi Czernin copii de pe telegramele cifrate ale guvernelor lor.

După retragerea în Moldova şi căderea Bucureştiului în mâinile germane, Verzea, deşi primise ordinul să distrugă instalaţiile telefonice şi telegrafice pentru a nu cădea în mâinile inamicului, să evacueze personalul în Moldova şi să transporte acolo suma de 8 milioane lei, **va preda duşmanului instalaţiile intacte, în perfectă stare de funcţionare şi suma de 5 milioane lei. Drept răsplată pentru actele de trădare este** numit primar al Capitalei.

Autorităţile evacuate în capitala Moldovei au strâns probe privind dovedirea trădării şi spionajului prestat de colonelul Victor Verzea şi l-au dat în judecată. Procesul a durat o săptămână şi sentinţa a fost **condamnarea sa la moarte.**

În anul **1919** are loc **rejudecarea procesului** lui Verzea, când este pronunţată o nouă sentinţă, de data aceasta de **condamnare la muncă silnică pe viaţă.** în cele din urmă, nici această pedeapsă n-a fost executată, întrucât **la 9 noiembrie 1920, actele de trădare şi spionaj,** precum şi celelalte infracţiuni săvârşite în timpul şi cu ocazia războiului, **au fost amnistiatei**

Dar dacă **Victor Verzea, spion mârşav şi trădător,** a reuşit să scape de răspunderea penală, amintirea lui şi a faptelor sale va cunoaşte veşnicul oprobiu al nostru.

Careu de trădători, cu evrei în frunte

Serviciul secret cunoaşte, în primăvara anului 1917, o perioadă de redresare, ce coincide cu activitatea de refacere a Armatei române.

Şeful poliţiei din oraşul Focşani, Guţă lacob, ia iniţiativa şi **organizează un centru de informaţii pentru linia frontului,** reuşind să obţină date preţioase privitor la deciziile pe care le lua comandamentul trupelor Puterilor Centrale din Focşani. Informaţiile erau transmise prin satul Doaga, iar mişcările de trupe efectuate de inamic erau făcute cunoscute prin semnale sonore sau optice.

Informaţiile au servit Marelui Cartier General al armatei române în organizarea ofensivei de la Mărăşeşti. De menţionat că **un alt centru de informaţii funcţiona şi la Brăila,** care îşi transmitea ştirile prin intermediul unor sticle ermetic închise ce erau aruncate în Dunăre, fiind recuperate la Galaţi.

Un succes din acea' perioadă al organelor contrainformative române îl constituie **identificarea,** cu ajutorul unor agenţi strecuraţi pe teritoriul ocupat

de inamic, a **şcolilor de agenţi secreţi instalate de Puterile Centrale la Bucureşti, Ploieşti, Buzău, Râmnicu Sărat şi Brăila.** Agenții formați în aceste şcoli sunt cunoscuți încă din timpul şcolarizării lor, fiind capturați cu uşurință la prima încercare de trecere a liniei frontului.

Î**n** primăvara anului 1917 **sunt întocmite** dosare pentru persoanele care au colaborat cu inamicul, **fiind suspectaţi şi urmăriţi** cca. 25.000

de oameni. S-a ajuns la descoperirea multor spioni austro-ungari trimişi de Fischer*, şeful jandarmeriei austriece din Bucovina, printre care se număra **Pavlucă, Katz*, Hassffater*** şi **Meier Gros*,** care încercau să ajungă la laşi.

În fine, un aspect demn de menționat îl constituie o noutate apărută în domeniul muncii informative: **utilizarea aviaţiei,** care a servit la **lansarea,** în locuri precis stabilite, **de colivii cu porumbei poştaşi şi chiar a unor agenţi** care s-au bucurat de sprijinul populației.

Fiul premierului – în slujba duşmanului !

La sfârşitul lunii ianuarie 1917 **are loc un act de** trădare de patrie. **Este vorba de** colonelul Alexandru Stürza – fiul fostului prim- ministru Dimitrie Stürza şi ginerele filogermanului Petre Carp, **fost la rândul lui prim-ministru şi preşedinte al Partidului Conservator.**

Colonelul Alexandru Stürza nu şi-a ascuns simpatia pentru Germania şi forțele şale armate, fiind **recrutat de agenţii serviciului german de spionaj.** în ciuda faptului că se afla **în permanenţă în atenţia serviciului secret român,** care raporta orice mişcare a sa generalului Âverescu – Comandantul Armatei a ll-a, colonelul Alexandru Stürza a rămas în continuare la comanda Brigăzii a 7-a din Corpul 4 al Armatei a ll-a.

Î*ntrecând măsura prin activitatea sa conspirativă îndreptată împotriva țării noastre,* ***generalul Âverescu este nevoit să întocmească un raport acuzator pe care îl înaintează regelui.*** *Folosindu-se de metode dintre cele mai rafinate, Stürza^ încerca să câştige simpatia subordonaților şi mai ales a ostaşilor.* "în Panciu afişa comunicate ai căror conținut depăşea marginile activității sale, în sensul că amplifica zvonurile de pace şi îşi exprima părerea în ce mod ar fi cu putință îndrumarea unor preliminarii. în diferite ocaziuni *s-a* exprimat că lupta cu germanii nu este aşa de uşor sau cu trupe ca ale noastre nu putem să ne măsurăm cu germanii..."

Conform indicațiilor primite de la agenții serviciului german de spionaj, începând de la 9 decembrie 1916,'când Brigada pe care o comanda a intrat în contact cu trupele germane, colonelul Alexandru Stürza **a început să cedeze teren în faţa unor forţe inamice cu mult inferioare.** La 23 decembrie 1916,

în ciuda faptului că primise întăriri considerabile, colonelul Stürza, printr-o notă telefonică, comunică generalului Âverescu hotărîrea sa de a se retrage spre Răcoasa, **creind astfel o breşă de cca. 10 km,** între Brigada a 7-a şi Divizia a 15-a, **prin care trupële austro-ungare au pătruns,** neîntâmpinând nici o împotrivire.

Colonelul Stürza îşi continuă activitatea trădătoare şi, la 1 ianuarie 1917 se prezintă la colonelul Atanasiu, comandantul Diviziei a 12- a, cerându-i să-i predea comanda unității sale, **sub pretextul că a primit ordinul de atac.**

Cu prilejul anchetei efectuate s-a constatat că **generalul Grigorescu,** comandantului Corpului 4 Armată, **nu dăduse nici un ordin** să I se încredințeze colonelului Stürza comanda Diviziei a 12-a. **Este sesizat generalul Âverescu,** care cere în scris Marelui Cartier General schimbarea colonelului Alexandru Stürza de la comanda Brigăzii a 7-a.

Primind ordinul de înlocuire, **colonelul Stürza a realizat că jocul i-a fost deconspirat şi** a luat hotărârea să treacă linia frontului în tabăra duşmană

Dezertorii voiau să fugă...cu regimentul

în acest scop, la **23 ianuarie 1917** merge la postul de comandă al It. col. C. Crăiniceanu, din Munții Vrancei, cu care a pus la punct modul de dezertare.

Colonelul Stürza, **însoţit de adjutantul său It. rez. Wachman** şi de caporalul Marin Năstase, a încercat să treacă linia frontului. Opunându-se, caporalul Marin Năstase a fost împuşcat. După această mârşavă faptă, cei doi trădători s-au îndreptat spre pozițiile trupelor germane, unde au fost **primiţi cu mult entuziasm.**

Colonelul Stürza şi-a continuat şirul actelor reprobabile. Astfel, la 24 ianuarie 1917, ține **o cuvântare în fața ostaşilor români căzuți prizonieri,** exprimând fără echivoc scopul pe care-l urmărea şi în slujba cui se afla: *"Cine vrea să contribuie cu noi a reclădi țara noastră sub ocrotirea germană, n-are decât să iscălească şi va fi repatriat!"*[1)] La 27 ianuarie 1917, **a convins 40 de prizonieri români să treacă linia frontului şi să vină de partea Puterilor Centrale.**

Pentru atragerea a cât mai mulți prozeliți, lansează o chemare, cerând trupelor române să înceteze lupta şi să treacă de partea inamicului:

"Eu, colonelul Alexandru Stürza, cu care ați luptat cot la cot, vă cer repede să vă hotărâți, căci iată cum stăm acum: Țara şi oştirea au rătăcit sub conducerea nepricepută a unor capete slabe.

Am fost amăgiţi prin cuvinte înşelătoare despre un ideal naţional; ați văzut cum acest ideal s-a prăbuşit din cauza uşurinţei şi ticăloşiei lor. Lepădaţi-vă de acei care v-au ţpşelat amar. Aţi jurât credinţă ţării româneşti, iar nu unor netrebnici Care vă duc la pieire. Dacă aveţi încredere în braţul nostru, în mintea şi sfatul meu, veniţi îndată la mine, în munţii Vrancei' Voi elibera pe prizonierii noştri. **Totul este pregătit** Treceţi fără nici o întârziere, cu arme cu tot spre mine. Col. A. D. Stürza".

Stabilit fa Bucureşti în vara anului 1917, Stürza încearcă să recruteze, pentru germani, agenţi pe care să-i trimită în Moldova, dar suferă eşecuri după eşecuri. '

în ziua de **28 ianuarie 1917,** trădătorul Alexandru Stürza se întâlneşte cu **It. col. C. Crăiniceanu, trădător şi el,** trecut în slujba duşmanului. La 23 ianuarie, el a stabilit o întâlnire cu colonelul Stürza. La 28 ianuarie, pe la orele 8,00, It. col. Crăiniceanu a plecat spre linia frontului, unde, ajungând într-o zonă accidentată, s-a întâlnit cu colonelul Stürza. După circa o jümătate de oră de discuţii, în care **s-au stabilit condiţiile în care urma să se predea împreună cu Regimentul 25 infanterie, la inamic,** colonelul Stürza i-a mai predat un pachet cu manifeste, ce conţineau chemarea despre care am vorbit mai sus.

Acţiunea celor doi trădători a fost în permanenţă supravegheata de ofiţeri aj serviciului de contrainformaţii.

Procesul trădării aristocrate o mascaradă !

Imediat, aceştia au raportat cele petrecute generalului Grigorescu, comandantul Corpului 4 Armată, care, prin raportul nr. 1107 din 3 februarie 1917, a solicitat generalului Âverescu, comandantul Armatei a ll-a, să ordone deferirea în faţa justiţiei a celor doi trădători. Din nefericire, **măsurile luate de generalul Âverescu sunt blânde şi inexplicabil de clemente.** Trădătorii Stürza, Wachman şi Crăiniceanu au fost judecaţi şi hotărârea exprimată în Decizia nr. 33 din 26 februarie 1917 a Curţii Marţiale a Armatei a **ll**-a a relevat că **procesul a fost o adevărată mascaradă.** Colonelul Stürza şi It. Wachman au fost condamnaţi în contumacie la moarte pentru trădare şi trecere în slujba duşmanului iar It. col. Crăiniceanu, fiul generalului Grigore Crăiniceanu, a fost condamnat la **15 ani muncă silnică şi degradare militară. Opinia publică a reacţionat prompt,** făcând presiuni asupra comisarului regal de pe lângă Curtea Marţiala a Armatei a ll-a, care a făcut **recurs** împotriva deciziei. Generalul Averescu a luat legătura cu generalul Crăiniceanu, sugerându-i ca fiul să se sinucidă înainte de a fi judecat. Generalul Crăiniceanu a refuzat să

dea ochii cu generalul Âverescu şi a urmat procesul. **Lt. col. Crăiniceanu a fost judecat şi condamnat la moarte,** prin sentința nr. 33 din 26 februarie 1917. **Sentinţa a fost executată.**

Prin' sentinţa sus-amintită a fost condamnat la moarte şi trădătorul Alexandru Stürza.

Aflat în Bucureştiul ocupat de trupele germane, Alexandru Stürza lucra în birourile Ministerului de Interne pentru Serviciul german de spionaj şi **frecventa lagărele de prizonieri, pentru a recruta prozeliţi în favoarea Puterilor Centrale.** Spre sfârşitul ocupației germane, **s-a stabilit definitiv la Charlottenburg, în Germania.**

Bizon Rosenthal – escroc şi trădător

Vom încheia evantaiul trădătorilor de țară cu **Bernard Rosenthal*, alias Bizon Rozescu.** Acesta şi-a petrecut copilăria la Ploieşti, unde **tatăl său, Osias Rosenthal, era samsar de procese** şi realizase o **frumoasă avere** de pe urma clienților ce erau târâți prin judecăți.

Practicând traficul de influenţă şi escrocheriile, şi-a îndrumat fiii tot spre asemenea activităţi. Bizon Rozescu practică **ziaristica şi negoţul,** acoperindu-şi faptele ilicite aducătoare de mari venituri. Rezultatele n-au întârziat să apară şi, la 7 decembrie 1907 şi 13 noiembrie 1914, a fost **închis şi cercetat pentru escrocherie.**

Avid de obţinerea de câştiguri uşoare, fără muncă, este remarcat repede de serviciile secrete străine, care îl atrag în plasa lor. **Este stabilit cu certitudine că,** între anii 1912 şi 1914, Bizon Rozescu se

afla în solda Serviciului secret austro-ungar, condus de colonelul von Randa, care acționa sûb acoperământul de ataşat militar la Legația din Bucureşti a aceleiaşi țări.

Conform documentelor aflate la dosarul nr. 2405/1926, de la Direcția Poliției şi Siguranței Generale a Statului din Ministerul de Interne, rezulta că **Bizon Rozescu lucra concomitent şi pentru serviciul de spionaj al Rusiei,** fiind în legătură cu un cunoscut agent al spionajului rus. Aspecte legate de activitatea sa conspirativă au rămas neelucidate până astăzi şi există puține şanse că vor fi lămurite pe viitor.

Activitatea sa infracționala a debutat prin sustragerea de la îndeplinirea obligațiilor sale militare. **Prin mită şi corupţie, şi-a procurat un certificat medical care îl scutea de armată.** Se pare că de acest lucru nu a fost străin colonelul Randa, mentorul său din umbră.

În orice caz, organele de siguranță îi dau de urmă şi, pe baza datelor obținute cu privire la activitatea sa, **Bizon Rozescu a fost internat lâ fortul Domneşti, ca suspect de spionaj în favoarea Puterilor Centrale. în noiembrie 1916, Rozescu scapă de sub pază şi trece făţiş de partea duşmanului.** Continuă să facă escrocherii şi este **arestat.** Date fiind serviciile aduse ocupației germane, şeful poliției politice germane, Pinkoffs, îi vine în ajutor şi îl pune în libertate, **devenind agent al Poliţiei germane.** Despre apartenența sa la poliția germană pledeză mărturiile a doi agenți ai acesteia **Beniamin Herscu Lei ba*** şi **Hans Furch.** Aceştia au declarat că Bizon Rozescu lucra mână în mână cu Pinkoffs şi numai "afaceri serioase".

Dobândind încrederea lui Pinkoffs, Rozescu este **trimis pe frontul de la Focşani şi Mărăşeşti,** pentru a culege informații cu caracter de contraspionaj, ca şi cu o misiune specială **în Elveţia.**

Un evreu trimitea românii în lagăre de concentrare...

Rozescu face denunțuri calomnioase împotriva unor cetățeni oneşti, lucru care se traăuce în jefuirea bunurilor ce le aparțineau şi trimiterea acestora în lagăre de exterminare din Bulgaria. *Bizon Rozescu dă dovadă de* ***cinism şi bestialitate față de compatrioții săi,*** *lucru care este consemnat de Max Runge*:* "Adaug şi precizez că individul Rosenthal zis Rozescu a fost **spionul Siguranţei germane,** apoi a fost arestat ca infidel (fiind **bănuit că lucra şl pentru ruşi)** şi, în fine, lăsat în libertate, să lucreze ca agent secret german. Eu îl priveam ca pe un **trădător de neam şi de ţară.** Menționez că Rozescu era mâna dreaptă a lui Pinkoffs, iar în 1918, când'şeful a plecat, a plecat şi trădătorul, în acelaşi tren".

Fiindu-i teamă că va fi tras la răspundere penală pentru faptele sale, pleacă însoțind trupele germane. **Se opreşte mai întîi la Braşov, unde** face'spionaj, în zona Braşov;Sibiu, pentru organizația maghiară condusă de maiorul Palo. **între anii 1918-1919, îl găsim** la Budapesta **iar în februarie 1919** la Viena, **unde** lucra pentru maghiari. **Face o** tentativă nereuşită de a deveni agent al Servi- ciuluf român de informații, **cu gândul de a putea culege informaţii, pe care apoi *să* le transmită serviciilor de spionaj străine, în slujba cărora se găsea.**

Prostia se plăteşte !

Dând dovadă de o **crasă impertinenţă,** în anul 1926 obține paşaport prin Legația română din Bruxelles şi vine în România, **stabilindu-se în Bucureşti,** pe strada Aurora nr. 56. Nu a bănuit câtuşi de puțin că Secția a X-a a Marelui Stat-Major al Armatei române se afla în posesia unui' document

german ce stipula că Bernard Rosenthal, zis Bizon Rozescu, a fost **angajat cu salariu la Secţia a IIL-a a Poliţiei politice imperiale germane.**

Adunându-se mai multe probe concrete împotriva sa, **la 5 noiembrie 1926 este arestat** şi depus la arestul Siguranței. în actul de trimitere în judecată erau menționate următoarele **capete de acuzare:**

– fățiş şi deghizat, în timpul ocupației germane s-a angajat ca **agent al Poliţiei politice germane,** fiind plătit cu leafă lunară şi recompense în natură;

– a făcut denunțuri împotriva unor cetățeni români;

– a dat ocupantului **sfaturi şi îndemnuri la represalii împotriva cetăţenilor români** în inima cărora ardea flacăra nestinsă a sentimentului național;

– intenționat şi cu rea-credință **a arătat inamicului** locurile unde se aflau muniții, armament, alimente şi provizii;

– **după anul 1918,** în afara granițelor, **a desfăşurat** activitate împotriva României.

Procesul a urmat la Consiliul de Război al Diviziei IV infanterie, în perioada februarie – martie 1927 şi, prin sentința nr. 140 din 3 martie 1927, a fost condamnat la 8 **ani muncă silnică** pentru crimă de înaltă trădare.

În decembrie 1927, cu sprijinul tatălui său, evadează de la Jilava şi trece clandestin frontiera, ajungând **în Austria.** Solicitările de extrădare nu au dat rezultate. Trec anii şi Bizon Rozescu îşi vede nestingherit de tenebroasele sale îndeletniciri. în anul 1948 se află **în Franța,** în 1949 **în Germania,** şi apoi din nou **în Franța.** Şi-a găsit sfârşitul cutreierând din țară în țară.

Filiera iudaică a gen. Fischer

Sfârşitul secolului al XlX-lea avea să cunoască o figură aventuroasă, care în cele din urmă s-a lansat în afaceri de spionaj. Este vorba de **N. Eidinger*,** originar din Rădăuți, unde lucra ca agent al unei case pentru emigrări în America.

Dotat cu o inteligență sclipitoare şi cu o imaginație fertilă,dornic de o îmbogățire cât mai rapidă, Eidinger a trecut la efectuarea de **escrocherii.** Descoperit, este trimis în judecată şi Tribunalul din-Suceava îl condamnă la trei l'uni închisoare pentru infracțiunea dé înşelăciune. Nu-şi face pedeapsa, pe motiv că dosarul cauzei a dispărut misterios din tribunal. Devine în scurt timp colaboratorul de taină al generalului Fischer*, comandantul jandarmeriei austriece din Bucovina.

Cu concursul generalului Fischer, N. Eidinger a organizat un birou de plasare pentru lucrătorii agricoli bucovineni la proprietarii din România, în rândul cărora îşi făcuse numeroase relații.

În anul **1905** este semnalat **la Bucureşti,** unde a înființat un **birou comercial** ce îşi avea sediul la hotelul Athenee Palace.

În perioada 1914-1916, N. Eidinger a fost trimis la Bucureşti sub acoperirea de comerciant însărcinat cu aprovizionarea armatelor germană şi austriacă, **cu produse agricole din ţara noastră. în calitatea sa de agent secret, acţiona** sub conducerea nemijlocită a colonelului Maximilian von Randa, ataşatul militar şi a contelui Ottokar Czernin, ambasadorul Austriei la Bucureşti.

Dând dovadă de pricepere, **a reuşit să cumpere mai mulţi politicieni şi militari români** aparținând claselor dominante, atrăgându-şi laudele din partea superiorilor săi. Mai mult, fiind apreciat modul exemplar în care erau întocmite rapoartele informative, acestëa ajungeau de multe ori direct la consilierul de poliție Pallak şi la Ministerul de Externe de la Viena. Referiri la activitatea' conspirativă dusă de Eidinger au fost consemnate de contele Czernin în *"Memoriile"* sale. De acesta îl lega o strânsă prietenie, concretizată prin aceea că **au investit împreună milioanele dobândite, de pe urma specULării ţăranilor români,** într-un sanatoriu şi o fabrică de mobilă la Viena.

După intrarea României în război, Eidinger a părăsit țara, fapt care a făcut ca mandatul de arestare emis împotriva sa să nu poată fi dus la îndeplinire. După ce trupele germane şi austriece au ocupat Bucu- reştiul, Eidinger se întoarce ca agent al lui Fischer şi ca translator la Curtea Marțială germană. Nesățios, periculosul spion **se lansează în operaţiuni ilicite pe scară mare sub forma rechiziţiilor necontrolate şi'a confiscărilor pentru contravenţii.**

Trădătorii reprimesc cetățenia română...

În anul 1918, Eidinger pleacă împreună cu trupele de ocupație şi se stabileşte iar la Viena. îl vedem, **din nou, alături de contele Czernin,** în calitate de **consilier economic** al acestuia din urmă, care devenise între timp **ministrul de Externe al Austriei.**

Spion iscusit şi afacerist versat, continuă să-şi desfăşoare activitatea alături de contele Ottokar Czernin, reuşind să-şi înjghebeze afaceri chiar în țara noastră. Mai mult, în 1922 reuşeşte să obţină supuşenia română şi să investească, în diverse afaceri, peste 100 **milioane şilingi.**

Considerând că Czernin se afla la capătul puterilor, Eidinger a apreciat că a sosit momentul să se despartă de asociatul său. între cei doi apar neînțelegeri, privitor la modul de împărțire a banilor, care au degenerat într-o **duşmănie de moarte. Czernin** îl **dă în judecată pe Eidinger şi, în 1926, câştigă procesul, intrând în posesia întreprinderilor lui Eidinger,** care a rămas doar simplu acționar al unei singure întreprinderi. Eidinger nu se lasă şi, în urma unor afaceri, se află în posesia unor mari capitaluri pe care intenționează să le fructifice în România. Ca o consecință, cere **cetăţenia română,** care i se acordă în dosarul nr. 3511**/1928.** Astfel, îl găsim înscris în registrul de naționalitate al comunei Bădenți, județul Rădăuți. Dar, prevăzător **şi-a menţinut şi cetăţenia austriaca şi locuinţa din Viena.** îl atacă pe Czernin, insultându-l în presă şi denunțând modul în care a făcut afaceri în România, subliniind faptele dé înşelăciune şi jaf comise împotriva poporului român în timpul ocupației germane şi austro-ungare.

Aflându-se în legătură directa cu diverse servicii străine de spionaj, pentru care a lucrat, a avut posibilitatea să fie informat şi prevenit de evoluția evenimentelor din Europa şi mai ales din România. Ca urmare, **prevăzător, în 1937 îşi vinde întreaga avere din România,** Administrației Domeniilor Regale, precum şi acțiunile fabricilor de zahăr din Bucovina, şi se stabileşte definitiv la Viena.'

Mitropolitul Calinic îndemna la dezertare !

Printre actele de trădare săvârşite la Bucureşti în timpul ocupației se înscriu şi faptele unor **zeloşi trădători** şi activitatea desfăşurată de unii politicieni şi ziarişti pentru sprijinirea Puterilor Centrale **pé plan propagandistic, pentru demoralizarea armatei române,** care lupta pe frontul din Moldova.

Unul dintre cei mai acerbi trădători care s-au pus în slujba trupelor germane de ocupație a fost şi **inginerul Weigel.** Principala sa ocupație a fost de a denunța numele persoanelor despre care ştia sau bănuia că au militat pentru intrarea României în război împotriva Puterilor Centrale, sàu a acelora care pur şi simplu nu-i erau pe plac. Urmărind a se răzbuna pe cumnatul său Pisota, refugiat în Moldova şi proprietar al restaurantului şi hotelul Athenée Palace, inginerul Weigel **îl denunţă pe avocatul Orzerescu ca fiind un duşman al Puterilor Centrale.** Orzerescu este **arestat şi deportat.** Aceeaşi soartă o împărtăşeşte şi **Dumitru Pârjoreanu,** secretarul hotelului Athenée Palace **şi soldatul Alexandru Dimitriu.**

Weigel urmărea să-şi însuşească averea cumnatului său. Devenise de acuma de notorietate publică faptulcă **inginerul Weigel era agent secret german,** fiind ocrotit de poliția germană.

După retragerea trupelor germane a fost declanşată o urmărire judiciară împotriva lui Weigel. Avocatul R. Orzerescu a înaintat o plângere comisarului regal de pe lângă Curtea Marțială a Corpului II Armată, maiorul **Leonida** Minculescu. S-a dispus arestarea inginerului Weigel, dar trădătorul a fost **pus în libertate la scurt timp.** După o serie întreagă de tergiversări, în care dosarul a fost reluat de diverse instanțe, **timpul a trecut şi a apărut decretul de amnistie** a crimelor împotriva statului săvârşite sub ocupație. Astfel, procesul s-a stins şi inginerul Weigel **a scăpat nepedepsit...** . q ^

Tot în această perioadă au avut loc o serie de procese care au scos în evidență totala lipsă de preocupare a organelor judiciare pentru stabilirea adevărului.

Josnică a fost fapta mitropolitului Calinic care şi-a pus semnătura pe un manifest tipărit în 40.000 exemplare, ce cuprindea îndemnul de a dezerta de la datorie. De reținut că mitropolitul manifestase o atitudine potrivnică mersului istoriei, când, după înlăturarea lui Cuza, a depus eforturi la laşi să-l înscăuneze pe Nunuță Vodă.

luliu Cohn avea...un dinte contra românilor

încheiem şirul trădătorilor cu menționarea medicului dentist **luliu Cohn*.** Acesta, în perioada **1900-1916,** sub acoperirea profesiei de medic dentist, exercitată în cabinetul său particular din Craiova, a depus o **intensă activitate de spionaj în favoarea Germaniei şi Austro-Ungariei.**

Concentrat la Spitalul Crucii Roşii din Craiova, sub masca unui devotament desăvârşit depus în îngrijirea prizonierilor răniți din armatele Puterilor Centrale, le transmitea mesajul că vor fi curând eliberați de către frații lor de arme, care vor ocupa Craiova.

Demascat, la 8 octombrie 1916 este **internat în lagărul de la fortul Domneşti.** Cu prilejul retragerii în Moldova, mituieşte un jandarm şi **reuşeşte să evadeze,** fugind la Brăila, unde stă ascuns până la ocuparea oraşului de către trupele germane. Revine la Craiova pe la mijlocul lunii ianuarie 1917 şi **intră în relații cu comandantul garnizoanei germane a oraşului, maiorul Schwabe.** El îi furnizează acestuia informații şi, mai ales, **îşi denunță compatrioții, ce sunt internați în lagărele din Bulgaria şi Austria.**

Depune falsa mărturie că prizonierii de război germani sunt supuşi unui tratament crunt în lagărele din România. Ca urmare, Puterile Centrale instituie

măsuri de represalii pe întreg teritoriul României vremelnic ocupat de trupele inamice.

Ca spion şi turnător, luliu Cohn a informat frecvent Poliția secretă germană cu privire la starea de spirit a populației române şi a îndeplinit cu promptitudine sarcinile încredințate de ocupanți. **Activitatea sa josnică, ca şi a fiicelor sale, a fost bine remunerată de ocupantul german.** După retragerea armatelor de ocupație germane, luliu Cohn a dispărut din Craiova pentru o perioadă, sperând ca vălul uitării **să**-i acopere odioasele fapte. După lungi peregrinări prin Târgu-Jiu, Bucureşti, Brăila, Focşani şi Buzău este pus sub urmărire de organele judiciare ale Corpului I Armată Craiova. La 24 februarie 1919 este **arestat** la Buzău şi trimis la Craiova. Uzând de subterfugii, **reuşeşte să obţină punerea în libertate provizorie, cu care ocazie dispare, lansând zvonul că a decedat,** pentru a obține închiderea acțiunii penale. Şirleticul îi reuşeşte şi, la **12** mai **1920, acţiunea penală a fost stinsă**/căzând sub amnistie. Se stabileşte în Bucureşti, intrând în anonimat.

Capitolul V

SERVICIUL SPECIAL DE SIGURANȚĂ

9

Serviciul Secret – nedorit de Marile Puteri

în anul **1917,** când a început perioada refacerii Armatei române în Moldova, au fost luate, de asemenea, **măsuri de reorganizare a serviciilor** *"care să se ocupe cu adunarea ştirilor de care se resimțea o nevoie imperioasă şi să combată spionajul străin".* în acest scop, este înființat, în Delta Dunării, **Serviciul special de siguranţă al Deltei,** organ pus la dispoziția Marelui Cartier General, cu a cărui organizare şi conducere a fost'însărcinat **Mihail Moruzov;**

Serviciul Secret, oficial, a luat ființă în toamna anului 1919, ca un compartiment special în cadrul Biroului II Contrainformații din Marele Stat Major General al Armatei. **Problema înfiinţării sale s-a pus însă, încă din perioada anilor 1913-1914, când a fost întreprinsă o primă tentativă de organizare. La scurtă vreme după aceasta,** datorită presiunilor exercitate din exterior, **inițiativa a fost abandonată.**

În iarna anului 1917, odată cu trecerea ia refacerea armatei române în Moldova, după înfrângerea suferită în campania din toam-na anului 1916, s-a pus din nou problema înființării unui "Serviciu Secret", cu sarcini informative şi contra-informative, propriu armatei. Astfel, s-a ajuns la crearea, în **martie**

1917, a **Serviciului Special de Siguranţă al Deltei Dunării,** organ dirijat de către Marele Cartier General de la laşi.'

Pentru organizarea şi conducerea acestuia, ca şi în anul 1913, a fost desemnat Mihail Moruzov.,

Cine era Mihail Moruzov? Este greu de răspuns la această întrebare, chiar acum la multe decenii de la cele întâmplate. Omul de care ne ocupăm a acționat întotdeauna din umbră, în domeniul tainic al informațiilor şi contrainformațiilor iar legile nescrise ce guvernează din cele mai vechi timpuri munca în acest domeniu nu permit să fie lăsate nici un fel de urme sau mărturii. Mihail Moruzov nu a făcut excepție de la regulă şi, **înainte de dispariţia sa, a avut grijă să distrugă tot ce exista scris.**

Mihail Moruzov – "dosar de cadre"

Originar dintr-un sat de lângă Tulcea, Moruzov a urmat mai întâi cursurile şcolii normale, pregătindu-se să devinăjnvățător. De mic copil, savura cărțile de aventuri, manifestând o înclinație deosebită spre enigmele polițiste. Prin originea şi natura locurilor în care trăia, **cunoştea bine limbile rusă şi bulgară, precum şi dialectele vorbite de lipoveni.** A fost caracterizat, de către uniudintre colaboratorii săi apropiați, ca un om **ambiţios până la orgoliu,** posedând un spirit de dominare despotică, neadmițând replici sau corecturi. Un alt colaborator TI aprecia ca pe un tip **temerar,** cu calități native şi **bun poliţist.**

Aflat la conducerea Serviciului Secret, Mihail Moruzov a făcut dovadă de **reale calităţi organizatorice,** de o **mare putere de muncă** şi de **multă îndrăzneală în acţiunile operative.** El a intuit perfect că activitatea operativă de informații trebuie să se desfăşoare cu cea mai mare discreție, în deplină conspirativitate.

Fire extrem de orgolioasă, îi **plăcea să domine în discuţii şi să se afle în centrul atenţiei societății.** Adeseori, îşi pregătea din vreme temele problemelor ce urma să le discute, punându-i pe specialişti să-i întocmească studii asupra lor. După ce le examina cu atenție, le memora parțial şi purta discuțiile de aşa manieră încât să le abată pe făgaşul cunoscut, astfel încât să-şi poată etala pe larg cunoştiințele, cu dezinvoltura unui mare erudit.

Referindu-se la Moruzov, Eugen Cristescu nota: "Lui Moruzov nu-i făcea plăcere să citească şi nici nu avea timp pentru aşa ceva, dar această lacună era suplinită prin cunoştiințele practice, printr-o memorie excepțională, care îl ajuta să prindă foarte multe lucruri din zbor".

La prima vedere, Moruzov apărea ca un om bine informat, cu bogate cunoştințe în cele mai diverse domenii, dar această impresie se spulbera ori de câte ori el părăsea cadrul cunoscut, şabloanele pe care şi le însuşise şi cu care jongla.

Prin abilitatea de care se bucura, Moruzov a făcut totdeauna față discuțiilor pe care adeseori le purta cu conducători ai partidelor sau cu membrii' casei regale, cu care venea în contact. **De un real folos îi erau şi relaţiile cu unii şefi ai unor servicii de informaţii străine, cu diplomaţi şl ziarişti.**

"Apolitic, schimb guverne"

Moruzov a avut o mare longevitate la conducerea Serviciului Secret, căruia i-a dedicat toată energia şi timpul său. Era un om care **fugea de societate** şi ducea o viață intimă pe care nu o cunoşteau nici cei mai apropiați colaboratori ai' săi. Fără a fi politician, intuia desfăşurarea evenimentelor ce se succedau şi **prevedea cu luciditate căderea unor guverne şi venirea altora.** Interpretând şi fructificând informațiile pe care le obținea, el şi oamenii săi, din cele mai diyerse domenii, Moruzov reuşea să cunoască, cu un ceas mai devreme, desfăşurarea evenimentelor. După aceea, nu uita să-l anunțe pe viitorul şef de cabinet ministerial că va fi invitat la rege pentru a i se încredința să formeze un nou guvern, dându-i de înțeles că jucase personal un rol important în numirea sa. Se înțelege că **noul prim- ministru îi rămânea recunoscător şi obligat** pentru serviciile pe care i le făcuse Moruzov. Acesta **îşi culegea numeroase informaţii chiar direct de la membrii familiei regale,** exploatând cu abilitate fricțiunile şi contradicțiile existente între aceştia. [N] *

Secretul succesului lui Moruzov a constat în faptul că, **personal, nu a făcut politică şi nu a avut convingeri politice,** neaderând la

86

nici unul dintre numeroasele partide politice. Nu a simpatizat pe nici un politician al vremii. Era privit de unii ca un fel de cameleon politic, pentru faptul că se adapta imediat la orice situație ce se ivea, străduindu-se, în acelaşi timp, să nu depindă de capriciile politicienilor şi activitatea serviciului pe care îl conducea să rfti fie influențată de schimbările de cabinete. Ca urmare, şi-a urmat netulburat crezul său, nefiind în slujba vreunui guvern şi acționând fără scrupule. Ştia să găsească oameni capabili pe care îi recruta după aceea pentrü Biroul 2 şi Siguranța Genşrală, recompensându-i cu generozitate pentru munca depusă. S-a preocupat în mod deosebit de **formarea de noi cadre,** fie prin

Marele Stat Major, fie prin cursuri organizate de Serviciul secret, trimițând pe cei mai buni la specializare pe lângă ser-viciile secrete ale unor țări europene.

Eugen Cristescu – urmaşul pregătit din timp

Printre cei trimişi la specializare se număra **şi Eugen Cristescu,** fratele lui Eugen Cristescu, vechi colaborator, fost director al compartimentului fotoidentificări din cadrul Serviciului secret, mai apoi director al Siguranței Generale, care a fost **trimis în Franţa cu misiunea precisă de a se specializa în anumite domenii şi mai ales în organizarea modernă a unui serviciu de informaţii.**

Eugen Cristescu s-a perfecţionat sub îndrumarea directă a unor specialişti ai Biroului 2 şi ai siguranţei franceze în probleme de expertiză grafică, expertiza textelor vizibile şi invizibile, identificării judiciare, tehnică criminologică şi microfotografie, fiind **numit, la revenirea în ţară, director al serviciului fotoidentificări,** pe care l-a organizat clMpă modelul francez.

Moruzov a dovedit o preocupare permanentă pentru perfecţionarea Serviciului pe care îl conducea şi pentru a găsi căi de pătrundere în activitatea desfăşurată de serviciile dş spionaj străine. El urmărea, în primul rând, să cunoască modul de organizare şi de lucru, inclusiv tehnica folosită, iar în al doilea rând să obțină, din surse directe, informațiile necesare statului şi armatei române. Pentru a-şi atinge scopul a apelat la o serie de procedee, începând cu colaborarea legală în acțiunile ce interesau ambele țări şi terminând cu infiltrarea agenților proprii sau recrutarea unor agenți străini ce acționau în România şi în alte țări. Pe această linie, a stabilit acțiuni de colaborare cu serviciile secrete din Cehoslovacia, Jugoslavia şi Polonia şi a intrat în contact cu Abwehr-ul condus de Canaris.

Supertehnică la SSI

Mihail Moruzov domicilia în Bucureşti, pe strada Maria Rosetti, la nr. 30, purtând numele conspirativ de **M. Ştefănescu.** âiroul şi-l avea pe Bulevardul Pake, în localul Serviciului secret. Un birou deosebit de elegant, ce îi permitea să primească vizitele oficialităților de rang.înalt, a politicienilor şi ofițerilor superiori. **Dotat cu aparatură modernă de ascultare şi înregistrare – magnetofoane cu fir de oţel, aflate în premieră pe plan mondial – discuțiile erau** în **general supravegheate şi înregistrate.** Automobilul său, un Mercedes-Benz **confortabil de ultimul tip,** blindat, **era prevăzut cu o** instalație de imprimat pe discuri **şi cu un** post de emisie-recepție în radiofonie.

Ducea o viaţă de lux şi copia pê exponenții mării burghezii.

Cumpăra mobilă străină, covoare, tablouri şi lucruri de valoare şi întreținea' relații cu lumea artelor. **Făcea dese vizite în străinătate,** plecând însoțit de o grupă de translatori, folosind un paşaport diplomatic cu numele de ing. Ştefănescu. S-a folosit şi de alte nume conspirativă, cum ar fi M. Ştefan sau Mateescu.

După părerea lui Eugen Gristescu, care i-a succedat ia conducerea Serviciului secret şi care i-a fost subaltern şi colaborator apropiat o vreme, "Mihail Moruzov era un om în care trăiau **două temperamente deosebite:** unul bun, **blând** şi înclinat spre acte de ,dăruire sufletească şi omenie, altul complet diferit, lipsit de scrupule, **o fiară** care sfâşia fără milă, uzând de orice mijloace, permise sau nepermise".

Lupta dusă de Moruzov pe plan intern a reprezentat o permanentă cursă cu obstacole, care avea să-i fie fatală. Referifidu-se la drumul parcurs de Moruzov, Eugen Cristescu scria: *"Linia în zig-zag pe care mergea, dintr-o extremă în alta, trebuia să se frângă, firele pe care le mânuia trebuiau să se încurce".*

Siguranța Deltei – cu...informatori-sedentari

îndată ce i s-a încredințat sarcina şi mâna liberă în organizarea Serviciului Special de Siguranță al Deltei, Mihail Moruzov a început prin a-şi alege şi selecta colaboratorii. **A pornit cu câţiv^cunoscuţi ai săi, care cunoşteau mai multe limbi,** oameni în care avea deplină încredere şi mai ales care, conform părerii sale, erau **devotaţi României.**

Moruzov şi-a început activitatea informativă cu un **număr restrâns de colaboratori:** 3 ofițeri de poliție, 3 agenți speciali transferați de la Siguranța Generală, 7 agenți detaşați de la Marele Cartier General, un agent de la poliția din Tulcea şi un curier. Personalul şi 1-a completat apoi pe parcursul activității.

Moruzov şi-a conceput Serviciul împărțindu-l în **trei sectoare:** Sectorul **Sulina,** unde a numit şef pe subcomisarul Traian Constanti- nescu; sectorul **Vâlcov,** unde a trimis ca şef pe sub-comisarul M. Ivă- nescu şi Sectorul **Ismail,** pe care l-a luat să-l conducă personal. Agenții primiți i-a repartizat apoi pe sectoare.

Exceptând cadrele menționate a mai recrutat o serie de **informatori cercetaşi,** din rândul localnicilor care dispuneau de rude aflate peste linia frontului. Informatorii au acționat în toată zona, în special în Delta Dunări^şi în zona ocupată de inamic în Dobrogea.

Exceptând informatorii-cercetaşi, Serviciul Special de Siguranță al Deltei a mai folosit şi o serie de **"informatori-sedentari",** adică informatori recrutați din rândul populației ce locuia în spatele frontului inamic. în mod obişnuit, aceştia țineau legătura cu Serviciul Special de

Siguranță al Deltei prin intermédiul "informatorilor-cercetaşi". Fie acestora, fie curierilor speciali trimişi de către Serviciu, le erau predate periodic informațiile culese.

După izbucnirea Revoluției din Octombrie în Rusia, activitatea Serviciului Special de Siguranță al Deltei a cunoscut mari modificări. Trupele ruseşti s-au retras în interiorul Rusiei. în Deltă, numărul soldaților români era foarte mic. După luptele de la Oituz, Mărăşti şi Mără- şeşti, ostilitățile aproape că încetează, armatele supraveghindu-se reciproc.

Moruzov voia informații...chiar de la spionii germani

Cartierului General al Armatei Române îi erau necesare *date despre ce se petrecea dincolo de Dunăre, în tabăra inamică din Dobrogea. **Moruzov a primit misiunea să afle ce gânduri avea inamicul, armata germană şi aliații săi.**

Se impunea obținerea unor date cât mai sigure şi **pe cât posibil de la surse oficiale.**

Cererea depăşea posibilitățile colectivului Serviciului Special de Siguranţă al Deltei. Mihail Moruzov s-a gândit să apeleze la o **stratagemă,'** şi anume, folosindu-se de un pretext oarecare, **să intre în relaţii directe cu Serviciul de Spionaj german din zona Dobrogei de nord.** După ce a obținut aprobarea comandorului Coandă, Comisarul special al guvernului român pentru Deltă, a trecut la acțiune. în dimineața zilei de 23 decembrie 1917, Moruzov l-a chemat în biroul său pe **agentul Fomino, care vorbea atât limba germană, cât şi bulgară.** Au plecat pe malul brațului Sulina şi, ajungând într-un anume loc, s-au pregătit să treacă Dunărea. Moruzov a luat legătura cu comandantul unei subunități din zonă, căruia, după ce s-a legitimat, i-a solicitat să-i împrumute o barcă. Neavând pe moment, s-au adresat unui grup de soldați. Unul dintre aceştia le-a făcut semn soldaților aflați pe celălalt mal să trimită o barcă. Agentul Fomino s-a urcat în barcă şi au pornit. **Ajungând la celălalt mal, Fomino a fost înconjurat de ostaşi germani.** Fomino le-a cerut să-l ducă la comandantul lor. Imediat, dinspre o baracă a apărut un ofițer german. Fomino i s-a adresat în limba germană **spunându-i că doreşte să vorbească cu şeful Serviciului de informaţii şi că el este reprezentantul unui ofiţer român care doreşte să' intre în legătură cu acesta. întâmplarea**

a făcut ca ofiţerul să fie chiar von Rieger, şeful Serviciului de Spionaj al Puterilor Centrale. Au pornit amândoi spre baracă. Imediat au mai apărut încă doi ofițeri: unul german, pe nume Hans Helling şi altul bulgar, Balef.

Fomino le-a expus propunerea lui Moruzov. Ofițerii prezenți l-au ascultat atent, spunând ça li se pare interesantă propunerea. Nu au căzut de acord, însă, cu locul unde urma să se poarte discuția. în cele din urmă s-a stabilit ca ofițerul român care dorea să intre în legătură cu ei să vină în Tulcea, fiindu-i asigurată securitatea.

"Vulpea" din Delta

Fomino s-a reîntors în Deltă şi i-a raportat lui **Moruzov** cele convenite. **Nu a fost de acord cu propunerea de a trece pe teritoriul ocupat, unde să poarte discuţia.** A fost trimis din nou Fomino peste Dunăre, cu misiunea să mai insiste. La un moment dat, în toiul negocierilor, unul dintre ofițerii germani l-a întrebat pe Fomino cine este ofițerul în numele căruia vorbeşte.

– Moruzov, i-a răspuns Fomino.

Ofițerul german l-a tras deoparte pe von Rieger şi au discutat ceva în şoaptă. Când au terminat, ofițerul a revenit lângă Fomino şi i-a spus că este de acord să meargă cu el. Probabil că era la curent cu funcția şi ocupația **Tui** Moruzov.

S-au urcat amândoi în barcă şi au început să vâslească în direcția celuilalt mal. Traversarea a durat ceva mai mult de o jumătate de oră. între timp, ofițerul german i-a pus lui Fomino o serie de întrebări, gândindu-se probabil dacă nu cumva i se întinde o cursă. Ajungând la mal, a venit în întâmpinarea lor însuşi şeful Serviciului Special de Siguranță al Deltei. Moruzov şi-a primit oaspetele cu prietenie şi au făcut o plimbare pe malul apei. **Moruzov i-a explicat germanului evenimentele care au loc în Rusia şi despre soarta prizonierilor germani din Moldova, arătându-i că, în cazul existenţei unei înţelegeri, statul român este de acord să le predea o parte din prizonieri, în schimbul altor prizonieri!** Pentru a conferi o mai mare greutate spuselor sale, Moruzov i-a arătat reprezentantului spionajului german că este personal interesat în această problemă, întrucât tatăl său se afla internat într-un lagăr bulgar. Moruzov a fost crezut.

Helling s-a arătat interesat de problemele discutate cu Moruzov şi i-a spus acestuia că va raporta şefilor săi. A rămas ca, a doua zi, Fomino să treacă din nou Dunărea, pentru a i se comunica rezultatul, în cazul în care germanii erau de acord cu cele propuse, agentul urma să se întoarcă însoțit de Helling. Trebuie spus că **Helling** îndeplinea funcția de **şef-adjunct al Serviciului de**

Spipnaj al Puteritor Centrale din zona de ocupaţie Dobrogea de nord, lucru pe care Moruzov îl ştia prea bine.

Refugiații se întorc ca agenți...

Trecând Dunărea, Fomino s-a îndreptat spre Tulcea, unde Helling îşi avea reşedința. S-a prezentat la biroul acestuia, unde îl aştepta ofițerul german, l-a comunicat că superiorii săi sunt de acord cu continuarea tratativelor, însă acestea să fie purtate în Tulcea şi nu în Deltă. Agentul s-a întors şi i-a raportat lui Moruzov. Helling nu accepta să mai vină în partea română. Moruzov nu s-a hotărât nici de data aceasta să treacă Dunărea. Agentul s-a întors la Helling, încercând să-l convingă, totuşi, să vină pe malul românesc. în cele din urmă, ofițerul german a fost de acord, dar cu o condiție: fiecare în câte o barcă să vină şi să se întâlnească **la mijlocul Dunării.** Cu această soluție au fost de acord ambii parteneri.

La ora fixată, Helling s-a prezentat la mijlocul apei, fiind însoțit de o gardă formată din cinci ostaşi. Moruzov a venit, însoțit fiind numai de Fomino. Toate tratativele trebuiau efectuate în cel mai desăvârşit secret.

Vremea era însă total neprielnică. încă din zori, începuse să ningă, iar acum zăpada cădea cu lopata. începuse să sufle şi crivățul. Viscolul se întețise. Pe Dunăre, se scurgeau la vale sloiuri de gheață. Barca în care se afta Moruzov şi agentul său a fost izbită de un astfel de sloi, fiind gata să se răstoarne. în cele din urmă, cu mari dificultăți, a ajuns la mijlocul Dunării. Aici îl aştepta Helling. Şi-au dat repede seama că, în astfel de condiții, nu pot purta negocieri. **Ofiţerul german şi-a repetat invitaţia de a merge în Tulcea. Moruzov a fost de acord.** Bărcile s-au îndreptat spre oraş, împinse de vânt. La chei erau aşteptați de către von Rieger, şeful lui Helling şi un ofițer bulgar pe nume Balef. Discuțiile s-au purtat în clădirea Agenției fluviale. S-a discutat despre soarta prizonierilor nemți şi bulgari din Moldova, despre prizonierii români luați de trupele germano-bulgare. Moruzov a promis că, prin relațiile pe care le are, va insista să li se aplice un tratament omenos. A cerut ca şi germanii şi bulgarii, la rândul lor, să procedeze în mod identic. Nu a omis să ceară ca, **în schimbul acestui serviciu, să se dea voie unor refugiaţi din Dobrogea să se reîntoarcă acasă. Aceasta permitea Serviciului Special de Siguranţă al Deltei să-şi poată infiltra unii agenţi ai săi în spatele liniilor germane.** Legătura dintre cele două servicii secrete fusese stabilită, prima parte a misiunii lui Moruzov deci era îndeplinită. Acum trebuia să intervină perspicacitatea şefului Serviciului Special de Siguranță al Deltei.

Spionaj...din presă

La despărțire, agentul român le-a cerut germanilor **câteva ziare.** Aceştia au^propus că le vor da la întâlnirea viitoare. Au cerut şi ei ceva **alimente.** în Dobrogea era foamete mare.

Ziarele erau necesare Serviciului Special de Siguranță al Deltei pentru a putea trage unele concluzii asupra stării de fapt din teritoriul aflat sub ocupație.

Pe timpul cât au stat laTulcea, cei doi agenți au urmărit mişcările de trupe din portul Tulcea şi circulația populației din oraş.

După două zile, conform înțelegerii, Moruzov a venit din nou la Tulcea, aducând cu el trei pachete de ceai şi două roți de caşcaval. Helling i-a oferit în schimb aproximativ 20 de exemplare din ziarele *"Lumina"* şi *"Gazeta Bucureştiului",* care apăreau sub ocupație. S-au schimbat informații pe diverse teme. Analizând cele discutate, Moruzov a reuşit să tragă o serie de concluzii asupra atmosferei djn tabăra inamică. A putut constata astfel că **nemţii şi aliaţii lor erau preocupaţi de înăbuşirea unor eventuale revolte în rândul trupelor proprii şi nicidecum de pornirea vreunei ofensive.** Pericolul nu era complet înlăturat, germanii fiind gata oricând să treacă Ig atac. Moruzov a raportat Marelui Cartier General cele aflate.

Cu prilejul acestor contacte s-a reuşit introducerea câtorva agenți români în spionajul german. Cu ajutorul acestora, Serviciul Special de Siguranță al Deltei a intrat în posesia unor date importante, care au fost de un real folos comandamentului român din Delta Dunării şi Marelui Cartier General de la laşi.

În anul 1919, **Serviciul Special de Siguranță al Deltei Dunării** se transformă în Serviciul Special de Siguranță al Dobrogei, care îşi va trimite agenți în toată Peninsula Balcanică.

Facerea de bine... "trădare națională" !

»

Primul război mondial luase sfârşit. Era în 1920. Un an dificil, cu **greve şi încercări de a se torpila Unirea** Mihail Moruzov mai locuia încă la Tulcea, de unde conducea rețeaua de spionaj şi contraspionaj ce avea ca scop contracararea activității subversive duse de **turci, bulgari şi germani, ai căror spioni rămăseseră în Dobrogea după retragerea trupelor de ocupaţie.**

La toți aceştia – ca şi cum nu erau destul de, numeroşi -, se mai adăugau acum **agenţii sovietici trimişi: şi infiltraţi de CEKA.** Sarcina lui Moruzov era de a pune la punct rețeaua informativă. Au fost **antrenaţi în reţea o serie de pescari lipoveni, care acopereau aproape toată coasta Mării Negre,** de la

Sulina pînă la Vama şi care uneori mergeau chiar până la Constantinopol. Toți aceştia îndeplineau o muncă informativă cu rezultate ce depăşeau orice aşteptare. Singura problemă care se punea era a dirijării lor cât mai eficiente. Stând la taifas prin cârciumi, cutreierând prin bazarul de la Istanbul, aceşti pescari devotați au auzit că **ruşii,** care mişunau în capitala Turciei, instigați de serviciile secrete sovietice, **puneau la cale invadarea pieţei româneşti cu ruble false. Se urmărea,** pe această cale, **scoaterea din joc a României şi ruperea ei de Antantă.** Calea aleasă era de **ruinare economică,** prin zdruncinarea sistemului său financiar.

Între cele două războaie mondiale şi mai înainte chiar, **leul era una dintre cele mai puternice valute din Europa,** având acoperire în aur pe piețele de schimb.

Moruzov şi-a pus în minte un plan. El a organizat un magazin de accesorii pescăreşti, pe care l-a încredințat spre deservire fraților Milan, George şi Rudi Sculteti. Magazinul, prin aşezarea sa, se bucura de un vad excelent. Pescarii veneau la magazin, târguiau lucrurile de care aveau nevoie şi furnizau informațiile adunate. Aceşti oameni aduseseră ştirea cu invazia rublelor false.

Moruzov şi-a dat imediat seama de complexitatea problemei şi că îl depăşea. S-a sfătuit cu unul dintre subordonați, **agentul Chirițescu.** Trebuia ajuns la sursa afacerii. Nu exista decât un singur mijloc: **infiltrarea jn rândul falsificatorilor.** S-a examinat problema pe toate fețele. în cele din urmă, pescarii au venit cu soluția salvatoare. Ei l-au luat pe Chirițescu cu ei în peregrinările profesionale şi la chiolhanuri. Agentul părea de acum unul de al lor, mai ales că vorbea aceeaşi limbă. Chirițescu, dând dovadă de o răbdare de fier, era numai ochi şr urechi. Observa tot ce se petrece împrejur. **înfiltrat în rândul agenţilor spionajuluj sovietic, aceştia i-au făcut o destăinuire extrem de importantă.** în operațiunea de invadare a României cu ruble false, nu tot bănetul urma să fie fals. **Primul milion cuprindea valută veritabilă,** fiind o stratagemă menită să distragă atenția de la cee^ ce avea să urmeze.

Moruzov a intuit exact momentul când primul milion de ruble – milionul adevărat – a intrat în țară. **Spionii** au fost pe rând **făcuţi inofensivi.** Când rețeaua de traficanți şi-a dat seama că fusese deturnată era prea târziu. Peste câtva timp s-a aflat că **urmau să fie introduse 12 milioane de ruble, sumă care ar fi afectat economia ţării noastre.**

Milionul de ruble a intrat în patrimoniul statului, îmbogăţind bugetul. A fost prima confruntare de anvergură cu serviciile de spionaj sovietic. Dar **succesul fui Moruzov a atras invidia multor confraţi.** Aceştia au pornit o

campanie de defăimare care a sfârşit prin a-l convinge pe **Constantin Argetoianu** ca Moruzov îşi trucase succesul. Drept urmare, în loc să-i atribuie o recompensă, **i-a desfiinţat reţeaua şi l-a trimis în judecata tribunalului militar.** Procesül a durat **cinci ani,** în cele din urmă, adversarii săi au trebuit să bată în retragere. A i fost **scăpat de generalul Dragu,** cel pe care Moruzov îl scosese din lagărul german în care fusese internat.

Capitolul VI – ?

DR. BOGO – SPIONUL NOBIL

Spionul aristocrat

După Revoluția din Octombrie, tot mai numeroşi au fost aceia care au părăsit Rusia, **stabilindu-se în diverse ţări din Europa.** Asuț>ra acestora şi-au îndreptat atenția serviciile secrete ale Marilor Puteri.

România nu a făcut excepție din a deveni o gazdă primitoare pentru astfel de persoane. Printre cei care au dus o activitate clandestină pe teritoriul României s-a numărat şi **doctorul Bogo.** Născut la Kiev, la 8 mai 1895, **într-o familie de nobili ruşi,** studiază medicina în oraşul natal, iar în anii 1916-1917 obține titlul de medic.

În timpul revoluției, **se înrolează în armatele contrarevoluţionare** şi luptă sub conducerea generalilor Denikin şi Vranghel, iar după înfrângerea acestora se retrage mai întâi în Crimeea şi apoi **la Istanbul,** unde a fost **recrutat de** *Intelligence Service.*

La **17 martie 1923,** din însărcinarea superiorilor jşăi oculți de la Londra, **vine îfi România cu paşaport polonez, fiind însoţit de Bruhatov.** La percheziția efectuată cu prilejul trecerii frontierei, în nota alcătuită cu acest prilej de Brigada 4 poliție se menționează că asupra celor doi s-a găsit **un raport despre activitatea comuniştilor din Bulgaria,** precum şi mai multe scrisori şi notițe, scrise în limbile rusă şi franceză.

În baza cercetărilor efectuate de Siguranța română şi de organele de contrainformații **a rezultat că dr. Bogo se afla în serviciul Legaţiei engleze,** fiind plătit cu 15.000 lei lunar, plus cheltuielile de reprezentare şi cele destinate plății informatorilor şi curierilor, iar **Bruhatov lucra pentru Legaţia italiană.** Ambii aveau obligația de a informa Legațiile respective cu date privind situația politică şi economică. în plus, mai trebuiau să observe şi să raporteze **despre mişcarea comunistă din Bulgaria, Turcia şi Polonia,** în care scop au fost implantate centre de culegere a informațiilor, cu rezidenți la Sofia, Viena, Constanti- nopole şi Varşovia. în fond, atât dr. Bogo,'cât şi Bruhatov erau agenți ai Intelligence Service.

În România, dr. Bogo, **cunoscut şi sub numele de *"B"* sau *"Doctorul"* se afla** sub conducerea iui Archibald Gibson, unui dintre conducătorii Serviciului de informații britanic din România, **care lucra sub acoperirea de** corespondent al ziarului ***"Times"*** la Bucureşti, **având ca misiune să organizeze o rețea de spionaj ce viza Uniunea Sovietică şi țările est-europene.**

Specialitate "à la Moruzov"

Pentru a-şi duce la îndeplinire sarcina, **dr. Bogo a recrutat un mare număr de ageriți din rândul refugiaților din URSS,** pe care îi trimitea înapoi cu misiuni de informare şi observare. Apelând la concursul plătit al unui polițist român, **dr. Bogo şi-a creat o agentură printre emigranții alb-gardişti stabiliți în România,** cu care culegea informații din alte țări est-europene.

În vederea unei aclimatizări cât mai eficiente şi pentru a se identifica cu țara în care a fost trimis să lucreze, **Bogo ia de soție o româncă,** ce avea rude şi relații în anumite cercuri sus-puse din Bucureşti şi Paris.

Fiindu-i descoperită activitatea de către Serviciul Secret de Informații, conducătorul acestuia, **Mihail Moruzov, a încheiat o înțelegere cu Bogo,** conform căreia îl lăsa să acționeze, în schimbul predării unei copii de pe toate materialele informative realizate.

Rețeaua de spionaj pusă la punct de Bogo a funcționat până în anul **Ï930,** când **Intelligence Service a descoperit jocul dublu al agentului său** şi a renunțat la serviciile sale, dându-i o altă misiune în Țările Baltice. Dar şi aici nu a funcționat prea mult timp, întrucât serviciul britanic de informații s-a sesizat .că **acesta ar lucra şi pentru o altă putere europeană.**

Scos din Intelligence Service, Bogo reuşeşte să fie **angajat de Mihail Moruzov,** cu care mai colaborase şi primeşte din partea Serviciului special de informații al României, în **1934-1935,** o misiune de spionaj într-o țară europeană.

Parisul ca...o dublă rețea

Ajuns **la Paris** – pe care îl mai vizitase în repetate rânduri -, **intră în atenția serviciilor contrainformative sovietice şi germane.** Obiectivele urmărite de acestea erau diferite: sovieticii erau interesați să cunoască acțiunile spionajului britanic în Țările Baltice pentru a le contracara iar contraspionajul german dorea să intre în posesia unor informații pe care să le folosească împotriva URSS.

Bogo a făcut tot ce i-a stat în putință ca, în perioada celor câtorva ani pe care i-a petrecut în capitala Franței, să-şi demonstreze utilitatea, atât serviciului special român care îl trimisese, cât şi contraspionajului I francez,

furnizând informații comisarului Picard, lăsând să se înțeleagă că lucra şi pentru Serviciufspecial român.

Reţeaua condusă de dr. Bogo a reuşit, în acest timp, **să-şi demonstreze eficienţa,** reuşind să obţină informații politice, militare şi diplomatice, inclusiv supravegherea unor lideri ai mişcării muncitoreşti din Franța. A mai reuşit să penetreze în cercurile de dreapta şf profasciste ale presei franceze.

Încă din februarie 1937, Bogo, **prin unul dintre agenţii săi,** a organizat, din ordinul regelui României, stricta supraveghere a prințului Ştirbei, **domiciliat în Obern, pentru a stabili legăturile sale cu hit-**

Ierîştii şi acțiunile pe care intenționează să le întreprindă în vederea răsturnării de pe tron a acestuia. Supravegherea trebuie extinsă şi asupra unor personalități franceze ce ar fi acționat împreună cu Ştirbei !

Spion al României, contraspion francez...

Contraspionajul francez a început tot mai multsă se sesizeze de activitatea dusă de Bogo, propunându-şi să răspundă la. următoarele **întrebări:**

1. Bogo lucrează într-adevăr pentru România?

2. în acest caz, Serviciul secret român are posibilități să-i pună la dispoziție imensele sume de bani pe care le cheltuiesc organizațiile doctorului, sume care se cifrau, numai în perioada ianuarie-august 1937, la 700.000 franci?

3. Ce legătură există între Bogo şi Serviciul secret român?

Elucidarea acestor aspecte a condus, în final, la **racolarea dr.**

Bogo de contraspionajul francez şi aşa se explică faptul că Bogo a continuat să lucreze liniştit în Franța. In orice caz, după toate aparențele, **dr. Bogo a rămas fidel Serviciului secret român şi personal lui Mihail Moruzov,** care îl răsplătea cu mare dărnicie.

Asasinarea lui Moruzov în noiembrie 1940 şi invadarea Franței de către trupele germane l-au determinat pe Bogo să se mute **la Lisabona,** pas făcut şi cu acordul noului şef al Serviciului secret român de informații, **Eugen Cristescu.**

Dar **în curând aveau să apară divergenţe,** dat fiind că serviciul special român începuse a conlucra cu spionajul german, iar dr. Bogo era format la şcoala lui Intelligence Service. Drept urmare, Bogo este **abandonat pentru o vreme** de serviciul condus de Eugen Cristescu.

"Viitorul României se stabileşte în SUA !"

Neînțelegerile aveau să se amplifice din momentul în care Bogo avea să afle că un reprezentant al S.S.I.-uIui venise special în Portugalia să-l verifice şi, mai ales, să-l determine să lucreze şi pentru serviciile germane. Bogo a refuzat categoric şi, la **14 iunie 1941,** reprezentantul i-a trimis lui Eugen Cristescu următoarea **radiogramă din Berlin:**

"Cel mai bun informator portughez a intrat în legătură cu «B» iar rezultatul a fost următorul:

1. «B» refuză banii, deoarece a aşteptat aceşti bani timp de patru luni şi îi primeşte actualmente din altă parte;

2. «B» refuză a lucra pentru orice altă națiune, afară de România;

3. «B» refuză orice alte tratative, cu orice persoane care nu sunt de naționalitate română. El face impresia unui om extrem de fricos. La întâlnirea care a avut loc noaptea, într-un parc, a luat parte şi nevastă-sa, având pregătit un pistol gata de tragere. «B» refuză orice întâlnire 1ziua, în localuri publice sau în case particulare".

Persoana care a transmis doctorului Bogo răspunsul Serviciului secret român a notat **răspunsul lui Bogo:**

"Răspunsul Bucureştiului nu-şi poate avea altă explicație decât o greşită interpretare sau o neînțelegere a celor propuse de mine.

Nu am considerat şi nu puteam considera utilă o rezidență în America, pentru a transmite de acolo ceea ce se petrece în Europa. Am propus însă şi susțin şi azi că, printr-o muncă informativă în America, se poate cunoaşte bine şi informa ceea ce se intenționează acoio în iegătură cu România, fiindcă actui final şi decisiv al războiului actual va avea loc între Anglia şi America pe de o parte şi Germania pe de altă parte.

Contrar aparențelor, nimeni alții decât cei care nu au posibilitățile unei vederi de ansamblu pot avea certitudini asupra rezultatului final al celui mai gigantic război al istoriei moderne. Acum 4-5 luni, după cum afirmasem atunci, aveam un material informativ interesant, care îşi avea valoarea lui bine definită la acea epocă şi numai atunci. Am anunțat despre aceasta şi am aşteptat posibilitatea să-l transmit Când această posibilitate mi s-a oferit, materialul era perimat, lipsit de orice valoare.

N-am crezut nici un moment că trecutul şi corectitudinea mea destul de bine cunoscută, mai ales în România, puteau fi suspectate şi că pentru banii trimişi trebuia să fac dovada că, într-adevăr, am avut acel material, atunci când am anunțat. în domeniul în care am lucrat zeci de ani, totul se bazează pe încredere şi numai pe încredere, de la cel mai mic la cel mai mare.

Dacă totuşi Bucureştiul crede că aceşti bani i-am primit fără drept, îi țin la dispoziție şi-i voi preda, la cerere (...)

în concluzie, eu am propus o activitate de proporții şi de interes vital pentru soarta şi viitorul României. Mi-am făcui datoria animat de sentimente curate şi de conştiinciozitate. Răspunderea pentru un viitor care se desenează din ce în ce mai clar nu este decât a acelora care văd lucrurile în mic, chiar şi atunci cînd e în joc soarta țării lor. Urmările acestui fel de a vedea nu pot decât să dăuneze cauzei româneşti".

Țara se prăbuşea dar... Lupeasca conta !

Deşi propunerile lui Bogo păreau a fi realiste şi întemeiate, **reprezentanţii Serviciului secret de informaţii român nu au luat o decizie adecvată.** Nu trebuia trecută cu vederea propunerea lui Bogo de a se crea o puternică rezidență în America, pentru a şti ce vroia Washingtonul cu privire la România.

In cele din urmă, răcindu-se relațiile cu România, **dr. Bogo s-a angajat să lucreze pentru serviciile anglo-americane. Eugen Cristescu,** dându-şi în cele din urmă seama de imensa pagubă provocată de pierderea lui Bogo, **a indicat să se reia legătura cu el,** după cum rezultă din următoarea notă:

"Dr. B (...) Estorial Palacio Hotel. Portugal.

1. Să i se dea echivalentul a 60.000 lei.

2. Omul de legătură să nu fie german.

3. Angajarea se va face de către prietenul doctorului, «Barbu».

4. Materialul se va preda persoanei care face legătura cu el şi cu care să stabilească un plan de lucru şi un buget. '

5. Chestionarul de probleme se va indica de S.I.G. (Serviciul german de informații'). Pentru români, deocamdată interesează activitatea lui Carol, Lupeasca, Urdăreanu, legăturite lor cu Londra şi America şi activitatea românilor din Londra contra actualei conduceri din România. Alte chestiuni se vor indica ulterior, după primirea primelor rapoarte.

6. Se vor cere numai ştiri verificate.

7. Rapoartele se vor da în copie şi Serviciului Român. "

Nota a fost redactată la solicitarea serviciilor informative naziste, a Abwehr-ului, care dorea să aibă acces !a informațiile furnizate de Bogo.

După o escală **la Cairo,** unde este semnalat la 8 mai 1944, când a întreținut relații cu românii stabiliți acolo, căutând să pună bazele unui partid politic al micii burghezii, ce pare să fi fost un bluf imaginat de Bogo, là 9 noiembrie 1944, Bogo soseşte la **Bucureşti,** pentru afaceri comerciale.

Cunoscuților le declară că nu mai lucrează la Intelligence Service, ci se ocupă cu afaceri comerciale (achiziții de antichități şi tablouri pentru a le livra în America de Sud). Pleacă la **Paris** şi la începutul lunii ianuarie 1936 **revine la Bucureşti,** împreună cu soția şi fiul, locuind pe Bd. Take lonescu, la nr. 12. După puțin timp, **pleacă singur la Paris şi i se pierde urma.**

Aqesta a fost cazul doctorului Bogo, un agent secret străin, o fire enigmatică şi contradictorie, care a lucrat cu pasiune şi loialitate pentru Serviciul secret român, fiind răsplătit cu dărnicie.

Capitolul VII

LUMINI Şl UMBRE ÎN ROMÂNIA MARE

Serviciul secret militar al României Mari

în 1924 s-a luat hotărârea înfiinţării Serviciului Secret al Marelui Stat Major, în fruntea căruia a fost desemnat Mihail Moruzov Serviciul funcționa rudimentar, în diferite case conspirative, până la fixarea sediului în strada Saita nr. 10. La baza funcționării Serviciului Secret existau **mai multe regulamente.**

Primul Regulament al Serviciului Secret din Marele Stat Major al Armatei române a fost aprobat la **8 noiembrie 1933,** de generalul de divizie Constantin Lăzărescu, şi cuprindea 9 articole.

La **20 aprilie 1934** a fost elaborat un nou Regulament de funcționare a Serviciului Secret, ce cuprindea 12 articole.

Decizia Ministerială nr. 2200 din **29 martie 1938,** semnată de ministrul Apărării Naționale, general de divizie Ion Antonescu, stabilea în 15 articole organizarea Serviciului Secret din M. St. M. al Armatei şi reglementa justificarea cheltuielilor din fondul de informații.

Decizia ministerială din **5 decembrie 1938,** semnată de ministrul Apărării Naționale, general de divizie N. Ciupercă, aducea două schimbări (aii. 2 şi 12).

În sfârşit, la **9 octombrie 1939** se publică, în Monitorul Oficial, Decretul-Lege pentru organizarea Ministerului Apărării Naționale propus de primul-ministru Armand Călinescu şi promulgat de Rege la 21 septembrie 1939, care îl înlocuia pe cel din 1933.

*La Capitolul **II** – "Organe auxiliare la dispoziția M.Ap.N.",* ***art. 3*** *prevedea:* "Cabinetul ministrului face legătura cu Serviciul Special de Informații, executând toate lucrările impuse de o bună orientare informativă a Ministerului şi Subsecretariatului de stat".

Art. 4 *prevedea:* "Serviciul Special de Informații este un corp de specialitate, subordonat direct Ministerului Apărării Naționale. Şeful Serviciului are gradul de director general, iar Serviciul funcționează pe baza unui statut-regulament propriu. Personalul acestui Serviciu nu intră în prevederile Statutului funcționarilor publici".

Spionaj pe fronturi

Serviciul Secret avea în componența sa **două secţii principale:**

1. Secția de Informații;

2. Secția de Contrainformații.

La toate acestea se adăugau: Birou! personalului, Biroul juridic, Secretariat şi Laborator.

Secţia de Informaţii era compusă, în cea mai mare parte, din ofițeri, secondați de funcționari civili şi era împărțită în **patru diviziuni:**

– **Frontul de Nord** – s-a constituit doar ca structură informativă în cadrul S.S.I. pentru un timp scurt; după 17 septembrie 1939 şi până la 26 iunie 1940 nu a mai fost prevăzută ipoteza unui front strategic la nord;

– **Frontul de Est** – cuprindea Moldova, Bucovina şi Basarabia;

: **Frontul de Sud** – cuprindea Oltenia, Muntenia şi Dobrogea.

Împărțirea corespundea celor trei direcții de unde țara putea fi atacată, fiecare având câte un ofițer ca **şef al frontului** şi altul ca **şef al agenturii.** Cu rol informativ funcționau **Centre de informaţii pe frontieră,** pe unde erau expediați agenții peste graniță.

Cu timpul au fost numiți b serie de ofițeri din'Serviciu ca **ajutori de ataşaţi militari,** iar funcționarii civili ca **secretari ai ataşaţilor militari,** având imunitate diplomatică.

Serviciul Secret colabora cu Statele-Majore polonez, ceh, jugoslav şi finlandez. Moruzov personal avea legături cu foşti ofițeri din armata țaristă.

Dacă până în anul 1928, Siguranța Generală obținea informații de peste graniță, de la această dată **acţiunea informativă externă a fost abandonată.**

Securitate cu...60 de informatori !!

în anul **1930, Brigăzile de Siguranţă** au fost desființate, fiind trecute ca al treilea Birou al Poliției de Siguranță la polițiile de la oraşe.

Secţia de Contrainformaţii a Serviciului Secret avea **numai angajaţi civili.** Problemele erau împărțite pe grupe: informații politice, economice, minorități, contraspionaj, informații generale etc.

La conducerea Secției se afla un **director,** secondat de **şefi de grupe şi de,echipe.** Dispunea de circa **60 informatori** şi o agentură de teren condusă

de un şef de grupă, împărțită pe echipe, pentru diverse sarcini: supravegheri, filaj, informații, verificări.

Marile oraşe dispuneau de rezidenţi contrainformatori. în anul **1938** au luat ființă, **în** toată țara, birouri de contrainformații, denumite *"Birouri Statistice*" la care colaborau şi ofițeri de la Birourile 2 din marile unități militare. Informațiile parveneau de la Poliție, Siguranță şi Jandarmerie.

Zilnic se întocmea un *"buietin informativ",* unele informații fiind verificate şi cercetate de "Biroul juridic", unde erau încadrați'ofițeri magistrați. Totalul personalului serviciului era de 300 persoane.'

Serviciul Secret funcționa **ca organ civil,** subordonat şefului Secției a ll-a din Marele Stat Major.

Raportul lui Roman

Imediat, în primii ani după primul război mondial, **au apărut** semne că va avea loc refacerea potențialului economic şi reînvierea militarismului german şi al aliaților acestuia. România, fiind una dintre primele țări vizate de tendințele expansioniste şi revanşarde ale Germaniei **era obligată să se informeze cât mai amplu şi precis şi să cunoască, tot ce se punea la cale împotriva sa. Drept urmare, şeful Serviciului Secret, Secţia a V-a a Marelui Stat-**

Major al Armatei Române a trimis în misiune de informare la Berlin, în vara anulur **1921,** pe **căpitanul Roman.**

La întoarcere, pe data de 10 august 1921, căpitanul Roman a înaintat sinteza informațiilor privind situația din Germania către Marele Stat Major al Armatei Române, în care se arăta că **situaţia politică nu se diferenţia semnificativ faţă de cea premergătoare războiului încheiat** şi că aceleaşi partide politice revanşarde îşi disputau şansele pentru cucerirea puterii. Partidele de dreapta, ca şi cele de stânga aveau vederi comune pe planul politicii externe: aducerea Germaniei pe calea dominației mondiale. Se făcea remarcat **cultul pentru împărat** şi pentru familia domnitoare, pentru tot ceea ce amintea imperiul cu splendoarea lui, sentimentul fiind mult mai accentuat decât înainte de 1914. Pentru atingerea scopului urmărit se avea în vedere **aplicarea unei politici de izolare a Franţei, Angliei şi Italiei şi câştigarea de partea Germaniei a Americii,** atragerea de capital din această țară. Exista şi un precedent, căci o parte importantă de capital american fusese deja investit în oțelăriile "Bismarck".

Referitor la ţara noastră, raportul menționa că cercurile politice germane cred că România, **stăpâna gurilor Dunării şi a.unui teritoriu bogat**

în materii prime, va avea nevoie în primul rând de Germania pentru a se reface.

Germania ducea o politică duplicitară. Astfel, din punct de vedere militar, în mod formal aducea la îndeplinire toate condițiile ce-i fuseseră impuse prin Tratatul de Pace. în realitate, **își organiza o armată puternică,** instruită și dotată cu tot materialul necesar ducerii unui război modern. Se sconta pe o armată formată din circa 800.000 ofițeri și soldați.

Organele de informații, contrainformații și propagandă fuseseră minuțios reorganizate pe baze moderne.'

România – spionată de Germania şi Ungaria

Căpitanul Roman mai menționa în raportul său că **serviciul secret german își reluase activitatea** sub conducerea generalului von Beckt, care rechemase la post fostul personal. Reluarea vechilor legături economice cu unele țări a facilitat **refacerea contactelor informative.** Aceleași condiții au favorizat acțiunile Serviciului de propagandă, care fusese trecut în subordinea Ministerului de Interne. în cadrul fiecărei Legații a fost creat câte un **birou de presă.**

În strânsă legătură cu Serviciul secret german funcţionau la Berlin centre de spionaj maghiar, aflate sub directa conducere a căpitanului conte Aladar Veszprémenyi. Respectivele centre se ocupau cu recrutarea de noi agenți, pe care, după ce îi formau, îi trimiteau în România, Serbia și Cehoslovacia, cu misiunèa de a culege și transmite informații. **Şi germanii dispuneau la Budapesta de un centru care recruta agenţi** pentru a fi trimiși apoi în Franța, Anglia și Polonia. Centrul era condus de căpitanul Otto Eberhart.

Împotriva României erau utilizați, în primul rând, cetățeni francezi, englezi, americani și italieni, aflați în funcție la Berlin, ca diplomați și funcționari comerciali. **Propaganda ostila României era îndreptată în mod special împotriva Armatei,** pentru a o face ineficientă.

Pe teritoriul Germaniei se aflau și **organizații aparţinând emiganţilor ruşi** proveninți din Rusia țaristă și care serveau acum drept canal de obținere a informațiilor pentru Serviciul secret german. Cümitetele ruse dispuneau de câte un stat major militar, ce se afla în legătură directă cu Marele Stat Major al Armatei Germane. Organizațiile emigranților ruși aveau ca principală preocupare spionajul politic și militar.

Analizând datele ce le obținuse, **căpitanul Roman propunea înfiinţarea unui centru de informaţii ofensiv şi de apărare în Germania şi Ungaria.** Își

baza propunerea pe considerentul că un ataşat militar, oricine ar fi, oricât de mari fonduri ar avea la dispoziție şi oricât ar fi de dotat cu calități deosebite, cunoştințe speciale şi aptitudini în materie de spionaj, nu va putea organiza un serviciu de spionaj în toată accepțiunea cuvântului, care să dea roade.

Căpitanul Roman îşi baza convingerea pe următoarele realități:

"a) Serviciul german de contraspionaj a ajuns la perfecțiune;

b) asupra corpului diplomatic şi în special asupra ataşaților militari se exercită o strictă supraveghere; ,

c) folosirea pe scară largă şi fără ezitare a mijloacelor radicale, cum ar fi, spre exemplu, dispariția persoanelor suspecte, face ca agenții prezumtivi să refuze colaborarea cu ataşații militari;

d) sub supravegherea strictă a contraspionajului german, ataşații militari nu au posibilitatea să desfăşoare o activitate lipsită de riscul unor agenți dubli, cum era de exemplu cazul lui Făinaru, care, în timpul ocupației germane, a lucrat la Bucureşti cu spionajul german iar acum, pentru serviciile ce le aduce, a obținut de la Legația română din Berlin paşaport românesc pe timp de doi ani;

e) statele Antantei şi-au organizat câte un serviciu de spionaj în afara reprezentantelor diplomatice".

"Spioni, întoarceți armele !"

în încheierea raportului, căpitanul Roman indica următoarele persoane susceptibile a fi folosite în activitatea informativă:

– **Jean Moşeanu,** fost patron al restaurantului "Trocadero" din Bucureşti. în timpul ocupației germane era bun prieten cu Pinckoffs, şeful Poliției secrete germane din Bucureşti. Moşeanu poseda o mare avere la Berlin şi avea multe relații în Germania, căreia i-a adus mari servicii prin demascarea cetățenilor ce încercau să scoată averi din țară spre a le depozita mai ales în Elveția. Căpitanul menționa că a avut cu Moşeanu mai multe întâlniri, în decursul cărora acesta s-a oferit să colaboreze cu Serviciul român de informații, dacă i se asigură revenirea în țară alături de bătrâna sa mamă. S-a mai propus lui Roman o întrevedere cu Pinckoffs, care, în schimbul unei importante sume de bani necesare stabilirii sale în România, era dispus să ofere

Serviciului secret român dosarele foştilor colaboratori români din timpul ocupației. întâlnirea fusese fixată a avea loc la Viena, dar nu s- a mai produs, deoarece Moşeanu s-a îmbolnăvit subit. Nu s-a putut stabili dacă boala lui Moşeanu a fost sau nu reală.

– **Romulus Popescu,** colaborator activ ai Serviciului de informații maghiar. Cu prilejul întrevederilor avute, căpitanul Roman a stabilit că acesta își recunoaşte faptele de trădare comise şi e de acord ca, în schimb, pentru a fi iertat, să aducă servicii patriei sale.

Mai e/au menționate şi alte nume pe lista propusă de căpitanul Roman. în orice caz, **justeţea informaţiilor sintetizate de căpitanul Roman, în raportul său din 10 august 1921, a fost confirmată** de evoluția viitoare a evenimentelor ce au avut loc în Europa şi care au interesat şi poporul român.

Muncitorii, mai periculoşi ca spionii...

Ce făcea, în acest timp, **vestitul birou 3B – nucleul spionajului german din timpul războiului?** Strict oficial, el fusese desființat, învingătorii nu reuşiseră să intre în posesia fişierelor ce conțineau cadrele informative germane. **Colonelul Walther Nicolai,** şeful serviciului secret german, **şi generalul Max Ronge,** şeful Serviciului secret austriac, **arseseră dosarele şi codurile din arhivele secrete.** Acum îşi scriau memoriile, aruncând întreaga vină a înfrângerii pe miopia şefilor de arme şi pe inerția guvernelor pe care le slujiseră cu abnegație.

Aşa cum am mai arătat, în perioada imediată primului război mondial, serviciile de spionaj străine şi-au manifestat prezența printr-o **ofensivă împotriva României.** Țara noastră, ocupând o poziție geografică cheie şi dispunând de importante bogății naturale, materii prime strategice, a constituit un **obiectiv urmărit de capitalul internaţional,** lucru reflectat şi pe planul activității serviciilor secrete. **Serviciul Special de Informaţii din România,** în perioada respectivă, ă fost **mai mult preocupat de urmărirea mişcării muncitoreşti din interior** şi mai puțin de ceea ce se întâmplă pe plan extern. De această situație vor încerca să profite oficiile de informații germane.

După 1920, odată cu reluarea relațiilor diplomatice româno-germa- ne, se produce un proces de **reactivizare şi înfiinţare de diverse societăţi cu caracter cultural şi socio-economic** care pregăteau, în fond, înfiltrarea informativă în România. Contraspionajul român a fost mobilizat să stabilească caracterul acestor insolite asociații de foşti camarazi şi amatori de drumeție.

Spionajul austriac – "anexat" din 1926

în **martie-aprilie 1926** a fost semnalată, la Viena şi Berlin, **existenţa unei vii activităţi politico-diplomatice germano-austriece.** A fost o pistă pentru serviciul de contraspionaj român, a cărei urmărire va duce la descoperirea firelor de legătură între cadrele şi rețelele informative germano-austriece care îşi încercau forțele în România şi Balcani,

Verificarea datelor a condus la constatarea că în această acțiune sunt **antrenate şî Ministerele de Război şi Siguranţele Generale ale celor două state.** România şi alte țări din zonă era luată din nou în obiectiv de fostele Puteri Centrale.

Dând dovadă de profesionalism, rezidențele informative române reuşesc să descifreze organizarea intimă a rețelei, modul ei de lucru în exterior. A rezultat astfel că organizația era împărțită în două grupe: **grupa ofensivă A şi grupa defensivă B.** Prima grupă, era condusă de locotenent-colonelul Winckler, care avea drept obiectiv spionajul, având pentru întreaga Europă un număr de 6 subsecții. Şeful sub- secției B (în care intra şi România) era maiorul Tande.

Contraspionajul român mai descoperă că, de asemenea, **Secţia I- a din Ministerul de Război austriac,** însărcinată cu controlul frontierelor şi afacerilor de stat internaționale, **era în realitate serviciul de spionaj austriac.** Avea ca şef pe generalul de brigadă Hans Witas, care colabora direct cu Walther Nicolai. **Ambele Siguranţe Generale, din Berlin şi Viena, lucrau împreună şi se puneau de acord reciproc,** prin intermediul unor posturi speciale. Şeful secțiunii şi siguranței berlineze a fost numit doctorul Weiss, având corespondent la Vienà pe consilierul Plack. Agenții civili ai brigăzilor de siguranță cooperau organizat cu cei militari, care erau recrutați din rândul ofițerilor de rezervă, fiind reactivați sub acoperământul de voiajori sau funcționari ai unor firme comerciale.

Grupa ofensivă "A", condusă de colonelul Eugen Luschinski,. se ocupa cu supravegherea ataşaților militari, a ambasadelor şi a tuturor misiunilor străine. Ea mai colabora direct cu secția politică din Siguranța Generală a Austriei – condusă de Palack şi avea ataşată Secția cifrului, având ca şef pe colonelul Bendiner.

Componenții celor două grupuri erau ofițeri germani şi austrieci, ce erau comandați de către generalul Hans Witas. O comisie ce se întrunea de două ori pè lună supraveghea, din punct de vedere organizatoric, activitatea grupurilor. Coordonarea era asigurată de către colonelul Walther Nicolai. **Comisia austriacă de colaborare cu cea germană** era formată din **24 de membri,** majoritatea ofițeri superiori, şefi de secție, experți în tehnica de război, în învățământul militar şi în dislocarea trupelor.

Această organizație de spionaj se folosea de **foşti ofiţeri superiorî** din armata germană şi austro-ungară, cărora li se atribuiseră acum funcții în

instituții diverse, socio-economice şi culturale şi care, sub această mască, practicau spionajul.

Spionii – investitori strategici

Apar numeroase sucursale comerciale şi industriale şi în România. Agenţii deghizaţi puteau să cutreiere nestingheriţi diverse zone din țară'şi să culeagă informații pe care le transmiteau apoi la Berlin şi Viena. Efectuând legături de afaceri cu angrosiştii români, ei căutam să pălrymfâ *în Mtmîtatea* întreprinderilor industriale şi comer- ciaie pentru a le cunoaşte modul de funcționare şi secretele, ajungând treptat să cunoască în amănunt ramuri întregi economice.

Era urmărită îndeaproape starea de spirit a populației, evoluția partidelor şi a vieții politice, simpatiile şi antipatiile față de Germania şi crearea de legături noi de prietenie.

A început să se acorde atenție spionajului militar propriu-zis. A fost creată o **secţie a Orientului,** compusă dintr-un grup central de 5 persoane, foşti ofițeri superiori, conduşi direct de Walther Nicolai. Aceste cadre colaborau strâns cu grupul din Viena, comandat de generalul Hans Witas.

Spionajul cu caracter militar era asigurat, în general, **tot de ofiţerii rezervişti,** cunoscători ai- istoriei şi geografiei statelor vizate, din vremea ocupației din timpul primului război mondial.

La Bucureşti se trădează, Londra semnalează...

La începutul primăverii anului **1927** a avut loc un eveniment neobişnuit, care a zguduit lumea serviciilor informative din țara noastră[1)]. Mai precis, la **28 martie,** Serviciul secret de informații al Marelui Stat- Major al Armatei Române a primit, prin, Secția de informații a Marii Britanii la Bucureşti, următoarea **notă trimisă de Centrala din Londra a Inteligénce-Service:** *"Serviciul nostru secret... ne-a înştiințat că, în luna martie a.c., Serviciul special de informații al statului "Medeea" din Viena, cu raportul nr. B.l. 68, a înaintat un document complet asupra Ordinei de bătaie a Armatei române... pentru care document s-au plătit 25.000 de şilingi.*

Vă rugăm să binevoiți a face ca această ştire să parvină Serviciului secret al Marelui Stat-Major al Armatei române, cu următoarele mențiuni:

1) Că experții militari ai Marelui Stat Major al statului "Medeea", în urma expertizelor făcute, au ajuns la concluzia că documentul este real;

2) Că comunicarea Serviciului nostru de Informații (...) este absolut serioasă şi de exclus orice îndoială. "

Informația de mai sus poartă semnătura lui Mihail Moruzov şeful Serviciului Secret Român.

Recepționarea unei asemenea informații a atras după sine, după cum era de aşteptat, alertarea Serviciului Secret de Informații, Secția a ll-a a Marelui Stat-Major şi persoanele responsabile din Siguranța Generală a Statului şi conducerea superioară a armatei române. Drept urmare, la **14 iunie 1928,** şeful Marelui Stat-Major, **generalul Samso- novici,** menționa pe colțul unui raport: *"Din sursă serioasă şi de încredere se semnalează că la Marele Stat-Major al Statului "Medeea" se găseşte planul de mobilizare al armatei române. Experții statului "Medeea" au zis că-i original".*

A dispărut...Planul de mobilizare al României !!

Pentru lămurirea împrejurărilor în care a dispărut documentul respectiv şi descoperirea vinovaților, au fost întreprinse cercetări minuțioase. Primele rezultate au scos în evidență faptul că **de la Marele Stat- Major al Armatei Române lipsea lucrarea intitulată** *"Studiul modului cum s-a realizat pregătirea mobilizării Armatei pe anul 1926",* **şi la care era anexat planul de mobilizare pe anul 1926.** Acest document, având nr. 560 din 1926, a fost predat la **26 august 1926,** de către generalul Aurel Alimănescu, şeful Direcției l-a, generalului adjutant de cavalerie Ion Florescu, secretar general al Ministerului de Război, pentru a fi predat ministrului de Război, generalul de cavalerie Ludovic Mircescu.

La **13 octombrie 1926,** Marele Stat-Major a solicitat returnarea documentului generalului Ion Florescu, însă nu l-a primit. Cu nr. 593 din 11 iulie 1927, i s-a solicitat din nou documentul în cauză, dar toate demersurile Marelui Stat-Major au rămas fără răspuns. La **19 iulie 1927,** generalul Samsonovici a cerut să-i fie înapoiată lucrarea sau să i se dea Marelui Stat-Major o dovadă din care să rezulte că documentul a fost primit şi se află depozitat la Ministerul de Război.

Solicitându-i-se să dea o declarație în această problemă, generalul L. Mircescu, ministrul de Război, recunoaşte că, în august 1926, în timp ce era ministru, **a ordonat să i se trimită la Vatra Dornei, unde îşi petrecea concediul, spre examinare, anumite documente care nu sufereau întârziere în rezolvarea lor.** Ca atare, în a doua jumătate a lunii august i s-a trimis şi documentul: "Dare de seamă asupra mobilizării pe 1926". Generalul menționează că **nu a mai înapoiat documentul, ci l-a oprit,** urmând să-l înmâneze personal secretarului general, generalul Florescu, care răspundea de

el, **punându-l la păstrare într-un geamantan, într-o cameră a hotelului din Vatra Dornei,** unde era cazat pe timpul concediului.

Când. s-a înapoiat, terminându-şi concediul de la Vatra Dornei, în luna septembrie, a adus cu sine şi documentul în speță pe care l-a înmânat lui Florescu în cabinetul său, cu care ocazie i-ar fi spus acestuia cuvintele: *"L-am văzut, nu mai am nevoie de el".*

Strict secret... în debara ?!

în octombrie 1926, şeful Marelui Stat Major, generalul Lupescu, solicită documentul cu pricina. Generalul Mircescu îl cere noului secretar general al ministerului, generalul Ivanovici, care pretinde că nu-l are şi că nu i l-a dat nimeni în primire. îl caută şi nu-l găseşte.

Generalul L. Mircescu ordonă imediat să fie efectuate cercetări, menționând: *"Dau ordine severe să se caute. Nu se găseşte nicăieri. Se găsesc alte acte rătăcite, dar acesta nu".* Ministrul Mircescu îl întreabă din nou şi pe generalul Florescu despre existența documentului, care neagă că s-ar afla în posesia sa, dar pentru orice dubiu **îl va căuta şi acasă, printre actele şi documentele sale.**

Între timp, generalul I. Florescu efectuează o călătorie în Franța şi, în absența acestuia, ministrul Mircescu întreabă acasă la I. Florescu, dacă s-a găsit documentul în cauză şi a primit un răspuns negativ

Generalul Florescu revine între timp din Franța şi ministrul Mircescu declară că i-a adresat în scris **Ordinul confidenţial nr. 36 din 20 ianuarie 1927,** prin care îl somează să-i predea documentul. Generalul **I.** Florescu răspunde evaziv că *"nu-şi aminteşte, că nu ține acasă acte şi că îl va mai căuta. Nu a vrut să facă larmă, nădăjduind că se va găsi rătăcit pe undeva".*

Pe la jumătatea lunii iunie 1927, **generalul** L. Mircescu **este** schimbat de la conducerea ministerului **şi asupra pierderii documentului s-a păstrat tăcere. Abia după ce a mai trecut un an,** în iunie 1928, noul ministru de Război, generalul Paul Anghelescu, îl informează pe Mircescu că documentul ar fi căzut în mâinile unei puteri străine.

Ministerul Haosului National

Generalul Mircescu i-a cerut generalului Paul Anghelescu să-şi continue cercetările în vederea descoperirii documentului. Mircescu a cerut şi în scris, cu nr. 431 din **4 septembrie 1928,** să se continue cercetările, fără să se dea însă curs cererii sale. Mircescu va reveni cu raportul nr. 628 din **24 decembrie 1928,** în urma cărui fapt ministrul de Război în funcție l-a însărcinat pe generalul Petala să întreprindă noi cercetări.

Generalului Mircescu i s-au comunicat următoarele:

– se face vinovat că a reținut actul la Vatra Dornei;

– că a ținut acasă şi alte documente secrete.

Drept urmare, la 24*iunie 1929, **generalul Ludovic Mircescu a fost invitat la Consiliul Superior al Armatei, unde** i s-a pus în vedere să demisioneze, atât el cât şi generalul I. Florescu, căruia i-au fost imputate următoarele fapte:

– încălcarea ordinelor şi trimiterea la Vatra Dornei a planului de mobilizare;

– planul a fost trimis printr-un tânăr ofițer, **fără opis,** fără a fi fost atenționat, împachetat neglijent, **fără chitanță; documentul nu reclama urgență;**

– la înapoiere, curierului (căpitan Hirjescu, de la o flotilă de aviație) nu i se cere nici o explicație privind soarta documentului;

– când s-a întors ministrul din concediu, generalul Florescu nu i-a cerut socoteală despre document;

– când generalul I. Florescu a fost întrebat de ministru a răspuns evaziv;

– când a predat actele succesorului său, generalul Ivanovici, nu i-a spus nimic de document şi nici nu l-a informat că s-ar găsi la ministru;

– a plecat în Franța fără a se interesa de documentul dispărut, deşi ministrul a întrebat în lipsa lui de acasă;

– **cu prilejul cercetărilor,** la generalul I. Florescu s-au descoperit diverse documente cu caracter secret, rătăcite.

Corupție înaltă în România Mare

în sarcina generalului I. Florescu s-au mai pus şi alte acuze, dintre care o mențiune aparte o are temporizarea unui contract de achiziționare de arme şi muniții. **Deşi se stabilise cumpărarea armelor de la o firmă din Italia, în vreme ce ministrul se afla la Vatra Dornei, în concediu, generalul Florescu a intervenit la Ministerul de Finanțe pentru amânarea contractului, fapt care i-a reuşit.** Nu şi-a informat supe-riorul despre aceasta, deşi a fost de două ori la Vatra Dornei şi nici când titularul departamentului s-a înapoiat din concediu. Ministrul a luat cunoştință despre fapta generalului I. Florescu abia la Consiliul de Miniştri.

În al doilea rând, **cu prilejul avansării în grad a unor ofițeri, generalul Florescu a adăugat, pe lista semnată de către ministru, un număr de 104 locotenent-colonei.** Şeful de cabinet al ministrului **l**-a sesizat pe acesta

imediat şi falsul a fost stopat, întrebat de ministru pentru ce a făcut aceasta, generalul Florescu a răspuns simplu: *"Am greşit"...*

Ca o consecință a gravelor abateri semnalate mai sus, ministrul a cerut imediat îndepărtarea generalului I. Florescu din funcția de secre- tar-general.

De asemenea, i s-a cerut şi generalului L. Mircescu să-şi prezinte demisia.

La 14 iunie 1929, **un** proces-verbal **menţiona următoarele:**

"Inspectorii-generali de armată: generalul de corp de armată, Mărdărescu Gheorghe şi generalii de divizie Petala Nicolae, Angelescu Paul şi Rudeanu Vasile, sub preşedinția generalului Cibaski H., ministru de Război, au analizat situația generalului Mircescu Ludovic (general de divizie), inspector-general al cavaleriei şi generalul de brigadă Florescu Ion, comandantul Diviziei I şi au hotărât să le ceară demisia, deşi faptele lor sunt pentru judecarea Consiliului de Război.

Dar: a) ar prejudicia reputația armatei: b) s-ar face vâlvă în presa din străinătate, cu repercusiuni asupra cadrelor de comandă; c) în proces, se vor face dezvăluiri referitoare la valoarea lucrării".

Toate acestea au făcut ca procesul să nu aibă loc.

Ministrul Apărării P(al)atului

Să examinăm acum aspectele mai puțin cunoscute ale afacerii dispariției planului de mobilizare al Armatei române.

Cine era Ludovic Mircescu? Ofițer de cavalerie, constituia o **figură proeminentă a protipendadei cosmopolite ce gravita în jurul palatului regal.** Competența sa profesională, cât şi capacitatea sa organizatorică, de comandant militar, ridicau numeroase semne de întrebare. în schimb, **se bucura de mare trecere la Palat** şi acest lucru i-a fost favorabil ascensiunii sale, mergând până a deveni chiar ministru.

În calitate de ministru, i-a fost prezentat de către secretarul general al ministerului, generalul Ion Florescu, **planul de mobilizare al arrna- tei pe anul 1926, lucrare ce conţinea circa** 100 pagini **însoţite de** numeroase anexe, grafice şi schițe, **document ce se bucura de caracter** strict secret.

Documentul i-a fost **trimis şi înmânat la Vatra Dornei,** unde se afla în concediu şi locuia **la hotel.** Acolo, ministrul se afla **în compania unei femei cu o origine enigmatică.** Despre ce era vorba? Prin anii **1919-1920** se refugiase la Hotin, venind **din Galiţia,** odoamnă cu maniéré aristocratice, însoțită de cele două fiice ale sale. în urma demersurilor făcute, doamna obține autorizația de a

se stabili **la Cernăuţi,** unde îşi creşte fetele, ambele frumoase şi extrem de seduătoare.

Una din fete s-a căsătorit cu un consul francez, iar cealaltă l-a cunoscut pe Mircescu, comandantul Diviziei 8, **dislocată temporar în Bucovina, cu comandamentul în Cernăuţi,**

Mircescu, tânăr ofițer de cavalerie cîi veleități de june-prim în saloanele mondene din Cernăuți, o seduce pe tânăra **Gerda,** blonda cu ochi albaştri. Legătura dintre cei doi este de notorietate publică. Mircescu primeşte ordinul ca, împreună cu divizia sa, să vină în Bucureşti. Gerda îl însoțeşte şi se adaptează imediat lumii Bucureştiului, fiind **introdusă de amantul ei printre cadrele ofiţereşti superioare din Marele Stat-Major al Armatei, printre oamenii politici ai vremii şi în unele cercuri apropiate palatului.**

Mobilizată, amanta generalului a trecut granița...

Gerda era agenta unei puteri străine. Ea profită din plin de slăbiciunea ofițerului superior român, culegând informații pe care le transmitea apoi superiorilor săi.

Când **Mircescu a plecat, însoţit de Gerda, în concediu la Vatra Dornei** şi a cerut să studieze planul de mobilizare, spioana s-a hotărât să treacă la acțiune. La două zile după sosirea la Vatra Dornei, având o migrenă, ministrul a ieşit singur să facă o plimbare. Când s-a înapoiat, a căutat documentul pentru a continua studierea lui. Dar **documentul dispăruse fără urme. Şi, odată cu el, dispăruse şi Gerda.**

Ministrul nu a semnalat nimănui dispariţia documentului. S-a rezumat să solicite căutarea amantei, întreprindere care a fost încredințată la doi agenți de siguranță aparținând organelor locale. Nu a suflat nici un cuvânt despre document. Âgenții îşi încep imediat investigațiile şi descoperă că **Gerda trecuse în aceeaşi zi, cu un automobil, frontiera de nord a României, însoţită de cumnatul său, consulul francez, având paşaport şi vizele de ieşire necesare.**

Din laşitate şi lipsă de răspundere, ministrul Mircescu nu a adus la cunoştință împrejurările privitor la dispariția documentului, ci **a căutat să arunce vina pe alţii** şi să tergiverseze elucidarea afacerii.

Apariția în presa de peste hotare a unor extrase din documentul în cauză – fapt care demonstra că **planul de mobilizare a armatei române se afla în posesia unui serviciu de spionaj străin** – au determinat alertarea organelor contrainformative ale Armatei, respectiv Secția a ll-a condusă pe atunci de colonelul **Glatz.**

"încetează să mai trăieşti !"

Cercetările întreprinse au condus la constatarea că copia documentului era păstrată cu grijă în seiful şefului Biroului mobilizare din cadrul Secției l-a din Marele Stat-Major, fiind exclusă sustragerea şi fotografierea acestuia şi deci posibilitatea ca ziarele în cauză să-l poată publica.

Rămânea de cercetat originalul, **despre care se ştia că** fusese trimis spre studiu la cabinetul ministrului, **respectiv generalului L. Mircescu,** care-l primise personal din mâna secretarului-general al ministerului, **generalul Florescu.**

După ce Mircescu a fost somat în repetate rânduri să predea documentul, ştim cum acesta s-a eschivat. Atunci s-a instituit o comisie de anchetă, care, stabilind culpabititatea lui Mircescu şi răspunderea pentru pierderea documentului, le-a cerut, lui şi generalului Florescu, să demisioneze din armată. La rândul său, **regele Carol al ll-lea,** fiind informat despre cele petrecute, **îl cheamă pe Mircescu şi îi dă ordin ca în termen de trei luni să înceteze de a mai trăi.** Nemaiavând altă soluție, generalul L. Mircescu **s-a sinucis.**

Siguranța Generală a Statului şi Secţia a ll-a din Marele-Stat Major, în ancheta pe care au întreprins-o, au constatat că un rol de prim ordin în această afacere de spionaj l-a jucat Dimitrie Rostovski- Bruhatov, secundat de un anume Rosenzweig*, negustor din Galați. Aceştia o manevrau din umbră pe Gerda.

Păpuşarul amantei ministrului

Cine era **Bruhatov?** Născut la 20 octombrie 1891, la Moscova, era **descendent al unei familii aristocratice ruseşti.** După ce a făcut studii la Facultatea de Drept de la Universitatea din Kiev, a funcționat o vreme ca **judecător.** în acest timp s-a ocupat şi de literatură, publicând sub pseudonimul de Bruhatov. Era un **poliglot,** vorbind limbile rusă, franceză, engleză, germană, italiană, poloneză şi bulgară. în timpul revoluției din octombrie a intrat ca **voluntar în armata generalului Vranghel,** servind ca locotenent de cavalerie în "Dikaia divizia" ("Divizia sălbatică"), formată din caucazieni.

După instaurarea regimului sovietic **a emigrat în Turcia,** stabilindu- se la Istanbul. Aici s-a introdus în cercurile britanice din oraş şi a devenit **corespondentul ziarului** *"Daily Mail",* pentru care a scris o serie de articole. Este **contactat de** *Intelligence Service* **şi recrutat** de acesta, fiind **însărcinat să meargă în România, să spioneze.**

La **11 februarie 1923,** intră în țara noastră şi se stabileşte la Bucureşti. Avea ca acoperire reprezentanța ziarului *"Daily Mail"* şi ale altor ziare britanice şi americane, în realitate fiind agent al Intelligence Service. Este **luat în vizor de organele contrainformative române,** care, la **21 februarie 1923,** îl supun unui **interogatoriu.** într-o semnalare din 17 martie ,1923, Brigada 4 de poliție menționează: "în urma percheziției efectuate ia Rostovski Dimitrie Brutiatov, domiciliat în str. Izvor nr. 12 bis şi la prietenul său dr. Bogo, domiciliat la Hotel Regal, camera 62, s-a găsit un raport asupra activității comuniştilor din Bulgaria, din 15 februarie 1923, precum şi mai multe scrisori şi notițe scrise în limba rusă şi franceză, care sunt în curs de traducere".

^ Cercetările organelor de siguranță au conchis că Bruhatov lucra pentru serviciul de informații italian,' iar dr. Bogo pentru Intelligence Service.

La un moment dat s-a simulat existența unor nereguli băneşti în mânuirea fondurilor secrete ce aparţineau lui Intelligence Service şi **Bruhatov a fost destituit, fiind înlocuit de dr. Bogo.** Cum se explică că Bruhatov a rămas prieten cu dr. Bogo şi cu alți agenți ai Intelligence Service? S-a presupus, la vremea respectivă, că'demiterea lui avea ca scop mascarea unor alte misiuni mai delicate ce i-au fost încredințate. Pentru faptul că a fost, timp de peste 5 ani, reprezentantul unui cotidian britanic, i se acordă lui Bruhatov **cetăţenia britanică.** Contraspionajul român stabileşte că **Bruhatov dispunea de venituri apreciabile,** parte provenind de la ziarele pentru care lucra şi parte având o origine necunoscută.

Carol II avea un secretar...spion

Trecea drept un om **extrem de cult şi rafinat,** la curent cu literatura din principalele țări europene, beneficiind din plin de faptul că vorbea mai multe limbi de circulație internațională.

Dată fiind înclinația naturală pentru'învățatul limbilor, a învățat în scurt timp destul de bine şi limba română. Exploatând la maximum farmecul personal, **Bruhatov se introduce în cercurile înalte ale emigraţiei ruse din Bucureşti şi ale protipendadei.** Este semnalat în anturajul principesei Wittgenstein, fosta doamnă de onoare a împărătesei Rusiei, în casa lui Kabocev, fost procuror general al Rusiei, la contele Tolstoi, colonelul Doks şi mulți alții. Dar **frecventează şi cercurile înaltei societăţi româneşti,** printre care se numără principele general Cantacuzino, Lahovari, doamna de onoare a reginei Maria, şefi de partide, ofițeri superiori şi oameni de afaceri.

Bruhatov este de asemenea **semnalat în lumea mondenă,** printre intimele lui numărându-se artista Maria Snejina de la Opera Română, artista de varieteu Perez d'Acosta şi frumoasa Gerda.

Bruhatov îşi **culegea,** în mod evident, **informaţiile din cercurile cele ma] autorizate,** neomițând sursele de natură militară şi economică.

În perioada 1934-1935, organele contrainformative îl supraveghează îndeaproape, existând cu privire la el suspiciuni că lucrează pentru servicii secrete ale unor Mari Puteri, printre care şi Anglia.

În anul **1934,** Bruhatov **a înfiinţat "Banca de agricultură şi export",** cu sediul în str. Academiei nr 4, ce servea drept acoperire pentru activitatea sa ocultă. în timp de doi ani îşi schimbă de trei ori domiciliul şi întreține o vastă corespondență cu străinătatea, inclusiv telefonică.

Interceptându-i-se **corespondenţa** s-a constatat că era **convenţională.** Printre persoanele cu care întreținea legături s-au numărat **Ârchibald Gibson** şi **Puiu Dumitrescu.** S-a stabilit că Gibson era **ungi din rezidenţii spionajului britanic în România,** ce lucra încă din 1924 **sub acoperirea de ziarist.** Cât priveşte pe **Puiu Dumitrescu, secretarul particular al regelui Carol al ll-lea,** se ştia de asemenea că era agent al serviciului de informații al unei Mari Puteri occidentale.

În toamna anului 1935, Bruhatov a fost expulzat din țară, împreună cu Puiu Dumitrescu şi Barbu lonescu, **un alt agent secret străin.**

Dar, Bruhatov revine în România cu paşaport diplomatic britanic, având ca preocupare supravegherea Elenei Lupescu, amanta regelui.

Rostovski-Bruhatov moare în anul 1938, într-un sanatoriu din Elveția şi astfel se încheie cariera spionului implicat în sustragerea planului de mobilizare a Armatei române de la însuşi ministrul de Război.

Mihail Moruzov – "împăratul" României Mari !

La începutul verii anului 1930, prințul Carol, cu sprijinul fratelui său, prințul Nicolae şi al unor militari şi politicieni, s-a întors în țară, luând frâiele conducerii. Un rol important l-a jucat şi Gavril Marinescu, şeful Poliției[1)].

Âjuns rege, sub numele de Carol al ll-lea, printrë primele sale preocupări s-a numărat şi aceea de a-şi înființa un **serviciu secret propriu.** Dificultățile întâlnite, dar mai ales recomandarea lui Al. Vaida- Voievod, l-au determinat pe rege ca **să apeleze,** în rezolvarea problemelor palatului, **la Mihail Moruzov.** Din acel moment a început o strânsă colaborare, fie directă, fie prin intermediul mareşalului palatului, colonelul Urdăreanu, cu Serviciul secret condus de Moruzov.

Nu poate fi trecut cu vederea faptul că Serviciul secret dirijat de Moruzov a contribuit în mod hotărâtor la dezbinarea şi înlăturarea partidelor istorice şi la instaurarea dictaturii regale.

Lui Moruzov i-au fost încredințate misiuni strict confidenţiale, mai ales legate de securitatea Elenei Lupescu, amanta regala. în schimbul serviciilor aduse regelui, Serviciul secret a beneficiat de fonduri speciale, care i-au fost alocate cu dărnicie.

Fapt constatat şi greu explicabil dar **Moruzov şi-a legat destinul de cel al regelui,** pe care l-a slujit cu credință, netezindu-i calea spre dictatură. Multe dintre acțiunile întreprinse de Serviciul secret în această perioadă nu se pot justifica decât în strînsă legătură cu jocul – făcut de Carol.

În calitatea sa de şef al Serviciului Secret Român, Mihail Moruzov apare cercetătorului de astăzi sub diferite ipostaze, uneori contradictorii, posedând în acelaşi timp **înclinaţii spre complicaţiile jocului dublu.** Această înclinație, probabil naturală, de a se-avânta în diferite combinații subtile şi dé a țese numeroase intrigi constituie, dacă nu cauza principală, cel puțin unul din motivele care l-au determinat pe Mihail Moruzov să fie, pé de o parte, un **slujitor devotat casei regale** şi îndeosebi lui Carol al il-lea iar pe de altă parte să-şi asume, cu de la sine putere, **rolul de a-l supraveghea îndeaproape pe rege.** Pentru ce îşi asumase acest al doilea rol? Cine i-o ceruse? latâ o întrebare care nu şi-a găsit răspuns nici până astăzi...

Nu este exclus ca regele Carol să-şi fi dat seama de comportarea lui Moruzov, dar se pare că a acceptat, neavând ce să ascundă şi de ce să se ferească, considerând că astfel îi va fi asigurată propria-i securitate.

Prietena reginei Maria-triplă agentă

în România anilor dintre cele două războaie, **schimbările guvernelor se succedau cu o repeziciune de vârtej.** Oricât s-ar fi susținut sus şi tare că organe de genul S.S.I.-ului sunt în afara politicii şi intereselor de clasă, activitatea lor se realiza printr-o **politică de echilibristică.** De aceea, începe să capete un contur din ce în ce mai pronunțat activitatea informativă şi în rândul partidelor politice şi în cercurile Palatului. Activitatea s-a dezvoltat enorm şi din inițiativa şi spiritul de prevedere caracteristice lui Moruzov. El avea nevoie să cunoască activitatea partidelor şi personalităților politice burgheze şi chiar a Casei Regale, în frunte cu regele, **pentru a-şi apăra propria-i persoană** de eventualele surprize ce se puteau ivi.

Mihail Moruzov îşi culegea direct informaţiile de la Palat, prin mareşalul palatului şi prin prinţesa Caragea, care supraveghea direct familia

regală. Figurând în statele Serviciului Secret sub numele de Doamna A, prințesa Caragea nu era o novice, fiind o **veche agentă a** *Intelligence Service* **şi a Biroului 2 francez.** Descoperită de oamenii lui Moruzov, a fost lăsată să lucreze mai departe în schimbul colaborării cu Serviciul secret român. **Prietenă cu regina Maria,** prințesa Caragea a facilitat ça şeful Serviciului secret să intre în grațiile acesteia.

Lupta surdă dusă între partidele politice a condus la scindarea şi măcinarea forței şi autorității lor. **Carol al ll-lea,** prin organizațiile fasciste pe care le-a protejat şi asmuțit împotriva forțelor democratice, **a grăbit dizolvarea partidelor. Un rol important l-au jucat şi informaţiile furnizate de Serviciul secret** cu privire la activitatea şi atitudinea diferiților oameni politici şi la situația internă ce dăinuia în sânul diverselor partide.

Patriotismul lui Titulescu l-a deranjat pe Carol II

Agenţii S.S.I.-ului erau îndrumaţi să caute fapte din viaţa particulară a politicienilor, legături amoroase, eventuale delicte şi în general aspecte de scandal, pe care să le folosească ulterior ca piese de şantaj în situații adecvate. Acționa după principiul că nu este rău să dețină în seiful său cât mai multe asemenea informații, dacă se poate însoțite şi de fotografii, cu care să-i aibă la mână pe ministeriabilii de azi şi de mâine.

Fiind la curent cu tot ceea ce se întâmplă la Palatul regal, Moruzov îi informa la rândul său pe cei interesați, în funcție de interesele sale şi ale serviciului ce-l conducea. **Escapada regelui cu Elena Lupescu în ţările apusene a fost supravegheată strict îndeaproape de Moruzov,** care era la curent cu cea mai mică mişcare sau intenție a cuplului.

O luptă surdă a avut loc între regele Carol al ll-lea şi eminentul politician român Nicolae Titulescu. Vizionar şi animat de dragoste de patrie, Titulescu a militat pentru consolidarea relațiilor țării noastre, pe plan internațional promovând o politică externă care să nu contra- vină intereselor naționale. Credincios crezului său politic, **Nicolae Titulescu nu s-a sfiit să acţioneze împotriva duşmanilor ţării noastre.** Astfel, la intervenția diplomatului român au fost **expulzaţi,** din Franța şi din Elveția, **Âlfred Hefter**-spion închis pentru spionaj împotriva României în 'favoarea Puterilor Centrale şi **prinţul Friedl Hohenlohe, vărul lui Carol al ll-lea.** Aflați sub oblăduirea regelui, acesta a început să-l suspecteze pe Titulescu, dându-i **ordin lui Moruzov să-şi pună oamenii pe urmele politicianului român.** Sub pretextul pazei documentelor ce-l însoțeau atât în țară, dar mai cu seamă în străinătate, Serviciul secret îl' supraveghea în permanență, echipa fiind condusă de Niki

Ştefănescu. Cu toate protestele saie, Moruzov nu a renunțat la supraveghere. Mai mult, nefiind de acord cu inițiativele diplomatului, **Moruzov se va număra printre cei care au contribuit la înlăturarea lui Nicolae Titulescu din viaţa politică a ţării,** ca urmare a intrigilor țesute cu grijă şi mai ales a informațiilor voit denaturate pe care le furniza, atât suveranului, cât şi guvernului.

Corupția – mai tare ca Serviciul secret I

După 1920, **Serviciul secret român condus de Mihail Moruzov ieşise bine apreciat din prima conflagraţie mondială** iar acesta se bucura de stima şi aprecierea multora dintre colegi şi şefi. Nu este însă mai puțin adevărat că îşi atrăsese, în acelaşi timp, invidia şi duşmănia altora, care erau dispuşi să întreprindă orice pentru a-l da jos.

Uneltirile împotriva sa nu au întârziat a-şi manifesta efectul şi, în 1920, **Constantin Argetoianu, ministrul de Interne,** fără nici un motiv aparent, printr-un ordin **îl revocă din funcţie.**

În anul următor este **deferit Justiţiei,** împreună cu alți ofițeri ce figurau pe ordinul de revocare, fiind **acuzat de colaborare cu inamicul, fraudă şi corupţie.** Dar este **scos complet din cauză** prin ordonanța definitivă de neurmărire nr. 46/1921, stabilindu~se că nù era vorba decât de **calomnii.**

Moruzov nu este repus în drepturi şi, ca atare, **cere lui Argetoianu să se facă o anchetă.** Aceasta, care de fapt trebuia făcută înainte de revocarea din funcție, se încheie cu **constatarea** că Moruzov a fost ***calomniat*** *şi, ca urmare, secretarul general al Ministerului de Interne, Marincu, a pus următoarea rezoluție:* "Se reintegrează în funcție şi apoi se va detaşa la Ministerul de Război, conform cererii repetate a acelui Minister".

Totuşi, Moruzov **n-a fost repus în drepturi.** în 1923, pe când era ministru de Interne Văitoianu, se efectuează o nouă cercetare administrativă şi **se constată din nou nevinovăţia lui Moruzov,** ordo- nându-se repunerea în drepturi a acestuia. Lucrurile par de domeniul absurdului: doi miniştri recunosc eroarea şi dispun repunerea în drepturi, la care se adaugă şi o hotărâre judecătorească în acelaşi sens, dar Moruzov rămâne mai departe pe dinafară, cerându-şi drepturile.

Înțelegând că aşa nu-şi va face dreptate, Moruzov apelează la o stratagemă şi, **în 1925, face ca primăria din Constanţa să-l angajeze ca inspector comunal, detaşându-l** prin adresa nr. 3.307/1925 **la Marele Stat-Major al Armatei.** Era o cale indirectă, specifică manierei sale de a acționa, de a nu se lăsa până nu şi-a atins scopul propus. Deci, îl regăsim din nou în serviciul de spionaj şi contraspionaj.

Moruzov îşi dorea un şef pe măsură

Perioada postbejică s-a caracterizat prin numeroase căutări de ordin organizatoric. în anul 1919, în cadrul Biroului 2 de pe lângă Marele Stat-Major a fost **înfiinţat Serviciul Secret al Armatei,** încadrat în exclusivitate cu personal militar, care a dăinuit şi după 1944. Până în anul 1924 activitatea desfăşurată de acest serviciu s-a limitat la problemele Apărării. Serviciul secret s-a^ bucurat de simpatia şi de sprijinul forurilor conducătoare ale ţării. însuşi regele Ferdinand se interesa de activitatea desfăşurată de acesta, dar **rezultatele nu au fost pe măsura aşteptărilor.** Principala cauză o constituia **lipsa unor cadre de specialitate.** Un reviriment în activitatea Serviciului secret român s-a produs începând din anul 1925, când acesta a fost reorganizat pe baze noi, iar în fruntea sa a fost numit Mihail Moruzov.

În anii 1924 şi 1925 s-a insistat la conducerea statului în legătură cu necesitatea înfiinţării unui serviciu special de informaţii civil, după modelul celui francez. **în 1925 a luat naştere Serviciul Special de Informaţii – S.S.I. ca organ auxiliar al Marelui Stat-Major.**

Cerându-i-se părerea şi propunerea în privinţa directorului acestui nou organ, Marele Stat-Major întocmeşte un referat detaliat de prezentare a lui Moruzov, printre altele menţionându-se: "DL Moruzov este un specialist recunoscut în materie de informaţii, pe care a dovedit-o în timpul campaniei, fiind decorat cu ordinul «Coroana României» pentru modul cum şi-a îndeplinit greul său serviciu în perioada războiului şi mai ales s-a distins în ziua de 17 ianuarie 1918, salvând viaţa a doi ofiţeri superiori români şi a unui ofiţer francez".

Raportul concluziona că **Mihail Moruzov a adus cele mai mari servicii oştirii,** atât în timp de pace, cât şi pe timp de război. Pentru a se scoate în evidenţă meritele sale se mai menţiona că, în ciuda faptului că în România nu funcţionau şcoli speciale pentru pregătirea ofiţerilor de informaţii, muncind cu abnegaţie a reuşit să-şi formeze cad/e cu un înalt nivêl de pregătire teoretică şi practică.

În încheiere, raportul pleda că era **persoana cea mai indicată** pentru a ocupa funcţia de conducere a acestui serviciu.

Ca urmare, Moruzov este numit şi **devine şeful S.S.I.-ului,** ca organ auxiliar al Marelui Stat-Major.

Dar Moruzov nu se putea împăca cu tutela Marelui Stat-Major şi **îşi dorea o subordonare la cel mai înalt nivel: Preşedinţia Consiliului de Miniştri.** Va ajunge pe căi ocolite să-şi atingă scopul: mai întâi, în **1934** trece

din punct de vedere administrativ în subordinea Secreta- riatului-General al Ministerului de Război şi, în **1940,** în subordinea directă a Consiliului de Miniştri.

Scrisul rămâne şL.e periculos

După înfiinţarea Ş.S.I. s-au efectuat unele redistribuiri de competenţe, astfel că, **din 1928, Siguranţa Generală a Statului nu mai desfăşoară muncă informativă în străinătate,** aceasta revenind exclusiv S.S.I., iar în materie de informaţii militare, Secţiei a ll-a a Marelui Stat-Major.

Rezultă, deci, că S.S.I.-ul era organizat pe două mari compartimente: informaţii în afara graniţelor României (deci, activitate pură de **spionaj)** şi contracararea serviciilor de spionaj străine (deci, **contraspionaj).** Cu aceste competenţe, va dăinui până la desfiinţarea sa ce a survenit, după cum vom vedea, în anul 1950.

De la înfiinţare şi până în toamna anului 1940, atâta vreme cât a fost condus de Moruzov, Serviciul Special de Informaţii a fost prezent în toate evenimentele ce aveau legătură cu un asemenea gen de activitate. între cele două războaie mondiale, ţara a fost martoră la numeroase schimbări de guverne şi evenimente politice. Oricât s-ar fi spus şi dorit ca S.S.I.-ul să fie apolitic, **activitatea lui a început să se implice pe plan politic şi în cercurile Palatului.**

Activitatea aceasta s-a dezvoltat mult şi din iniţiativa şi spiritul de prevedere caracteristice lui Moruzov. **Trebuia să fie la curent cu tot ce se urzea pentru a-şi apăra propria-i persoană.** Agenţii săi erau îndrumaţi să răscolească viaţa personală a politicienilor, pentru ca să o folosească ulterior ca piesă de şantaj în situaţii extreme. Cu Palatul se comporta într-un mod cu totul special. **în nici un caz, nu trimitea la palat informaţii scrise sau sub semnătură,** chiar dacă i s-ar fi pretins aceasta. Avea posibilităţi suficiente de a se eschiva. **Nutrea o circumspecţie exagerată faţă de hârtiile scrise şi mai ales faţă de rezoluţii şi semnături.** Punea rezoluţii sau semna numai când era absolut necesar, dar aceasta se întâmpla foarte rar. Un fapt consemnat într-un document putea deveni compromiţător, dacă conjunctura deve-nea alta decât cea în care fusese elaborat. Acel document putea deveni o armă împotriva sa, iar el se ferea de asemenea arme.

Jandarmii şi "Pericolul spionajului"

La câţiva ani după primul război mondial a crescut şi importanţa acordată activităţii de informaţii şi contrainformaţii. Astfel, ***în şcolile de jandarmi*** *au fost organizate* ***cursuri de informaţii*** *a căror programă analitică cuprindea*

următoarele ***capitole:*** "Despre spionaj; Spionii; Modul cum se împart şi modul cum acționează pe teritoriul nostru; Organizațiile de spionaj ale țărilor înconjurătoare; Propaganda subversivă; Criptografie; Contrainformații; Secte religioase şi propaganda lor; Cum trebuie or-ganizat serviciul de informații la un post de jandarmi; Alegerea informatorilor" etc.

In anul **1927,** Marele Stat Major a elaborat **noi instrucţiuni** cu caracter provizoriu, privind activitatea de informații. O lucrare deosebită se datoreşte **maiorului Chiriţă Atanase,** autorul unui curs de informații, precum şi al broşurii *"Tactica informațiilor în micile unități",* editată la Sibiu. Aceasta se referea la randamentul informațiilor, la organizarea activității de informații în cadrul regimentelor şi al marilor comandamente. Autorul propunea să fie organizată astfel: un Birou 2 – după modelul francez – un centru înaintat de informații, un centru de informații şi organe speciale de informații: Acelaşi autor mai afirma: ofițerul însărcinat să desfăşoare activitați de informații trebuie să facă dovada următoarelor **calităţi:** conştiinciozitate, hotărâre şi caracter, judecată rapidă, sigură şi clară, într-un spirit critic şi obiectiv; să dea dovadă de răbdare şi calm, să fie metodic, pasionat după informații noi, dotat cu imaginație şi plin de curiozitate şi, în acelaşi timp, un bun psiholog, discret şi nerăutăcios.

În anul **1928** a fost **tipărit un curs de informaţii** intitulat: *"Poliția dé siguranță – Serviciul de informații şi contrainformații",* având ca autori: generalul Miron Şerban-comandantul şcolilor de jandarmi, loco- tenent-colonel Mihai Ion, maiorii Belloiu Gheorghe şi Constantinescu Alexandru.

Lucrarea .oferea modul de organizare al serviciului de informații, de culegere a informațiilor, procedeele folosite pentru controlul populației şi a străinilor, calitățile pe care trebuiau să le posede agenții, modul de acțiune al spionilor şi complicilor lor, precum şi câteva date despre unele servicii străine. Cele **11 capitole** ale cursului cuprindeau şi noțiuni de contrainformații, de criptografie, de transmitere a informațiilor etcl

O mențiune aparte revine lucrării *"Pericolul spionajului"* care, după ce trata biografia unor spioni celebri ce au activat după primul război mondial, sublinia **pericolul deosebit pe care îl prezintă sectele religioase.** Lucrarea se încheia cu câteva considerente şi propuneri privind organizarea activității informative în țara noastră.

Capitolul VIII

SINGURI CONTRA LUPILOR

Diplomația secretă a lui Hitler

încă înainte de 1933, anul venirii la putere a hitlerismului, **Germania desfăşura o înarmare aşa-zis clandestină** dar, din acel an, oficialitățile germane au încetat de a mai face un secret în această direcție, declarând că nu se mai simt legate de clauzele militare ale tratatelor de la Versailles. **La 14 şi la 19 octombrie 1933, Hitler a declarat că Germania părăseşte definitiv Conferința dezarmării şi Liga Națiunilor.**

Germania nu neglija războiul secret, spionajul. înca din anul **1929,** funcționa un **organism al Reichswehr-ului** creat anume pentru stabilirea principiilor fundamentale privind pregătirea şi **selecționarea viitorilor spioni,** care, în final, va ajunge să atragă în orbita sa peste **150.000** de persoane. Pentru a induce în eroare pe observatorii străini, i s-a atribuit titulatura, lipsită aparent de însemnătate, de *"Laborator psihologic"*[A]. Acest laborator nu era decât o mică parte componentă a spionajului german, care **în 1936 îşi infiltrase deja rețelele sale în unele din zonele importante ale globului, pregătind cel de al doilèa război mondial,** cu toate tragediile sale.

Apare şi se consolidează ceea ce va căpăta mai târziu denumirea de o **autentică diplomație secretă.** Ne aflăm în fața unei forme cu totul noi de diplomație secretă: cea **a industriei.** Aceasta nu era, în fond, nimic altceva decît **clasicul spionaj economic,** cu toate subîmpărțirile sale de spionaj **ştiințific, tehnologic şi industrial,** de data aceasta dus şi prin mijloacele specifice diplomației. Spionajul total va declanşa valul agenților săi în numeroase părți ale globului, inclusiv România.

Fascismul şi colaboraționismul occidental

Lui Hitler, Marile Puteri occidentale i-au îngăduit, cu o toleranță inadmisibilă şi greu de înțeles astăzi, **sfidarea tuturor prevederilor Conferinței de Pace de la Paris.** Faptul că Germania a putut trece, fără să întâmpine opreliști serioase, încă cu mult înainte de 1933, la o înarmare febrilă, în cea mai mare clandestinitate, trebuie privit ca o primă confirmare acordată sistemului său politic din partea Marilor Puteri occidentale.

După cum se ştie, în ianuarie 1933, Germania a reocupat regiunea franceză Saar, cu asentimentul tacit al premierului francez Laval, care, ca şi primul-ministru britanic Baldwin, făcea jocul lui Hitler. **Două luni mai târziu, Germania decreta** legea privind introducerea serviciului militar obligatoriu. **Dând dovadă de inconştiență, Anglia va parafa, la 18 iulie acelaşi an,** acordul naval anglo-german, **care permitea Germaniei să-şi refacă flota navală, in vreme ce** aviația ei o depăşise de mult, **ca număr şi forță de atac,** pe cea britanică.

Ca o concluzie a evenimentelor petrecute putem spune că puterile occidentale nu erau dispuse şi nici pregătite să se angajeze într-o confruntare militară cu Germania, **manifestând o largă predispoziţie spre conciliatorism, mergând uneori spre** cel mai cras colaboraționism.

Lui Hitler nu i-a mai rămas altceva decât să exploateze situația în modul cel mai avantajos pentru el şi țara sa, astfel încât, în **martie 1938,** a făcut primul pas: **anexarea Austriei.** De acum, se deschisese poarta spre sud-estul Europei. Privirile dictatorului se îndreptau deja spre **următoarea victimă: Cehoslovacia.** El dispune elaborarea *"Planului Verde".*

*Î*n aprilie 1938, România...îşi ştia viitorul

Anglia şi Franţa acceptă fară nici cea mai mică împotrivire sacrificarea Cehoslovaciei^ aliatul lor, semnând la 29 septembrie 1938 actul dezmembrării, alături de Hitler şi Mussolini. în martie anul următor, Hitler a anexat şi restul Cehoslovaciei.

În continuare, va fi rândul Poloniei. **Dominaţia Germaniei asupra Poloniei este considerată ca fiind necesară** pentru ca Germania să poată fi aprovizionată cu cărbune şi produse agricole. Urmează **Ungaria şi România,** care sunt considerate ca făcând parte **din spaţiul vital indispensabil al Germaniei.**

O problemă asemănătoare se va pune **şi în cazul Jugoslaviei.** în 1940 şi 1941, Germania va regla socotelile cu Franța, iar când aceasta va fi învinsă, Germania îşi va stabili lesne dominația asupra Angliei, dobândind bogățiile şi posesiunile acesteia din lumea întreagă.

România nu putea rămâne străină față de frământările care începuseră să dea o nouă față Europei. **Importante personalităţi ale vieţii politice româneşti** din acea vreme, dând dovadă de luciditate şi realism, s-au manifestat activ **contra revanşismului şi agresiunii.** Printre aceste personalități, la loc de frunte s-a situat **Nicolae Titulescu,** ministru de Externe al României. Diplomat de mare talent, el a sesizat o clipă mai devreme pericolul pe care-l reprezenta hitlerismul pentru pacea lumii. **înlăturarea sa din guvern** cu sprijinul lui Moruzov, la **29 august 1936,** avea să provoace o imensă surpriză în țările prietene.*

România se afla într-o situație extrem de grea, amplificată de atitudinea de **indiferenţă** pe care Mari Puteri ca **Anglia şi Franţa** o manifestau lîn fața încercărilor României de a menține vechile relații tradiționale. **România se decide să reziste,** definindu-şi linia politică, diplomatică şi militară. în şedința

Consiliului Suprem al Armatei din 19 **aprilie 1938,** expunându-se punctul de vedere al Marelui Stat-Major, se menționa:

"în situația politică actuală, mai ales după alipirea Austriei de către Germania, **pericolul iminent este la vest,** unde **Ungaria** şi cu deosebire **Germania** ne-ar putea pune în situația de *à* duce un război în condi-țiuni foarte grele, fără un ajutor eficace din partea Cehoslovaciei, care ar putea fi înăbuşită de Germania, chiar şi fără sprijin iugoslav. Toți membrii Consiliului sunt de acord cu acest punct de vedere "[1)]

Hitler – Carol II, un meci arbitrat de Göring

încercările făcute de ţara noastră, prin guvernanții de atunci, de a se menține în cadrul politicii sale independente,* cât şi acțiunile ei diplomatice de contracarare a expansiunii economice şi politice a Germaniei naziste spre sud-estul european au fost **constant subminate de concesiile britanice față de Germania şi de pasivitatea Franţei.**

La **28 noiembrie 1938,** Ashton Gwatkin, directorul Departamentului Economic din cadrul Foreign Office (Ministerul de Externe britanic), îi comunica consilierului economic al Legației germane ia Londra, Rutter, că, în conformitate cu declarația primului-ministru din Camera Comunelor, britanicii au recunoscut faptul că **Germania constituie principalul client pentru produsele statelor balcanice** şi, în consecință, aceasta poate pretinde o poziție predominantă în Balcani[2)].

În toamna anului **1938** are loc o **întâlnire între Hitler şi Carol al ll- lea,** la Berghoff. **Hitler îi impune regelui să aducă urgent la putere Garda de Fier,** în frunte cu Corneliu-Zelea Codreanu. **Carol al ll-lea a refuzat să semneze tratatul de alianță geritiano-română** şi, la înapoiere, a telegrafiat la Bucureşti, dispunând ca, până la sosirea lui, Corneliu-Zelea Codreanu, aflat în închisoare, **şi alţi 12 conducători legionari să fie suprimaţi.** Ordinul a fost executat în noaptea de 29/30 noiembrie 1938. La aflarea veştii Hitler a făcut una dintre cele mai grave crize de furie ale sale şi **România a fost trecută pe lista neagră a inamicilor Germaniei naziste.**

Diktatul de la Viena – prevăzut din ianuarie 1939 !

în **octombrie 1938[1)],** Armand Călinescu invitase la Preşedinția Consiliului de Miniştri pe şeful Marelui Stat Major, generalul Țenescu Florea, în legătură cu ordinul Guvernului de a-i fi sintetizate cele mai importante **date şi informaţii** obținute de către aparatul Secției a ll-a şi Serviciul secret de informații **privitor la comportarea adversarilor României** în acele momente'de mare tensiune politică. Instrucțiunile date de Armand Călinescu

puteau fi sintetizate astfel: *"Tendințele, caracterul şi evoluția expansiunii* **germane** în sud-estul Europei. Privire specială asupra României în anul 1939".

Pentru întocmirea lucrării erau necesare date provenite de la organismele specializate în aceste probleme: Secția a ll-a şi Serviciul Secret. Ca urmare, au fost transmise ordinele respectivelor organe de informații. Generalul Tenescu ă încredințat responsabilitatea întocmirii lucrării unui ofițer superior de informații care, de puțină vreme, fusese numit şef al Secretariatului General al Ministerului Apărării Naționale, lucrarea trebuind să fie redactată sub egida Marelui Stat Major. Timp de două luni şi jumătate a fost studiat şi sintetizat un mare volum de material informativ. **în ianuarie 1939, lucrarea a fost tipărită şi depusă pe masa guvernului.** Ce evidenția lucrarea? Evenimentele internaționale demonstrau, prin evoluția lor, **o continuă şi foarte îngrijorătoare deteriorare a situaţiei internaţionale a ţării noastre.**

Odată ajuns la putere în centrul Ëuropei, fascismul şi-a concentrat toate eforturile pentru instituirea stăpânirii sale asupra lumii. Germania şi-a asociat, în acest scop, nu numai Italia şi Japonia, ci şi pe vecinii noştri, **Ungaria şi Bulgaria,** care **de mult contestau graniţele stabilite,** în consens cu dreptatea istorică, după primul război mondial, pronun- țându-se pentru o revizuire generală în bëneficiu propriu. în condițiile care s-au creat şi care se înrăutățeau pe zi ce trecea, çra neapărat necesar să se adune date proaspete provenite din cele mai competente surse şi să se deducă din analiza lor măsurile ce se cereau a fi luate pentru a se apăra cuceririle națiunii, înainte de toate unitatea şi integritatea țării.

Concluzia punea în mod direct expansiunea germană în zona geografică a țării noastre şi constituia, în fond, baza lucrării, materializată în conceptul că, "după părerea germană, România, incompiet înarmată astăzi, va capitula uşor în fața unui puternic atac dat prin surprindere de către armata maghiară, susținută de cea germană. **România, cu bogatele sale resurse în produse agricole, petrol şi vite, va constitui** cea mai bună, sigură şi imediată bază de aprovizionare **spre continuarea expansiunii germane spre est sau spre sud'[A)].**

Autorii lucrării conchideau că **"cea mai probabilă intenţiune a Germaniei în acest an** este să realizeze etapa cea mai uşoară şi mai sigură, adică **penetraţiunea spre sud-est prin România**, spre a stăpâni gurile Dunării, a-şi amenaja o largă bază de operații (strategică şi economică), pentru ca să poată trece apoi la ultima şi cea mai grea **etapă în expansiunea sa spre est şi sud-est"** *care de fapt era* ***URSS.***

Vorbe contra arme

Avertizând, în final, asupra probabilității existenței agresiunii hitle- riste, autorii studiului propuneau ca **România să manevreze pentru realizarea unui baraj în calea expansiunii germane.** Sejmpunea, în primul rând, ca **un număr important de personaje** de o mare suprafață politică şi culturală din România să fie trimise în Franța, Anglia, Italia, Jugoslavia, Turcia şi eventual şi în Polonia, care **să dea alarma asupra pericolului german,** astfel ca să trezească conştiința tuturor națiunilor, pentru a se ajunge la un **front comun.** Apelul se baza în mod nemijlocit pe analiza acțiunii de penetrație germană spre sud- estul Europei, la Gurile Dunării şi Marea Neagră', întrucât:

"**1. Ungaria, sprijinită în revendicările ei revizioniste, va fi un aliat** care va accepta până la urmă, măriță chiar, tutela germană, sperând ca mai târziu să-şi recapete, poate, libertatea de acțiune;

2. **România,** chiar dacă se va opune cu forța armată, **nu va putea să reziste până la sfârşit,** izolată fiind în fața forțelor germane;

3. Germania îşi păstrează, chiar în eventualitatea unei acțiuni armate, majoritatea forțelor sale în interior (peste 100 divizii) şi nu va fi nevoită să întreprindă' această acțiune decât cu **maximum 20 de divizii de infanterie,** diviziile motorizate şi o importantă parte din aviația sa

4. **România,** intrată sub dependența Germaniei, constituie, prin bogățiile sale (cereale şi petrol) şi prin situația frontierei sale de est, în pre-lun- girea frontierei cehoslovace, **baza de operaţii strategico-economică,** în vederea desfăşurării sigure a celei mai grele etape, spre Est şi spre Sud".

Din analiza concluziilor prezentate în raport, primul-ministru Armand Călinescu a dedus că liniile generale ale politicii duse de guvernul său coincid întru totul cu punctele de vedere menționate.

Armand Călinescu mai credea în...(colonelul) Atlas !

în luna martie 1939, primul-ministru Armand Călinescu a hotărât trimiterea unui ofiţer superior de informaţii cu misiunea de a urmări mai îndeaproape desfăşurarea evenimentelor, a penetraţiei germane spre Europa Centrală şi de Sud-Est. El mai avea datoria să obțină şi să confrunte informațiile referitoare la intențiile germane privind țara noastră, să consulte cadre de informații cu care să ana-lizeze împreună şi să coroboreze cu atenție date ale acțiunii militare şi politice ale Germaniei. îi mai revenea, dé asemenea, sarcina **să afle care era reacţia în Franţa şi Anglia** privitor la penetrația nazistă în România, în ca^ul unui atac venit din partea Germaniei asupra țării

noastre. în acelaşi timp, trebuia să rețină informațiile privitoare la aşa-zisele **garanţii engleze** care agitau opinia publică în acea vreme.

La propunerea lui Moruzov, a fost **desemnat** pentru această misiune, **locotenent-colonelul Petreşcu Gheorghe.** Acesta era unul dintre cei mai vechi şi mai dotați lucrători ai S.S.I.

Ofițer de carieră, el lucrase încă din 1927 în cadrul Biroului de căutare a informațiilor, din cadrul Secției a ll-a a Marelui Stat Major, la începutul anului 1930 devenind şeful'acestui organism, unul din cele mai importante colective informative ale Secției a ll-a.

În aceste împrejurări, prin intermediul şefului său de birou, It. col. Florescu Simion, Petrescu Gheorghe îl cunoscuse şi pe Mihail Moruzov, care-i fusese prezentat ca şef al Serviciului Secret de Informații. De atunci, legăturile sale cu Moruzov sé vor intensifica, îndeosebi în rezolvarea unor probleme de contraspionaj militar, prin crearea şi folosirea. în comun a unor linii informative necesare obținerii datelor utile apărării naționale. în 1932, Petrescu Gheorghe a fost prezent la oficierea căsătoriei lui Moruzov.

Despre aceste legături, şi îndeosebi despre cele de după anul 1938, unii ofițeri din cadrul Secției a ll-a a Marelui Stat Major vor considera că ele au depăşit un anumit cadru oficial şi că lui Gheorghe Petrescu, care se bucura de influența lui Moruzov în forurile cele mai înalte, i se încredința rezolvarea unor misiuni deosebite. Nu este mai puțin adevărat că Moruzov îi încredințase adesea **sarcini delicate şi complexe** pe care el le dusese la îndeplinire cu rezultate foarte bune. **întrunea,** în personalitatea sa, **trăsăturile ofiţerului de carieră** – exactitatea în serviciu, stăpânirea ireproşabilă a tehnicii muncii sale, exigența față de sine şi față de subordonați – **în strânsă simbioză cù calitățile unui funcţionar şuperior al statului român:** tact diplomatic, cunoaşterea de limbi străine, arta conversației. **îşi iubea ţara** şi nu ar fi făcut nici un compromis la acest capitol. Este însă de necontestat că, prin modul cum a executat această misiune, rapoartele dovedesc în mod evident sentimentele sale patriotice.

Polonia voia...în pat cu duşmanii

Moruzov a dorit să afle, prin acest om **de mare gabarit profesional şi cu o recunoscută perspicacitate,** care ar fi reacția țărilor considerate de noi amice, în cazul în care am fi fost atacați de țările revizioniste. S- a pus la punct un **plan minuţios** şi s-au stabilit **itinerariile posibile.** în capitalele din Europa, în care s-a deplasat, It. col. Gheorghe Petrescu lua imediat contact cu ambasadorii țării noastre acreditați în țările respective, cu ataşații militari,

navali şi aeronautici români, cu şefii birourilor de informații şi contrainforinații din Statele Majore respective, cu şefii unor servicii secrete şi cu diferite personalități care aveau posibilitatea să-i furnizeze informații ori să-i aducă lămuririle necesare.

La începutul lunii **martie 1939,** Gheorghe Petrescu a sosit **în Polonia,** oprindu-se mai întâi la **Lvov,** unde România avea un consulat general. Impresiile ce i-au fost împărtăşite de către consulul general român şi de către It. col. Ştefănescu Stere – ofițer ataşat oficial la **Lvov** – priveau nu numai stadiul înarmării insuficiente a armatei polone, ci şi orientarea politică a ministrului polonez de Externe, colonelul Beck. **Cu Polonia, România încheiase în 1921, la 3 martie, o alianță defensivă** semnată de către Take lonescu şi prințul Sapieha. Ea fusese **dublată de încheierea unei convenții militare** şi ambele tratate fuseseră ratificate în 1922.

România dorise ca aceste înțelegeri să aibă un caracter *"erga omnes".* Din păcate, însă, partea poloneză s-a opus cu tărie, limitând efectele bilaterale într-o singură direcție, spre URSS: La început, lucrurile nu-şi aveau nici o explicație, dar treptat s-a dezvăluit înțelesul pentru noi al acestei limitări. **Polonia** s-a vădit că **manifesta o anume simpatie față de uneie țări revizioniste, mai ales față de Ungaria, cu care intenționa să aibă o graniță comună.** în plus,' ea s-a angajat direct în practicarea unei politici revizioniste similară Germaniei. Polonia, la un moment dat, a încercat să atragă şi România pe o asemenea cale dar țara noastră a refuzat. Care erau intențiile conducătorilor Poloniei în această privință? Pentru a cunoaşte răspunsul la această întrebare, Mihail Moruzov se folosise de Afanasie Moruzov. Acesta a stat ani de zile la Lvov sub o identitate falsă, lucrând ca custode la muzeul local de artă.

În genunchi dar...aroganți

Locotenent-colonelul Gheorghe Petrescu nu mergea, deci, în necunoscut. Când, la **4 martie 1939,** a sosit în capitala Poloniei, tocmai avea loc **vizita ministrului român de Externe, Grigore Gafencu.** în urmă doar cu câteva zile îşi încheiase vizita la Varşovia ministrul de Externe al Italiei, Ciano.

Timp de 3 zile, el a depus imense eforturi de a găsi un omolog cu care să abordeze discutarea problemelor de interes reciproc, dar fără succes. A trebuit să se rezume la culegerea unor informații din surse indirecte, nu lipsite de utilitate.

Dacă examinăm notele lăsate de Armand Călinescu, pe care **ministrul Poloniei la Bucureşti** îl primise cu **o remarcă total neamicală la adresa**

ofiţerilor români, ar fi trebuit să se aştepte la o asemenea primire. Deşi nu a avut acces la informații, ofițerul nu s-a dat bătut. Din datele culese a tras concluzia că **Polonia persevera cu hotărâre într-o apropiere de Germania, care, nu numai că îi respingea avansurile, dar uneltea pentru distrugerea sa ca stat.** Gheorghe Petrescu era complet edificat^ în privința opțiunilor politice ale acestei țări cu care ne învecinam. în privința potențialului său militar, disproporția față de Germania era mai mult decât neobişnuită. Drept urmare, în raportul întocmit la întoarcere **a menţionat că, în cazul unui conflict, armata poloneză va fi complet înfrântă în numai câteva zile:** *"Nu se poate conta în mod eficace pe Polonia într-un conflict în care România va fi angajată față de Ungaria şi Germania".*

Climatul internațional încărcat şi aerul sumbru ce domnea la Varşovia vorbeau de la sine. Agentul român va trage concluzia că ***"atmosfera la Varşovia este deocamdată foarte puțin binevoitoare pentru România".*** îşi baza concluziile pe diverse aspecte ce le întâlnise, între care un loc important îl deținea neîncrederea manifestată în puterea armatei române, atmosfera de suspectare a ofițerilor români trimişi pentru stagiu în armata polonă. Dar mai cu seamă, pentru el, ca ofițer de informații, mirarea îl cuprinsese la **refuzul şefului Biroului 2 din Marele Stat Major polonez de a-l primi.** Uşa ce i se închidea ostentativ în față din partea unui amic, cel puțin teoretic, indica evidenta răceală pe care unele organe guvernamentale poloneze o puneau în calea relațiilor româno-polone. în urma insistențelor depuse de a avea o întrevedere, răspunsul îl edificase: şeful Biroului 2 nu era abordabil...

Concluziile menţionate în raportul său arătau clar că atitudinea şi mai ales jocul diplomatic al ministrului Beck îndepărtau România de posibilitatea colaborării cu Polonia.

Cehii – prieteni inutili

De la Varşovia, Petrescu Gheorghe s-a îndreptat către Cehoslovacia, **ajungând la Praga la 8 martie 1939, la câteva zile doar de marea tragedie a poporului cehoslovac.** Vizita s-a desfăşurat sub semnul unei apropiate colaborări şi a unui sincer schimb de informații.

În urma demersurilor întreprinse de ambasadorul român la Praga, Lecca şi a ataşatului militar român, conducătorii aparatului de informații cehoslovac îl vor primi pe delegatul român şi se vor întreține îndelung. Astfel, Gheorghe Petrescu a discutat cu şeful Serviciului secret ceh, cu şeful Secției informațiilor din Marele Stat Major, cu colonelul Pika, fost ataşat militar al Cehoslovaciei la

Bucureşti, cu Zwec, directorul general al uzinelor de armament Zbrojovska-Breno.

Petrescu va putea să constate "o atmosferă de mare descurajare din cauza amestecului continuu şi imixtiunilor din ce în ce mai mari ale Germaniei în această țară" *dar, în acelaşi timp, va remarca la interlocutorii săi faptul că* "nici un moment, nu au lăsat să se înțeleagă că le-ar fi teamă de o acțiune atât de apropiată în contra lor, din partea Germaniei".

Colonelul Pika i-a confirmat lt. col. Petrescu Gheorghe că, în linii mari, **soarta Cehoslovaciei era cunoscută.** S-au purtat discuții privitor la problemele şchimbului reciproc de informații. Şeful Biroului 2 al Marelui Stat Major cehoslovac îi face cunoscut ofițerului român că deține date conform cărora **Ungaria şi Bulgaria, sprijinite de Germania, vor revendica teritorii din România şi vor fi împinse la o acţiune armată chiar în scopul ca Germania să pună, în fond, stăpânire pe România.** S-au mai purtat discuții cu privire la livrarea de material de război cehoslovac României. Reiese, din toate acestea, **marea bunăvoință pe care cehii au avut-o pentru a ne înarma** şi a ne ceda cât mai mult din materialul lor de război. Am pierdut însă această ocazie fericită şi unică...

Ocupată de Germania, Anglia va avea ...frontieră cu România !

De la Praga, It. col. Gheorghe Petrescu şi**-a** continuat periplul în Germania, **la Berlin,** unde a sosit la **11 martie,** tocmai în momentul îrr care naziştii puneau la cale invadarea Cehoslovaciei. Petrescu notează: "Populația este foarte amărâtă, foarte puțin dornică de război, cu totul înfometată din cauza diferitelor măsuri de restricțiune luate de autorități" ***. în privința destinului României, diplomații erau unanimi de părere:*** **"Ea va fi ocupată prin surprindere şi repede, pentru asigurarea spatelui şi a unei bune baze de aprovizionare".**

La 16 martie, Petrescu Gheorghe pleca de la Berlin, din acea *"atmosferă plină de înfrigurare*cum o va denumi.

Soseşte **la Londra,** la **24 martie**n<ynde s-a bucurat de o **primire cordială din partea reprezentantului *Intelligence Service***, cu toate că, tocmai în acele momente, reprezentantul Germaniei se afla la Bucureşti şi acordul economic pe care el îl negocia de mult era pe cale de a fi semnat. Anglia dădea semne că înțelegea situația tragică pe care o traversam.

Ministrul de Război englez, **după afirmaţiile ambasadorului român la Londra, V. Tilea,** dăduse asigurări că, în cazul în care România va fi atacată, *"frontiera engleză va fi la frontiera României",* **menţionând însă că *"atitudinea***

Angliei depinde de atitudinea României". **Pentru a veni în sprijinul României, şeful Marelui Stat Major englez îi precizase lui Tilea ca *"guvernul român să facă o intervenție oficială urgentă asupra materialului de război de care are nevoie iar*** *Anglia,* ***fără să negocieze acum chestiunea financiară,*** *ne va livra imediat acest material".* Ministerul de Război englez era gata să ofere 200 de avioane de bombardament şi 150 avioane de vânătoare, bombe, piese de schimb, mecanici şi piloți de şcoală.

La Londra, Petrescu s-à întreținut îndelung cu Tilea, care va deveni, nu peste multă vreme, eroul unei acțiuni ale cărei dedesubturi nu au fost lămurite nici până astăzi în totalitate şi în mod satisfăcător. Oricum, reprezentantul Serviciului de informații român a putut lua act de faptul că nu ne pierdusem cu totul creditul şi că o tranşee de rezervă ne mai era disponibilă. El părăsea Londra cu impresia că **Anglia era perfect hotărâtă să facă război,** că era sigură că-l va câştiga şi că *"ne va sprijini la maximum".*

"Linia Maginot-o himeră"

Din Anglia, locotenent-colonelul Petrescu a traversat invers Canalul şi s-a oprit **la Paris,** la **28 martie.** Mai întâi, discuțiile cu Gheorghe Tătărăscu, ambasadorul României la Paris, s-au dovedit extrem de utile, diplomatul român fiind un observator politic foarte bine informat. **Franța considera că România va forma obiectul unei agresiuni dintr-un moment în altul, singura soluție fiind rezistenţa.** Semnarea acordului economic cu Germania crease la Paris o situație cu totul echivocă asupra consecințelor situației țării noastre. Presa franceză menționa faptul că România şi-a pierdut libertatea de acțiune şi a intrat în sfera de influență a Germaniei.

Locotenent-colonelul Gheorghe Petrescu a fost primit, încă dip prima zi, de şeful Secției informațiilor din Marele Stat Major francez, col. Gauche şi şeful Serviciului secret francez, col. Rivet. Au fost întâlniri pe care le-am numi, în termenii de astăzi, de lucru, în sensul că fiecare parte şi-a putut expune deschis punctul de vedere şi s-au putut formula concluzii precise în cazul unei colaborări pe timp de război. Guvernul francez primise cu mai puțină detaşare ştirea oricărei livrări de material strategic către noi. **Franța se găsise luată ea însăşi prin surprindere şi era destul de prost înarmată.**

Simpatiile reciproce nu dispăruseră cu totul. Generalul Dentz a mers la generalul Georges;," şeful Marelui Stat Major şi, în aceeaşi seară, colonelul Vallete comunica ataşatului militar român **renunţarea la măsurile de sistare a livrării armamentului către România.**

Î*n perioada 28-30 martie 1938, locotenent-colonelul Gheorghe Petrescu a avut întrevederi speciale cu coloneii Gauche, Rivet şi Malraison.* "Am găsit foarte multă solicitudine din partea lor şi un interes deosebit pentru strângerea acestor legături. Deşi am avut impresia că, **din acest strâns contact, ei urmăresc mai muit să profite, decât să ofere,** nu am făcut prea multe obiecțiuni, tocmai pentru a arăta sentimentele noastre de prietenie şi spiritul nostru de solidaritate".

Şeful serviciului secret francez s-a arătat dispus să trimită în România un ofițer care să țină legătura cu Serviciul secret român.

Petrescu a mai fost primit de către şeful de cabinet al generalului Gameliu – colonelul Petit Bon. Datorită acestui personaj influent a putut pătrunde în ceea ce se considera pe atunci ***Sfânta Sfintelor*** şi anume **Linia Maginot, linie pe inexpugnabilitatea căreia aliaţii din vest contau enorm. Ofiţerul român, în raportul întocmit acasă, şi-a exprimat îndoiala în' privinţa eficienţei fortificaţiilor franceze.** Fără a fi fost un strateg, el anticipase posibilitatea ca fortificațiile să fie ocolite. Cu alte cuvinte, nu-i scăpase vulnerabilitatea Franței.

Deplasarea locotenent-colonelului Gheorghe Petrescu în țările menționate, modul strălucit în care acesta s-a achitat de misiunea delicată încredințată dovedeşte că **Mihail Moruzov se înconjurase de oameni de cea mai înaltă autoritate în domeniul informaţiilor.** Desigur că nu depindea de el ca ceea ce se aduna cu atâta truda să fi fost folosit în mod torespunzător…

Capitolul IX

ROMÂNIA – "FRONTUL INVIZIBIL AL MARILOR PUTERI"

România – kamikadze pentru Occident ?!

în ciuda tuturor declarațiilor liniştitoare ale diplomaților britanici şi francezi, **Germania devenise o forţă militară excepţională.** Ea dispunea de o uriaşă maşină de război'bine echipată, în care **un accent deosebit era pus pe mijloacele moderne** de ducere a războiului: folosirea blindatelor şi a aviației.

Acest complex militar, pentru ca să funcționeze, **avea nevoie de petrol.** Iar pentru ca să treacă la aplicarea planurilor de cuceriri pe care şi le întocmise pentru întreaga Europă era **vizată România, singura ţară de pe continent care dispunea de petrol** în măsură să satisfacă'necesitățile de aprovizionare ale acestei maşinării.

Aliații noştri tradiționali – Anglia şi Franța – şi-au dat perfect de bine seama de importanța petrolului pentru Germania. Se cereau luate urgent măsuri ener-gice pentru a se opri la timp accesul Germaniei hitleriste la

petrolul românesc. **Englezii şi francezii au încercat să ne convingă să aplicăm un plan special de distrugere a puţurilor petroliere şi a instalaţiilor de rafinare.**

Anglia şi Franța s-au oferit să vină în sprijinul României, legând soarta acesteia de a Poloniei. în mesajul transmis țării noastre s'e arăta că: "Guvernele lor; ținând seama de frământările europene, de primejdia care pare să amenințe statele din Europa răsăriteană, ca şi de cerințele şi condițiile pe care însăşi România le-a adus la cunoştință celor două guverne apusene, acestea **se gândesc să consolideze deocamdată poziţiile Poloniei şi ale României şi asta numai pentru cazul dacă aceste două ţări sunt gata să reziste în mod temeinic de îndată ce ar fi ameninţate,** fie printr-un atac direct, fie prin măsuri de penetrațiune economică, care ar pune în primejdie neatârnarea lor, fie prin uneltiri care ar tinde la dezagregarea lor națională, fie, în sfârşit, prin presiuni militare indirecte şi mobilizare dé trupe la hotare".

Occidentalii voiau să-i apărăm...cu topoarele

România îşi face cunoscut punctul său de vedere, menționând "**voinţa ei de a-şi apăra, în toate cazurile, neatârnarea şi hotarele,** voința ce nu era îndreptată special împotriva nimănui, ci privea pe orice eventual agresor împotriva liniştei, a siguranței şi a integrității României".

Răspunsul țării noastre nu **a** fost cel aşteptat de Chamberlain. Şi ca urmare, Londra va lua unele măsuri privind livrarea către România à materialelor de război. Astfel, **Ministerul Apărării Naţionale al Angliei, a adresat în scris României un *"refuz categoric de a mai livra orice***

materiale". *Britanicii lăsase să se înțeleagă că atitudinea lor s-ar datora temerii că* "în spatele acordului româno-german ar exista şi un acord politic şi că România ar fi pierdută pentru cauza Axei Londra-Paris".

Intuind modificări în poziția guvernului britanic, ***Secţia a ll-a a Marelui Stat Major*** *– care dorea să cunoască stările de lucruri de la fața locului –* ***l-a delegat pentru a doua oară, în misiune specială în ceie două capitale vest-europene, Londra şi Paris, pe delegatul său, It. col. Petrescu Gheorghe.*** *Sondând terenul în privința livrării materialului de război, It. col. Petrescu Gheorghe va raporta despre* "**schimbarea totală de atitudine** pe care servicii importante din cadrul Ministerului de Război englez au avut-o ulterior față de ataşații noştri militari, navali şi aeronautici de la Londra, cărora li s-a pus în vedere că problema comenzilor de material de război este o chestiune care trebuie tratată de la guvern la guvern şi, în orice caz, mai întâi pe teren politic".

Pe data de 3 aprilie 1939, când părăseşte Londra, It. <5bl. Petrescu Gheorghe va transmite în țară: "Din cauză că acordul nostru economic cu Germania nu este încă complet înțeles, iar pe de altă parte, până /a, clarificarea situației noastre față de acordul anglo-francez şi eventual polonez, se intenționează ca **livrările de armament pentru ţara noastră să fie amânate.** Din contactul pe care l-am avut cu oficialitățile engleze, pare că **Londra intenţionează a ne cere să ne clarificam hotărât poziţia".**

In aceeaşi zi, ofițerul român ajunge **la Paris** şi contactează aceleaşi personalități cu care avusese întrevederile anterioare. întâmpină o ***"evidentă răceală şi o rezervă bine marcată".*** Francezii deveniseră bănuitori, considerând neaderarea noastră la pact ca *"o alunecare spre o politică germanofilă".*

În raportul sşu final, va menționa: **"Insistenţa Angliei şi chiar a Franţei de a forma un front la Est contra Germaniei nu este cauzată de dorinţa de a stăvili expansiunea germană spre Est.** Această expansiune ar fi chiar dorită de Axa Londra-Paris, dacă acest lucru ar satisface Germania şi Italia şi prin aceasta s-ar asigura integritatea lor continentală şi colonială".

Europa împotriva României !

La sfârşitul anului 1938 şi începutul anului următor, în relațiile româno-germane intervin momente de mare tensiune, care culminează în **martie 1939,** cu prilejul invadării Cehoslovaciei. Organele de informații aparținând Marelui Stat Major român semnalează, în prealabil, existența unor **planuri comune germano-maghiare de invadare a României!** Drept urmare, guvernul român a declarat la 15 martie 1939 **mobilizare generală,** dislocând mari unități la granițele de nord şi nord-vest ale țării. Totodată, s-a dispus mobilizarea la locul de muncă a circa 680.000 de oameni din cadrele de rezervă ale Armatei, care lucrau în administrație şi producție.

O altă măsură cu caracter deosebit luată de ţara noastră *a* fost hotărârea de distrugere a instalațiilor, resurselor şi rezervelor de petrol, pentru ca acestea să nu cadă în mâinile Germaniei.

Din primăvara anului 1939, România se transformă într-un teren de confruntare între cele două mari tabere. Englezii şi francezii au cerut României să traducă în fapt un plan special de distrugere a puțurilor petroliere şi a rafinăriilor. Pentru a nu ajunge petrolul românesc în mâinile germanilor, generalul Florea Țenescu, şeful Marelui Stat Major al Armatei, a dispus **elaborarea unui program care prevedea sabordarea întregului potenţial petrolier al ţării.** Lucrarea a fost efectuată de Secția a III- a operații strategice

şi Biroul mobilizării industriale condus de Constantin M. Rădulescu. Anglia şi Franța au luat notă cu satisfacție de diversiune şi sabotaj. **Aliaţii ne-au promis despăgubiri** pentru sacrificiul ce urma să-l facem. Traducerea în viață a planului de distrugere a fost încredințată inginerului Leon Wenger*, din partea Franței şi colonelului Colin Gulb'ins, din partea Marii Britanii.

Fără a se aştepta acordul României, **după cum se convenise cu Aliaţii,** a îrrceput operațiunea de sabotaj a industriei petroliere, **inclusiv a mijloacelor de transport.**

Țara sabotajelor .

Sesizate, **serviciile secrete germane au trecut neîntârziat la contramăsuri.** Astfel, unitatea "Brandenburg", formată din circa **5.000** de oameni, a fost introdusă complet în România. Pe teritoriul țării noastre a început o **luptă surdă şi ocultă între *Abwehr, Inteligehce Service şi Deuxième Bureau.*** Pentru moment, guvernului român nu-i rămânea altceva decât să stea în expectativă şi să se informeze. Să se informeze cât mai bine. Drept urmare, S.S.I.-ul, Secția a ll-a din Marele Stat Major şi Corpul Detectivilor au primit **sarcina de a supraveghea permanent părţile aflate în conflict.**

Acțiunile anglo-franceze progresau cu rapiditate şi germanii şi-au dat curând seama că vor pierde terenul. Drept urmare, spionajul german s-a infiltrat în România, utilizând o gamă variată de mijloace. Datele obținute de către organele speciale române cu privire la evoluția spionajului' german în țara noastră au permis descoperirea unui tablou deosebit de complex:'în primul rând, existența unor rezidențe informative intense, a unor căi multiple de penetrare, acoperire şi finanțare, numărul mare al obiectivelor, problemelor şi persoanelor supravegheate, toate acestea trădând caracterul de **spionaj total, orientat în direcţia nimicirii forţelor interne ale statului, în vederea ancorării definitive a României la carul maşinii de război german.**

Pe teritoriul României a început un război surd între principalele oficine naziste de spionaj: Gestapo-ul şi Abwehr-ul, care ambele vizau impunerea la conducerea statului român a unei grupări cu orientare fascistă. Dacă Abwehr-ul avea o ascendență, datorită colaborării lui Canaris cu Moruzov, în schimb Gestapo-ul colabora cu legionarii şi unele elemente corupte din Siguranța Generală.

Gestapo-10 ani de atentate "legionare"

Gestapo-ul a desfăşurat în România o **activitate subversivă cu grave implicaţii,** în primul rând pentru a contracara efectele opoziției româneşti. A

exercitat şi acțiuni de contraspionaj împotriva serviciilor secrete aliate, a urmărit partidele şi oamenii politici democrați. A organizat formațiuni speciale de "Kommandos" pentru intervenții de forță şi a instalat'focare de propagandă național-socialistă în România.

Rețelele sale de informații erau constituite din elemente ce aderaseră la ideologia nazistă şi **informatori proveniţi din cadrul lumii interlope.**

Gestapo-ul din România a fost condus de către ataşatul de poliție de pe lângă Legația germană, Kriminalrat-ul SS colonelul Peter Gei- ssler, de Hauptsturm-Führer-ul SS Gustav Richter şi de alții. Au fost înființate secții speciale şi oficii conspirative ca organe cu'acoperire diplomatică, ori încadrate în aparatul diverselor **firme şi societăţi cu capital german, asociaţii culturale şi de propagandă.**

Gestapo-ul era condîis de Geissler, care trăise clandestin până în 1940. Principalul sediu operativ era situat pe strada Ilfov, clădirea fiind dotată cu **anexe şi beciuri pentru torturarea prizonierilor.** O secție unde se făcea legătura cu agenții informatori funcționa pe strada Wilson (actuala Snagov) şi aici îşi desfăşurau activitatea rezidenții Bauer şi Chaperouge.

Conform declarațiilor lui Eugen Cristescu, **Gestapoul german exista în România încă din anul 1934 şi a fost amestecat în toate atentatele: contra lui Duca, lui Călinescu şi toate celelalte.** El a avut o acțiune foarte puternică în legătură cu legionarii, a fost implicat în acțiunea de la Jilava şi, din cercetările făcute atunci, a rezultat că **Gestàpo-ul a fost cel care a dat arme legionarilor care i-au executat pe cei de la Jilava** în noaptea de 26/27 noiembrie 1940 (au fost ucise 65 persoane), iar mai târziu, cu ocazia rebeliunii legionare, s-a constatat că o bună parte din armele legionarilor erau furnizate tot de către Gestapo*.

SD, Abwehr şi "detaşamentele pentru România"

Spionajul nazist în România era efectuat şi de **S.D.-VI** (S.D.Ausland) sau serviciul de spionaj în străinătate. A fost condus o vreme de **Kurt Auer** şi încadrat cu ofițeri specialişti care se foloseau de identități false, cu acoperire **în cadrul firmelor şi societăţilor germane.**

În România acelor ani au operat cele mai importante grupe ale S.D. Ausland şi anume **Grupa V-E** (specializată în acțiunile de spionaj în Europa răsăriteană), **Grupa Vl-S** (specializată în acțiunile de sabotaj) şi **Grupa Vl-E** (ce avea ca domeniu de activitate războiul economic).

Funcționau **14 rezidențe în regiunea petroliferă,** respectiv 6 la Ploieşti, 6 la Câm.pina şi 2 la Moreni; 24 de rezidențe în principalele porturi de la Dunăre şi Marea Neagră (6 la Galați, 6 la Brăila, 3 la

Constanța, 3 la Orşova şi câte două la Sulina, Reni şi Giurgiu. în alte centre administrative, industriale şi noduri de comunicații. a,u fost create 19 **rezidențe:** 6 la Braşov, 5 la Timişoara, 4 Ia laşi, şi'câte două la Sibiu şi Craiova.'

Un rol cu totul aparte, între serviciile de spionaj germane prezente în România, a revenit Abwehr-ului, condus de amiralul Canaris.

Abwehr-ul a folosit, pentru acțiunea de supraveghere informativă a României, serviciile sale din Königsberg şi Breslau, afectate "Sectorului de Răsărit" precum şi pe cele din München şi Viena, prin care era coordonat "Sectorul Balcani". în preajma celui de al doilea război mondial, Abwehr-ul a creat ***K.O.*** (Kriegsorganisation), care nu erau altceva decât oficine de spionaj şi diversiune ce aveau ca scop să opereze în cadrul acțiunilor de contraspionaj şi contrasabotaj şi să identifice mişcările de rezistență din teritoriile străine neocupate.

Canaris este autorul înființării Diviziei Brandenburg destinată purtării războiului subversiv în zonele vitale pentru Reich. în cadrul acestei divizii au fost înființate ***"detaşamente pentru România",*** în care erau înrolați **saşi şi şvabi** din țara noastră. Aveau ca misiune protejarea zonelor petrolifere şi a Dunării.

Serviciul de Informații al Armatei Germane din România, cum era denumit oficial Abwehr-ul la Bucureşti, a fost condus mulți ani de colonelul Rodler şi adjunctul acestuia, maiorul Waldemar von Gregory. în primăvara anului 1944, colonelul Rodler a fost înlocuit cu colonelul Bauer.

Coloana a V-a: Grupul etnic german

Principala osatură pe care s-a sprijinit coloana a V-a a Germaniei naziste, alături de organizația legionară, a constituit-o mişcarea hitleristă din România. **In anul 1931, în scopul de a grupa pe toți germanii din străinătate, a fost creată *"Organizația pentru străinătate a N.S.D.A.P"*.**

Societatea de întrajutorare *"Selbsthilfe",* creată la Sibiu în anul 1932, a devenit nucleul mişcării naziste din rândurile populației germane din România. în acelaşi an a început să activeze *"Partidul naționah socialist al şvabilor"* din Banat, organizat după modelul batalioanelor de asalt, ai căror membri erau înarmați cu cuțite, pumnale şi revolvere, în aprilie 1935 s-a constituit

"Deutsche Volkspartei in Rumänien" ("Partidul poporului german în România"), organizat după modelul nazist, condus de Alfred Bonfert şi Waldemar Gust.

Comunitatea germanilor din România **– consemna S.S.I. într-un studiu întocmit în anul** 1939 – se consideră, sub raport ideologic şi politic ca făcând parte din unitatea germană naţional-socialistă **şi, ca atare, are la baza acţiunii sale premisele naţional-socialiste din Reich.**

Cu sprijinul elementelor hitleriste din rândul naţionalităţii germane din România şi al rezidenţelor secrete germane' din ţara noastră, N.S.D.A.P./A.O. îşi dezvoltă'măsurile de propagandă şi spionaj; Activitatea de culegere de informaţii era coordonată de inginerul Kohlha- mmer (de care asculta şi ministrul Killinger) şi inginerul Bruncken.

Influenţa Reichului s-a exercitat şi asupra ***Grupului etnic german*** din România, care a îndeplinit misiuni legate de culegerea informaţiilor. Activitatea secretă de informaţii efectuată de Grupul etnic german a fost organizată prin intermediul unui serviciu special creat, condus de Walter May, ce-şi avea birouri de informaţii la Timişoara şi Braşov.

Spionaţi România cu diplomaţia !

Rolul de coordonare şi conducere a spionajului german în România a revenit Legaţiei germane din Bucureşti ce îl avea în frunte pe baronul **Manfred von Killinger,** ftind secondat de Arthur Adolf Konradi, şeful Secţiei A.O./N.S.D.A.P. din România, dr. Gerd- hardt Steltzer, Hermann von F^itgen, Hans Berndt von Hälften şi Alfred Gestenberg, ataşat militar.

Organele informative aparţinând Legaţiei germane (Deutsche Gesandschaft) au desfăşurat o intensă activitate informativă sub conducerea nemijlocită a lui Killinger. La începutul anului 1941, antena organelor române de contrainformaţii "Karr", infiltrată în sânul Legaţiei germane, semnala că "activitatea de centralizare a informaţiilor a fost reorganizată, fiind încre-dinţată unor oameni instruiţi special în acest scop, unor conducători cu experienţă veniţi din Germania, subordonaţi din punct de vedere politic lui Killinger. Pentru camuflarea personalului Gestapo-ului s-au creat, pe lângă Legaţia din Bucureşti, secţiuni speciale, oficii şi organisme, a căror funcţionare pare a fi normal legată de activitatea în diferite domenii".

Activitatea oficială a diplomaţilor Reichului era dublată de cea de spionaj. Spre exemplu, **ataşatul comercial** Arthur Adolf Konradi, pe lângă funcţia de **conducător al A.O./N.S.D.A.P.,** presta o activitate de spionaj economic prin reţeaua proprie din Bucureşti şi cele **13 consulate** răspândite pe teritoriul ţării. Herman von Ritgen, **ataşat de Legaţie,** era în realitate

conducătorul în România al S.D.-VI (Extern). **Consulul** german Karl Freiherr von Gregory deținea rolul de **adjunct al şefului Gestapo-ului.** Se ocupa de legăturile'cu mişcarea legionară. Tot cu sprijinirea elementelor fasciste şi a Gărzii de fier, se ocupa **ziaristul** Ernst Cristoph Shepky, introdus în țară în anul 1934.

"Accidentele" erau sabotaje britanice

în primăvara anului 1939, **Anglia** avansa guvernului român **propunerea** ca să se accepte **distrugerea puţurilor petroliere şi a rafinăriilor** pentru a nu cădea în mâinile armatei germane. România a ridicat problema despăgubirilor, ştiut fiind că, **în 1916, Aliaţii au refuzat să recunoască dreptul statului român la despăgubiri** iar până la urmă au acceptat să recunoască doar 4 milioane lire sterline, din cele 10 milioane cât reprezentau pagubele suferite...

La 12 octombrie 1939 erau dezvăluite, în urma activității informative, **intenţiile Germaniei** față de România. Astfel, o informație obținută prin 'rețeaua Corpului detectivilor, provenind din cercurile

germane, arăta hotărârea acestor cercuri de forțare a României în direcția măririi exportului de petrol şi cereale.

Acțiunea de sabotare a maşinii de război germane continua **a**

se înfăptui în România prin toate mijloacele clasice: de la cele cu caracter paşnic până la cele cu caracter violent. **Evenimente ciudate** se produceau, soldându-se cu avarii de maşini şi utilaje, incendii, scoaterea din funcțiune a unor uzine şi chiar distrugerea lor. Se aplica sistematic un **plan de scădere a producţiei petroliere.** în regiunea petroliferă aveau loc "accidente" la schele, la stații de pompare şi rafinării.

Informațiile serviciilor* secrete române arătau că **erau acţiuni de * sabotaj străine** puse la cale de către agenții statelor interesate, care acționau în România. #

într-un raport al Serviciului Secret de Informații erau menționate, printre multe altele, următoarele **accidente:**

– explozia produsă la rafinăria "Româno-Americană" din Ploieşti, la **8 noiembrie 1939;**

– incendiul de la rafinăria "Orion" din Ploieşti, produs la **4 decembrie 1939;**

– incendiul de la rafinăria "Apollon" Petro) din Târgovişte, produs la **5 decembrie 1939;**

– incendiul de la rafinăria "Noris" din Ploieşti, produs la **8 decembrie 1939;**

– incendiul de la instalația de asfalt a Societății Astra-Română din Ploieşti, produs la **14 ianuarie 1940;**

– incendiul de la schela petroliferă Scăeni a Societății Astra Română, la **18 ianuarie 1940;**

– explozia produsă la Societatea Astra Română la **22 ianuarie 1940;**

– incendiul de la schela Societății Româno-Americane din Aricești, declanşat la **25 ianuarie 1940;**

– explqzia produsă la rezervorul rafinăriei "Steaua-Română", la **24 februarie 1940;**

– perforarea conductei aparținând Societății Dacia Petroliferă, la **23 martie 1940,** lângă bariera Râfov a oraşului Ploieşti.

La toate aceste acte de vădit sabotaj şi-a adus o contribuție însemnată şi **Departamentul** ***D*** **din cadrul Serviciului secret britanic,** creat în 1938 şi condus de Lawence Grand. încă din primele luni de existență ale Departamentului D, **cea mai eficace secţie era cea care se ocupa de regiunea Balcanilor.** Sarcina acestei secţii era să prevină pentru un timp dominația germană în România, Jugoslavia şi Ungaria.

Neutralitatea – o iluzie periculoasă

în luna decembrie 1939 **a fost** interceptată, **de către organele de contrainformaţii române,** o telegramă **din care rezulta că** Ribbentrop tocmai îi încredințase lui von Killinger o misiune care consta în intensificarea activității de spionaj în România şi țările vecine.

Von Killinger, înainte de a fi numit ministru în România, îndeplinise numeroase misiuni cu caracter secret în statele balcanice.

În aceste condiții, amiralul Canaris, şeful Abwehr-ului, şi-a amintit că în fruntea S.S.I.-ului se afla **Mihail Moruzov, un as al combinaţiilor subtile.** El a fost primul care a dat a înțelege că dorea o anumită apropiere. La rândul său, Moruzov şi-a dat perfect de bine seama că, mai devreme sau mai târziu, această mişcare tactică devenea inevitabilă. Şi totuşi, impulsul de a tatona intențiile lui Canaris nu a fost o inițiativă proprie ci s-a datorat regelui Carol al ll-lea, precum şi mareşalului palatului, Ernest Urdăreanu, unul dintre stâlpii camarilei ce se instalase la palat.

Mihail Moruzov era frământat de gândul să nu aducă, prin comportarea sa, prejudicii **statutului de neutralitate** pe care îl adoptase țara. Orice abatere, oricât de mică, putea fi speculată de către germani, care deveniseră foarte suspicioşi şi care abia aşteptau să ne plătească polițele pentru toate necazurile ce le produsesem în primul război mondial.

Serviciul Secret de Informații Român, condus de Mihail Moruzov, ca şi Secția a H-a din Marele Stat Major primiseră sarcini exprese, pornind dé la faptul că **unele state promovau făţiş, pe plan internaţional, o politică de revizuire a tratatelor de pace încheiate după primul război mondial,** de a culege informații pe această temă.

O altă misiune privea supravegherea agenților' spionajului german ce acționau în sfera producerii şi prelucrării petrolului, pentru a preveni actele de sabotaj. La propunerea lui Moruzov, s-a ajuns la concluzia necesității colaborării între Serviciul Secret de Informații şi serviciile secrete germane corespondente, fapt care putea să'contribuie la unele câştiguri în această direcție, ca şi la o ameliorare a relațiilor cu Germania, în perspectiva unei apropieri cu Horia Sima.

"Moruzov, păcăleşte-l pe Canaris !"

Colaborarea dintre Moruzov şi Canaris s-a realizat cu asentimentul şi îndrumarea tactică a regelui Carol al ll-lea, deoarece presiunea exercitată de Germania crescuse considerabil după cotropirea Cehoslovaciei şi mai ales a Poloniei, iar pe de altă parte, începuse să se manifeste nemulțumirea față de serviciile secrete ale Aliaților, care trecuseră, fără acordul guvernului român, la aplicarea planului de distrugeri pe Valea Prahovei.

Pentru realizarea colaborării dintre Moruzov şi Canaris au fost necesare câteva luni de pregătiri.'Cu foarte multă prudență s-a stabilit **un prim contact.** în luna **octombrie** a anului **1939,** după ce izbucnise războiul şi Polonia fusese înfrântă, dispărând ca stat de pe harta Europei, Moruzov s-a întâlnit cu colonelul Wahle, ataşatul militar al Germaniei la Bucureşti. Dialogul a avut loc la locuința sa de pe strada Sofiei. Singura măsură concretă stabilită cu acel prilej a fost trimiterea la Berlin a unui emisar, cu scopul unei mai bune informări reciproce. La scurt timp după această întrevedere, maiorul I. Gh. Micandru, din serviciul de informații, a primit o împuternicire scrisă de la colonelul Wahle pentru o vizită de informare la Canaris.

La 31 octombrie 1939, emisarul lui Mihail Moruzov, maiorul român de contrainformaţii C. Gh. lonescu Micandru, în întrevederea pe care o are cu amiralul Canaris, la sediul Abwehr-ului din Berlin, pe Cheiul Tirpitz 74-76, **transmite propunerea Serviciului nostru, de colaborare cu cel german,** motivată de situația politică externă actuală a României, propunere primită cu foarte multă satisfacție de către organele superioare ale Marelui Stat Major german (raport-ihterval 26 octombrie-3 noiembrie 1939 – semnat: maior C. Gh. lonescu-Micandru). *

Amiralul şi maiorul

lată cum este descrisă pregătirea şi desfăşurarea misiunii emisa- rüluijui Moruzov:

"fntre 28-29 octombrie 1939, maiorul *C.* Gh. lonescu-Micandru urma să sosească la Berlin, trimis de Moruzov pentru trei zile, **pentru a discuta cu Canaris problema petrolului.** La sfârşitul lunii octombrie, conform înțelegerii stabilite, a sosit la Berlin mesagerul lui Moruzov. Avea o misiune strict secretă şi într-o conspirativitate deplină.

La **30 octombrie,** maiorul lonescu Micandru s-a prezentat la sediul Abwehr-ului, solicitând amiralului Canaris o audiență. S-a răspuns că amiralul este plecat din Berlin într-o misiune, de unde s_e va întoarce după o săptămână. în realitate, Canaris nu era plecat din Berlin. D-lui maior lonescu-Micandru i se aplica astfel schema concepută anterior. In aceeaşi zi, un sol al amiralului, în persoana maiorului Pruck, ofițer al serviciului de informații german, a luat un prim contact, la hotel, cu maiorul român.

A doua zi, la **31 octombrie,** s-a transmis d-lui maior lonescu- Micandru o ştire de «bun augur». Aflând că este căutat de.un mesager al dlui Moruzov, Canaris şi-a «întrerupt misiunea», întorcându-se urgent la Berlin. în aceeaşi zi, la **ora 10,45,** şeful Abwehr-ului, asistat de locotenent-colonelul Prickenbrock, şeful Serviciului German de Contrainformații al Armatei şi de maiorul Pruck, îl primea în audiență pe maiorul lonescu-Micandru. Acesta a dat citire – din motive de conspirativitate- mesajului adresat de dl. Moruzov amiralului Canarisy redactat în limba franceză. După ce a ascultat mesajul, Canaris şi-a exprimat stima şi considerația față de personalitatea şefului Serviciului Secret de Informații din România, dând o înaltă apreciere activității acestuia.

Germanii voiau să viziteze... zonele petrolifere

S-au luat, cu acest prilej, pe baza împuternicirilor acordate emisarului român, următoarele **hotărâri:**

– **încă în luna** noiembrie **să aibă loc o** întâlnire de lucru între şefii

celor două servicii; locul întâlnirii – Berlin sau Bucureşti; să aibă un caracter personal, strict secret;

– conform propunerilor scrise în mesajul dlui Moruzov, s-a convenit ca, până la întâlnirea dintre şefi, să aibă loc **întrevederi preliminare** între mämiii fFkm&k şi JlmmmHltâŒmiâri.iii:; @ ßnimă întrevedere între cei doi va

avea loc la Bucureşti, între **15-20 noiembrie;** dl. maior Pruck urmează să sosească la Bucureşti sub identitatea pictorului Erwin Kampf;

– pentru a uşura procesul tatonărilor, până vor avea loc întâlnirile la nivelul maiorilor, Abwehr-ul va instala la Bucureşti **o "cutie poştală"** în persoana maiorului **dr. Wagner;**

– **a fost abordată şi** problema petrolului românesc.

Amiralul Canaris a reţinut din mesajul d-lui Moruzov, pe care-l consideră şef şi al Serviciului Secret de Informaţii al Armatei române, următoarea idee: dl. Moruzov, se oferă să dea concursul în scopul de a preveni eventualele acte de sabotaj iar, pe de altă parte, este gata a primi şi sugestii din partea **specialiştilor germani,** cărora **li se va îngădui să viziteze regiunile interesate.** Drept urmare, Abwehr-ul va trimite încă în luna noiembrie două comisii de specialişti, cu misiunea de a vizita portul Giurgiu şi regiunea Ploieşti-Moreni.

Tatonările neoficiale ale dlui Moruzov în vederea găsirii unei căi de colaborare secretă între Serviciul Secret de Informaţii şi Abwehr sunt considerate la Berlin ca **un prim semn de nelinişte a părţii române,** ca urmare a victoriilor strălucite dobândite de Germania' în Austria, Cehoslovacia şi Polonia. **România doreşte să-şi menţină cu orice preţ neutralitatea dar, în'acelaşi timp, se vede din ce în ce mai izolată în politica sa.**

Tactica lui Canaris

Abwehr-ul îşi propune să se folosească de aceste condiţii noi, în vederea întăririi treptate a poziţiilor germane în Peninsula Balcanică, prin scoaterea României din neutralitate, **poziţie care îngăduie Angliei şi Franţei să importe cantităţi masive de petrol românesc, în dauna intereselor militare ale Wehrmacht-ului.**

În vederea atingerii obiectivului amintit mai sus, încunoştinţat de vizita emisarului trimis de Moruzov, **Canaris propune să se adopte următoarea tactică:**

a)-Abwehr-ul se va dovedi deosebit de încântat de iniţiativa d-lui Moruzov şi **va flata,** pe cât posibil, personalitatea acestuia în conducerea S.S.I.-ului din România *(a şi făcut-o cu prilejul întrevederii Cana- ris-lonescu Micandru – n.a.).* ^ b)-se va da de înţeles părţii române, în forme discrete, pentru a-i câştiga încrederea, că **între Wehrmacht şi Abwehr,** pe de o parte, şi conducerea politică a statului pe de altă parte, **ar exista fricţiuni** care, într-un viitor apropiat, n-ar fi exclus să fie tranşate în favoarea militarilor:

c**)-se va insista exagerat de mult şi ameninţător asupra actelor de safiotaj din industria petroliferă română,** organizată de agenţi ai Angliei şi Franţei sub oblăduirea autorităţilor din România şi care afectează necesităţile

de petrol ale Germaniei, cu scopul de a permite Abwehr-ului să-şi introducă în România unitățile sale în vederea asigurării securității industriei petrolifere române împotriva actelor de sabotaj.

Canaris a hotărât să se conducă pe baza concluziilor studiilor efectuate de Secția a lll-a Economică a Wehrmacht-ului.

Germania să dispună suveran... de petrolul României!

lată, pe scurt care sunt aceste **concluzii:**

– **în caz de război şi mobilizare totală,** nevoile de petrol ale Germaniei ar putea fi acoperite de actuala producție a României**, cu**

condiția ca Germania să dispună integral şi **suveran** de resursele române;

– **până şi cel mai neînsemnat act de sabotaj** în industria petrolieră a României poate aduce **prejudicii grave Germaniei;** se consideră că actele de sabotaj în domeniul extracției de petrol şi în cel al transportului îi permit României să opună Germaniei, aflată în război cu Anglia şi Franța, o rezistență ascunsă.

Ținând seama de mărimea pericolelor, Germania nu poate să se mulțumească nici cu garanțiile date de statul român. **Germania trebuie să înfrângă rezistența părții române şi să ceară:**

1 -subordonarea economiei'româneşti a petrolului, **conducerii şi controlului german.**

2-renunțarea statului român la drepturile sale de suveranitate în favoarea Germaniei:

a) în exercitarea puterii polițieneşti în regiunea petroliferă;

b) în organizarea şi folosirea mijloacelor şi căilor de comunicații române.

Ideile schițate mai sus de Canaris şi colaboratorii săi cei mai apropiați au fost **expuse maiorului C G. lonescu-Micandru,** pentru a fi transmise lui Moruzov".

Canaris – complexat de Moruzov

între timp, tatonările pentru o întâlnire la vârf a specialiştilor în informații, continuau. La un moment dat **se convenise ca Moruzov şi Canaris să se întâlnească la 3 decembrie 1939, la Monaco.**

Lucrurile nu au decurs însă conform prevederilor. La numai 5 zile de la plecarea sa din Bucureşti, maiorul Wagner a comunicat telegrafic că se va întoarce în capitala noastră pe data de **10 decembrie.** Mai menționa, în aceeaşi scrisoare, că va fi însoțit de alte două persoane. Conform protocolului, la data anunțată, la orele **20,15,** lonescu Micandru s-a înfățişat în fața vagonului ce

venea de la Berlin şi din care, spre marea fui surprindere, odată cu Wagner, **a coborât însuşi Canaris. Neanunţat,** fără să ne prevină, Germania îşi pregătea marile campanii din Vest şi nu putea risca nimc. împreună cu Canaris se deplasase şi locotenent-colonelul Bentivegny, şeful secției de contrainformații ofensive din serviciul secret al Abwehr-ului. ' m

Cei doi înalți ofițeri **au solicitat o întrevedere urgentă cu Mihail Moruzov,** care'le-a fost acordată. întâlnirea a avut loc **la Buda,** unde Mihail Moruzov avea o mică proprietate şi unde se amenajase **o casă conspirativă.** Cei doi, secondați de însoțitorii lor, au făcut o plimbare prin grădina ce înconjura casa.

Era un prilej de a se feri de urechi indiscrete. Dialogul demara greu. Cei doi se studiau reciproc. Ceea ce-l enerva pe Canaris era faptul că **nu reuşise să-l complexeze pe Moruzov** cu vizita lui inopinată. Nici măcar precizarea pe care a făcut-o, că **era cel dintâi dintre şefii serviciilor similare cu al său pe care-l vizita** nu a avut efectul paralizant scontat. îşi va fi dat seama oare amiralul că omul aflat în fața iui **trecuse, în timpul primului război mondial, linia frontului şi răpise un spion german versat,** nu putea fi, în nici un caz, slab de înger? De aceea, probabil, a crezut de cuviință să scurteze introducerea şi să intre direct în subiect. **Tema principala a vizitei: petrolul, actele de sabotaj din industria petrolieră română** ce subminează îndeplinirea Tratatului economic germano-român, precum şi măsurile ce trebuiesc luate.

Secția contrainformații a Abwehr-ului şi-a format un punct de vedere în legătură cu incendiul de la rafinăria "Orion" şi a pregătit un document ce urmează a fi înmânat S.S.I.-ului din România, intitulat: *"Instrucțiuni de ordin tehnic care ar trebui date pentru prevenirea actelor de sabotaj în regiunile petroliere".* **Berlinul aprecia că în România exista un puternic curent antigerman încurajat de guvern,** de aceea Canaris va insista şi în problema intensificării propagandei germane în România, astfel încât, în rândurile populației, să se creeze o atmosferă favorabilă îmbunătățirii relațiilor dintre cele două țări.

Moruzov nu fusese luat prin surprindere, După ce a trecut în revistă situațiile critice, el a procedat la o analiză sumară, de-monstrând că nu era vorba de sabotaje, ci de simple defecțiuni ce se pot produce oriunde, inclusiv în Germania. Canaris a rămas fără replică. I se demonstrase fără putință de tăgadă că incendiile de la "Orion", "Noris" din Ploieşti sau "Apollon" din Târgovişte, ciocnirile de trenuri de la Băicoi, toate fuseseră anchetate şi nu se găsise nici urmă de sabotaj. Atunci l-a convins, poate, pe amiral, dar peste un

an, când se vor ivi atât de intempestiv probele, nimeni nu va mai putea fi dus de nas...

Canaris a trecut după aceea la abordarea altor subiecte. Moruzov mai mult asculta decât vorbea. Nu i-a fost greu să-şi dea seama că, **având în vedere originea sa slavă, neamţul îl bănuia că ar fi în colaborare cu sovieticii.** Nici nu i-a confirmat dar nici nu i-a infirmat această supoziție. în definitiv, era liber să creadă tot ce voia. în concluzie, se poate spune că această primă rundă a decurs în favoarea lui. **Canaris s-a convins că întâlnise un om care nu putea fi intimidat şi cu atât mai puţin speriat.**

Moruzov conducea jocurile...

Dunărea, ca un bulevard german

în ce a constat colaborarea între Abwehr şi S.S.I.? Eră în primul rând **colaborarea în zona petroliferă,** mai bine-zis pentru apărarea acestei zone, unde se găseau deja agenți germani, împerecheați cu agenți români. Se efectua un serviciu de supraveghere şi pază, pentru ca inginerii englezi şi americani care se găseau acolo să nu dea foc zonei petroliere şi să nu distrugă instalațiile. De asemenea, **se mai colabora şi în zona dunăreană, în toate porturile prin care se scurgeau spre Germania vasele şi tancurile de petrol.** Colaborarea s-a extins şi asupra chestiunilor de contrasabotaj şi de contrainformații.

De asemenea, se efectua şi un **schimb de informaţii** între Abwehr-ul german şi Serviciul Secret de Informații-român. Convenția era ca **România să nu furnizeze informaţii despre ţările cu care se afla în alianţă.** Pentru celelalte țări, schimbul de informații era permis.

Armand Öălinescu, în calitate'de prim-ministru, în **octombrie 1938** i-a solicitat şefului Marelui Stat Major să întocmească o **sinteză** a datelor şi informațiilor **referitoare ia adversarii potenţiali ai României,** fapt care, în agenda de însemnări a celui care a primit dispoziția, să apară astfel consemnat: "*Tendințele, caracterul şi evoluția expansiunii germane în sud-estul Europei. Privire specială asupra României în anul 1939 (lucrarea va fi tipărită în luna ianuarie 1939 iar sinteza predată guvernului)* ".

*Î*ncă din 1938, imediat după Anschlus (la 6 martie), **Armand Călinescu considera Anschlus-ul** ca fiind doar **o simplă etapă** în planul de expansiune german, care urmărea dobândirea de debuşee şi materii prime în răsărit. **Dunărea va deveni un adevărat bulevard comercial şi strategic între Est şi Vest. Toate statele care au fost aşezate aici au suferit mari presiuni.** Mai întâi **Austria,** apoi **Cehoslovacia** şi la urmă, **România,** care oferă petrol. în fond, însuşi **Hitler** va declara: ***"Scopul nostru este de a căuta, mai curând***

în Europa decât peste mări, teritorii bogate în materii prime" (15 noiembrie, 1937). Este anul în care cei doi von-Tippelskirch şi Killinger

– vor trata la San Francisco problema surselor de materii prime cu big-business-ul american.

Petrolul Ploieşti – Germania 2-0 !

Războiul propriu-zis va începe, *fiind declanşat de Germania, mult mai devreme,* ***prin războiul economic.*** *într-o carte scrisă de Juster Schmitt se arată că,* ***printre cauzele principale ale înfrângerii Germaniei în primul război mondial, ar fi fost şi prea târziul asalt asupra regiunilor petroliere române.*** *Göring va declara textual:* "Conflictul care se pregăteşte impune o dezvoltare uriaşă a capacității noastre de producție. Nu putem să fixăm nici q limită a programului de înarmare căci se are în vedere bătălia finală. în realitate, **noi suntem încă de pe acum în război,** deşi n-a fost trasă nici o lovitură de tun"*- *(1936 – în prezența industriaşilor germani).*

Şi mai devreme, în 1933, imediat după venirea la putere, în cadrul serviciilor pe care le-a creat pentru a "dubla" şi a anihila miniştrii nenazişti din cadrul cabinetului său, Hitler a organizat şi un **Birou economicul partidului,** condus de dr. Wagner. Amintim că acelaşi dr. Wagner Otto, maior, se afla la Bucureşti în toamna lui 1939. Acesta

– **la 23 noiembrie 1939 – avea să afirme, în cadrul celei dintâi întâlniri a sa cu Moruzov, că** interesul capital al serviciului secret nazist era de a apăra resursele petrolifere româneşti de orice posibilă sabotare.

Ursul brun – păcălit de vulpea din Deltă

Dar cine era dr. Wagner, recomandat de amiralul Canaris să servească drept "cutie poştală" la Bucureşti?

în 1933, imediat după venirea la putere, în cadrul serviciilor pe care le creează pentru a dubla şi a anihila miniştrii nenazişti din cadrul cabinetului său, Hitler organizează şi un birou economic al partidului, condus din 1934 de Otto Wagner. Acesta era subordonat lui A.P.A. – Auslands Politische Abteilung – Biroul de politică externă al partidului nazist, conducerea fiindu-i încredințată lui Alfred Rosenberg*. în literatura de specialitate, doctorul Wagner are menționat în dreptul numelui său: Wagner, dr.ₜ maior în cadrul serviciului secret"german.

La începutul anului 1940, la Bucureşti, reprezentant permanent al Serviciului Secret de Informații al armatei germane (Abwehr) era„. maiorul dr. Wagner, pe care Canaris însuşi, într-un dialog purtat cu Moruzov în primăvara lui '40, avea să-l schițeze astfel: *"lată, de pildă, maiorul dr. Wagner nu este*

produsul serviciului meu. Este un element infitrat în serviciu, ca invalid, ***prin intervenția directă a mareşalului Göring.*** *Desigur că este, din fericire, mai puțin periculos decât alții..."*

La **1 mai 1940,** în locuința lui Moruzov, are loc **întâlnirea** acestuia **cu von Tippelskirch,** prilej pentru şeful S.S.I.-ului de a descifra cum mai este cotat la Berlin, căci nu-i fusese greu să afle că **naziştii îl bănuiau de lipsă de loialitate, ba chiar de un joc dublu-triplu,** în principal în favoarea Intelligence Service (suspiciune alimentată de unii membri de frunte ai Legației germane la Bucureşti; von Killinger în. persoană, de asemenea, aflat' la Bucureşti în calitate de "trimis special al Führerului", chemându-i la el – în 14 aprilie – pe maior dr. Wagner, pe căpitanul de marină Weiss şi pe von Stransky, le cere acestora să- şi spună deschis părerea despre Moruzov şi gradul de sinceritate cu care şeful SSI-ului colaborează cu naziştii, răspunsul celor trei fiind la unison: **categoric sincer!**

„România să accepte ocupația amicală a Germaniei"

Moruzov nu este totuşi liniştit, deşi primul pas de "împăcare" îl face (17 aprilie 1940), în Bucureşti, un maior din Abwehr care aduce drept mesaj din partea amiralului Canaris precizarea că acesta *"este extrem de mulțumit de succesul Serviciului Secret de Informații al Armatei române în chestiunea vaselor engleze de la Giurgiu".*

Von Tippelkirch lămureşte în plus: "Față de aceştia *(cei de la Statul Major – n.a.),* am avut de îndeplinit o cerință strict protocolară. ...în ceea ce vă priveşte, am ținut în mod special să vă văd, spre a vă mulțumi, din partea şefilor mei, pentru modul cum conlucrați cu organele noastre. în interesul dumneavoastră, vă rog să continuați cu această atitudine de

loialitate absolut necesară, deoarece orice suspiciune ar fi regretabilă şi pentru noi şi pentru dumneavoastră. ".

În **14 mai 1940,** timp de cinci ore, stă de vorbă **von Killinger cu Moruzov,** la solicitarea celui dintâi. Von Killinger (avea să revină în 23/24 ianuarie 1941, în calitate de ministru al Germaniei la Bucureşti) arată că Hitler i-a dat misiunea de a fi **observator pentru patru țări** (Ungaria, Jugoslavia, Bulgaria şi România), iar *"faptul că mi-am ales Bucureştiul drept reşedință denotă atenția pe care o acordăm țării dumneavoastră".*

La scurt timp după vizita inopinantă a lui Tippelskrisch la Bucureşti, va reieşi că vizita generalului german nu era un act izolat, ci făcea parte dintr-un **efort conjugat** pentru rezolvarea unor probleme menite să contracareze acțiunile de sabotaj puse la cale de Aliați în România.

La **3 mai 1940,** maiorul dr. Wagner, sosit de la Berlin, va cere o audiență la Moruzov, pentru a-i transmite o chestiune strict confidențială şi absolut personală din partea amiralului Canaris.

Mesajul suna astfel: "în cazul când anglo-francezii, nemulțumiți de neutralitatea României, o vor ataca, **România va accepta sprijinul amical armat al Germaniei,** pentru apărarea teritorială".

*Surprins că i se adresează lui într-o problemă de asemenea anver- * gură, Moruzov i-a răspuns:* "Chestiunea pe care ați pus-o depăşeşte' cadrul atribuțiunilor mele şi nu-mi permit a o discuta".

Wagner nu s-a lăsat mai prejos şi i-a replicat: "Când dl. amiral Canaris mi-a încredințat această misiune, ştia acest lucru dar întrebarea nefiind formulată de domnia sa, a ales această cale numai în scopul de a păstra cel mai strict secret. Dl. amiral Canaris a lăsat la latitudinea domnului şef al Serviciului Secret cui urmează a i se supune această întrebare, exprimându-şi însă dorința de a avea un răspuns în cel mai strict secret Suntem în aşteptarea răspunsului Dvs".

Spre surpriza lui Moruzov, el avea să afle, la 11 mai 1940, că **întrebarea fusese deja avansată de către Germania regelui Carol al II- lea,** printr-o scrisoare predată de către generalul Gerstenberg cu trei săptămâni înainte de întâlnirea Wagner-Moruzov.

Germania presează şi, la **30 august 1940, Dictatul de la Viena,** prin care se smulgea României o mare parte a Transilvaniei, avea să demonstreze fără tăgadă cât de mult ținea Germania să garanteze în mod absolut integritatea teritorială a României(...)

Adormirea victimei de la Viena

Patru zile după întrevederea Killinger-Moruzov, va sosi pe neaşteptate la Bucureşti, **pentru a doua oară,** amiralul Wilhelm Canaris.

Îşi părăsise, conform propriei sale declarații, doar pentru o clipă postul de comandă de pê frontul de vest, unde â urmat, de la începutul acțiunii, armatele operative.

Obiectul întrevederii sale cu Moruzov l-au constituit problemele cu privire la chestiunea armelor descoperite la rafinăria "Standard", imixtiunea reprezentanților Germaniei în chestiunile interne ale minorității

germane din Bucovina şi acțiunea unor rețele secrete germane în România, care prejudicia relațiile dintre cele două țări.

La sosirea sa pe aeroportul Băneasa în ziua de **28 mai,** la orele **18,15,** **amiralul** a fost **întâmpinat de către Moruzov,** maiorul Wagner şi maiorul

lonescu Micandru. La orele **20,15,** la domiciliul lui Moruzov au început **discuţiile,** la care mai luau parte colonelul Pieckenbrock, colonelul Bentivegny, maiorul Wagner şi căpitanul von Stranski din partea germană, şi maiorul lonescu Micandru din partea gazdelor. Discuțiile au fost urmate de un dineu ținut în acelaşi loc.

A doua zi, **Canaris este primit în audienţă Ja generalul Ţenescu, şeful Marelui Stat Major şi după aceea la Ernest Urdăreanu, ministrul Palatului.** Au urmat din nou întrevederi cu Moruzov la sediul Serviciului Secret de Informații. Seara va participa la dineul dat în cinstea sa la restaurantul "Pescăruş", unde erau invitați generalul Liteanu, directorul general al Siguranței Statului, colonelul Crețulescu, şeful Secției a ll-a din Marele Stat Major şi încă patru ofițeri şi funcționari superiori de la Serviciul Secret.

Amiralul Canaris îi va declara Igi Moruzov: "Am primit, din partea Führerului şi înaltului Comandament al Armatei germane, misiunea de a vă transmite mulțumirile lor pentru rezultatele, mai presus de orice critică, ale colaborării dintre serviciile secrète de informații ale armatelor română şi germană, mai ales în ceea ce priveşte asigurarea, în momentele actuale de criză a aprovizionărilor Germaniei din România, în general cu produse de tot felul şi în special cu cele petrolifere ".*

In ziua următoare, **Canaris va elogia sprijinul acordat de Carol al ll-lea şi de Ernest Urdăreanu,** acesta din urmă având o poziție- cheie în colaborarea româno-germană. Chiar şi la plecarea sa pe aeroport, amiralul Canaris va reveni cu elogii la adresa lui Urdăreanu. înainte de a se urca în avion, amiralul primea în scris, în limba germană, din partea lui Moruzov, documente privind incendiile de la rafinăriile de petrol şi accidentele de cale ferată, precum şi măsurile de pază pentru siguranța zonelor petrolifere şi a transportului pe Dunărş. De asemenea, Tri chestiunea agenților suspecți în chestiunea sabotajului au fost predate fişe detaliate.' **Moruzov se decisese să joace pe cartea alianţei cu Germania...**

Agentul dublu Horia Sima

Horia Sima, fugit în Germania, s-a întâlnit la Viena cu Moruzov, unde a perfectat colaborarea cu Carol al ll-lea, precum şi întreaga I strategie a revenirii lui în ţară, ca şi a legionarilor aflaţi în Germania. Conform acestei strategii, Horia Sima şi câțiva colaboratori urmau să se întoarcă clandestin în țară şi să se läse prinşi, fiind arestați şi cercetați de către Siguranța română. în cadrul "anchetei", ; Horia Sima va ajunge să dea o

declarație de credință față de rege. Drept urmare, regele îl va primi în audiență şi împreună vor perfecta intrarea Gărzii de Fier în guvern.

N. edit.: Mai erau doar trei luni până la Diktatul de la Viena...

143

Planul întocmit de Moruzov şi Horia Sima la Viena a fost **realizat punct cu punct.** Pe la mijlocul lunii mai, Horia Sima şi N. Pătraşcu se reîntorc în țară. Sunt "prinşi". Reprezentanții Siguranței se mândresc cu "captura" făcută. Ba mai mult, se mai lăudau că, în urma anchetei, Horia Sima a fost adus pe drumul cel bun, luând hotărârea de a pune Mişcarea în serviciul suveranului.

Scenariul, regia şi interpretarea au fost excelente. La **29 mai 1940** a avut loc **audienţa la rege.** Legionarii primesc de la Horia Sima "ordin" să se înscrie în Partidul Națiunii al lui Vodă. Iar **la 28 iunie, Horia Sima intră în guvernul prezidat de Gheorghe Tătărăscu, ca subsecretar de stat la Ministerul Educaţiei Naţionale.** Crunt s-a mai înşelat şi Moruzov, ca şi regele şi Gabriel Marinescu, căci toți trei, aşa după cum arată istoria, au crezut că scenariul lor a înlocuit "scenariul" RSHA.

Mişcarea a fost introdusă în guvern ca un cal troian de construcție berlineză. **în iunie 1940, cu sprijinul fui Himmler, se pregătea lovitura cea mare.**

De ce a fost asasinat N. lorga

Horia Sima s-a născut la Bucureşti în **1906,** a rămas **orfan încă de mic,** fiind crescut de un unchi la Mândra, lângă Făgăraş. Urmează **Facultatea de Litere şi Filozofie,** devenind profesor la un liceu din Lugoj. Intră încă de la început în mişcarea legionară condusă de Corneliu Zelea Codreanu, obținând în **1934** gradul de **comandant,** iar mai târziu pe cel de **comandant pe întreg ţinutul Banatului.**

Corneliu Zelea Codreanu este arestat la 16 aprilie 1938 datorită reclamaţiei lui Nicolae lorga pentru motivul că l-a insultat (lorga era demnitar). Din închisoare, prin intermediul soției sale Elena, **le cere legionarilor să stea liniştiţi** şi să nu provoace sùb nici-o formă agitații. Codreanu începuse dezamorsarea mişcării legionare din momentul instituirii Dictaturii Regale. Legionarii, marcați de o disciplină de fier, i-au executat întocmai ordinele.

Din dispoziţia lui Codreanu, conducerea Mişcării, în lipsa acestuia, a fost preluată de întemeietorii acesteia. în iunie şi iulie 1939 pe măsură ce erau arestați, s-au succedat la comandă: Radu Mironovici, Ion Belgea, lordache Nicoară şi Constantin Papanace.

Numele lui **Horia Sima** apare pentru prima oară când Ion Belgea îl numeşte **responsabil al legăturilor cu provincia.** La 25 iulie, când au avut loc funeraliile Reginei Maria, au fost arestați macedonenii din conducerea Legiunii, inclusiv Constantin Papanace/învinovățiți că vor să întreprindă o rebeliune. Eliberat la scurtă vreme, Papanace se ascunde în provincie şi èste înlocuit pentru câteva săptămâni de **Horia Sima,** care **îşi face intrarea la conducerea Legiunii.**

Agitații pentru... scaunul "Căpitanului"

De teamă ca nu cumva Carol să dea ordinul de asasinare al lui Codreanu, se convenise ca legionarii să nu comită nici un fel de provocări. De fapt, la conducerea Legiunii se iscaseră o serie de controverse, **Sima sustrăgându-se de la hotărârile luate de ceilalţi conducători. El era dornic de aducerea la îndeplinire a unei lovituri de stat,** în care scop a adus în Bucureşti grupuri de terorişti din Ardeal şi Banat, arestați la scurt timp de Siguranță.

Din închisoare, Codreanu le scria celor rămaşi afară să păstreze liniştea şi să se abţină de la violenţe. în schimb, Sima continua să agite oamenii. Arestările se succed, iar **Sima este ocolit de agenţii Siguranţei.** Comandanții legionari închişi la Vaslui şi Râmnicu-Sărat cer calm şi renunțarea la orice provocare. Provocările însă se succed: o bombă la Teatrul din Timişoara, un evreu asasinat la Oradea, câteva unități forestiere incendiate în Bucovina iar profesorul Ştefănescu Goangă, rectorul Universității din Cluj, este grav rănit în urma unui atentat.

Regele Carol al ll-lea, după o vizită la Hitler, îi telegrafiază lui Armand Călinescu să fie executat Codreanu împreună cu alți 13 legionari. **Era ziua de 30 noiembrie 1938, sărbătoarea Sfântului Andrei, când, a avut loc executarea capilor Legiunii.**

Se declanşează o adevărată isterie a morții. **Sima organizează,** pentru ziua de Bobotează 1939, **un atentat împotriva regelui şi a miniştrilor ce-l însoţeau,** cu prilejul cufundării crucii în Dâmbivița. Dar se află despre atentatul plănuit şi autorii sunt arestați şi ucişi în beciurile Siguranței în ziua de 4 ianuarie.

Horia Sima-pionul cui?

Starea tensională amplificându-se, de teamădupă asasinarea lui Armand Călinescu **la 26 octombrie 1939, Horia Sima fuge în Germania.** Se reîntoarce în țară în mai 1940, fiind arestat la scurt timp, după cum am arătat, şi

propulsat ca secretar de stat la Culte şi Arte (4 iulie 1940). După numai patru zile demisionează împreună cu alți trei legionari.

În **vara** anului **1940,** Horia Sima este **ales şeful mişcării legionare,** cu prilejul a două întruniri ale comandanților: mai întâi în casa scriitorului Constantin Gane, apoi în cea a lui Radu Budişteanu, fost membru patru zile în guvern.

După cum se ştie, **Horia Sima a jucat un rol important în răsturnarea regimului lui Carol al Il-lea,** începând cu 1 septembrie 1940, când a organizat revolta la Timişoara, Alba lulia, Deva, Sibiu, Braşov, Bucureşti şi Constanța, cu morți şi răniți. După preluarea puterii de către Antonescu şi Gardă, la **15 septembrie,** Horia Sima a depus **jurământul** față de Legiune şi țară. **După 10 decembrie,** după asasinarea lui Nicolae lorga şi a lui Virgil Madgearu şi masacrul comis de legionari la Jilava, debutează **neînţelegerile dintre legionari şi Antonescu,** ce culminează cu rebeliunea.

După înfrângerea rebeliunii, Sima se ascunde iar la începutul lui aprilie 1941 îi trimite o scrisoare lui Antonescu^ prin care îi propunea restabilirea relațiilor. Antonescu refuză energic. în **primăvara** lui **1941,** Horia Sima **părăseşte clandestin ţara** şi locuieşte o vreme la Viena şi în alte părți ale Germaniei, aflat sub supravegherea Gestapoului. După război **se retrage în Spania** şi se ocupă de publicistică şi propagandă, luând parte la certurile dintre facțiunile legionare.

După stabilirea în Spania, **Horia Sima nu a mai reuşit să unifice Mişcarea legionară,** aducându-i-se o serie de acuze: deturnarea Gărzii de la idealurile Căpitanului, însuşirea fondurilor Mişcării (lucru de care se pare că nu a fost străin nici losif Constantin Drăgan, stabilit la Milano, în Italia), asasinarea unor lideri politici şi incitarea autorităților să ia măsuri extreme, cu scopul de a-i facilita accesul la conducerea mişcării.

Contestațiile la adresa sa vor culmina în **1954,** când **grupurile "codreniste"** (conferințele delegaților de la Erding – Germania şi Majadahonda – Spania**)'îl vor demite pe Horia Sima** de la conducerea mişcării legionare, împreună cu aliații săi.

Anestezie totală şi la timp...

După revoluţia din decembrie 1989, Horia Sima şi comandamentul de la Madrid au luat legătura cu legionarii rămaşi în ţară, încercând să revitalizeze mişcarea legionară din România. Grupul pro-Horia Sima, sub conducerea comandantului Nistor Chio-reanu, a început demersurile în vederea înscrierii oficiale a partidului ***"Totul pentru Țară".*** Candidații posibili la

funcția supremă a mişcării legionare erau: **Faust Brădescu** – considerat a fi ultimul ideolog în viață al Gărzii, **Nistor Chioreanu** – şeful comandamentului de la Alba lulia şi **Nicolae Roşea** – repatriat după decembrie '89.

Ulterior, conducătorii legionari au încercat să rezolve problema preluării fondurilor "Gărzii de Fier", aflate în folosință exclusivă a grupului condus de Horia Sima de la Madrid.

În privința sfârşitului lui Horia Sima, se cunosc următoarele: folosind un paşaport pe un alt nume, la sfârşitul lunii mai 1993, Horia Sima se deplasează la **Augsburg,** în Germania, pentru a-şi face un tratament stomatologic şi pentru a se întâlni cu vechi legionari aflați în această țară, pentru a discuta modul în care să preia controlul total al "Mişcării", aflată în curs de reorganizare în România.

In timp ce se afla în locuința medicului stomatolog Filip Pău- nescu **– originar din Braşov -,** Horia Sima a decedat subit, în urma unui atac de cord. **S-a presupus că la vârsta sa – 87 ani –** inima nu i- a mai rezistat la anestezie, **după unele ipoteze** administrată într-o doză mult prea mare. în aceeaşi zi, doi indivizi neidentificați s-au prezentat nechemați şi au preluat cadavrul, pe care l-au transportat în Spania. **Vestea morţii sale a parvenit publicului după un interval de 24 de ore de la deces. Ce s-a întâmplat în acest timp? Şirul întrebărilor nerezolvate continuă: cum se explică apariţia celor doi indivizi având asupra lor toate actele necesare transportării cadavrului din Germania în Spania? Cine i-a anunţat şi când?**

întrebați, unii legionari aflați în exil menționează zvonurile care au circulat în ultimii zece ani despre **medicul Filip Păunescu,** că **ar fi avut legături cu Securitatea...** Mai mult, emisari ai emigrației legionare au început, în primele luni ale anului 1993, demersuri pentru a obține din arhivele Ministerului Justiției dovada aflată la dosarul de condamnare la moarte a lui **Horia Sima,** că acesta **a lucrat, începând cu 1938, pentru serviciile secrete româneşti.**

Horia Sima, se pare că a murit la timp, **voit sau nu, tocmai atunci când persoana sa** rămăsese unica piedică în calea unificării mişcării legionare din țară şi din exil...

Avertismentul lui Canaris

Moruzov perfectase o intensă colaborare informativă şi cu Serviciul de Informaţii fascist italian, condus de generalul Carboni. Legăturile se stabiliseră, ca şi în cazul Abwehr-ului, prin ataşatul militar la Bucureşti, respectiv prin colonelul Velfö di Bonzo. Moruzov va fi, de altfel, de câteva ori

oaspetele generalului italian. Se pare că Moruzov avea o preferinţă aparte pentru pământul italian. Voiaja mult în această ţară şi ca persoană particulară.

La **3 septembrie 1940,** Moruzov se afla din nou în Italia, la o Importantă **consfătuire cu amiralul Canaris şi generalul Carboni.** întâlnirea avea loc la Veneţia. Moruzov era însoţit de It. col. lonescu Micandru, doi ofiţeri români şi un ofiţer german.

După consfătuire, adică **la 5 septembrie 1940, Canaris îl avertizează pe Moruzov că în România începuseră tulburări legionare şi că viaţa i se aflã în pericol.** Cu toate acestea, încrezător în steaua sa, Moruzov revine în grabă la Bucureşti pentru a-şi distruge arhiva şi pentru a-şi aranja situaţia în raport cu noile evenimente.

Î**n ziua de 5 septembrie 1940, grupările de dreapta din România,** cu sprijinul financiar şi politic al anumitor cercuri interne, **l-au forţat pe regele Carol al ll-lea să-l aducă la cârma ţării pe generalul Ion Antonescu.** Imediat în ziua următoare a fost instaurată dictatura militară, iar după alte zece zile a fost constituit un guvern ai cărui membri fuseseră recrutaţi în cea mai mare parte din rândurile legionarilor. Se deschidea astfel calea spre aservirea ţării noastre către Germania hitleristă.

Printre măsurile imediate **pe care Antonescu le-a luat în scopul consolidării dictaturii a fost** şi aceea a reorganizării Serviciului Secret.

După arestarea lui Moruzov şi trimiterea lui la Jilava de către legionari, acest serviciu a fost **subordonat direct Preşedinţiei Consiliului de Miniştri** iar la conducerea lui a fost numit colonelul de stat- major Nicolaid. Tot din această perioadă datează **oficializarea legăturilor dintre Serviciul secret român şi Abwehr.** După câteva săptămâni, convingându-se că Nicolaid, care întrunea calităţile unui foarte bun ofiţer, nu avea nici un fehde experienţă în munca de informaţii, Antonescu l-a înlocuit cu **Eugen Cristescu.** '

Masacrul de la Jilava

înapoindu-se de la Veneţia, forţele potrivnice l-au împiedicat pe Moruzov să ia legătura cu regele. **De altfel, aceasta nici n-ar fi putut să-i fie de folos, deoarece Canaris nu-i destăinuise nimic din ceea ce îl interesa. Chiar dacă Moruzov ar fi reuşit să obţină anumite informaţii, situaţia nu s-ar fi schimbat cu nimic, deoarece,** când a ajuns la Bucureşti, el a fost arestat de poliţia legionară şi ţinut închis în celula nr. 1 de la penitenciarul Jilava până în noaptea de 26-27 noiembrie 1940, când a fost ucis.

La Jilava se găseau **65 de deţinuţi,** toţi împuşcaţi în noaptea de 26 spre 27 noiembrie 1940. Dintre aceştia **numai 28 aveau mandate de arestare în**

regulă; restul erau arestați fără nici o formă, printr-un abuz scandalos al autorității. Ceva mai mult, din cei 28 arestați găsiți de comisie cu mandate, 16 se găseau deja arestați fără forme là Jilava şi **numai 12** au fost **aduşi acolo în baza unor mandate de arestare în regulă.**

"... Printre cei 65 asasinați în închisoarea Jilava ... se găseau... pentru care Comisia a făcut adresă formală către Prefectura Poliției (nr. 206, din 19 noiembrie 1940), spre a fi puşi imediat în libertate; cu toate acestea, susnumiții au fost reținuți, arestați încă şapte zile după primirea adresei şi apoi ucişi împreună cu ceilalți. Toate aceste fapte s-au petrecut, fiindcă **la Jilava domnea bunul plac al Poliţiei Legionare, condusă de criminali analfabeţi"** *(din "Raportul Comisiei speciale de anchetă criminelă" -1941).*

lată victimele din celulele aflate "sub paza" poliției legionare:

Celula nr. 1 – Mihail Moruzov;

Celula nr. 2 – colonel Ştefan Gherovici;

. Celula nr.3 – **Victor lamandi,** fost ministru de Justiție; maiorul Damian Frederic şi subit. Cireghiță Traian;

Celula nr. 4 – **generalul Gabriel Marinescu,** fost prefect al Poliției Capitalei şi fost ministru al Ordinei Publice;

Celula nr. 5 – colonel Vasile Zeciu, fost prim-procuror al Tribunalului Militar al Capitalei;

Celula nr. 6 – maiorul Alexandru Popescu-Marinarul şi maiorul Aristide Macoveanu;

Celula nr. 7 – **generalul Gheorghe Argeşeanu,** fost prim-ministru; colonel Anibal Panaitescu;

Celula nr. 8 – maior losif Dinulescu, din Legiunea de Jandarmi Ilfov;

Celula nr.9 – generalul Ion Bengliu, fost inspector-general al Jandarmeriei;

Celula nr.10 – Ion Stănciuc; Constantin Sârbu; Vasile Taşcă; Nicolae Zăinescu; Ştefan Nițu; Vasile Moisescu; Nicolae Bularda; Gheorghe Niculescu; Constantin Popescu-Jandarmul; Gheorghe Oancea; Neacşu Crăciun şi Petre Gheorghiu – toți foşti jandarmi.

Celula nr. 11 – Ichim Gavrilă; Eugeniu Zugavru; Paraschiv Coman; Ion Balinț; Stanciu Lolescu; Gheorghe Comşa; Olimpiu Măculeț; Mihai Radu; Nicolae Bărbulescu; Gheorghe Boghici; Dumitru Marin – toți foşti agenți de poliție.

Celula nr.' 15 – Niky Ştefănescu, **fost subdirector al Serviciului Secret de Informaţiuni** (cel care l-a Interogat, în 1940, luna mai, pe Horia Sima, revenit din Germania);

Celula nr. 16 – maiorul Alexandru Blebea;

Celula nr. 17 – Ion Panova, fost chestor de poliție; Niculescu Bo- riea; Otto Reiner; Laurențiu Constantinescu; Petre Malensci; Nicolae Găman; Ion lordănescu-lordache; luliu Horwath; Victor Horwath – toți foşti agenți de poliție; Mihail Virfureanu – fost comandant legionar; Virgil Dicuiescu, fost student, fiul comerciantului de vinuri Diculescu din Bucureşti, **creditorul personal al lui Constantin Orăşeanu – unul din asasini.**

Celula nr. 18 – Constantin Baulet; Pavel Patriciu; Nicolae Lescenco; Boțu Marius; Tudor Miron; Dumitru Bileca; Nicolae Bileca; Nicolae Bobocea; Marin Georgescu; Constantin Culetcu; Spiru Dumitrescu; Nicolae Blănuță – toți foşti agenți ai poliției; Tudor Petre, fost jandarm, **încarcerat din cauza unei potriviri de nume;**

Celula nr. 19 – Radu Pascu, fost prim-preşedinte al Curții de Apel Bucureşti; It. col. Dumitru Negulescu, fost prim-preşedinte al Tribunalului Militar Cluj.

"Mână liberă" de la Antonescu ?

La începutul lunii octombrie 4940, Antonescu a instituit comisia *însărcinată cu* "cercetarea şi trimiterea în judecată a celor care au comis crime şi delicte cu prilejul reprimării acțiunilor politice începând din ianuarie 1933". *La* ***16 octombrie,*** *această comisie emitea* ***primele mandate de arestare*** *împotriva unor lideri politici sau foşti miniştri,* ***învinuiți de "crime şi delicte" contra mişcării legionare.*** ("Asasinatele de la Jilava, Snagov şi Strejnicul, 26-27 noiembrie 1940", *Bucureşti, 1941, p. 245).*

Mandatele erau emise pentru închisoarea Văcăreşti şi trimise spre executare Prefecturii Poliției Capitalei, patronată de colonelul legionar Zăvoianu. **Legionarii au făcut totul ca aceste mandate,** ca şi cele ce urmau a se emite ulterior în astfel de cazuri, **să fie trimise pentru închisoarea militară Jilava, aflată în mâna poliţiştilor legionari, la dispoziţia bunului lor plac.** Constatăm deci că, încă din această fază a evenimentelor, intențiile legionarilor de a-şi suprima victimele luaseră contururi concrete.

În acest mod, spre sfârşitul lunii noiembrie, la Jilava, în fortul nr. 13, au fost internați 28 de arestați cu mandate emise de organele de procuratură sau de către "comisia de anchetă criminală". în afară de aceştia, legionarii au mai

internat ilegal, prin poliția legionară, 37 de persoane reținute samavolnic; în total 65 de persoane.

Toți ceilalți, în număr de 37, fuseseră aduşi la Jilava fără nici o formă' legală! după bunul plac al polițiştilor legionari, în urmărirea scopului arătat mai sus.

"La Jilava stăpânea Poliția Legionară"

lată documentul care atestă sfârşitul lui Mihail Moruzov:

"Raport médico-légal Subsemnatul Doctor în medicină – medic legist al Trib. Ilfov, invitat verbal de dl. Prim-Procuror al Parchetului Ilfov, ne-am transportat, în ziua de 21 noiembrie 1940, la închisoarea Jilava, împreună cu dl. Procuror Emil Gheorghiu şi cu dl. Jude Instructor Popescu – Copăceni – unde de față fiind d-nii: Magistrați Militari Lt. col. Mețianu, Maior Pa vele seu Constantin şi Maior Manoliu Nicolae – am procedat la examinarea cadavrului lui Mihail Moruzov, constatând cele ce urmează:

Moartea lui Mihail Moruzov a fost violentă. Ea se datoreşte hemoragiei externe consecutive rănilor de la gât. Traiectul proiectilelor a fost de la dreapta la stânga, uşor antero-posterior-ascendent". ,

Un document din 1941 – emanând de la aşa-numita *"Comisi- une specială de anchetă criminală",* avându-l drept preşedinte pe Eugeniu Bănescu – **lămureşte definitiv lucrurile** (este vorba de o comisie instituită de Antonescu, pe temeiul unui decret-lege emis de "Conducător" pentru trimiterea în judecată a celor care "au comis crime şi delicte cu prilejul reprimării acțiunilor politice" începând cu 1 ianuarie 1933; de fapt, în vederea cercetării condițiilor în care au fost omorâți Codreanu şi alți gardişti în regimul anterior instaurării statului "națipnal-legionar") : '

"în ce priveşte pe cei deferiți Comisiei de anchetă criminală, de la început s-a văzut că **intenţia celor ce conduceau Mişcarea legionară era de a aduna, la jilava, pe toţi cei bănuiţi,** pe drept sau pe nedrept, **că au prigonit pe legionari,-pentru ca apoi să-i suprime,** în adevăr, Comisia de anchetă, emițând la 16 octombrie 1940 (după 11 zile de la constituire), mandate de arestare contra... a fixat ca loc de detenție închisoarea Văcăreşti, conform legilor în vigoare. Prefectul Poliției, colonelul Zăvoianu, a restituit mandatele spre a fi emise pe închisoarea Jilava. Comisiunea refuzând, s-au făcut demersuri şi **s-a obţinut modificarea regulamentului închisorilor militare, introducă'n du-se un aliniat la art. 2,** după care urma să fie arestate la închisoarea militară şi persoanele trimise în prevenție de Comisîunile de anchetă (Decret nr. 3.521 din 17 octombrie 1940, publicat în Monitorul Oficial

nr. 244). Prin acest mijloc, Comisiunea a fost silită să dispună transferarea deținuților mai sus menționați la Jilava, iar pe de altă parte să dea toate mandatele de arestare pe viitor pentru închisoarea Jilava, deşi acest fapt era de natură să împiedice enorm lucrările comisiei, transportul de la Jilava fiind mult mai dificil decât transportul de la Văcăreşti (create într-adins dificultăți în anchetare, ca să existe apoi motive de nemulțumire, proteste etc. **La Jilava, de fapt, stăpânea Poliţia Legionară,** care se instalase acolo şi care a mers atât de departe cu îndrăzneala şi inconştiența, că a refuzat să permită convorbirea *avocatului Naum cu clientul său Gavrilă Marinescu,*

deşi avocatul avea autorizația în scris a Prezidentului Comisiei de anchetă. Sau: în timpul când era arestat Moruzov a venit dl. procuror militar de la Curtea militară de casare, care voia să facă formele legale. L-am dus pe Moruzov într-un cabinet pentru facerea formelor. Atunci vine Şocariu (Eremia-chestor legionar la Prefectura Poliției Capitalei) şi, fără să vorbească cu mine, se adresează procurorului pe un ton ridicat, spunându-i că n-are ce căuta acolo fără aprobarea ministrului de Interne *(legionarul Constantin Petrovicescu n.a.).* Dl. procuror a plecat, venind după două săptămâni cu aprobarea de la minister, dar interogatoriul lui Moruzov a trebuit să-l ia în prezența a doi legionari" *(declarație chestor de poliție Eugen Clonța -12 iulie 1941 j.*

Martorul trădării lui Sima a fost eliminat

Reiese clar că pê legionari nu-i interesa în nici un fel aflarea adevărului **(nici măcar a unui adevăr care-i privea în mod direct), ci –** exclusiv – exterminarea inamicilor Gărzii de Fier[1)].

De la Institutul Medico-Legal, cadavrul lui Mihail Moruzov a fost trimis spre înhumare direct la Cimitirul.Belu, unde familia îl aştepta înfrigurată şi înfricoşată. La lumina lanternei, membrii familiei au putut observa că **fusese împuşcat drept în mijlocul frunţii.** Ulterior s-a aflat că **alte gloanțe îl loviseră în inimă.** Moartea îi fusese violentă şi **instantanee.** Cel puțin nu se chinuise...

Promotorii odiosului asasinat fuseseră Horia Sima, colonelul Zăvoianu şi Dimitrie Grozea, şeful Corpului Muncitoresc Legionar. **Horia Sima,** care, după cum se ştie, fusese informatorul S.S.I.-ului, **era cel mai interesat să facă să dispară Moruzov,** pentru ca odată du dispariția acestuia **să nu mai existe nici un martor al trădării sale.** Zăvoianu era un individ vanitos, care şi-ar fi omorât probabil şi părinții numai ca să-şi arate puterea. Cât despre **Grozea,** mai mult ca sigur că se afla **în solda unei puteri străine** interesată ca în România să nu existe stabilitate politică şi, cum **Mihail**

Moruzov era un factor de prim ordin al asigurării acestei stabilităţi, normal că primiseră ordin să-l lichideze.

Amănunte cutremurătoare

în presă, se încerca acreditarea ideii că omorârea celor închişi la Jileva a fost un gest spontan, cauzat de furia ce-i cuprinsese pe cei ce deshumau cadavrele căpeteniilor legionare ucise în toamna anului 1938, în frunte cu Corneliu Zelea Codreanu/

Legionarul Gh. Crețu avea să declare, *la procesul ce i s-a intentat lui şi tovarăşilor'lui, în iulie 1941: "S-a* stabilit ca **execuţia condusă de către Dimitrie Grozea** să înceapă la semnalul unui foc de revolver. în prealabil, eu am scos lacătele de la toate celulele, pu- nându-le jos, lângă uşă, pentru a facilita intrarea în interior. S-a auzit semnalul tras de Dimitrie Grozea la ora **0,30.** Eu am fost repartizat la celula nr. 18.

Am deschis uşa, am comandat drepți, după care am tras, executând prin împuşcare pe toți cei 14 deținuți care se găseau înăuntru.

Menționez că, în momentul când arh intrat în celulă, deținuții erau treji şi priveau spre uşă, de unde am înțeles că, din cauza forfotei, ei au presimțit ce-i aşteaptă".

Când Biriş i-a comunicat că, în cursul nopții, cei de la Jilava fuseseră asasinați, Horia Sima a declarat: *"S-a încheiat definitiv un capitol din istoria țării".* A respirat uşurat, mai ales când a aflat că pe lista celor asasinați figura şi Mihail Moruzov...

Horia Sima omoară şi şe duce...

În **iulie 1941,** Tribunalul Militar al Comandamentului Capitalei i-a **judecat pe legionarii care erau vinovaţi** de înfăptuirea asasinatelor din 26/27 noiembrie 1940, la Jilava.

Din totalul de 38 acuzaţi, 20 au fost condamnaţi la moarte. Pe data de **28 iulie 1941** au fost **executaţi** la închisoarea militară Jilava: Ştefan Zăvoianu, fostul Prefect al Prefecturii Poliției Capitalei; Gheorghe Crețu, Octavian Marcu şi Constantin Savu – foşti comisari legionari la Prefectura Poliției Capitalei; Dumitrü Gh. Anghel Oprea şi Ion Tănăsescu – agenți leg'ionari la Prefectura Poliției Capitalei.

Au fost condamnaţi în contumacie la moarte alţi 14 legionari: Dumitru Grozea – fost comandant al Corpului Muncitoresc Legionar, Romulus Opriş – fost chestor legionar la prefectura Poliției Capitalei, Pavel Grimalschi – fost comisar legionar, Marion Popescu, Vanghele Sanciuc, Ion Iftimescu, llie Rădulescu, Stelian Stănicel – fost director de cabinet al Prefecturii Poliției

Capitalei, George Bădulescu şi Constantin Dumitrescu – foşti comisari legionari. **Aceeaşi pedeapsă au primit-o şi asasinii profesorilor Nicolae lorga şi Virgil Madgearu** – Traian Boeru, Tudor Deacu, Ion Tucan şi Ştefan lacobuță.

Horia Sima, **în urma eşuării rebeliunii legionare, a fost judecat'-şi** condamnat la muncă silnică pe viață. A reuşit, însă, în ultimul moment, să fugă cu o maşină a Legației germane prin Giurgiu, spre Bulgaria şi de acolo în Germania.' **După război s-a refugiat în Spania, unde şi-a scris memoriile, încercând să-şi justifice crimele.**

Crime spontane... cu premeditare

Soarta lui Mihail Moruzov, ca şi a celorlalți întemnițați la Jilava fusese pecetluită din timp, fără judecată, fără cercetări, fără apărare, fără nici o strângere de inimă. Că astfel stau lucrurile, indiscutabil, se constată şi din faptul, deloc secundar, că **cei întemnițați fuseseră lipsiți de orice apărare legală,** instrucția cazurilor fiind lăsată – anume – în suspensie, cu complicitatea aceloraşi factori oficiali care îngăduiseră imixtiunea poliției legionare în chiar incinta închisorii Jilava, fortul nr. 13 ("scena" pe care avea să se consume curând, drama regizată de Horia Sima şi acoliții săi).

Stratagema cu "erupția" de revoltă a legionarilor care lucrau la deshumare, aplicarea spontană a "legii talionului", aşa-zisa chemare a răzbunării, este **categoric INFIRMATĂ** şi în cadrul procesului din 1941, deşi Preşedinția Consiliului de Miniştri – în comunicat – îşi dăduse, ipocrit, girul, pentru a acredita înşelătoarea explicație:

"în celula nr. 17, în care fuseseră deținuții Panova Ion, Bonea Niculescu, Reiner Otto, Constantinescu Laure'nțiu, Malenschi Petre, Gă- man Nicolae, lordachi /. lordănescu, Horwath luliu, Horwath Victor, Vârfureanu Mihai şi Diculescu Virgil şi în care Crețu Gheorghe a mărturisit că ar fi operat singur s-au găsit, între altele, opt cadavre care, pe lângă răni provenite din împuşcături, mai prezentau şi despi- cături ale capului, produse de corpuri tăioase grele, cum ar fi topoarele. Această constatare a dus la început la bănuiala că asasinatele au fost săvârşite de legionarii care, în cursul nopții, săpau la mormântul din vecinătatea fortului Jilava, unde erau indicii'că se puteau găsi osemintele lui Corneliu Codreanu şi ale celorlalți legionari ucişi cu el. Această bănuială a fost chiar cristalizată într-un comunicat al Preşedinției Consiliului de Miniştri (...). Din acest comunicat se desprinde ideea că legionarii care lucrau la săpături, înfuriați ia vederea felului în care au fost găsite osemintele lui C. Codreanu, ar fi pătruns cu forța în închisoare, ca să-l răzbune. Iar acest motiv prezumat al crimelor a fost cu desăvârşire înlăturat în

cursul instrucțiunii, **înlăturându-se şi orice bănuială că autorii lor ar fi fost legionarii care săpau la mormânt,** pe următoarele considerațiuni:

în primul rând, era o imposibilitate practică ca un grup numeros de legionari să fi putut pătrunde noaptea în fort, fără ştiința santinelelor militare, afară de garda legionară care în seara de 26 noiembrie 1940 a schimbat garda cea veche, fa ora 21: De altfel, după cum rezultă din procesul-verbal dresat de noi în ziua de 29 aprilie 1941, distanța de la mormânt până ia intrarea în fort este aproximativ de 1/2 km, în drum găsindu-se diverse forturi militare, grefa, postul telefonic, comandantul închisorii şi locuința ajutorului de comandant colonel Rădoi, şi ar fi fost imposibil ca nimeni dintre aceştia să nu se sesizeze de trecerea unui grup de oameni înfuriați.

În al doilea rând, nici mobilul prezumat mai sus nu este valabil, deoarece **săpăturile nu au fost terminate şi nu *s-a* ajuns la descoperirea cadavrelor şi identificarea lor,** decât în dimineața de 27 noiembrie 1940, ora 11, aşa că în îndoiala în care se găseau legionarii şi însuşi tatăl lui C. Codreanu, prof. Ion Zelea Codreanu, îndoială pe care acesta şi-a manifestat-o din ajun față de medicul legist Valentin Sava, nu se putea vorbi de înfurierea celor care săpau.

Acest argument este întărit de declarapunea **prof. Ion Zelea Codreanu, care arată că nici unul din cei care săpau la mormânt nu a părăsit lucrările în timpul nopţii** şi că, în orice caz, nu s-a ştiut până a doua zi dimineața, ia ora 11, dacă sunt sau nu înmormântate în acei loc osemintele lui C. Codreanu şi ale acoliților săi.

În al treilea rând, din însăşi mărturisirea lui Gheorghe Crețu şi a lui Octavian Marcu, rezultă că asasinatele au fost comise de el şi de însoțitorii cu care veniseră sub conducerea lui Dimitrie Grozea (plecați cu brekul poliției şi cu un autoturism), la care *s-a* alăturat Constantin Savu, rămas la închisoare în acea noapte, deşi terminase încă din ajun oficiul de comandant al gărzii legionare *(avusese indicații în acest sens? – se întreabă Mihai Stoian, autor citat – n.a.).*

*Î*n al patrulea rând, din tot complexul probelor administrative şi prezumțiilor, rezultă că **aceste crime nu au fost rezultatul unor hotărâri spontane, ci au fost premeditate.** în adevăr; din declarația categorică a lui Gheorghe Crețu, rezultă că, pentru prima oară, garda legionară care urma să intre de serviciu în seara de 26 noiembrie, în loc să fie comandată ca până atunci de un simplu legionar, a plecat de la prefectura Poliției sub comanda lui Dimitrie Grozea".

Antonescu a dorit moartea fui Moruzov ?!

Dar **Antonescu poartă, în mod direct, şi răspunderea morţii lui Mihail Moruzov,** căci îndelungata duşmănie dintre cei doi se încheie – oare nu suficient de semnificativ? – prin împuşcarea fostului şef al Serviciului Secret, în celula nr. 1 – Jilava, de către legionari.

În ciuda falsei aureole de ostaş sobru, intransigent, om al legii şi al principiilor, iată-l pe **Antonescu luându-şi revanşa prin "intermediari" (ca, de altminteri, şi în cazul lorga!).** Ce anume avea de răzbunat "Conducătorul", după ce lansase chemarea: *"Vrajba să înceteze. De oriunde şi prin oricine. Lupta să fie numai pentru stat"* (1940, 6 septembrie)?

La urma urmei, destule neajunsuri pătimise – însă pe drept – din cauza lui Moruzov şi a regelui detronat, Carol II.

Conflictul Antonescu-Moruzov exista, desigur, de vreme ce, la instalarea primului în fruntea Marelui Stat Major (tutelând şi Serviciul Secret), cel de-al doilea se grăbeşte să treacă, împreună cu serviciul său, la Ministerul Apărării Naționale. **Antonescu** însă se afla, atunci, în plină ascensiune: **devenit ministru al Apărării Naţionale, propune înlocuirea lui Moruzov printr-un militar de carieră dar regele refuză.**

Moruzov cercetează, minuțios, existența generalului Ion Antonescu şi descoperă legăturile sale cu Garda de Fier **(întâlnirea acestuia la Predeal, cu Corneliu-Zelea Codreanu, amândoi pe skiuri, fotografia binecunoscută, provenind din dosarul Serviciului Secret, ajunge în mâinile regelui, împreună cu aJte documente incontestabile, printre care şi** proba că generalul este bigam). Motive suficiente pentru ca regele să-l demită pe Antonescu şi să-l interneze (domiciliu forțat) la mănăstirea Bistrița.

Asasinii au plecat... de la Poliție

Echipa care a executat pe cei închişi la Jilava a plecat de la Prefectura Poliției sub îndrumarea lui Dimitrie Grozea, cel care conducea echipa, personalitate proeminentă în mişcarea legionară, care nu mai avea ca superior decât pe însuşi comandantul mişcării legionare. Dar cine era **Dimitrie Grozea:** fost desenator tehnic, vechi membru al mişcării legionare, participant deosebit de activ la evenimentele din ianuarie 1941, era dat dispărut la data procesului intentat asasinilor.

Ce declară Gh. Crețu: "***Dimitrie Grozea a venit din oraş cu o hârtie pe care era pianul echipelor care urmau să fie repartizate pe celule pentru executarea crimelor"*** (în "Nota informativă" a Ministerului Justiției, referitoare la asasinatele de la închisoarea Jilava, urmare a adresei nr/656 din 4 aprilie 1941, se menționează: *"După aceea, după o listă pe care o adusese întocmită").*

Dimitrie Grozea, comandantul "Echipei Morții" care urma să acționeze la Jilava, le-a explicat participanților: **"totul trebuia făcut în noaptea aceea**, deoarece locotenent-colonelul Rioşeanu, subsecretar de Stat la Ministerul Afacerilor Interne, ordonase ca, începând cu 27 noiembrie, paza deținuților politici să nu se mai facă de către garda legionară cu acces în interiorul închisorii'militare Jilava".

Devine astfel certă afirmația lui Eugen Cristescu, din instanța de judecată, referitoare la înlocuirea gărzii legionare, că aceştia aflaseră prin **spionii pe care îi aveau camuflaţi pretutindeni.** De unde şi graba executării planului ucigaş care, după toate probabilitățile, ar fi urmat să se împlinească, dacă n-ar fi intervenit ordinul It. col. Rioşeanu – abia peste o zi sau două – ca să coincidă perfect cu momentul deshumării osemintelor lui Corneliu Zelea Codreanu şi ale celorlalți legionari.

Legionarii pregăteau asasinarea lui Antonescu

lată un extras din **depoziția** lui **Eugen Cristescu,** de la procesul ce a avut loc în **1946:**

"**Acuzatorul public:** Cine a pus pe legionari să facă de pază la Jilava?

Eugen Cristescu: Era domnul Horia Sima.

Acuzatorul public: Cine era ministru de Interne la acea dată?

Eugen Cristescu: Generalul Petroviceanu, dar închisoarea era militară. Au aflat legionarii că se schimbă paza. Lt. col. Rioşeanu (era subsecretar de Stat la Ministerul Afacerilor Interne) ordonase ca, începând cu 27 noiembrie, paza deținuților politici să nu se mai facă de către garda legionară cu acces' în interiorul închisorii militare Jilava- gardă care se schimba până atunci, o singură dată pe zi, seara la orele 21, şi cum paza trebuia să fie schimbată chiar în noaptea de 27 noiembrie, s-au organizat şi i-au suprimat pe cei de acolo.

Organele de informaţii deţineau date potrivit cărora legionarii, încă de la mijlocul lunii decembrie 1940, pregăteau, ca variantă a rezolvării contradicției dintre ei şi Antonescu, asasinarea acestuia. Versiunea aceasta era cunoscută şi colaboratorilor Legației germane **din Bucureşti, care apreciau, nu fără temei, că** o înțelegere între Sima şi Antonescu era imposibilă şi că Antonescu va sfârşi prin a fi asasinat, **iar partidul legionar, ca întotdeauna, va spune că fapta se datoreşte inițiativei personale a unui exaltat".**

Se terminase de mult "luna de miere" Sima-Antonescu şi asemănarea este izbitoare cu cealaltă colaborare Moruzov-Sima. Procedeele, cel puțin dacă nu s-au tradus în fapt în cazul lui Antonescu, erau identice.

Mareşalul – spionat de... servitoare

Câtă încredere îşi acordau reciproc Ion Antonescu şi Horia Sima rezultă din cele ce urmează:

"încă de la începutul existenței statului național-legionar, acesta luase o seamă de **măsuri pentru a pregăti condiţiile înlăturării lui Antonescu din guvern şi a preluării în întregime a puterii de către Garda de Fier.** In acest scop, el a organizat **un serviciu special de informaţii aparţinându-i în exclusivitate, condus de un legionar,** însărcinat în a urmări demnitarii şi cadrele superioare legionare sub raportul fidelității față de el...şi filarea lui Antonescu".

Ajutorul şefului acestui grup avea misiunea să se ocupe numai de obținerea de informații despre Ion Antonescu. Acesta avea în subordine o rețea informativă alcătuită din **zece ofiţeri** tineri, legionari, recrutați prin intermédiul unui ofițer-elev de la Şcoala Superioară de Război,' plătiți cu o sumă lunară totală de 300.000 lei, precum şi circa **80 de studenţi legionari** şi un număr de **servitoare din casele prietenilor lui Ion Antonescu.**

Relatând rezultatele activității de urmărire a lui Antonescu, ajutorul şefului acestui serviciu de informații legionar afirma: "Am aranjat cu ofițerii tineri să intre în legătură cu aceste servitoare, care îşi primeau de acum cadourile^ prin ei, ceea ce se înțelege, îmi încasează cheltuielile cam dublu. însă, destul de curând au început să apară roadele. Tot felul de mese la care participau nu numai diferiți englezi din societățile petroliere româneşti, ci şi membri din Legația engleză din Bucureşti. într-o casă... proprietatea unei rude, au reuşit să instaleze cea mai modernă creație de fonograf cu placă şi primeam trei plăci dintr-o asemenea reuniune... Antonescu îşi vizita prietenii din fosta ligă «Vlad Țepeş»... cunoscuți masoni şi anglofili".

Himmler -"păpuşarul şef"

Nu este exclus ca şi în jurul lui Moruzov să fi fost țesută o pânză de informatori, care, cu toată şiretenia acestuia, să fi lăsat să transpire o serie de lucruri privind loialitatea sa față de Mişcare sau relațiile cu Casa Regală, care să deranjeze în ceà mai mare măsură pe Horia Sima şi sfârşind în a-l determina pe acesta sau pe cei din anturajul său să-l treacă pe lista indezirabililor.

Că **Himmler,** şeful poliției germane, **era întru totul de acord şi la curent cu asasinatele de'la Jilava,** cu suprimarea persoanelor închise acolo, printre care,*în celula nr. 1, se afla Mihail Moruzov – şi poate că nu întâmplător se afla singur într-o celulă şi cea cu nr. 1 – o dovedeşte scrisoarea trimisă lui Horia Sima, la 5 decembrie 1940, de către acesta. Referitor la asasinatele de la Jilava, Himmler consemna satisfăcut perfecta asemănare dintre activitatea

Partidului Național-Socia- list ş.i Garda de Fier în ce priveşte pedepsirea adversarilor.

"în această primă epocă a preluării puterii – scria el – au fost traşi la răspundere şi împuşcați de către Mişcare în afara justiției de stat., oamenii şi adversarii similari cazului legionarilor... O asemenea măsură este justă, pentru că ea nu poate fi dusă la îndeplinire niciodată de justiția ordinară, care este legată de paragrafe şi va depinde totdeauna de un formalism al paragrafelor".

Cu nelegiuită meticulozitate, cruçjul spectacol al suprimării celor 65 de prizonieri de la Jilava a fost pregătit şi înfăptuit de Horia Sima şi cei apropiaţi lui. încă de la începutul lunii octombrie 1940 (după unii şi mai devreme), viitoarele victime erau ridicate de acasă şi întemnițate la Jilava. Celulele până la numărul 20 au fost luate în pază de însăşi poliția legionară, cu acordul generalului Petro- vicescu, ministrul de Interne', "asistent de regie" al lui Horia Sima.

Faptele converg spre demonstrația logică că **mişcările – aparent dezmembrate – ale Echipelor Morţii au fost dirijate unitar, din umbră, realmente, de un creier al teroarei,** supus probabil şi el altor interese... Fiindcă, altminteri, cum de s-au pornit toate echipele să acționeze aproape simultan în intervalul minim 26-27 noiembrie?...

Canaris merge mai departe...

Informat despre uciderea lui Moruzov, amiralul Canaris îşi vedea strădaniile năruite! Moruzov fusese un colaborator important*. **Acţiunea legionarilor putea să dezorganizeze întregul sistem al măsurilor de contrasabotaj.** Trebuia acționat urgent pentru salvarea intereselor germane şi căutate noile modalități de colaboraie cu S.S.I.-ul. Canaris considera că lucrurile trebuiau judecate la rece. Un om era prețios atâta timp cât avea puterea funcției. Dacă noii guvernanți se vor' dovedi totuşi loiali Germaniei, colaborarea va putea continua nestingherită. Deci, în primul rând trebuia cunoscut noul conducător al statului. Pentru orice eventualitate însă, un desant aerian era pregătit spre a fi lansat, în caz de nevoie, pe teritoriul românesc, în zona petroliferă.,.

În situația nou creată, Canaris se vede nevoit să se deplaseze urgent la Bucureşti. Ordonă capitanului von Stransky din Abwehr, ofițer de legătură la Bucureşti cu Serviciul Secret Român de Informații, să-l anunțe pe It. col. lonescu Micandru că va sosi cu avionul la Aeroporul' Băneasa, împreună cu It. col. Bentivegny, în ziua de 7 **septembrie,** la orele **18,00.**

lonescu Micandru a raportat lui Ion Antonescu – atunci prim- ministru – despre sistemul protocolar şi cel derlucru uzitat cu prilejul vizitelor la Bucureşti şi a primit ordin să nu ia contact cu nimeni în afară de el.

La **11 septembrie 1940,** amiralul Canaris era condus la generalul Antonescu. Vorbindu-i în numele lui Hitler, Canaris îi va aduce la cunoştinţă generalului Antonescu despre interesele Reichului pentru anumite zone din România şi măsurile care fuseseră luate, subliniind că **şi în noua situaţie înţelege să continue colaborarea cu Serviciul Secret Român,**' care a dovedit că este în măsură să facă față acțiunilor de contrasabotaj.

Generalul Antonescu s-a declarat întru totul de acord. La sfârşitul întrevederii au fost introduşi It. col. lonescu Micandru şi maiorul (nu căpitanul) von Stransky, çare au primit **instrucţiuni precise asupra modului cum să colaboreze.** Canaris reuşise să mențină şi să dezvolte colaborarea, prin Antonescu. Despre Moruzov nici nu s-a mai pomenit...

Capitolul X

DICTATURA CRIMINALILOR

Carol II – dictatorul viclean şi nesătul

Analiza profilului lui Moruzov şi a activității sale trebuie făcută în contextul lumii şi evenimentelor în care trăia. Ne vom referi în primul rând la cele două personalități ale epocii: regele Carol al ll-lea şi Horia Sima.

Toți care l-au văzut şi l-au auzit pe **regele Carol al ll-lea** nu i-au putut contesta **un anumit farmec.** Poseda **o înfăţişare plăcută,** ştia să găsească vorba potrivită pentru orice interlocutor şi, **fără a depăşi un nivel mediu, inteligenţa sa se dovedea reală.** în ceea ce priveşte **abilitatea politică,** s-ar putea spune chiar că era **de temut.** Scăderile lui se datorau unei moşteniri congenitale. Poseda un **caracter schimbător,** plăcându-i să se facă remarcat, **lacom după bani şi mare amator de femei şi aventuri galante.** Dar, în cele din urmă, după cum se va dovedi, nu- aceste slăbiciuni îl vor duce la pierzanie, ci **setea lui nelimitată de putere.**

Analizând situația politică, a sesizat punctele slabe. **A început prin a-i încuraja pe tineri.** A pus ochii pe **Gh. Tătărăscu** de la Partidul Liberal. Bătrânii din partid îl marginalizaseră, acordându-i doar funcția de subsecretar de stat. Carol l-a făcut prim-ministru. De la țărănişti l-a selecționat pe **Armand Călinescu.**

Nimeni nu a bănuit că îndărătul acestor aparente tendințe de înnoire, **regele nu urmărea altceva decât instituirea propriei sale dictaturi.**

Lucrurile aveau să se contureze abia după înlăturarea lui Nicolae Titulescu, personalitate marcantă a vieții politice interne şi internaționale.

Încă de la revenirea sa pe tron, Carol şi-a dat seama că are nevoie de un om care să-l informeze exact şi la timp cu cele petrecute. O serie de personalități, ca **mareşalul Antonescu şi generalul Drăgan, l-au sfătuit să-l aleagă pe Mihail Moruzov.**

Antonescu – bigam, Veturia Goga – agent străin ?

Pentru Moruzov s-a pus pentru prima oară o gravă problemă de conştiință. El înțelegea să-l servească pe rege, având sentimentul că indirect îşi serveşte țara. Dar, la scurt timp avea să-şi dea seama că interesele monarhiei nu se suprapun cu cele ale țării.

Camarila regală, ca şi anturajul acesteia, era pusă pe jaf şi afaceri veroase. **A lucra pentru aceştia înseamnă a te identifica cu ei.** Carol voia să aibă dosarul la zi **al tuturor colaboratorilor săi activi şi ai celor posibili.** în scurt timp, S.S.I. avea seifurile arhipline cu dosare, **că puteai umple un hambar cu ele[1].** Foarte multe erau compromițătoare. **Adeseori Regele Ti solicita scoaterea unor dosare. La un moment dat, s-a impus dosarul generalului Ion Antonescu.**

Regele se temea foarte mult de Ion Antonescu. **Moruzov a descoperit detaliile căsătoriei sale cu** Marfa. **A intuit existența unui viciu:** ea făcea la Paris spionaj în dauna țării. Aşa cum spune Ve- turia Goga s-a ocupat şi ea cu strângerea de informații strategice în favoarea unei puteri străine **şi nu ar fi exclus ca ea să fi beneficiat de acoperirea bunei sale prietene.** Datele adunate de Moruzov au servit regelui pentru intentarea, la sugestia lui, a unui proces de bigamie.

Prin natura împrejurărilor, Moruzov a ajuns să cunoască nenumărate secrete ce nu-i conveneau nici... regelui. De pildă, el a fost printre puținii care ştiau că **regele se ocupa cu multe speculații cu devize în dauna statului.** Regele i-a mai încredințat **misiunea** delicată, de o excepțională importanță, **de a supraveghea strict Garda de Fier,** care ajunsese un adevărat pericol public.

Hitler nu auzise de "dictatura Carol II"...

Moruzov a reuşit să descifreze întregul mecanism prin care **Horia Sima, numărul 13 în ierarhia legionară,** aspira la funcția de căpitan.

Sima, la un studiu mai atent, s-a dovedit a fi capabil de cele mai neaşteptate viraje. El putea fi cumpărat, nu pe mulți bani, dacămai ales i se flutura în fața ochilor perspectiva promovării la putere. între cei doi a avut loc o întâlnire şi **Moruzov l-a recrutat. Sima a devenit informatorul S.S.I.-ului în**

cadrul Legiunii. Era totuşi un element nesjgur şi Moruzov o înțelesese prea bine.

În noaptea de 10/11 februarie 1938, Carol a ll-lea a dat lovitura de stat prin care a înlăturat guvernul Goga-Cuza, instaurându-şi propria dictatură. în primul guvern al Frontului Renaşterii Naționale (FRN) au intrat; Miron Cristea, patriarh, ca, prim-ministru, Gh. Tătărăscu, Al. Âverescu, Al.Vaida-Voievod, generalul Arthur Văitoianu şi Ion Antonescu.

Evenimentul a avut loc la 11 februarie 1940. **La 30 martie, Ion Antonescu era scos din guvern** şi schimbat cu generalul Gh. Argeşanu.

La 31 martie, printr-un decret special, **toate organizaţiile politice au fost dizolvate,** singurul partid admis fiind F.R.N.

La 16 aprilie, **dând urmare unei sugestii,** regele a dispus arestarea lui Corneliu Zelea Codreanu, **care-l insultase grav într-o scrisoare pe profesorul Nicolae lorga.** Concomitent cu Codreanu au fost arestați aproape toți şefii Legiunii, mai puțin Horia Sima.

Arestările au fost efectuate sub' conducerea S.S.I.-ului, fapt care explică nearestarea lui Horia Sima. Regeje, ştiind că e agent al S.S.I.- ului, credea că se va putea folosi de el. între timp, evenimentele evoluau pe un drum periculos.

Regele a făcut o vizită în Apus şi, la întoarcere, s-a oprit şi în Germania. A discutat cu toți demnitarii, inclusiv **cu Hitler, întâlnire secretă** ce a avut loc la **24 noiembrie 1938,** în localitatea Berchtesgaden – München. Se afirmă că **dramatica discuţie dintre Hitler şi Carol al ll- lea s-a purtat** *"stante pedes*", adică **"stând în picioare", în prezenţa lui Göring,** care alerga când la unul, când la celălalt, pentru a-i calma şi împiedica să se retragă fără să salute.

"Vă ordon... să-i treceți Styxul !"

Când Hitler i-a cerut lui Carol aducerea Gărzii de Fier la putere, Carol al ll-lea a refuzat, **motivând că n-ar fi nevoie deoarece în România dictatura a fost instaurată de către el, Carol. Lui Hitler îi trebuia o unealtă docilă, nu un dictator. De aceea,** pe un ton imperativ a solicitat lui Carol al ll-lea să ia măsuri să nu se întâmple ceva lui Corneliu Zëlea Codreanu, deoarece în afară de el nu cunoaşte alt dictator în România.

Plecând spre ţară, regele a dat ordin telefonic săfie suprimaţi cei închişi. Execuția a căzut în seama jandarmeriei. în noaptea de **29/30 noiembrie 1938,** deținuții, adică **Codreanu şi un grup de 13 conducători legionari** aflați Tri detenție la închisoarea din Râmnicu- Sărat, au fost urcați în camioane şi porniți spre Bucureşti. în dreptul pădurii de la **Tâncăbeşti,** la kilometrul **30** pe şoseaua ce leagă Ploieş- tiul de Bucureşti, **automobilele au**

fost "atacate" cu împuşcături de către necunoscuți ce au reuşit să dispară. **Deţinuţii,** profitând de ocazie (aşa menţiona comunicatul guvernamental), fiind şi o noapte cu ceaţă densă, **iau încercat să fugă în pădure. Jandarmii** care-i însoţeau au făcut uz de armă, **omorând pe toţi** cei patrusprezece deţinuţi. Referitor la împrejurările de mai sus, **în comunicatul Ministerului de Interne, se arăta:**

"Codreanu şi alţi 13 membri ai Gărzii de f ier erau transportaţi cu camionul de la Râmnicu Sărat la Bucureşti. între Ploieşti şi Bucureşti, camionul a fost atacat **de o bandă de legionari înarmaţi** şi arestaţii au încercat să evadeze, aşa că au fost cu toţii împuşcaţi dé jandarmi".

Comentarea cazului în presa română sau publicarea altor amănunte au fost interzise. Totul era scuzat. Direcţia presei externe a trimis tuturor legaţiilor române din Europa următoarea telegramă cifrată: / * -

"Pentru a putea informa, am onoarea a aduce la cunoştinţă că împuşcarea lui Corneliu Codreanu şi a altor 13 conducători legionari care au încercat să fugă de sub escortă constituie un **simplu fapt de drept comun.** Nici un fel de temere de tulburări viitoare şi nici un motiv de alarmă nu există. De notat că **printre împuşcaţi nu este nici unul care să nu fi fost asasin".**

Garda de Fier-agentură a Germaniei

în opinia publică, evenimentul a fost primit cu mare emoţie.Toată lumea se aştepta la răzbunarea ce în mod logic avea sa urmeze. **Singurul care se bucura era Horia Sima. Şansa de a deveni lider naţional era tot mai aproape.** Abil, din umbră, Moruzov îi stimula acest apetit devorator. Nu bănuia perfidia de care era capabil acest om. încă din decembrie **1938,** Moruzov fusese încunonştiinţat că, la ordinul şi cu contribuţia lui, se terminaseră preparativele pentru executarea unei lovituri de stat. Acţiunea ar fi urmat să se declanşeze pe data de **6** ianuarie **1939.** Dar, **la 4 ianuarie, complotul a fost descoperit.** Organizatorii lui au fost arestaţi. Datorită legăturilor pe care le avea cu Mihail Moruzov, Horia Sima a reuşit să se sustragă ***-de*** la arestare, iar pe la sfârşitul lunii ianuarie a ieşit clandestin din ţară. Judecat în lipsă, el a fost **condamnat la 8 ani închisoare.** Ajuns în Germania, a fost încadrat **crainic de limba română la* postul de radio Stuttgart !**

în "Buletinul informativ" nr. *986* ***din*** *5 ianuarie 1939* ***a apărut ştirea că*** *"*din Polonia a intrat în România un număr de 600 de agenţi hitlerişti, trimişi de autorităţile germane pentru a menţine curentul legionar inaugurat de Corneliu Zelea Codreanu". ***lată'încă o dovadă a faptului că Garda de Fier era o agentură a Germaniei în România.***

Tot în "Buletinul informativ" se mai menționa că **legionarii au primit ordin să pătrundă prin orice mijloace în Frontul Renaşterii Naționale** şi mai ales în organizația premilitară a frontului, pentru ca, la momentul potrivit, **să poată dispune de arme.** Caracterul agresiv al organizației legionare, aservită Germaniei, se evidenția pregnant şi prin acest ordin.

Armand Călinescu, necunoscând acțiunile lui Mihail Moruzov, **a dat dispoziție să se asigure executarea sentinței judecătoreşti privind condamnarea lui Horia Sima, precum şi urmărirea şi arestarea şi a altor capi legionari,** printre care Victor Vojean, Viorel Trifa, preotul Dumitrescu Borsa şi alții, ca şi prinderea evadaților Alexandru Cantacuzino şi Victor Cristescu.

Birourile de statistică contabilizau... spionii !

Carol al ll-lea se străduia să stăpânească situația din țară. **în**

combinațiile sale, un rol tot mai important urma să-i revină Serviciului Secret de Informații. **Ca atare a întreprins o serie de măsuri menite să pună acest serviciu sub controlul său direct** Prin* urmare, regele a ordonat ca Serviciul Secret de Informații să aparțină Ministerului Apărării Naționale sub rapoftul fondurilor şi al personalului, iar activitatea să fie desfăşurată sub directa sa supraveghere.

Marele Stat Major al Armatei române a solicitat aprobarea ca Secția a ll-a, ce-i aparținea şi în care funcționa un birou de contraspionaj încadrat numai cu patru oameni, să se organizeze ca şi Servi-

ciul Secret de Informații, pe două mari compartimente: unul de contraspionaj şi altul de spionaj. Regele a respins cererea avansată, motivându-şi sentința cu cuvintele: "Avem *pe Moruzov, care este foarte bun. în plus, Franța şi Anglia dau asistența lor pe linie informativă*[A].

*Î*n această situație, Marele Stat Major va recurge la un şiretlic şi cere aprobarea de înființare a **trei birouri de "statistică militară", ce aveau misiuni informative şi contrainformative.** Acestor "birouri de statistică" le erau încredințate următoarele **misiuni:** asigurarea menținerii unor strânse legături cu organele Siguranței, Poliției, Justiției şi Admi-nistrației; cunoaşterea stării de spirit a populației; descoperirea şi supravegherea elementelor suspecte de spionaj; cunoaşterea modalităților de realizare a propagandei străine; verificarea discretă a persoanelor ce ocupă funcții importante, ținerea evidenței şi informarea pe verticală şi pe orizontală.

La **6 martie 1936** va deceda patriarhul Miron Cristea, preşedintele Consiliului de Miniştri, şi va fi înlocuit de **Armand Călinescu.**

La inițiativa sa, a fost trimis în străinătate un ofițer itinerant de contra-informații, cu misiunea de a culege date şi informații referitoare ia politica Marilor Puteri față de România şi mai ales la penetrația germană spre sud-estul Europei. La propunerea lui Mihail Moruzov misiunea a fost încredințată It. col. Gheorghe Petrescu, ofițer aparținând Secției a ll-a a Mareiui Stat Major, prietenul său.

Regele şi premierul – pe lista neagră la Berlin

După invadarea Cehoslovaciei, Germania a trimis României un ultimatum. Ajuns la Legația germană din Bucureşti, **documentul a fost modificat de către Gustav Schmidt, cifratorul german, recru- at de Serviciul Secret de Informaţii şi de *Intelligence Service.* Modifi-care^consta în atenuarea textului ultimatumului.** Cu ocazia descifrării, actul de trădare a fost descoperit de către Edith von Coler, o agentă a spionajului german ce acționa la Bucureşti. Gustav Schmidt a fost imediat arestat şi închis în subsolurile Legației germane din Bucureşti, unde a stat până când a sosit de la Berlin ordinul de executare a sa. Execuția a fost adusă la îndeplinire de către ataşatul de presă Voss şi Schrhidt a murit peste câteva ore într-un spital din Bucureşti. Voss a plecat apoi în Germania.

Agenții secreți români au aflat că **elementele de extremă dreaptă, stimulate şi ajutate de Germania, au pus la cale asasinarea lui Carol al ll-lea şi a primului-ministru Armand Călinescu.** Numeroşi legionari părăsiseră ilegal țara de teamă că vor fi traşi la răspundere penală pentru infracțiunile comise. Ajunşi în Germania **s-au înrolat în Gestapo,** germanizându-şi numele. Se pare că, în viziunea organizatorilor de la Berlin sarcina dată lui Mihail Vârfureanu, de a pregăti atentatul împotriva lui Carol şi a lui Armand Călinescu, a constituit numai o variantă de inducere în eroare şi de înşelare a organelor de pază a demnitarilor. **Atentatul urma să fie comis de elemente pregătite în mod special la Berlin.** în a doua decadă a lunii septembrie a anului 1939, Horia Sima şi o echipă a morții formată din nouă oameni au **intrat clandestin în țară** şi au trecut neîntârziat la pregătirea **asasinatelor hotărâte la Berlin.**

Asasinarea lui Armând Călinescu

în ziua de **19** august a fost stabilit atentatul împotriva lui Armand Călinescu. Conform planului stabilit, automobilul cu Dumitru Dumi- trescu, Cezar Popescu, Traian Popescu, Ion Moldoveanu şi Ion Vasi- liu, a staționat pe str. Făgăraş în apropiere de Ştirbei Vodă, pe care, la orele **13,15,** urma să treacă automobilul cu Armand Călinescu. La ora stabilită au văzut că

automobilul prezidențial se apropie de str. Făgăraş şi au pornit motorul, iar după ce acesta a trecut, automobilul în care se aflau asasinii a pornit în urmărirea lui.

În vremea aceasta, **o femeie bătrână îmbrăcată în haine ţărăneşti** s-a oprit lângă o bancă aflată la umbra unui vechi castan de pe trotuarul Bulevardului Eroilor şi s-a aşezat într-o poziție care făcea impresia că se odihneşte. La ora respectivă, circulația era puțin intensă. Bătrânica **nu era altcineva decât Horia Sima,** a cărui măiestrie în arta travestirii era bine cunoscută. Se mai remarcase prin **dexteritatea şi precizia cu care mânuia revolverul,,** nimerindu-şi ținta cu ochii închişi sau pe întuneric. Se travestise pentru a putea urmări desfăşurarea atentatului.

Când automobilul primului-ministru a virat la dreapta pe Bulevardul ArdealulUi, **o căruţă condusă de un complice al echipei morţii travestit în tânără femeie, i-a barat calea,** făcând impactul inevitabil. **Şo-ferul avea consemnul că orice s-ar întâmpla să-şi continue drumul. Nu l-a respectat şi a oprit.** în acel moment, automobilul prezidențial a fost **tamponat din spate de automobilul atentatorilor.** Agentul de siguranță Androne, aflat pe banca din dreapta şoferului Joița, care avea misiunea să-i asigure paza lui Armand Călinescu, a sărit din maşină şi a încercat să-şi scoată pistolul. A căzut secerat de gloanțe iar şoferul a reuşit să scape cu viață fugind. **Armand Călinescu a deschis portiera din spate pentru a coborî. O ploaie de gloanţe l-a prăvălit pe pavajul străzii,** alături de cadavrul lui Androne. Pentru a fi siguri de moartea lui, **criminalii i-au întors corpul şi au mai tras asupra lui câteva focuri. Primise peste 20 de gloanţe în corp.**

Bătrâna de pe bancă, martoră a asasinatului, a dispărut fără urmă...

Vânătoarea de legionari

în după-amiaza aceleiaşi zile, organele Poliției au încercuit în imobilul din Bulevardul Brătianu nr. 24 pe cei patru complici ai asasinilor. Când muniția era pe sfârşite, unul dintre ei s-a sinucis, iar ceilalți s-au predat. **în cursul nopţii, asasinii arestaţi** au fost conduşi, împreună cu complicii lor, la intersecția străzii Ştirbei Vodă cu Bulevar-. dul Eroilor, unde au fost **împuşcaţi. Cadavrele lor au fost lăsate pe Ibc, pentru a fi văzute de trecători.**

In jurul orei 2 şi ceva, în timp ce lua masa cu familia în strada Sofia, Moruzov a auzit anunțul de la radio ce vestea asasinarea primului- ministru. A uitat de masă şi a cerut la telefon, prin firul pe care îl avea cu corpul detectivilor, legătura cu Siguranța Generală, cu Niki Ştefă- nescu, subdirector

al S.S.I.-ului. *"Ce faceți acolo, dormiți iar legionarii își fac de cap?"* Dintr-un salt şi-a luat pălăria din cuier şi a sărit pur şi simplu în Mercedesul care-l aştepta la poartă.

Pentru a fi informat cu mai multă exactitate despre ce se punea la cale de către germani şi Horia Sima, **Carol i-a cerut lui Moruzov să încerce să afle mai multe de la Canaris,** cu prilejul consfătuirii de la Veneția, ce a avut loc între 3 şi 5 septembrie 1940.

Evenimentele care au urmat se ştie că au pus capăt colaborării regelui cu Moruzov. La 4 septembrie 1940, regele^ a însărcinat pe generalul Ion Antonescu să formeze un nou guvern. **în toată ţara s-a declanşat, sub conducerea ministrului de Interne Gabriel Marinescu, o veritabilă vânătoare de legionari. Aceştia erau arestaţi, judecaţi sumar şi executaţi.** Printr-un calcul machiavelic, **Horia Sima împingea în faţă pe codrenişti,** adepții săi menținându-se în umbră, cu toate că ei fuseseră cei care săvârşiseră omorul. Aşa se face că, scontând pe posibilitatea de a-l putea manevra ulterior, Sima a fost menajat şi de această dată...

Capitolul XI

SERVICIUL SPECIAL DE INFORMAȚII

Serviciul de informații – prima grijă

încă înainte de abdicarea regelui Carol II, prin trei decrete-legi

(nr. 3.053 din 5 septembrie, nr. 3.067 din 6 septembrie şi 3.072 din 8 septembrie 1940), **Ion Antonescu a fost numit în funcţia de Conducător al Statului român, investit cu puteri discreţionare.** El mai era şi Preşedinte al Consiliului de Miniştri.

Ion Antonescu cunoştea importanța Serviciului Secret pentru conducerea unui stat. Colaborarea cu Moruzov îi cauzase, însă, mari neplăceri şi nici nu mai vroia să audă de această denumire şi **a dorit crearea unui serviciu nou, pe baze cu totul noi.**

La începutul lunii septembrie 1940, Ion Antonescu îl numeşte pe colonelul loan Nicolaid în locul lui Moruzov. Colonelul Nicolaid era un foarte bun teoretician, un om cumsecade, dar lipsit de cunoştințe practice în domeniu. Ion Antonescu dă ordin şi indicații precise privind întocmirea *"Decretului pentru înființarea Serviciului Special de Informații"* care e publicat în M.O. nr. 3.083 din **25 septembrie 1940.**

Acest decret prezintă două caracteristici: este vorba de **un serviciu nou,** cel vechi fiind desființat. Serviciul se află **sub ordinele şi directivele Conducătorului Statului** şi nu ca cel din trecut, dependent de Marele Stat

Major. **Personalul şi materialul** urmau să fie provenite **de la Ministerul Apărării Naţionale,** ca şi bugetul, urmând ca materialele rezultate să fie primite şi la acest minister.

Fondurile puteau fi folosite după voința şefului serviciului, **controlul fiind efectuat de înalta Curte de Conturi** şi nu de Ministerul Apărării Naționale.

Decretul menționa clar că S.S.I.-ul colabora cu Marele Stat Major şi celelalte departamente, fiind dependent de Conducătorul Statului, totodată şi Preşedinte al Consiliului de Miniştri.

Securitate slabă, dezordine mare...

Intenția lui Antonescu era ca acest serviciu să urmeze politica de stat, primind ordine verbale sau scrise prin secretarul general de la Cabinetul Militar sau de la Serviciul de Centralizare a Informațiilor de la Preşedinția Consiliului de Miniştri.

Colonelul Nicolaid nu face nici o revizuire a personalului, nici o încadrare, menținând haosul existent de la Moruzov. Activitatea colonelului Nicolaid' se rezumă la citirea şi semnarea lucrărilor ce i se prezentau,

în această perioadă, vine în țară amiralul Canaris, care, în discuția cu Antonescu, intervine în favoarea lui Moruzov. **Locotenent- colonelul Micandru şi maiorul Stransky primesc instrucţiuni de a asigura colaborarea cu Abwehr-ul. Astfel, se oficializează colaborarea între aceste două servicii secrete.** Misiunea Militară Germană vine în țară după 12 octombrie 1940, **având în componenţa sa şi un serviciu al Abwehr. Agenţi germani sunt plantaţi în zona petroliferă şi Valea Dunării.**

Prezenţa trupelor germane îi încurajează pe legionari, care se dedau la jafuri şi violențe, în special împotriva evreilor.

S.S.I.-ul nu transmitea nici o informaţie privind faptele legionarilor, dezordinea care domnea în ţară. Criza informativă l-a determinat pe Antonescu să efectueze schimbarea conducerii S.S.I. care simpatiza cu legionarii, dat fiind că **Nicolaid fusese numit în urma recomandării colonelului Dragomir,** acela care făcuse legătura între Ion Antonescu şi Horia Sima şi care înlesnise aducerea legionarilor la putere.

Specialistul în legionari

Ca atare **Antonescu, cunoscând atitudinea lui Eugen Cristescu faţă de legionari** şi faptul că vreme de 14 ani lucrase ca director al Poliției de Siguranță, **prin decretul din noiembrie 1940 îl numeşte** pe Éugen Cristescu **şeful Serviciului Special de Informaţii.** Decretul purta nr. 157.357, publicat

în M.O. partea I nr. 266 din 12 noiembrie 1940. Printre pretendenții la postul de şef al S.S.I.-ului se numărau: Tomescu Ştefan inspector şi şef al contraspionajului de la Marele Stat Major (birourile statistice); Constantin Maimuca – inspector general la Siguranță şi generalul Seinescu, fost şef al Secției a ll-a Informații din Marele Stat Major.

Începuse lupta pentru supremaţie între Ion Antonescu şi Horia Sima. Secția de Informații a S.S.I.-ului era condusă de colonelul Şte- fănescu iar cea de contrainformații de directorul Georgescu. Evenimentele de la Jilava din noaptea de 27 noiembrie 1940 l-au determinat pe noul director, Eugen Cristescu, să ia măsuri ferme şi urgente de reorganizare a serviciului. **Situaţia lăsată de Moruzov era haotică, personal imaginar, fără studii, angajări pe bază de favoritisme şi bani însuşiţi de Moruzov pentru folos personal.**

La scurt'timp, făcând o analiză temeinică a Serviciului în prisma condițiilor conjuncturale ce se impuneau, Eugen Cristescu a decis **efectuarea unei a doua reorganizări,** motivele fiind de ordin general şi altele de ordin special. Situația existentă la acea dată, de organizare a Serviciului pe două secții şi şase birouri, se dovedea lipsită de echilibru şi proporții. Birourile nu mai corespundeau menirii lor şi nu mai erau în măsură să facă față situației.

Cele 12 Secții ale SSI

' !

Schimbările au fost efectuate pe bază de decizie:

1.Secția personalului a luat locul Biroului Personalului. Director a fost numit Dumitru Lepădatu, licențiat în Drept, element muncitor şi

devotat. ; ; • h^mo-ma -im yoivislnl «uoeenotnA uo ~

2.**Secţia secretariat** era compusă din următoarele birouri: Biroul Cifru, Biroul 1 Militar (care ținea evidența ofițerilor detaşați la Serviciul Special de Informații şi făcea legătura cu Ministerul de Război); Biroul 2 civil (care se ocupa de problemele de secretariat ce priveau instituțiile civile); compartimentul de registratură, arhivă şi curieri şi un cabinet medical. în total, secretariatul era încadrat cu 5 ofițeri, 2 subofițeri şi 28 funcționari civili.

Conducerea secretariatului a fost asigurată de locotenent-colonelul Voicescu.

3.**Secţia de Informaţii** şi-a dublat efectivul. Față de cerințele războiului', a constituit un "Eşalon informativ" pentru campania din Est, având ca bază agentura Frontului de Est. Conducător locotenent- colonelul loan Lissievici.

Frontul de Est a fost condus de locotenent-colonelul Ernescu Grigore, la Frontul de Vest – locotenent-colonelul Aurelian Andrea şi la Frontul de Sud – locotenent-colonelul Popescu loan.

4.**Secţia Contrainformaţii** a fost complet transformată, fiind împărțită pe trei direcții distincte: contrainformații, contraspionaj şi contrasabotaj. în timp au fost formate trei agenturi de teren pentru cele trei secții şi una cu misiuni speciale (supravegheri politice, militare, ministere etc).

Secția de Contrainformații a rămas să se ocupe cu informațiile generale, politice, economice şi sociale şi cu prevenirea infracțiunilor cu substrat politic. Ea trebuia să se separe de atribuțiile ce reveneau Siguranței Generale şi să treacă la cele specifice Serviciului de Informații. Şeful acestei secții, **Florin Becescu, specializat pe Franc- Masonerie,** a fost înlocuit cu Traian Borcescu, fost şef al Biroului de Contrainformatii din Secția ll-a a M.St.M. şi şef al Secției Secretariatului S.Ş.I.

5.Secţia Contraspionaj, oficial se numea Secția a IV-a Contraspionaj. Dispunea de un număr restrâns de informatori şi de o agentură de teren specializată. Conducerea era asigurată de maiorul Bălteanu, locotenent-colonelul Victor Siminel, locotenent-colonelul Alexandru Proca şi Florin Becescu.

6**.Secţia de Contrasabotaj,** oficial, se numea Secția a V-a Contrasabotaj şi' a luat ființă în baza Decretului nr. 687 din 16 septembrie 1942 publicat în M.O. nr. 217 din 17 septembrie 1942. Ea era destinată a proteja întreprinderile industriale, în special cele destinate Armatei, fiind deservită de 10-12 ofițeri activi, ingineri, şi condusă de locotenent- colonelul Proca Alexandru, licențiat în chimie. Țara a fost împărțită în zone de contrasabotaj, fiecare zonă fiind condusă de un inginer ofițer.

7.Secţia "G" de legături cu serviciile străine de informaţii. Documentele emise de această secție aveau antetul: "Secția lll-â "G" – Relații Externe". Colabora cu Abwêhrul şi Serviciul Italian de Informații. Era condusă de locotenent-colonelul Constantin lonescu-Micandru, ofițer de stat-major.

8.**Secţia Juridică** se mai numea şi secția VIII – Juridică. Pe antetul unor documente apare şi titulatura "Poliția Judiciară Militară".

Provenea din fostul Birou Juridic. Conducerea secției a fost asigurată succesiv de locotenent-colonelul magistrat Velciu Emil şi apoi Radu lonescu, elemente ce s-audovedit a fi corupte.

9.Secţia Tehnică purta denumirea oficială de "Secția IX-a Teh-nică" şi a luat naştere din Biroul tehnic. Conducerea era asigurată de directorul Gheorghe Cristescu, fratele directorului-general Eugen Cristescu.

lO.Secţia de Transmisiuni, denumită în documente "Secția a X-a Radio". Dispunea de o rețea de transmisiuni telefonice şi telegrafice, fiind condusă de maiorul Nicolae Luca.

11 **.Secţia Autotracţiune,** numită oficial "Secția a Xl-a Auto", conducă de locotenentul inginer Luca Bugheanu, fire risipitoare.

12.**Secţia Administrativă,** titulatura corectă fiind "Secția a XII-a Administrâtivă", a fost condusă de locotenent-colonelul intendent Diaconescu.

"Spionăm public şi oficial !"

Studiul întocmit de Eugen Cristescu asupra *"Legii pentru înființarea* S.S./."a remarcat insuficiențele, imperfecțiunile şi impreciziile pe'care le conținea. .

Pentru a nu lăsa loc la interpretări neconforme cu concepția legii, cu criteriile ce au stat la baza ei, cum şi cu intențiile legiuitorului, Eugen Cristescu a întocmit şi regulamentul dezvoltător al legii.

Noua lege prevedea că S.S.I. este un serviciu de drept public, însărcinat cu informarea generală a conducerii statului.

Rezulta faptul că S.S.I. nu mai era un serviciu organizat în secret, ci un serviciu public încadrat în organizarea statului şi recunoscut în mod oficial.

Misiunea S.S.I. era de asemenea precizată, legea arătând că acest serviciu **nu este un organ de informaţie personală** a unui personaj conducător, ci este un organ de informare generală a conducerii statului.

Legea menționa că **S*S.I. funcţiona pe lângă Preşedinţia Consiliului de Miniştri.** S.S.I. nu mai depindea nici din punct de vedere administrativ de Ministerul de Război, astfel că personalul, bugetul şi materialul urmau să fie încadrate la Preşedinția Consiliului de Miniştri (Decretul-lege nr. 2.172 din **4 august 1943).**

CapMolul XII

EUGEN CRISTESCU REFORMATORUL

Spionul intelectual

Numirea lui Eugen Cristescu în fruntea Serviciului Secret de Informații a fost o **consecinţă directă a luptei pentru putere** dusă de Antonescu cu legionarii conduşi de Horia Sima. Conflictul dintre cele două tabere avea să se amplifice după evenimentele sângeroase din noiembrie 1940.

Eugen Cristescu s-a născut la **3 aprilie 1895,** în comuna Grozeşti din județul Bacău. Provenea **dintr-o familie destul de modestă şi numeroasă.** Tatăl său, Ion Cristescu, era învățător la şcoala din comuna Oituz, iar mama sa Cleopatra Cristescu era fiica perceptorului din comună. Eugen a avut **opt fraţi:** cinci băieți şi trei fete.

După absolvirea şcolii primare din comuna Târgu Ocna, **a urmat Seminarul Teologic "Veniamin" din laşi,** pe care l-a absolvit în 1916, cu **media** 8,56. în acelaşi an **s-a înscris la Facultatea de Drept din laşi.** Din cauza războiului, şi-a întrerupt studiile. A participat la campania militară din toamna anului 1916 cu gradul de **sergent T.R. la serviciul sanitar.** După încheierea războiului şi-a continuat studiile la Universitate, iar **la 6 ani după absolvire îşi susţine teza de doctorat în ştiinţe juridice la Universitatea din laşi.**

După absolvirea facultății, Eugen Cristescu a lucrat neîntrerupt vreme de **14 ani** în Siguranța Generală a Statului şi apoi **6 ani** în funcții de conducere în Ministerul de Interne.

Pe lângă limbile clasice **(latina şi greaca)** cunoştea şi vorbea curent **franceza şi germana.** A participat la numeroase reuniuni organizate în diverse capitale europene pe teme de poliție. Un timp a fost şi **membru în Comisia Internaţională de Criminalistică şi director al Poliţiei de Siguranţă.** în întreaga sa carieră de funcționar public în Ministerul de Interne şi la Preşedinția Consiliului de Miniştri, a primit **şase ordine şi două medalii.**

Eugen Cristescu se afla în divergență cu Mihail Moruzov, **cu care era** rudă prin alianță.

Femeile-ascensor sunt binevenite !

Unii dintre colaboratorii săi afirmă că *"în ascensiunea sa, Cristescu s-ar fi servit şi de uneie doamne din înaita societate, care l-au sprijinit pYin relațiile lor ca să avanseze mai rapid".* Avea un **fizic robust,** era dotat cu o **inteligenţă remarcabilă,** la care se adauga **o cultură generală destul de solidă.** Toate aceste calități îl ajutaseră să pătrundă în viața mondenă a Bucureştiului interbelic. Àvea întotdeauna ca predilecție femeile mai mature, iar **printre fosteie sale prietene** se număra, nu în ultimul rând, şi **cântăreaţa Maria Tănase.**

Eugen Cristescu, a beneficiat de o specializare în străinătate şi a lucrat o bună bucată de vreme la Siguranța Generală, unde **s-a ocupat cu supravegherea mişcării legionare.** Era la curent cu sentimentele şi mai ales cu intențiile pe care Garda de Fier le nutrea față de şeful S.S.I.-ului. Realizând

importanța funcției care îi fusese încredințată, Eugen Cristescu a întreprins totul, de la bun început, astfel ca Serviciul Special de Informații să apere şi să consolideze puterea generalului Ion Antonescu. Potrivit părerii lui Eugen Cristescu, **Garda de Fier reprezenta o vastă conspirație ce tindea la acapararea completă a puterii** şi instituirea statului'totalitar legionar. Ca urmare, cea mai mare parte a activității S.S.I. avea ca obiect supravegherea pregătirilor pe care le.făceau conducătorii legionari/pentru a acapara, cu sprijinul Gestapo-ului, posturile-cheie din poliție şi din siguranță şi pentru a-l înlătura pe generalul Eugen Cristescu.

Căderea lui Moruzov a afectat randamentul S.S.I.-ului. Astfel, Eugen Cristescu nu a fost informat asupra intențiilor legionarilor, fapt ce a determinat neluarea de măsuri pentru zădărnicirea asasinatelor din luna noiembrie 1940. Abia după reprimarea rebeliunii, au putut fi strânse dovezi ce au format subiectul Cărții Albe publicate de

Antonescu cu privire la asasinatele de la Jilava, Strejnicul şi Snagov.

t

Nici Canaris nu-i voia pe legionari la putere...

La sfârşitul lunii **decembrie 1940,** s-au primit o serie de informații la S.S.I., conform cărora **legionarii se pregăteau să treacă la reglarea de conturi cu Puterea.** Informațiile au parvenit din partea colonelului Rodler, şeful Abwehr-ului în România.

Victoria împotriva legionarilor a ridicat în fața lui Eugen Cristescu şi a S.S.I. noi sarcini, printre care la loc de frunte s-a situat **întărirea colaborării cu Abwehr-ul.**

Mai întii a fost **oficializată** colaborarea, trecându-se apoi ia aplicarea ei consecventă, astfel încât, **până în luna august 1944, S.S.I. a fost complet reorganizat după modelul Abwehr-ului.** Pentru păstrarea legăturii dintre cele două servicii a fost înființat un birou special. Maiorul Stranski, desemnat ca ofițer de legătură între Abwehr şi S.S.I., a pus la dispoziția S.S.I., prin intermediul locotenent- coloneluiui lonescu Micandru, o schemă de organizare tip. La scurt timp după reorganizarea S.S.I., lui lonescu Micandru i-a fost încredințată conducerea **secției *"G"*,** care avea menirea de a **asigura legătura cu germanii** prin maiorul Stranski.

Conform înțelegerii stabilite, colaborarea consta în principal din **schimbul de informații** şi întreprinderea unor **acțiuni comune** pentru depistarea stațiilor de radiotelegrafie clandestine.

Tatonarea Aliaților

>

Serviciul Special de Informații şi-a concentrat atenția, în această perioadă, în **urmărirea activității desfăşurate de regele Mihai,** a anturajului acestuia, precum şi a unor ofițeri şi fruntaşi politici ai Opoziției. La toate acestea se mai adăuga **procurarea de informaţii care să servească războiul purtat de mareşalul Antonescu, aliat al Germaniei.** Era de ştiut care va fi atitudinea Bulgariei față de Axă, atitudinea de expectativă a Turciei, dispunerea armatei greceşti şi efectivele britanice aflate în-această țară.

Intuind că puterile Axei sunt pe punctul de a pierde războiul, **Eugen Cristescu a încercat să intre în contact cu serviciile secrete ale unor ţări aparţinând coaliţiei antihitleriste.** Cu prilejul capturării lui Chastélaine, a luat legătura cu serviciul secret britanic pe calea undelor. Numai cu câteva luni anterioc, prin intermediul unuia din frații săi, luase legătura cu agenții serviciului secret american care activau în Turcia. Aceşti agenți l-au informat pe Eugen Cristescu despre **intenţiile germanilor de a-l înlocui pe Antonescu cu Horia Sima,** în eventualitatea că primul nu le va satisface cererile.

Atâta vreme cât s-a aflat la conducerea S.S.I., Eugen Cristescu i-a furnizat mareşalului AntoneScu informațiile pe care acesta i le solicita pentru a-şi exercita funcția. Activitatea sa a încetat în seara zilei de 23 august 1944, când evoluția evenimentelor l-a împiedicat să vină în ajutorul mentorului său.

Căsătorie cu dar... contabilizat

în primăvara anului 1943, la 20 februarie, directorul-general al S.S.**I.** s-a căsătorit cu Dora. Eugen Cristescu **s-a căsătorit târziu, la 48 ani,** având-l ca naş pe generalul llie Şteflea. Soția sa era **Maria Theodora, văduva gene-ralului Galici,** născută Ferâru. în vârstă de 40 ani, era extrem de frumoasă şi dispunea de o **avere importantă.** Cu prilejul căsătoriei s-a făcut apel către întregul personal civil din secțiile centrale, agenturile şi rezidențele pendinte de Serviciul Special de Informații pentru a se dona în mod benevol şi anonim o sumă care să constituie drept **cadou de nuntă.** Contribuția oferită a totalizat suma de **160.285** lei, din care s-au efectuat următoarele **cheltuieli:**

– un album de fotografii cu ocazia cununiei, spre a fi oferit doamnei Dora Cristescu, în valoare de 13.785 lei;

– un pergament în valoare de 2.730 lei;

– una mapă pentru pergament în valoare de 4.930 lei;

– un buchet de flori spre a fi oferit doamnei Dora Cristescu la cununie, în valoare de 6.300 lei.

A rămas disponibilă suma de 132,540 lei din care Eugen Cristescu a depus 120.000 **lei pentru o instituţie de binefacere de război,** iar cu diferenţa de 12.540 lei a răsplătit desenatorul care a lucrat pergamentul şi legătorul care a făcut albumul.

Un număr de **opt** notabili, funcţionari ai S.S.I.-ului, au întocmit şi contrasemnat actele justificative, drept pentru care au încheiat şi un **proces-verbal.**

Controlul averilor ~ o veche necesitate

Precauţie exagerată? Nu. O deprindere necesară, rezultat poate şi al unei experienţe anterioare mai puţin plăcute. Pe vremea când era director general în Ministerul de Interne, şef al personalului, Eugen Cristescu **a făcut obiectul unui denunţ la Comisia pentru controlul averilor,** al cărui comunicat (cenzurat)'din presa zilei din **22 martie** 1940, suna astfel:

"Comisia pentru controlul averilor de pe lângă Curtea de Apel din Bucureşti, a numit pe domnul arhitect Emanuel Costescu, expert, pentru evaluarea averii domnului Eugen Cristescu, director-general în Ministerul de Interne, în urma denunţului făcut de domnul inspector general administrativ Avram.

La 12 iunie, acelaşi an, sus-numita Comisie comunica rezultatul anchetei, făcând cunoscut *că* denunţul a fost clasat, stabilindu-se că **averea domnului Eugen Cristescu a fost dobândită prin mijloace licite.**

Bineînţeles că Ministerul de Interne a dispus şi propriile măsuri de verificare, apelând la Ion Zenonic, prim controlor de stat, să efectueze o anchetă. Concluziile au fost aceleaşi: Eugen Cristescu îşi renovase şi mărise casa cu banii obţinuţi din două împrumuturi. Un împrumut era făcut **la** Casa de credit â Ministerului de Interne şi altul **la** Casa de credit a funcţionarilor statului.

Director nou- profunde transformări

După arestarea lui Mihail Moruzov, la 5 septembrie 1940, funcţia de şef al Serviciului Secret de Informaţii al Armatei Române a fost preluată de **colo-nelul loan Nicolaid.** Eminent ca ofiţer de stat-major, dar şi ca **profesor la catedra de artă militară de la Şcoala de Război,** loan Nicolaid nu avea experienţă practică în arta informaţiilor, lucru pentru care, la 6 septembrie 1940,' Ion Antonescu avea să-l înlocuiască cu colonelul, Ghiţă Ştefănescu, care neridicându-se la nivelul exigenţelor cerute, la foarte scurt timp a fost schimbat. Cu acest prilej este schimbată şi denumirea Serviciului Secret de Informaţii în **Serviciul Special de Informaţii, avâhdu-l ca şef pe Eugen**

Cristescu. Numirea s-a făcut prin Decretul nr. 157.357 din **12 noiembrie 1940** (semnat de generalul Ion Antonescu, şeful Statului şi Preşedintele Consiliului de Miniştri, şi promulgat după 3 zile de Regele Mihai, prin Decretul nr. 3.765). La **articolul 1,** decretul prevedea: *"Domnul Eugen Cristescu, directorul Administrației de Stat, personalului şi mobilizării din Ministerul de Interne, se transferă în interes de serviciu în Ministerul Apărării Naționale, în funcția de Director General, însărcinându-se cu conducerea Serviciului Special de Informațiiîn locul domnului colonel în rezervă loan Nicolaid" (M.O. partea l-a nr. 266 din 12 noiembrie 1940).*

Situația Serviciului preluat de Eugen Cristescu a fost relatată de acesta în raportul întocmit de el: *"Organizarea şi activitatea S.S.I.".*

Eugen Cristescu a efectuat trei reorganizări **a S.S.I.-ului** – în noiembrie **1940,** în ianuarie **1942** şi cea de a treia în **aprilie 1943 –** care s-au soldat cu profunde transformări structurale, de efectiv, dar şi de concepție. Toate acestea au făcut ca diverşi autori să aprecieze ca Eugen Cristescu trebuie să fie considerat în istoria serviciilor secrete româneşti ca un adevărat reformator **şi deschizător de drumuri.**

Eugen Cristescu a reorganizat şi conceput S.S.I. ca pe un serviciu de informare generală a conducătorului statului – respectiv a mareşalului Ion Antonescu.

1.000 angajați, 100 de turisme

într-un raport întocmit de cadre specializate din Ministerul de Război, la 24 septembrie 1944, sunt precizate următoarele aspecte referitoare la atributiile generale, personalul, fondurile şi materialul tehnic al

S.S.I.:

"Serviciul Special de Informații, în forma în care a funcționat până la 23 august 1944, era un serviciu public, investit cu Informația generală ce interesa conducerea statului. în acest scop, atribuțiile sale generale constau din: procurarea, verificarea şi completâtea informațiilor externe şi interne, conform necesităților semnalate de Preşedinția Consiliului de Miniştri, Marele Stat Major şi celelalte autorităţi ale statului. Ca personal, dispunea de 89 ofițeri (din care **64** êctivi şi 25 de rezervă), **24** subofițeri (din care 22 activi şi 2 d& rezervă**), 502** funcționari bugetari şi 302 funcționari diurniştl. **BUOetul** pe anul 1944-1945, alocat de la Preşedinția Consiliului de Mlftfştri a fost de **560.000** lei, în afara fondurilor secrete. Materialul **tehfllc** se compunea din: 3 autostații T.F.F., 2 stații fixe, 3 stații semifixe, **26** stații portabile, o autostație de ascultare pe bandă. La acestea se adaugă inventarul tehnic din serviciul fotografic,

laboratoare şi **tipogtâfle.** Mijloacele de locomoţie: **100** turisme, **40** camioane şi **un atelier d* reparaţii".**

Materialul informativ procurat de S.S.I. prin schimbul **de** informaţie cu serviciile similare ale altor state, în special cu **Abwehr-ul, sau** cu celelalte instituţii militare şi civile româneşti, era preluat **d#** "**Oficiul de studii şi documentare**" – compartiment specializat în **analiza,** sinteza şi prognoza evenimentelor politico-strategice şi militare – **ce** funcţiona sub conducerea unui director adjunct al S.S.I.-ului, **dar sub** directa coordonare a lui Eugen Cristescu.

Buletinele zilnice de informare-o premieră

Erau realizate **buletine de informare** ce erau trimise direct la Preşedintele Consiliului de Miniştri, şi, după caz, la unele ministere, în funcţie de problemele de interes. Un buletin informativ se întocmea **zilnic,** fiind dactilografiat până la ora 12,30, de o dactilografă care nu mai făcea altceva, şi cuprindea **două mari capitole:** unul referitor la viaţa internă, iar cel de al doilea trata principalele noutăţi intervenite pe plan internaţional. în funcţie de producerea unor evenimente era inserat şi un capitol ce trata mersul operaţiunilor militare, capitol elaborat în colaborare cu Biroul 2 din Marele Stat Major.

Buletinul de informaţii cuprindea **de regulă 20-30 pagini şi mai rar 50,** trata probleme privind situaţia economică a ţării, starea de spirit la diversele^ categorii sociale, a minorităţilor, partidelor şi organizaţiilor politice. în dreptul fiecărei informaţii era **menţionată pe margine credibilitatea sursei,** prin următoarele caracterizări: *"sursă sigură", "informaţie verificată"- sau "neverifieată", "sursă oficială", "din presa străină",'"concluzii oferite de experţi"* etc.

Informaţiile ce prezentau o importanţă deosebită erau prezentate direct de Eugen Cristescu, cu priiejul analizelor zilnice, la cabinetul mareşalului.

Spre deosebire de Moruzov care nu obişnuia să întocmească buletine informative zilnice, el informându-l personal pe rege sau pe prim- ministru, Cristescu se folosea şi de buletin de informare şi de informare directă.

SSI – un serviciu de vârf

Eugen Cristescu a avut marele merit de a veghea la asigurarea conspirării agenturii S.S.I. şi a introducerii de **mai multă ordine** în * funcţionarea serviciului, mai cu seamă în compartimentul finanţelor, care'pe vremea lui Moruzov, a fost total, şi poate voit, dezorganizat.

*Multe din noutățile pe care Cristescu le-a introdus în organizarea și funcționarea S.S.**I.** au avut ca **izvor de inspirație serviciile secrete străine,** fapt recunoscut în declarația din 6 octombrie 1944:* "Serviciul Special de Informații a funcționat multă vreme în organizarea ce am cpnsiderat-o mai potrivită nevoilor naționale. Când nevoile au cerut, l-am dezvoltat şi l-am reorganizat **adaptând din toate serviciile străine, inclusiv cel german, tot ce era potrivit şi adaptabil specificului românesc.** Astfel, am ajuns la o structură cu atribuții clare pentru fiecare secție şi cu **o organizare care poate echivala cu cele mai bune servicii din străinătate". f**

Lui Eugen Cristescu îi revine meritul celor trei reorganizări ale S.S.I. şi a înfiinţării a două **secţii noi.** Respectând ordinea cronologică, amintim Secția **a Vl**-a **Filaj'şi cenzura corespondenţei,** creată prin Ordinul nr. 549 din iulie 1941 al Preşedinţiei Consiliului de Miniştri.

În urma activității de cercetarea corespondenței se întocmeau rapoarte şi note informative către autoritățile de resort pentru cenzurile speciale (importante sau urgente) şi dări de seamă asupra concluziilor scoase din cercetarea întregii corespondențe. Materialul de sinteză realizat se expedia Preşedinției Consiliului de Miniştri, Ministerului Propagandei Străine, Ministerului Economiei Naționale, Ministerului înzestrării Armatei şi Băncii Naționale a României.

Antonescu, legionarii şi contrasabotajul

O altă contribuție a lui Eugen Cristescu a fost înființarea, în baza Decretului Lege nr. 687 din **16 septembrie 1942,** a **Secţiei a V-a Contrasabotaj.** Aceasta acționa pentru prevenirea scurgerii sau transmiterii de informații cu caracter economic ce puteau aduce daune intejeselor româneşti prin divulgare şi acte de sabotaj.

Încă de la început, Antonescu şi Horia Sima au căutat ca, în lupta pentru acapararea^ puterii, ce urma să aibă loc, să ocupe poziții cât mai avantajoase. în acest mod se explică de ce legionarii au făcut presiuni puternice asupra lui Antonescu pentru ca acesta să fie de acord cu o participare mai mare a legionarilor la formarea guvernului şi pentru a le încredința posturi-cheie.

Modalitatea în care s-a făcut împărţirea portofoliilor ministeriale nu i-a satisfăcut însă pe legionari. Ca urmare, Garda de Fier a trecut la acțiune în vederea întăririi pozițiilor în aparatul de stat în general şi mai cu seamă în cadrul Ministerului de Interne şi la Prefectura Poliției Capitalei. Drept urmare, colonelul Camenită, fost prefect de Argeş, care la 6 septembrie 1940 fusese numit de Antonescu **director general al poliţiilor** în cadrul Ministerului de

Interne, după două săptămâni şi-a înaintat demisia, în locul său fiind numit legionarul **Al. Ghika**

Prefectura Poliţiei Capitalei, condusă succesiv de generalii Rodrig Modreanu şi Constantin Dona, a devenit, odată cu instalarea în fruntea ei a colonelului de rezervă Ştefan Zăvoianu, un legionar cunoscut, un adevărat **refugiu al Gărzii de Fier.**

Din întreaga echipă conducătoare a Ministerului de Interne, singurul care a rămas credincios mareşalului Antonescu, era subse-cretarul de stat Alexandru Rioşeanu. Lui i s-a adăugat noul şef al Serviciului Special de Informații, Eugen Cristescu, care-l înlocuise pe Moruzov. **în întreaga țară legionarii se organizau febril în forma-ţiuni paramilitare, înarmându-se.**

Tarife de spioni la Berlin

Serviciul Spécial de Informații al României a primit sarcina prioritară de a procura, **cu oricé chip,** instrucțiunile şi ordinele emise de către conducătorii germani şi hortişti în legătură cu România şi cu tot ceea ce se conspira împotriva țării noastre. **Din**

acest punct de vedere, este de remarcat nota din 6 august 1940, semnată de Kramarz, care specifica că un ofițer român de informații aflat la Berlin s-ar fi destăinuit unui om de încredere, spunându-i:

"Instrucțiunile mele actuale de la Marele Stat Major îmi ordonă, în primul rând, să mă interesez de informațiile politice care ne privesc pe noi; eu trebuie să mă interesez la Ministerul de Externe şi la alte foruri de tot ceea ce se petrece în legătură cu noi. Pentru aceasta **plătesc neîntârziat sume mari.** O instrucțiune a d-lui Ribbentropp, semnată de el, respectiv prevăzută cu adnotările lui, va fi onorată de îndată cu **2.000 de mărci,** dacă se referă la România – respectiv Transilvania şi Dobro-gea. Pentru notițe şi scrisori-ministeriale şi lucrări similare privitor la probleme româneşti, plătesc bine, chiar dacă nu ca mai înainte. Materialul informativ militar interesează în prezent în al doilea rând, deşi acum, ca şi mai înainte, el este de dorit".

Perioada cât Eugen Cristescu s-a aflat fa conducerea S.S.I. a însemnat, în istoria acestuia, o etapă nouă în dezvoltarea artei informaţiilor, **a creşterii rolului informaţiilor în fundamentarea deciziilor cu caracter strategic şi operativ.**

Din studiul documentelor timpului, a rezultat că, din punct de vedere informativ, S.S.I.-ul s-a remarcat sub conducerea lui Eugen Cristescu printr-o serie de succese de răsunet, care îl situează alături de marile servicii secrete, **aparţinând Marilor Puteri, ce acţionau pe frontul invizibil.**

Eugen Cristescu s-a implicat activ pe toate planurile în disputa cu mişcarea legionară. Documentele de arhivă confirmă că Eugen Cristescu a fost într-adevăr un ***"consacrat adversar al Mişcării Legionare".***

Insurecția – din culise

»

în ziua de **23 august 1944,** ofițerii superiori şi şefii sectoarelor operative din S.S.I. au fost **convocaţi de Eugen Cristescu** la sediul Serviciului **pentru comunicări importante.** El a început şedința, luând cuvântul şi afirmând că situația în țară este deosebit de gravă şi, ca urmare, **se impunea evacuarea întregimi aparat de stat şi a secţiilor S.S.I. care se mai aflau încă în Bucureşti.**

În timpul expunerii a sunat telefonul, la care a răspuns Cristescu. După ce a pus receptorul în aparat, acesta **a plecat precipitat.** Ce se întâmplase? Se ştie că, din acel moment, Eugen Cristescu nu mai conducea, de fapt, S.S.I.-ul. **Colaboratorul său cel mai apropiat, locotenent-colonelul Traian Borcescu,** şeful Secției a M-a contrainformații, **fusese chemat cu câteva luni înainte la Marele Stat Major, unde** i se ceruse cooperarea, fără ştirea lui Eugen Cristescu, **la**

pregătirea momentului când urma să se producă marea cotitură în politica şi strategia militară a statului român. Aşa cum rezultă dintr-o serie de materiale recente[1]. **Regele Mihai I,** împreună cu generalii C. Sănătescu, Gh. Mihail, C. Vasiliu-Răscanu, A. Aldea şi I. Mocsony- Styrcea, Gr. Niculescu-Buzeşti, colonelul Dumitru Dămăceanu şi cu L. Pătrăşcanu şi E. Bodnăraş, **a pus la punct ieşirea României din război. Slăbirea frontului din Moldova nu a fost probabil o întâmplare** şi, în orice caz, a uşurat înaintarea trupelor sovietice.

După ce a primit telefonul, Eugen Cristescu a mers în biroul lui, a încărcat în **patru valize,** ce le avea pregătite, lucrurile ce le păstra în seif şi a plecat cu maşina **la sediul Inspectoratului General al Jandarmeriei.**

Acolo s-a întâlnit cu generalul Tobescu şi au făcut o evaluare a situației. A sunat telefonul. Generalul Tobescu era chemat de **generalul Picky Vasiliu** imediat la Palat. **Cristescu** a luat receptorul din mâna lui Tobescu şi **a cerut să-i fie dat mareşalul Antonescu.** Generalul Vasiliu i-a închis telefonul.

Eugen Cristescu s-a hotărât să plece la Legația germană. Nu se ştia ce a făcut acolo dar se bănuieşte că ar fi dorit să obțină vize de tranzit prin Germania **către Elveția.**

Noaptea târziu, împreună cu soția şi generalul'Tobescu, **s-a întâlnit cu N. Trohani,** directorul Oficiului de studii şi documentare din S.S.**I.** şi un fel de secretar particular al său, la intersecția bulevardului Carol cu strada Moşilor. Trohani i-a condus în casa socrilor săi, din Calea Victoriei nr. 38, peste drum de Palatul Ştirbey.

Î**n 24 august,** urmare a bombardamentului aviației germane asupra centrului Bucureştiului, **şi-au schimbat ascunzătoarea** în strada Gogu Constantinescu nr. 1.

In ziua de **26 august** dimineața au plecat **la Joiţa,** localitate situată în apropiere de Bucureşti unde fusese evacuată o parte a S.S.I.-ului şi se mutase şi Cristescu cu casa, datorită bombardamentelor din primăvara lui 1944. Nu a mers acasă ci **la o rudă a soției, unde şi-a scris demisia** din funcția de director general al S.S.I şi a trimis-o la Bucureşti.

La 1 septembrie 1944, şeful guvernului, generalul Sănătescu, a fost informat că Eugen Cristescu cere să i se aprobe demisia din postul de direptor general la Preşedinția Consiliului de Miniştri şi din funcția de şef al S.S.I. Colonelul Ion Lissievici raportează la 4 decembrie 1944, Consiliului de Miniştri, că **demisia cerută de Eugen Cristescu nu era legală. Trebuia să** *sş* **întocmească Decret Regal,** întrucât un director general, conform art. 80 din Codul funcționarilor publici, se numeşte prin Decret Regal şi, deci, când părăseşte serviciul, e nevoie tot de un astfel de decret.

Arhiva care doare !

Intre timp, S.S.I.-ul trecuse de la Preşedenția Consiliului de Miniştri în subordinea Armatei, în intenția de a se salva structura informativă utilă statului.

Au început arestările. La 12 septembrie 1944 erau deja arestați 25 agenți ai S.S.I., care se predaseră singuri iar alți 15 se aflau internați în arestul Poliției Capitalei.

Se manifesta tot mai mult teama noilor miniştri şi oameni ai puterii că S.S.I.-ul ar deține date compromițătoare la adresa lor şi, ca urmare, **a fost declanşată o vânătoare împotriva cadrelo/ S.S.I. şi a fondurilor informative deţinute de către acesta.**

Generalul **Aldea**' ministrul de Interne, în baza prevederilor armistițiului de la Moscova din **12** septembrie **1944,** întocmise un **ordin** la **19** septembrie, adresat tuturor inspectoratelor de poliție, conform căruia, Ministerul de Interne sublinia **necesitatea** ***"arestării preventive a tuturor funcționarilor S.S.I.-ului,*** *în scopul de a se preciza întreaga legătură cu Gestapo-ul, conservarea*

tuturor documentelor şi identificarea întregii rețele române şi germane care colaboraseră cu naziştii".

Dar nu erau vânați doar oameniL **Erau căutate, în special, documentele aparţinând arhivei S.S.I.** însuşi **regele Mihai,** prin generalul Niculescu şi mareşalul Palatului Octavian Ulea, ***Intelligence Service*** **–** prin colonelul Roos şi marele industriaş **Max Auschnitt** erau **interesaţi** de găsirea documentelor lui Eugen Cristescu.

Salvat de evrei ?

Eugen Cristescu a fost arestat la 24 septembrie 1944 **şi anchetat de autorităţii^ române. La** 12 octombrie **acelaşi an, el a fost** preluat de sovietic«, împreună cu generalii Picky Vasiliu, Constantin Pantazi şi Constantin Tobescu, mareşalul Ion Antonescu şi soția sa Maria, Mihai Antonescu, Gheorghe Alexianu, Radu Lecca şi transportați la Moscova, unde au fost interogați până în primăvara anului 1946.

În **aprilie 1945,** Eugen Cristescu a fost **trimis în judecata Curţii Marţiale** din Capitală în urma reclamației făcută de Constantin Mai- muca. Prin sentința nr. 1.508 din 17 aprilie 1945 a Curții Marțiale a comandamentului Militar al Capitalei, Secția Xl-a, Eugen Cristescu a fost condamnat la **3 ani închisoare corecţională şi 5.000 lei amendă** pentru fals în acte publice şi abuz de putere.

Eugen Cristescu a mai fost **inculpat şi în "Procesul Marii Trădări Naţionale"** desfăşurat între 6 şi 17 mai 1946. Actul de acuzare a fost citit de Vasile Stoican – acuzator public, şef al "Tribunalului Poporului", Constantin Dobrian – procuror general la Curtea de Apel Timişoara, delegat acuzator public şi Dumitru Săracu – acuzator public al Cabinetelor 1 şi 7 pe lângă "Tribunalul Poporului". în ziua de 17 mai 1946 s-a pronunțat sentința nr. 17 (făcută publică la 20 mai) iar respingerea recursului a fost pronunțată la 25 mai. înalta Curte de Casație, Secția ll-a **a** "Tribunalului Poporului", Completul **I** de Judecată l-a **condamnat** pe Eugen Cristescu **la moarte** pentru "crimă de război şi dezastrul țării".

Ca urmare a înaltului Decret Regal nr. 1746 i-a fost comutată pe-deapsa la muncă silnică pe viață, **datorită unor *"înalte rațiuni de stat".*** Probabil interveniseră în apărarea sa şi evreii, pe care îi ajutase cât a putut în trecut...

Pactul cu "diavolul roşu"

în ceea ce priveşte comutarea pedepsei lui Eugen Cristescu, motivația cu **angajamentul pe care îl luase** acesta **la Moscova de a dezvălui reţelele de spionaj care au acţionat pe teritoriul României** este reală şi se demonstrează

prin faptul că numele său apare atât în calitate de martor, cât şi ca inculpat într-o serie de alte procese politice ce au urmat după aceasta.

Urmare a ordonanței nr. 3 din 22 august 1946 a Parchetului General al Curții de Apel Bucureşti, Cabinetul jll Criminali de Război, a rezultat că **Eugen Cristescu** şi generalul de brigadă **Constantin Tobescu** au fost **acuzaţi într-un proces pentru infracţiunea de *"sabotare a actului de là 23 august 1944".*** Procesul s-a judecat în lipsa lui Cristescu şi s-a prelungit vreme de trei ani. Prin sentința nr. 1026 din 26 august 1949, Tribunalul Militar Bucureşti, secția' a ll-a i-a condamnat pe Eugen Cristescu şi generalul Constantin Tobescu fa câte **5 ani** închisoare pentru *"crimă de instigare şi lipsă de la serviciu fără[învoire prealabilă ".*

fn tot acest timp, Cristescu se afla la Moscova. "încercurile politice de stânga se discută că englezii fac eforturi pentru a-l scoate pe Eugen Cristescu de pe lista criminalilor de război şi a vinovaților de dezastrul țării. Motivul este că **Eugen Cristescu ar fi jucat şi pe tabloul englezilor** şi acum a sosit momentul să i se dea o compensație ce i se cuvenea" *(din presa vremii).*

Într-o notă întocmită de agentul "Ares" la 1 aprilie 1946 se menționa că Eugen Cristescu se găsea "undeva într-o casă din jurul Bulevardului Carol, unde se afla unul din sediile N.K.V.D.-ului. Actualmente, la acest sediu se aflã Eugen Cristescu, care **a acceptat să lucreze pentru NKVD** împreună cu colonelul Borisov şi locotenent- colonelul Leontiev. **Eugen Cristescu coordonează acţiunea N.K.V.D.-ului din România**. împreună cu colonelul Borisov s-a'deplasat là Moscova şi în urmă la Paris. Eugen Cristescu a acceptat să lucreze **pentru a-şi salva viaţa.** El este **prizonier,** nu poate vedea pe nimeni şi nu iese decât însoții de cei doi şefi ai N.K. V.D.-ului".

S-a încercat implicarea sa şi în pogromul evreilor de la laşi din 26-27 iulie 1941, **dar Eugen Cristescu a demonstrat prin probe indubitabile că nu are** nici cel mai mic amestec.

Eugen Cristescu a mai fost solicitat în calitate de **martor şi în alte procese politice ale timpului** cum au fost: procesul intentat liderilor P.N.Ț. (din august 1947); în recursul extraordinar al procesului participanților la rebeliunea legionară din ianuarie 1941 (rejudecat în aprilie 1948) şi în ancheta făcută asupra lui Lucrețiu Pătrăşcanu.

Cristescu a colaborat cu autoritățile comuniste numai ca prizonier, deoarece condamnarea sa pe viaţă nu a fost niciodată suspendată. Ba chiar în aprilie 1949, el a fost subiectul unor alte anchete făcute de către noua securitate – Direcția Generală a Securității Poporului.

Un an mai târziu, Eugen Cristescu **moare (la 12 iunie 1950) în penitenciarul Văcăreşti,** conform certificatului de deces întocmit la 13 iunie 1950.

Contraspionj în folosul Germaniei !

Legat de activitatea lui Eugen Cristescu, merită menționat episodul Florin Becescu. Serviciile secrete naziste au primit sarcina să-şi infiltreze un agent în S.S.**I.** Acesta a fost găsit în persoana lui **Florin Becescu, director în Serviciul Special de Informaţii.** După datele existente, **Abwehr-ul reuşise să-l atragă la colaborare încă din anul 1936** şi să-l treacă în rețeaua condusă de von Rittgen, ce funcționa sub acoperământul de ataşat de presă la Ambasada germană din Bucureşti.

Inteligent, organizator, bun cunoscător al problemelor, mai ales a măsurilor de contracarare a spionajului advers german, **Florin Becescu** a **adus mari daune României,** servindu-i pe noii lui patroni.

După dispariția lui Mihail Moruzov, **Eugen Cristescu,** care i-a urmat la conducere, **a sesizat jocul dublu al lui Becescu.** Trebuia acționat cu deosebită **prudenţă** pentru a nu-i supăra pe "aliații" germani. Se ştie că între Abwehr şi S.S.I. exista, încă din 1938, o înțelegere de colaborare.

Odată început războiul împotriva URSS, Eugen Cristescu **îl înlocuieşte pe Florin Becescu din funcţia de director ăl contra- informaţiilor,** dându-i însărcinarea să organizeze două expoziții: una antimasonică şi alta anti-comunistă. Şi pentru că Becescu se tot grozăvea că scrie o carte *("Cu fierul roşu"),* Cristescu i-a spus că timpul disponibil îl poate folosi pentru a-şi termina cartea. Era o manevră subtilă. **Colonelul Rodler,** văzându-şi omul neutralizat, **îi cere în mod imperios lui Eugen Cristescu să-l numească pe Florin Becescu în fruntea compartimentului de contraspionaj.** Eugen Cristescu nu cedează presiunilor, totuşi, în mod inexplicabil, în 1943 îl numeşte şef al contraspionajului. în această ipostază a putut furniza informații dintre cele mai importante şi din domenii multiple. A reuşit chiar să-şi organizeze şi o **reţea secretă de informatori** care, din nefericire, nu a putut fi decons'pirată, dat fiind că Bencescu a distrus documentele teferitoare la ea.

Doctor în trădare

Privitor la Florin Becescu (Georgescu) găsim următoarea **declaraţie a lui Eugen Cristescu dată, la 13 aprilie 1946,** acuzatorului public Săracu:

"Eu l-am găsit pe Georgescu la Serviciu, ca şef de secție la Contrainformații de pe vremea lui Moruzov. Fusese **numit în urma intervenţiei colonelului Cristea.** Lui Georgescu i se zicea doctor dar nu era,' căci am cerut titluri şi nu le avea. Ca birocrat era bun. Făcea planşe bune în culori,

săgeți, etc. în fond, nu corespundeau realității. **A fost un om de mare încredere al lui Moruzov**: L-am luat sub rezerva. **Colabora fără să ştie cu căpitanul Rohrscheid din Serviciul de Informaţii german.** Mai târziu am aflat şi l-am întrebat ce este cu această 'colaborare. Mi-a spus că-i cere anumite informații, i-am răspuns că trebuie să ştiu şi eu şi că trebuie să vizez şi eu 'nota. **Georgescu nu mi-a fost un om cu credinţă niciodată.** Mi-a dat mai mult dovadă de rea-credință. A mai fost şi chestiunea cu Chişinăul. **A dat dovadă de rea-credinţă, mi-a oferit-o un evreu Ghersenhorn, care spunea că are legături cu Legaţia sovietică,** iar a treia dovadă s-a petrecut astfel: este obiceiul ca 'atunci când intră un document la Serviciul Secret să fie fotografiată ştampila<. S-a întâmplat să intre un document al Abwehr-ului german de la Bucureşti care avea o ştampilă deosebită. Această ştampilă s-a întâmplat sa aibă o importanță specială. Fără să ştiu eu, maiorul Rădulescu a dat documentul la fotografiat iar **şeful acestei secţii era fratele meu,** care a făcut ştampila. Unul din fotografi a denunțat lui Georgescu această operație, iar Georgescu i-a spus lui Rohrscheid, şi acesta i-a spus altui colonel german. A venit colonelul Micandru la mine care s-a plâns că germanii au reclamat că la noi se fotografiază ştampilele. Am chemat pe fratele meu şi l-am întrebat. După aceea, mi-a adus fotografia. Am dat fotografia colonelului şi ştampila înapoi. Acesta este al treilea fapt pentru care l-am scos pe Georgescu, care era **susţinut în permanenţă de germani la mine.** Drept urmare s-a văzut că, **după Armistiţiu, domnul Georgescu a făcut 42 denunţuri contra mea şi care s-au constatat de Parchet că sunt false.**

Adaug că confirmarea indiscrețiilor cu ştampila de la S.S.I. mi s-a făcut mai târziu chiar de la Serviciul german, arătându-mi-se că Georgescu a fost cel ce a dat informațiile şi fotocopia lui Rohrscheid. "

Jaful aurului din ghettoul de la Chişinău

"S-a prezentat într-o zi la mine, la Bucureşti, domnul Georgescu, şeful Secției de Contrainformații, cu un pachet de **3 kg aur,** spunând: lată descoperirea făcută de echipa noastră la Chişinău condusă de Ghiță Covaci. în urma unor cercetări făcute a reuşit să intre în posesia a 3 kg aur, pe care să le trimitem la Banca Națională şi să facem o adresă la B.N.R., ca să cerem un premiu pentru această descoperire. Am întrebat pe domnul Georgescu dacă este o descoperire cinstit făcută şi în ce împrejurare s-a făcut şi mi-a făcut o expu-nere din care rezulta că în adevăr era o afacere cu totul reală. La câteva zile însă am aflat că **la Chişinău s-a produs o reclamaţie din partea unor evrei, care au fost scoşi din ghettouri, de la Chişinău şi, sub forma unor**

cercetări, aduşi la Secţia de Contrainformaţii a centrului nostru de la Chişinău, condusă de maiorul Balotêscu. Evreii au reclamat că li s-a luat 7 kg aur şi nicidecum 3 kg aur. Recla- mația a mers la Parchetul de la Chişinău, care a început imediat cercetările. A arestat pe G h iță şi încă 2-3 agenți şi am primit o adresă de la judecătorul de instrucție al Parchetului Chişinău, prin care îmi cerea ca cele 3 kg aur să i le pun la dispoziție, deoarece făceau parte dintr- un bloc de 7 kg luate de agenții noştri de la Chişinău, care sunt în curs de cercetare la acel Parchet'Am chemat pe domnul Georgescu şi i-am spus: ori eşti naiv, ori de conivență cu agenții, pentru că mă pui în situația de a cere Băncii Naționale premiu. Or, cercetările Parchetului arată că agenții au făcut o hoție. Atunci, când a văzut domnul Ghiță că **Parchetul face cercetări,** partea lui şi a încă unuia de 3 kg aur a venit să o verse la Serviciu ca descoperire, iar nicidecum ca furt.

Chestiunea a ajuns şi la Mareşalul Antonescu, fiindu-i raportată de către guvernatorul din Chişinău şi de un controlor al Preşedinţiei Consiliului dè Miniştri, care, pe lângă alte cercetări la Chişinău, a fost informat de judecătorul de instrucție şi de acest caz. Judecătorul de instrucție mi-a cerut să pun pe domnul Georaescu ia dispoziție pentru cercetări. **L-am trimis la Chişinău imediat. L-a cercetat şi nu l-a găsit juridiceşte culpabil şi au fost reţinuţi arestaţi numäi şeful de grupă Ghiță şi toţi agenţii implicaţi în această chestiune.** Eu am destituit imediat, fără să mai aştept hotărârea justiției, pe şeful de grupă Ghiță şi pe toți agenții. Am. făcut un mare scandal lui Georgescu şi acest fapt a contribuit mai târziu la luarea delegației de conducere a Secției de contrainformații în persoana domnului Georgescu.

Eugen Cristescu"

(Arhiva Serviciului Român de Informații, fond "p", dosar 40.010, voi. 33, p. 60-66).

În dimineața zilei de 23 august 1944, Florin Becescu a dispărut, întocmai ca şi dr. A. Tester [)]„.

va urma

[1)] C. Nicolae: *Spionaj şi contraspionaj* nr. 3, 1991, p. 8.

CUPRINS